

POLITIKER- HÅNDBOGEN

Budget 2020

Skanderborg
Kommune

POLITIKERHÅNDBOGEN 2020 • 1. UDGAVE

OPLAG: 150

UDGIVER: Skanderborg Kommune

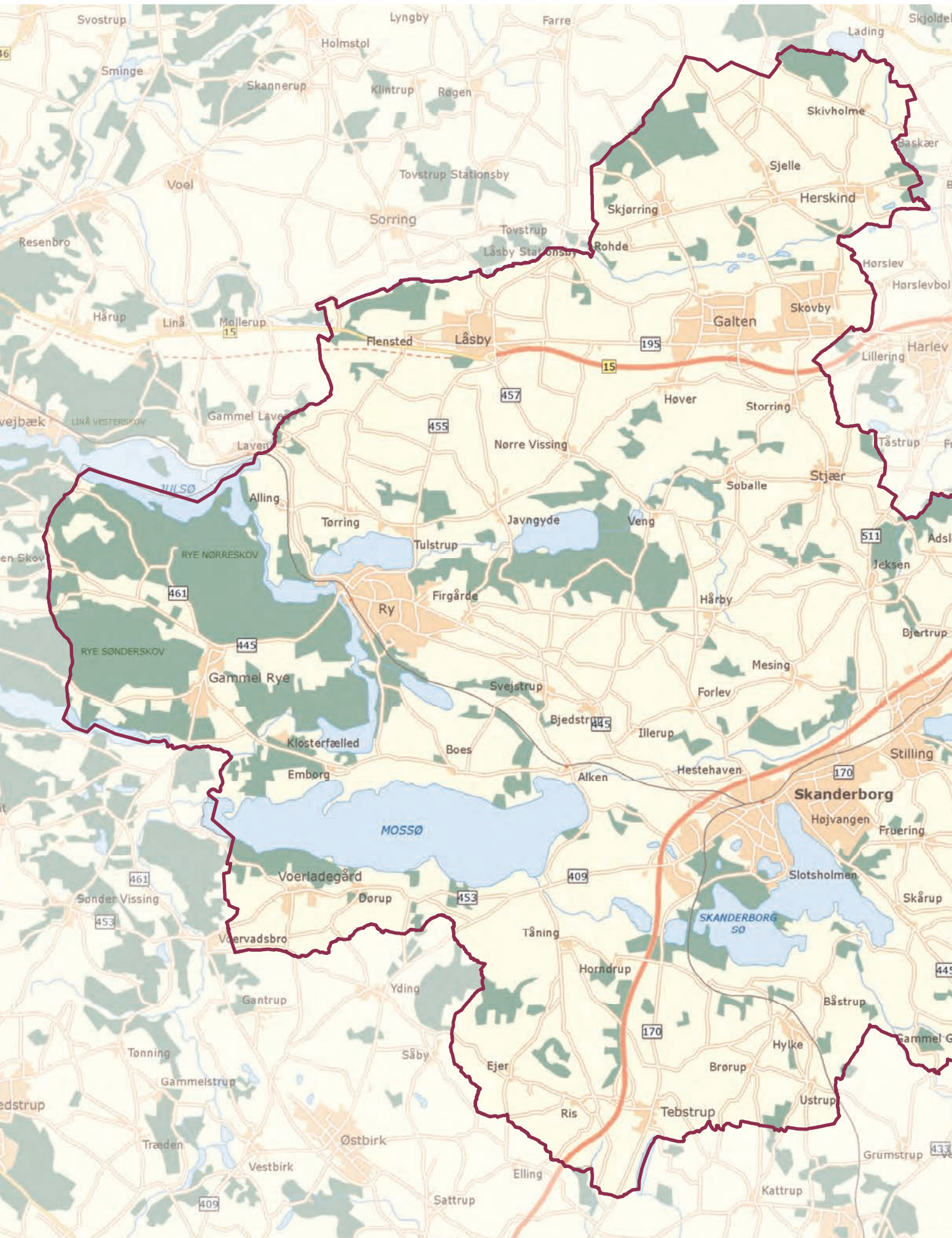
REDAKTION: Økonomistaben

SATS: Skanderborg Kommune

FOTO: Ole Nissen
Susanne Dencker og Henrik Jensen, Sølund Musik-Festival
Ronni Fjordvald Søe, Skanderborg Kommune
Stig Rohde Andersen, Skanderborg Kommune
Line Raben Jørgensen, Skanderborg Kommune
Ricco Nielsen, Skanderborg Kommune
Omslagsfoto: Ole Nissen
Skovbyskolen

TRYK: Akaprint.dk

ND
SATS
MÅL
TAL
SERVICE
VILJE
FAKTA
UAFH
AMBITION
LEDERSKAB
TILGÆNGELIG
FORENKN
VISION
GLÆDE
ÅBENHED
BIDRAG
BUDGET
MO
PIRATION
SYNLIGHED
STRATEGI
BEGEJSTRING
BORGERE
FORANDRING
FRIHED
ANERKENDELSE
PENGE
KVALITET
SAMARBEJDE
ANSVAR
STYRI
UDVIKLING
FÆLLESSKAB
FORNUFT
FREMTID
ID

INDHOLD

LÆSEVEJLEDNING

Forord og læsevejledning.....	6
-------------------------------	---

POLITIKOMRÅDER – TVÆRGÅENDE

1 Demokrati	10
2 Personale	16
3 Økonomi	24
4 Klima, energi og beredskab	32
5 Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokalplaner	42
Foreløbige resultater af Byrådets udviklingsstrategi 2014-2017.	56
6 Sundhedsfremme og forebyggelse	72
7 Integration	84

POLITIKOMRÅDER – VELFÆRD OG MYNDIGHED

8 Borgerservice	88
9 Natur og miljø	94
10 Vej og trafik	102
11 Erhverv, turisme og internationalt samarbejde	116
Den sammenhængende børnepolitik	122
12 Dagtilbud til 0 – 6-årige	128
13 Skoler og pædagogiske fritidstilbud	140
14 Børn og unge med særlige behov	154
15 Ældre	162
16 Borgere med fysiske og psykiske handicap	176
17 Kultur og fritid	186
18 Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold	200
19 Administration	216
20 Kommunale ejendomme	226

ØVRIGT

21 Generelle bemærkninger	236
22 Oversigter	242
23 Aftale for budget 2019 - 2022	258

FORORD

Politikerhåndbogen handler om os alle – og skal kunne læses af os alle. Vel at mærke uden særlige forudsætninger for at forstå kommunal økonomi og

prioriteringer. Det er ambitionen, at den giver dig overblikket over udviklingen af de mange forskellige opgaver, vi løser i Skanderborg Kommune. Håndbogen indeholder Byrådets visioner, strategier og mål inden for kommunens 8 tværgående politikområder og 12 velfærds- og myndighedsområder. Derudover kan du læse om vores aktuelle serviceniveauer, standarder og meget andet.

Du kan også hurtigt få svar på, hvor mange penge vi har sat af til at bygge og ombygge skoler for de kommende år, samt hvor meget vi bruger på ældreområdet, veje, sundhed og meget andet. Regnskabet er også et element i håndbogen, og du kan dykke ned i, hvad vi har brugt penge på i 2018 inden for hver enkelt område.

Nødvendige besparelser for at bygge nyt

Budgettet er nok den del af bogen, som har flest læsers interesse. Skanderborg Kommune oplever i disse år en massiv vækst. Om ti år har vi rundet 70.000 borgere. Selv om indtægterne vokser som en konsekvens af befolkningstilvæksten, stiger udgifterne langt hurtigere, og det kan aflæses i budgettet for 2020.

Takket være et kritisk eftersyn af servicestandarder og udgiftsposter på alle politikområder har vi fået lagt et budget, der giver plads til de nødvendige kapacitetsudvidelser og nye anlæg på børne-, skole- og ældreområderne. Og selvom serviceniveauet sænkes bredt set over politikområderne, så stiger antallet af medarbejdere samlet set, fordi der kommer mange flere børn, skoleelever og ældre. Det øger behovet for pædagoger, lærere, SOSU'er osv.

10-årig investeringsplan

Et nyt tiltag i budgettet er en 10-årig investeringsplan, der skal sikre en langsigtet, styret udvikling, så der bliver penge til at bygge veje, børnehaver, skoler og plejecentre for nuværende og nye borgere. Samlet skal der over de næste 10 år investeres 1,4 mia. kr. I budgetperioden 2020 - 2023 er der budgetteret med 549 mio. kr. til nye anlæg.

Vi har en god tradition med brede budgetforlig, og årets budget er ingen undtagelse. Selvom det var svære forhandlinger, står alle Byrådets partier bag budgetaftalen for 2020. Det er glædeligt, for det er med til at give arbejdsro, så vi kan fokusere på at skabe politiske resultater til gavn for hele kommunen.

God læselyst.

Frands Fischer
borgmester

LÆSE- VEJLEDNING

Budgettet – og dermed Politikerhåndbogen – er delt op i 8 tværgående politikområder og 12 velfærds- og myndighedsområder.

Budgettet – og dermed Politikerhåndbogen – er delt op i 8 tværgående politikområder og 12 velfærds- og myndighedsområder.

De tværgående politikområder er ken-detegnet ved, at de politiske visioner og strategier er helhedsorienterede set i forhold til de fordelinger af opgaveområder, som ligger til grund for den politiske og administrative organisering i øvrigt.

For de tre første tværgående politikområder er ansvaret for det politikkontrollerende arbejde entydigt placeret i Økonomiudvalget. Økonomiudvalget varetager dermed en særlig og selvstændig tværgående politikkontrollerende funktion i forhold til visioner og strategier på disse områder.

For de øvrige tværgående politikområder gælder det, at politikkontrollen af de politiske visioner og strategier er fordelt på flere udvalg. Ansvaret for det enkelte udvalg defineres og afgrænses her ved de politikområder, som er tildelt udvalget i Styrelsesvedtægten.

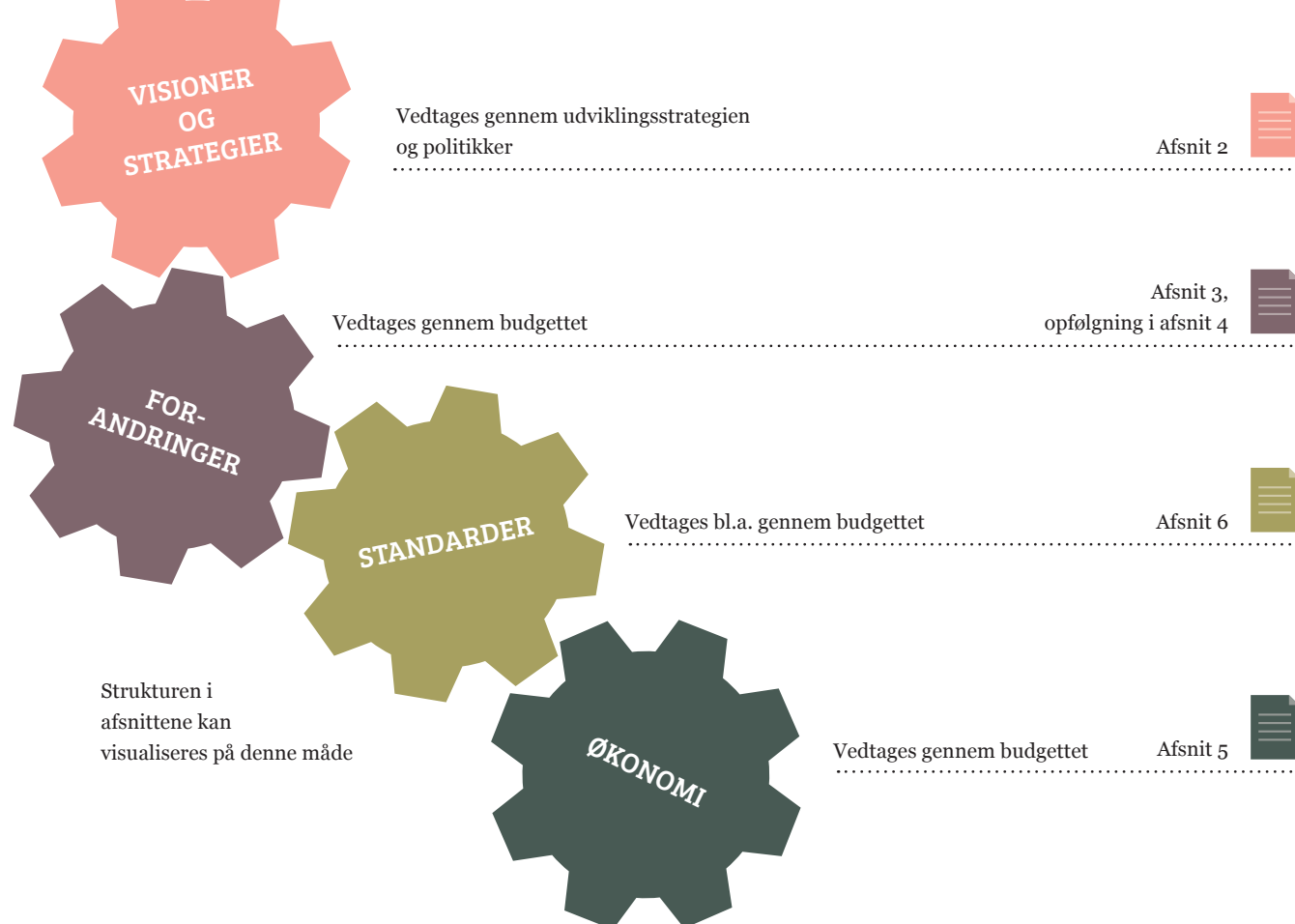
For velfærds- og myndighedsområderne gælder det, at politikkontrollen primært varetages af ét af udvalgene på vegne af Byrådet.

De 8 tværgående politikområder er:

1. Demokrati
2. Personale
3. Overordnet økonomi – incl. skatter og tilskud
4. Klima, energi og beredskab
5. Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokalplaner
6. Sundhedsfremme og forebyggelse
7. Integration
8. Borgerservice

De 12 velfærds- og myndighedsområder er:

9. Natur og miljø
10. Vej og trafik
11. Erhverv, turisme og internationalt samarbejde
12. Dagtilbud for 0-6-årige
13. Skoler og pædagogiske fritidstilbud
14. Børn og unge med særlige behov
15. Ældre
16. Borgere med fysiske og psykiske handicap
17. Kultur og fritid
18. Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold
19. Administration
20. Kommunale ejendomme

Hvert politikområde er opbygget efter den samme skabelon med seks faste afsnit:

1. Politisk arbejdsform

Her er bl.a. angivet hvilke politiske udvalg politikken hører til. Dette er det eller de udvalg, som har en politikformulerende og politikkontrollerende rolle.

2. Byrådets visioner og strategier

Her beskrives de vedtagne visioner og strategier, som fremgår af politikkerne på området. En vision er "inden for synsvidde, men uden for rækkevidde".

3. Politisk besluttede forandringer

Her er angivet alle de "forandringer", som Byrådet har vedtaget for politikområdet i 2020. En politisk besluttet forandring er en "ordre til at gennemføre et konkret projekt".

4. Opfølgning på de politisk besluttede forandringer

Her er opfølgningen på de politisk besluttede forandringer, der er arbejdet med i 2018 og 2019.

5. Økonomi

For hvert politikområde fremgår de vedtagne bevillinger på både drift og anlæg for 2020. Man kan se udviklingen fra regnskab 2018 til budget 2019-2023. Hvis der er budgettildelingsmodeller for politikområdet, vil de også være nævnt her. Det korregerede budget for 2019 indeholder tillægsbevillinger til og med 30. september 2019.

I alle økonomitabeller gælder det, at 2018 er i 2018 prisniveau, 2019 er i 2019 prisniveau og 2020-23 i 2020 prisniveau.

6. Serviceniveau og kvalitetsstandarder

Her angives, hvilket serviceniveau borgere kan forvente at få for de penge, Byrådet har afsat til formålet.

Farveindikationer

Det er angivet med en farvekode nederst på hver side hvilket politisk udvalg, som politikområdet hører under. Et politikområde kan godt være delt mellem flere politiske udvalg.

Verdensmålene

Ikonerne for FN's 17 verdensmål fremgår på forsiden af hvert politikområde og angiver hvilke verdensmål politikområdet dækker.

1. DEMOKRATI

NER BESLUTNINGSFORUM SERVICENIVEAU BESL
 KLINGSSTRATEGI POLITIKKER VISIONER FORAN
 TSÆTTELSE KVALITETSSTANDARDE RÅD LEDE
 NG BYRÅDETS UMIDDELBAR ADMINISTRATIONE
 ERKENDELSE DIALOG DEBAT VÆRDIFULDT NØD
 ION NÆVN REPRÆSENTANTER VALGT SAMTALE
 VIKLING BALANCE NATUR BOLIGER ARBEJDSPLA
 NG

DEMOKRATI

1. Politisk arbejdsform

Byrådet har det overordnede ansvar for ledelse og styring af Skanderborg Kommune.

Byrådet varetager sit ledelses- og styringsansvar i forhold til

- Aktiviteter blandt borgere, virksomheder, foreninger m.v.
- Fysisk indretning og planlægning
- Det daglige samspil med borgere, virksomheder, foreninger m.v. om sikring af velfærd gennem kvalitetsstandarder.
- Skanderborg Kommunes myndighedsfunktioner.

Byrådet leder og styrer Skanderborg Kommune via

- en udviklingspolitik (planstrategi)
- visioner og strategier på de forskellige politikområder (politikker)
- forandringer samt standarder og bevillinger for de enkelte politikområder og for den fysiske indretning / anlæg (budgetter, kvalitetsstandarder og lokalplaner).

Byrådets samlede ledelse og styring af Skanderborg Kommune varetages med bistand fra Økonomiudvalget og Byrådets stående udvalg. Udvalgene arbejder politikformulerende og politikkontrollerende i forhold til Byrådets

udviklingsstrategi, politikker, planer og budgetter.

Byrådet har i foråret 2017 vedtaget en ny styrelsesvedtægt, som gælder fra 1. januar 2018.

Foruden Økonomiudvalget er der følgende stående udvalg:

- Undervisnings- og Børneudvalget
- Socialudvalget
- Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget
- Miljø- og Planudvalget.

Styrelsesvedtægten fastlægger den nærmere fordeling af den politikformulerende og politikkontrollerende opgave mellem udvalgene.

I henhold til §64b i styrelsesloven varetager Byrådet den umiddelbare forvaltning af kommunens anliggender – dog således, at Økonomiudvalget varetager den umiddelbare forvaltning på særlige områder vedrørende samordning af planlægning, administration, budget og regnskab.

I det politikformulerende og politikkontrollerende arbejde lægges der særlig vægt på at samarbejde med relevante borgere, virksomheder, foreninger m.v.

Det kan ske via en løbende dialog med disse om udvalgenes opgaver, men det kan også ske ved, at Byrådet etablerer særlige opgaveudvalg, hvor borgere, virksomheder, foreninger m.v. involveres i et direkte samarbejde med Byrådet om løsning af konkrete opgaver.

De særlige opgaveudvalg nedsættes af Byrådet i henhold til §17, stk. 4 i Lov om Kommunernes Styrelse.

Der er i øjeblikket nedsat to særlige opgaveudvalg med prioriterede emner. Det drejer sig om:

- Projekt Fællesskabets Hus (jf. Byrådsbeslutning af 5. oktober 2016)
- Demokrati og borgerinddragelse (jf. strategispor i Udviklingspolitikken 2018-2021).

Arbejdet i de to særlige opgaveudvalg (2018-2019) om Dyrehaven og Fremtidens Festival samt Bæredygtighed og Cirkulær Kommune er afsluttede.

2. BYRÅDETS VISIONER OG STRATEGIER

Udviklingspolitik 2018-2021

Det nye byråd, der er tiltrådt den 1.

januar 2018, har med Udviklingspolitik 2018-2021 formuleret en vision og udpeget fem strategispor, som er særligt vigtige for udviklingen af Skanderborg Kommune.

Visionen handler om, at vi skal møde hinanden som mennesker og sikre en stærk udvikling i fællesskab:

Mennesker møder mennesker

Når mennesker møder mennesker, opstår fællesskaber, og dermed skabes grundlaget for, at vi kan skabe udvikling sammen.

Når vi skaber udviklingen sammen, bringes flere ressourcer i spil, og vi når længere. Og hvis alle er med, når vi ekstra langt.

”Vi sætter en ære i, at vi møder hinanden som mennesker, at der er plads til alle, og at vi forpligter os selv og hinanden på at gøre vores bedste”.

De fem strategispor, hvor der skal udvikles en særlig indsats, er:

- Bæredygtighed og cirkulær kommune
- Demokrati og borgerinddragelse
- Erhvervslivets – herunder turisterhvervets – vilkår
- Helhedssyn på udviklingen
- En kommune, hvor alle er med.

Byrådet har vedtaget, at der skal nedsættes særlige opgaveudvalg til at arbejde med de tre første strategispor: ”Bæredygtighed og cirkulær kommune” (august 2018 – juli 2019), ”Demokrati og borgerinddragelse” (august 2019 – juli 2020) samt ”Erhvervslivets – herunder turisterhvervets – vilkår” (august 2020 – juli 2021).

Arbejdet med strategispor ”Helhedssyn på udviklingen” vil blive placeret forud for arbejdet med kommuneplanen og sættes derfor i gang primo 2019. Økonomiudvalget har opgaven med at forberede et kommissorium for at definere opgaven og arbejdsformen nærmere, inden Byrådet sætter arbejdet i gang.

Arbejdet med strategispor ”En kommune, hvor alle er med” vil blive sat i gang i andet halvår af 2018. Socialudvalget har ansvaret for at forberede et kommissorium for at definere opgaven og arbejdsformen nærmere, inden Byrådet sætter arbejdet i gang. Socialudvalgets forberedende arbejde vil ske i samspil med Undervisnings- og Børneudvalget samt Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget.

Politik for Borgerinddragelse

Ved opbygningen af den nuværende Skanderborg Kommune ønskede Byrådet, at såvel den enkelte borger som borgergrupper skulle opleve, at den reelle mulighed for indflydelse og involvering i den politiske beslutningsproces er tilstede.

Der er fortsat et udbredt ønske om at forhøje graden af involvering og at styrke det lokale demokrati. Med ”en styrkelse af det lokale demokrati” tænkes ikke alene på lokalområder/

landsbymiljøer. Det er her vigtigt at understrege, at der ønskes en involvering, der i lige så høj grad retter sig mod organisations- og interessegrupper, der dækker bredere geografisk.

Det overordnede mål er således, at derved at involvere borgerne forud for politiske beslutninger, i højere grad skabes accept af de endelige beslutninger. De involverede kan og vil ofte være ambassadører i den videre proces – og målet er derfor:

- at styrke og udvikle demokratiopfattelsen generelt
- at motivere og stimulere aktive medborgere til at søge og opnå indflydelse – og påtage sig medansvar
- at give mulighed for indflydelse til berørte borgere
- at give mulighed for reel indflydelse til såvel enkeltpersoner som grupper
- at muligheden for indflydelse kan komme fra såvel lokalsamfund som på tværs af geografiske områder
- at opkvalificere det politiske beslutningsgrundlag.

Politikken forventes revideret i forbindelse med arbejdet i det særlige opgaveudvalg om demokrati og borgerinddragelse (august 2019 – juli 2020).

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR 2020

Byrådets ramme for deltagelse og afholdelse af møder, studieture m.v. udvides

Forandringen skal sikre, at Byrådet, udvalgene og de enkelte byrådsmedlemmer har gode arbejdsvilkår i forhold til at arrangere møder, studieture mv. og i forhold til at deltage i konferencer, uddannelse mv. Budgettet blev reduceret med 0,5 mio. kr. i Budget 2019. Med denne forandring tilbageføres en del af beløbet.

(Budgettet forøges med 250.000 kr. fra 2020 og frem)

Reduktion af formands- og udvalgsvederlag

Der gennemføres en reduktion af formands- og udvalgsvederlag svarende til en samlet besparelse på 200.000 kr. om året fra 2022.

(Budgettet reduceres med 200.000 kr. i 2022 og frem)

4. OPFØLGNING PÅ DE POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR TIDLIGERE ÅR

Opfølgning på forandringer fra budget 2018

Der er ingen politisk besluttede forandringer til budget 2018.

Opfølgning på forandringer fra budget 2019

Reduktion af Byrådets budget til kurser og møder

Byrådets budget til kurser og møder reduceres med 0,5 mio. kr. årligt, hvorefter budgettet udgør 0,9 mio. kr. årligt.

(Budgettet reduceres med 0,5 mio. kr. årligt fra 2019 og frem)

Byrådets budget til kurser og møder indgår som en del af budgetforhandlingerne for 2020.

5. ØKONOMI

Tabel 1.1 viser driftsbudgettet for politikområdet Demokrati.

(1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Repræsentation	434	159	159	162	162	162	162
Vederlag inkl. befordring	7.175	7.217	7.467	7.670	7.404	7.199	7.199
Vederlag m.v., eksterne (særlige opgaveudvalg) og øvrige udgifter	976	202	1.845	239	232	224	224
Kurser og møder	839	1.041	1.041	1.305	1.305	1.305	1.305
Råd og nævn	165	467	467	475	475	475	475
Tilskud til politiske partier	235	246	246	249	249	249	249
Valg, valgsystem	217	2.999	2.999	333	1.611	332	1.783
Etablering af FGU Sydøstjylland	62	0	0	0	0	0	0
I alt	10.103	12.331	14.224	10.433	11.438	9.946	11.397

Regnskab 2018

Politikområdet viser et mindreforbrug på 0,4 mio. kr. svarende til 4,1 % af det korrigerede budget. Uden overførsler viser området et mindreforbrug på 0,3 mio. kr. svarende til 2,8 %. Der er meddelt en tillægsbevilling til at finansiere vederlag til formand, næstformand og medlemmer af de særlige opgaveudvalg. Bevillingen udgør 0,1 mio. kr. i 2018 og 0,25 mio. kr. i 2019 og 2020.

Politikområdet består af to bevillinger - en med og en uden overførselsadgang. Bevillingen uden overførsel, som består af de faste vederlag og udgifter til afholdelse af valg, viser et merforbrug på 0,2 mio. kr., som finansieres af kassen. Merforbruget skyldes, at der er afholdt udgifter til valgsystem, som ikke har været budgetlagt i 2018.

Bevillingen med overførsel viser et mindreforbrug på 0,5 mio. kr. ekskl. overførsler fra 2017.

Budget 2019

Som del af budgetforliget for 2019 er det besluttet, at Byrådets budget til kurser og møder reduceres med 0,5 mio. kr. årligt, hvorefter budgettet udgør 0,9 mio. kr. årligt (se afsnit 4).

Budget 2020

Med budgetforliget for 2020 er det besluttet at tilbageføre en del af budgetreduktionen fra budgetforliget for 2019. Byrådets budget til studieture, møder m.v. tilføres 250.000 kr. fra 2020 og frem.

Herudover er det besluttet at reducere formands- og udvalgsvederlag svarende til 0,2 mio. kr. årligt i den kommende byrådsperiode. Reduktionen har således virkning fra 2022 og frem (se afsnit 3).

Budgetforudsætninger

Udgifterne til afholdelse af valg svinger meget fra år til år. Nogle år er der ét eller flere valg eller folkeafstemninger, andre år er der ingen. Der bliver kun budgetteret i de år, hvor der forventes afholdt valg. Der er budgetteret med udgifter til valg i 2019 (folkatingsvalg og europaparlamentsvalg), 2021 (kommunal- og regionsrådsvalg) og 2023 (folkatingsvalg). Budgettet til valg er ikke omfattet af overførselsadgang mellem årene.

Siden 2015 er bevillingen på området generelt forøget for at dække den ændrede standard for aktiviteter for Byrådet. I 2017 forøges budgettet til Byrådet med 0,5 mio. kr. I 2018 forøges bevillingen med 0,95 mio. kr., hvoraf de 0,6 mio. kr. vedrører anskaffelse af it-udstyr til det nye Byråd. Fra 2019 og frem forøges bevillingen med 0,35 mio. kr. I modsætning er Byrådets budget til kurser, studieture og møder m.v. blevet reduceret med 0,25 mio. kr. samlet set ved budgetforligene for 2019 og 2020.

Særsomt i forhold til vederlagene har Byrådet i juni 2018 besluttet, at der skal udbetales vederlag til formand, næstformand og medlemmer af de særlige opgaveudvalg. På den baggrund er der ved 3. budgetopfølgning 2018 tilført 0,1 mio. kr. i 2018 og 0,25 mio. kr. i 2019 og 2020 til finansiering af disse vederlag.

6. SERVICENIVEAU OG KVALITETSSTANDARDE

Byrådet i Skanderborg Kommune består af 29 medlemmer.

Byrådets samlede ledelse og styring af Skanderborg Kommune varetages med bistand fra Økonomiudvalget og Byrådets fire

stående udvalg. Udvalgene arbejder politikformulerende og politikkontrollerende i forhold til Byrådets udviklingsstrategi, politikker, planer og budgetter.

Foruden Økonomiudvalget arbejder fire stående udvalg med formulering og kontrol af politikker:

- Undervisnings- og Børneudvalget
- Socialudvalget
- Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget
- Miljø- og Planudvalget.

Økonomiudvalget har ni medlemmer, mens hvert af de stående udvalg har syv medlemmer.

Styrelsesvedtægten fastlægger den nærmere fordeling af den politikformulerende og politikkontrollerende opgave mellem udvalgene.

Byrådet nedsætter særlige opgaveudvalg til løsning af konkrete opgaver med politikformulering eller politikkontrol. De særlige opgaveudvalg nedsættes i henhold til §17, stk. 4 i styrelsesloven og med sigte på at samarbejde med borgere, virksomheder, foreninger m.v. om udviklingen af politikker, strategier og standarder i Skanderborg Kommune. De særlige opgaveudvalg sammensættes således, at der altid er minimum tre medlemmer, der er udpeget blandt Byrådets medlemmer.

Byrådet kan etablere andre særlige udvalg i medfør af styrelseslovens §17, stk. 4, hvor bemanding af udvalget, konstituering mv. fastsættes konkret.

I henhold til §64b i styrelsesloven varetager Byrådet den umiddelbare forvaltning af kommunens anliggender – dog således, at Økonomiudvalget varetager den umiddelbare forvaltning på særlige områder vedrørende samordning af planlægning, administration, budget og regnskab.

Standarder

Det politiske arbejde tilrettelægges ud fra følgende standarder:

- I hver valgperiode indledes det politiske arbejde med, at Byrådet i løbet af de første seks måneder udarbejder en udviklingspolitik som et fælles arbejdsgrundlag for valgperioden.

- Den politiske ledelse og styring af Skanderborg Kommune varetages herudover via:

- Visioner og strategier på de forskellige politikområder (politikker)
- Forandringer samt standarder og bevillinger for de enkelte politikområder og for den fysiske indretning/ anlæg (budgetter og lokalplaner).

- Udvalgenes politikkontrollerende arbejde tydeliggøres og tilrettelægges via udvalgenes årsplanlægning, mødeforberedelse og systematisering af arbejdet i øvrigt. Herunder muligheden for at dagsordensætte sager/projekter for det enkelte udvalgsmedlem.

- Byrådsmedlemmer har via direktionen, samt via fag- og stabschefer, fuld og hel adgang til at søge viden og information i den kommunale organisation.

- "Det blanke papir"-metoden er anerkendt som et centralt arbejdsredskab i det politikudviklende arbejde

- Skanderborg Byråd arbejder for aktivt medborgerskab, og der arbejdes standardmæssigt med udvikling af nytænkende partnerskaber med aktive borgere på alle niveauer i organisationen.

- Endvidere er udgangspunktet, at dialog og innovation sikrer de bedste løsninger.

- Byrådets har et stærkt samarbejde med den bredere borgerrepræsentation - det vil sige brugerrepræsentanter i råd, nævn, institutionsbestyrelser m.v.

- Der afholdes ad hoc borger- og bymøder om aktuelle emner.

- Der gennemføres høringer i forbindelse med planlægning, tilladelser m.v.

- Der er fra 1. september 2018 etableret mulighed for at fremsætte borgerforslag. Forslaget skal opnå støtte fra mindst 1.100 borgere i Skanderborg Kommune, før det optages til behandling i Byrådet. Man skal være fyldt 18 år, for at kunne fremsætte og støtte forslag.

- Der er spørgetid ved byrådsmøderne.

- Byrådets møder transmitteres live via KommuneTV og kan efterfølgende genses via Skanderborg Kommunes hjemmeside.

2. PERSONALE

AVÆRSSTATISTIK STYRELSESLOV PERSONALEO
R VISIONER FORANDRINGER BEVILLINGER SERV
ARBEJDSSKADESTATISTIK OVERENSKOMSTER AF
MEDARBEJDERE FOREBYGGE KULTUR LANGTID
GER LEDERE MEDARBEJDERE FÆLLESSKAB TJE
RDNING FOREBYGGELSE SUNDHED SIKKERHED F
VURDERINGER REDUCERE SYGEFRAVÆR FORUD
E

PERSONALE

1. Politisk arbejdsform

I henhold til reglerne i den kommunale styrelseslov varetager Økonomiudvalget ansvaret for personaleområdet i Skanderborg kommune. Økonomiudvalget arbejder på personaleområdet med forslag til visioner, forandringer, bevillinger og serviceniveau samt kontrol af samme, når de er vedtaget af Byrådet. Det er således Økonomiudvalget, der tilrettelægger de politikformulerende og -kontrollerende processer vedrørende personaleområdet.

Personaleområdet er reguleret gennem de generelle overenskomster og rammeaftaler indgået mellem overenskomstparterne samt gældende lovgivning f.eks. arbejdsmiljøloven.

Herudover er personaleområdet lokalt reguleret gennem:

- Skanderborg Kommunes personalepolitik med tilhørende retningslinjer, vejledninger m.m.
- Ledelsesgrundlaget
- Lokal MED-aftale (MED står for medindflydelse og medbestemmelse)
- Forsikrings- og sikringspolitik.

forstærkere – vis tillid, skab relationer, del resurser og tænk nyt.

Vi vil nå visionen gennem de fire strategier:

- Bæredygtig arbejdskultur
- God ledelse
- Professionel rekruttering
- Kompetenceudvikling til hver en tid.

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR 2020

Samarbejde med Folkeuniversitetet i Aarhus ophører

Skanderborg Kommune har siden 2017 udbudt forelæsninger og foredrag i samarbejde med Folkeuniversitetet i Aarhus. Fra 2020 udbydes der ikke længere gratis tilbud om forskningsbaseret viden til alle ledere og medarbejdere. (Budgettet reduceres med 105.000 kr. i 2020 og frem)

Øget strategisk fokus på digitalisering
Forandringen skal bidrage til realiseringen af Skanderborg Kommunes Digitaliserings- og IT-strategi gennem øget strategisk fokus. Digitalisering og velfærdsteknologi er centrale forudsætninger for, at der også i fremtiden kan skabes råderum for velfærd i Skanderborg Kommune, ikke mindst i lyset af den demografiske udvikling i kommunen. Derfor sættes der bl.a. fokus på kompetenceudvikling og videndeling blandt medarbejdere og ledere i kommunen i forhold til digital ledelse og digitale kompetencer.

2. BYRÅDETS VISIONER OG STRATEGIER

Personalepolitikken sætter ord på, hvad der skal kendetegne Skanderborg Kommune som arbejdsplads. Omdrejningspunktet er visionen for personaleområdet og de centrale værdier for organisationen – det, vi kalder kultur-

4. OPFØLGNING PÅ DE POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR TIDLIGERE ÅR

Opfølgning på forandringer fra budget 2018

Pulje til EGU (rhvervsgrunduddannelse)

Der afsættes en central pulje, så der kan ansættes fem EGU-elever. (der tilføres 334.000 kr. pr år).

Det er i 2018 ikke lykkedes at oprette nogen EGU-pladser i kommunalt regi i løbet af de første fire måneder. Hverken som del af Projekt Højvang eller hos kommunale arbejdsgivere. Derfor besluttede Byrådet ved 2. budgetopfølgning 2018 at lade det ikke-forbrugte budget for 2018 gå tilbage til kassen.

Samlet set vurderer stabschefen for HR/ Personale & Løn, at forandringen heller ikke fremadrettet kan implementeres. Derfor foreslås det at tilbageføre forandringen med budgetforliget for 2019. Forandringen er i budgetaftalen for 2019 tilbageført. Forandringen er hermed afsluttet.

Opfølgning på forandringer fra budget 2019

Tilbageførsel af forandringen om pulje til EGU (i rhvervsgrunduddannelse)

I budgetforliget for 2017 blev der afsat en central pulje, så der kan ansættes fem EGU-elever i kommunalt regi. Det er endnu ikke lykkedes at rekruttere og fastholde relevante EGU-elever. Administrationen vurderer, at der heller ikke fremadrettet er basis for at rekruttere EGU-elever i kommunalt regi. Derfor besluttet det at tilbageføre forandringen.

(Budgettet reduceres med 338.000 kr. fra 2019 og frem).

Budgettet er reduceret fra 2019. Der vil ikke blive rekrutteret flere EGU-elever. Forandringen er afsluttet.

Reduktion i ramme til ledelsesudvikling og efteruddannelse

Budgetrammen til central medfinansiering af ledelsesudvikling og efteruddannelse generelt i organisationen reduceres med 0,5 mio. kr. (Budgettet reduceres med 0,5 mio. kr. årligt fra 2019 og frem).

Budgettet er reduceret fra 2019. Forandringen er afsluttet.

5. ØKONOMI

Tabel 2.1 viser driftsbudgettet for personaleområdet

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Indsats mod sygefravær	61	588	0	0	0	0	0
Kurser, lederuddannelser m.m.	3.033	2.995	6.673	2.715	2.701	2.691	2.691
Elever	545	548	910	565	565	565	565
Løn- og barselspuljer	19.990	15.406	18.430	19.581	19.581	19.581	19.581
Tjenestemandspension	32.869	36.691	35.691	37.829	38.458	39.192	39.192
LD-Fonden, ny ferielov				137	137	137	137
I alt	56.498	56.228	61.704	60.827	61.442	62.166	62.166

Regnskab 2018

Regnskabet viser et mindreforbrug på 6,7 mio. kr. svarende til 10,6 % af det korrigerede budget.

Politikområdet består af to bevillinger – en med og en uden overførselsadgang. Fra bevillingen uden overførsel er der lagt 2,6 mio. kr. i kassen ved budgetopfølgninger i 2018. Det resterende mindreforbrug for 2018 på 2,8 mio. kr. tilgår ligeledes kassen.

Fra bevillingen med overførsel er der ved 2. budgetopfølgning anvendt 1,1 mio. kr. af de overførte midler til at finansiere generelle økonomiske udfordringer i Skanderborg Kommune. Herudover er budgettet vedr. EGU-elever lagt i kassen i forbindelse med, at forandringen for 2018 blev tilbageført. Af det samlede mindreforbrug er der disponeret 4,2 mio. kr. til anvendelse på kurser og lederuddannelser over de kommende år.

Barselspuljen viser isoleret set for 2018 et merforbrug på 4,8 mio. kr. Merforbruget skyldes en markant stigning i antallet af barsler hos ansatte i Skanderborg Kommune. På baggrund af dette har direktionen besluttet at forøge barselspuljen fra 2019, hvilket finansieres bredt blandt de kontrakt- og aftaleholdere, der indgår i barselsudligningsordningen.

Budget 2019

Som del af budgetforliget for 2019 blev forandringen om EGU-pladser (Erhvervs Grunduddannelse) tilbageført. Herudover blev budgettet til ledelsesudvikling og efteruddannelse reduceret med 0,5 mio. kr. årligt.

Budget 2020

Med budgetforliget for 2020 er det besluttet, at samarbejdet med Folkeuniversitetet i Aarhus ophører. Budgettet reduceres på den baggrund med 105.000 kr. (se afsnit 3).

Budgetforudsætninger

Indsats mod sygefravær

Fra 2018 tilbageholdes ikke længere 25 procent af sygedagpengerefusionen ved langtidssygdom. Siden 2011 har 25 procent af refusionen været tilbageholdt i en central besparelsespulje.

Fra 2018 er budgettet på området derfor ændret fra et indtægtsbudget til et udgiftsbudget, hvor udgiften til en fastholdelseskonsulent afholdes. Udgiften til denne ændring udgør i alt 3,6 mio. kr., som er finansieret bredt blandt kontrakt- og aftaleholderne ud fra deres andel af de samlede lønudgifter i 2016.

Ved 1. budgetopfølgning 2019 blev budgettet og udgiften til fastholdelseskonsulenten flyttet til politikområdet Administration.

Kurser, lederuddannelse m.m.

I trepartsaftalen fra 2007 blev der afsat et årligt beløb på 1,4 mio. kr. til uddannelse, ledelse og personalemæssige initiativer, som kommunerne er blevet kompenseret for. Kompensationen fortsætter indtil videre, og beløbet er derfor budgetlagt i 2019 og frem. Derudover er der budgetlagt med yderligere 0,8 mio. kr. årligt til uddannelse og ledelsesudvikling. Endelig er der budgetteret med 0,4 mio. kr. til initiativer vedrørende arbejdsmiljøet, 0,1 mio. kr. til løn og aktiviteter vedrørende tillidsrepræsentanter og 0,1 mio. kr. til MED-udvalg.

Fra 2019 er der herudover budgetlagt med 60.000 kr. vedr. det statsligt fastsatte bidrag til Arbejdsmarkedets Fond til Udstationerede (AFU).

Barselspuljen

Barselspuljen er skabt ved, at 1,12 % af lønbudgetterne er flyttet fra alle områder og placeret i en fælles pulje. Denne pulje udbetaler så kompensation til de områder, hvor der er medarbejdere på barsel. Puljen udmøntes ved, at et beløb svarende til forskellen mellem lønudgiften til den medarbejder, der er på barsel, og dagpengerefusionen, refunderes til de afdelinger, der har medarbejdere på barsel.

Den seneste regulering af barselspuljen skete ved 1. budgetopfølgning 2019, hvor barselspuljen blev hævet fra 0,9 % til 1,12 % af de samlede lønbudgetter.

Tjenestemandspensioner

Skanderborg Kommune har tjenestemandsforsikringer over for både administrativt og ikke-administrativt personale.

Udgifterne til tjenestemandspension er placeret centralt på politikområdet Personale. Der er to grupper af tjenestemænd:

De forsikrede og de ikke-forsikrede tjenestemænd. Den sidste gruppe består primært af medarbejdere fra de tidligere amtsinstitutioner, tidligere skattefolk samt tidligere statsansatte folkeskolelærere.

Der forventes på kort sigt et mindreforbrug på området, og derfor er budgettet nedjusteret med 1,5 mio. kr. i 2019, 1,3 mio. kr. i 2020 og 0,7 mio. kr. i 2021.

En forsikringsmæssig opgørelse pr. 1/1 2007 opgjorde de samlede pensionsudgifter til ca. 220 mio. kr. Disse fremtidige pensionsudgifter blev opvejet af værdien af overtagne bygninger og grunde m.v. Den "lukkede gruppe" af tjenestemandsansatte folkeskolelærere består af tidligere statsansatte medarbejdere. Staten har beholdt pensionsforpligtelsen, men hvis kommunen afskediger tjenestemænd i denne gruppe, inden de er fyldt 63 ½ år, har kommunen forpligtelsen til at udbetale pension, indtil de er fyldt 63 ½ år.

Fra 2017 modtager Skanderborg Kommune ca. 1 mio. kr. årligt fra staten som kompensation for statens andel af pensionsforpligtelsen på de tidligere amtsansatte tjenestemænd på bl.a. Sølund, som Skanderborg Kommune overtog i 2007. Indtil 1980 var disse tjenestemænd statsansatte, og derfor har staten en pensionsforpligtelse til disse personer. Budgettet til tjenestemandspensioner er derfor nedbragt med 1 mio. kr. årligt på denne baggrund.

Ny ferielov

Den nye ferielov medfører, at de kommunale arbejdsgivere skal indbetale et årligt administrationsbidrag til Lønmodtagernes Fond for Tilgodehavende Feriemidler. Beløbet udgør 28 kr. pr. fuldtidsansatte medarbejder svarende til 137.000 kr. for Skanderborg Kommunes vedkommende. Denne udgift er budgetlagt fra 2020 og frem.

6. SERVICENIVEAU OG KVALITETSSTANDARDE

Følgende standarder for personaleområdet er enten besluttet i Hoved MedUdvalget (HMU) eller bestemt af lovgivning og overenskomster:

Systematisk opfølgning på sygefraværet – 3-7-14 model.

3-7-14 modellen er et værktøj til arbejdspladserne til at følge systematisk op på sygefraværet. Modellen indebærer, at der afholdes samtaler på nogenlunde samme interval i et hvert sygefraværtsforløb.

MED-aftale

MED-aftalen er indgået mellem ledelsen og personaleorganisationerne. MED-aftalen beskriver, hvordan kommunens ledelse og medarbejdere samarbejder. I 2019 blev der startet op på forhandling af ny MED-aftale, som forventes afsluttet i 1. halvdel af 2020. Forhandlingerne foregår i to spor, hvor spor ét omfatter selve MED-aftalen og spor to omfatter forhandling af vilkår for fællestillidsrepræsentanter, tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter.

Kodeks for bæredygtig MED-samarbejde

Der er i 2019 udarbejdet et kodeks for godt MED-samarbejde. Kodekset skal være med til at skabe tydelighed om det gode MED- og TRIO-samarbejde og hvordan det understøtter en bæredygtig arbejdskultur.

Obligatorisk uddannelsesforløb MED

Der udbydes obligatorisk uddannelsesforløb til alle nye MED-repræsentanter og obligatoriske temadage til TRIO.

Alle ledere og arbejdsmiljørepræsentanter tilbydes – og skal gennemføre – den obligatoriske arbejdsmiljøuddannelse.

God modtagelse af nye kolleger

Der er i 2019 udarbejdet en koncept for god modtagelse af nye ledere og medarbejdere. Konceptet indeholder en række principper for den gode modtagelse samt tre programmer for den gode modtagelse. Programmerne er målrettet henholdsvis kontraktholdere, ledere og medarbejdere.

Udviklingssamtaler

På alle arbejdspladser gennemføres årlige udviklingssamtaler som led i en systematisk medarbejderudvikling. Der er i 2019 udarbejdet et dialogværktøj ”Kompetenceblomsten” som tilbud til alle arbejdspladser med inspiration fra Ledelsesudviklingsprojektet Bæredygtig Arbejdskultur.

Måling af trivsel og ledelse - 3i1

Hvert tredje år gennemføres måling af trivsel og ledelse - 3i1 - på alle arbejdspladser. Næste måling skal senest foregå i 2021. Der er i 2019 igangsat en proces med henblik på afklaring af hvordan de kommende målinger om trivsel, psykisk APV og ledelse skal foregå.

Arbejdspladsvurderinger – APV

Hvert tredje år gennemføres en fysisk APV på alle arbejdspladser, jf. arbejdsmiljølovgivningen. Næste fysisk APV skal gennemføres i 2020.

325-aftale

Alle arbejdspladser påtager sig et socialt ansvar og tilbyder forskellige jobordninger tilpasset medarbejdere med særlig behov, f.eks. ”325-aftale”, seniorjob og fleksjob.

Barselsudligningsordning

Barselsudligningsordningen sikrer en økonomisk udligning ved barsel mellem arbejdspladserne i kommunen. Der udbetales 100 % refusion mellem dagpengerefusion og løn. Præmieindbetalingen er fastsat til 1,12 % af de samlede lønbudgetter.

Røgfri arbejdstid

Skanderborg Kommune ønsker at være en sund kommune at besøge, bo og arbejde i, hvor sundhed blandt borgere og ansatte prioriteres højt. Byrådet har besluttet en standard for røgfri miljøer i Skanderborg Kommune.

Det fremgår af standarden, at der med virkning fra den 1. januar 2020 indføres røgfri arbejdstid for alle ansatte i Skanderborg Kommune.

Der tilbydes forskellige tiltag til at understøtte den enkelte arbejdsplads med at implementere røgfri arbejdstid. Hele standarden kan læses under politikområde 6 Sundhedsfremme og forebyggelse.

Skanderborg Kommunes koncernledelse.

Stående fra venstre: Fagchef Søren Aalund (Børn og Unge) stabschef Bente Hornbæk (Kultur, Borgere og Planlægning) stabschef Jørn Prætorius (Økonomi, Innovation og IT) stabschef Henrik Rosenlund (Byråds- og Direktionssekretariatet) stabschef Runa Brøchner (HR/Personale og Løn) fagchef Lis Kaastrup (Eldre og Handicap) fagchef Jonas Kroustrup (Teknik og Miljø) og fagchef Jørgen Erlandsen (Eskæftigelse og Sundhed)

Siddende fra venstre: Direktør Frederik Gammelgaard (Børn og Unge samt Teknik og Miljø) kommunaldirektør Lisbeth Binderup og direktør Lone Rasmussen (Eskæftigelse og Sundhed samt Ældre og Handicap)

3. ØKONOMI

RING EFFEKTIVISERING RESSOURCEUDNYTTELS
 GSBUDGET FINANSIERINGSBUDGETTET KASSEBE
 MME RENOVERING ANLÆG BUDGETLÆGNING BI
 DGETÅR SKATTER TILSKUD LÅNOPTAGELSE SKA
 R ÅRSREGNSKAB ANLÆGSREGNSKABER REVISI
 VEAU FORKANT UDVIKLING HANDLEMULIGHED
 YRING BESLUTNINGER RÅDERUM LANGFRISTED
 BILLIG

ØKONOMI

1. Politisk arbejdsform

Byrådet og Økonomiudvalget er ansvarlige for den overordnede styring af kommunen, herunder styringen af økonomi og sikring af god ressourceudnyttelse.

Byrådet har vedtaget en økonomisk politik.

Byrådet udøver sin styring gennem fastlæggelse af en overordnet økonomisk politik og ved

- årligt at vedtage drifts- og anlægsbudgettet
- at vedtage finansieringsbudgettet for skatter, tilskud og lånoptagelse samt at fastsætte skatteprocenter
- at foretage eventuelle korrektioner i budgettet i årets løb
- at sikre en betryggende håndtering af kommunens værdier
- godkendelse af årsregnskab, godkendelse af anlægsregnskaber over 2 mio. kr. og opfølgning på eventuelle bemærkninger fra kommunens revision.

Økonomiudvalget tilrettelægger de politikformulerende og -kontrollerende processer vedrørende disse områder. HovedMED-udvalget, Seniorrådet, Handicaprådet og Integrationsrådet er høringsberettigede i forhold til budgettet.

2. BYRÅDETS VISIONER OG STRATEGI

Byrådet har vedtaget en økonomisk politik.

Visionen i den økonomiske politik er, at den økonomiske politik skal sikre handlefrihed for Byrådet.

Strategien for at nå dette er, at der skal skabes et økonomisk råderum for at sikre handlefrihed for Byrådet. Det økonomiske råderum på den ordinære drift kan skabes ved at

- Effektivisere: Byrådet forventer, at alle administrative enheder og kontraktholdere løbende effektiviserer. Gevinsten ved dette kan Byrådet beslutte at inddrage i råderummet
- Tilpasse serviceniveauet: Det skal være synligt for Byrådet, hvor der er mulighed for at ændre på serviceniveauet
- Forøge indtægterne: Skatteindtægterne skal sikres fremadrettet.

For at kunne opretholde handlefriheden er det en forudsætning, at følgende præmisser holdes:

- Der er realistiske fireårige budgetter.

- Beslutninger omkring økonomien foregår i en samlet prioritering – enten gennem budgetlægningen eller ved en samlet budgetopfølgning.
- Der gives normalt ikke tillægsbevilninger finansieret af kassen i løbet af året.
- Den årlige budgetlægning baseres på vedtagne standarder for kassebeholdning, anlægsniveau, resultat af driften, byggemodning og afvikling af gæld.
- Den indgåede økonomiaftale mellem KL og regeringen efterleves, herunder service- og anlægsrammen.

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR 2020

Ekstraordinært finansieringstilskud indarbejdes i overslagsårene

Forligsparterne forventer, at arbejdet med en reform af udligningssystemet genoptages af Folketinget primo 2020. I tidligere udspil til reform har Skanderborg Kommune fået en økonomisk gevinst ved alle modeller. Derfor er der i årene 2021-2023 regnet med, at det ekstraordinære finansieringstilskud, som kommunen har fået siden 2012, forsætter eller som minimum svarer til

gevinsten ved en ny udligningsreform. (Budgettets indtægter forøges med 16 mio. kr. årligt fra 2021 og frem)

Gevinst ved Lov- og Cirkulæreprogrammet

Kommunerne bliver årligt kompenseret for de mer- og mindreudgifter som KL og regeringen vurderer, at nye lovændringer påfører kommunerne. Kompensationen fremgår af Lov- og Cirkulæreprogrammet for 2019/2020. Skanderborg Kommune vurderer, at de faktiske merudgifter ved lovændringerne er mindre end den vurdering, som fremgår af Lov- og Cirkulæreprogrammet. Der er dermed en gevinst for Skanderborg Kommune på dette års Lov- og Cirkulæreprogram. (Budgettet reduceres med 1,1 mio. kr. i 2020, 1,3 mio. kr. i 2021 og 2,6 mio. kr. i 2022 og 2023)

4. OPFØLGNING PÅ DE POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR TIDLIGERE ÅR

Opfølgning på forandringer fra budget 2018

Der er ingen politisk besluttede forandringer til budget 2018.

Opfølgning på forandringer fra budget 2019

Selvbudgettering

Skanderborg Kommune har selvbud-

getteret i 2017 og 2018 med en positiv gevinst i forhold til den garanti, staten tilbød på skatter og tilskud.

De forudsætninger, der har været gældende for 2017 og 2018, ser også ud til at være gældende for 2019. Derfor forventes det, at der vil være et merprodukt i 2019 ved at vælge selvbudgettering, frem for statsgarantien. (Indtægterne øges med 22,8 mio. kr. i 2019 og 17,8 mio. kr. årligt fra 2020 og frem).

Forandringen er indarbejdet i budgettet og hermed afsluttet. Konsekvenserne af valget om selvbudgettering vil først være kendt i juli 2020.

Forventede efterreguleringer af selvbudgetteringen i 2017 og 2018

Det endelige resultat af selvbudgetteringen for 2017 kendes først i løbet af 2019 og tab eller gevinst i forhold til det budgetlagte i 2017 vil blive afregnet i 2020. Resultatet for selvbudgetteringen i 2018 skal tilsvarende afregnes i 2021.

Der forventes p.t. en positiv efterregulering af selvbudgetteringen i 2017 og 2018.

(Indtægterne øges med 36 mio. kr. i 2020 og 39 mio. kr. i 2021).

Der bliver givet en status ved regnskabsafslutning 2019, da der først blev indgået en økonomiaftale i september 2019.

Vækst i udskrivningsgrundlag pr. skatteyder med en vægt på 40 pct.

I det tekniske budget er der lagt en vækst ind fra 2019 og frem på bag-

grund af befolkningsprognosen. Hidtil er væksten i udskrivningsgrundlaget pr. skatteyder indregnet med en faktor på 25 pct. Årsagen til at væksten ikke er indregnet med fuld effekt, skyldes modregning i udligningen og den kommunale afregning af skatter af til- og fraflyttede borgere. Effekten af den kommunale afregning er en tilbagevendende beregning, som derfor er håndteret. Derfor vil den faktor man indregner væksten med blive hævet til 40 pct. (Indtægterne øges med 7,2 mio. kr. i 2020, 12,4 mio. kr. i 2021 og 17,6 mio. kr. i 2022).

Forandringen er indarbejdet i budgettet og er hermed afsluttet.

Ekstraordinært afdrag på lån

De skattefinansierede lån hos Kommunekredit udgør pt. 387,3 mio. kr. Med baggrund i Skanderborg Kommunes høje likvide beholdning kan der ekstraordinært afdrages 20 mio. kr. på den statsfinansierede gæld med henblik på at opnå en nedsættelse af ydelserne på lån.

(Budgettet reduceres med 1,9 mio. kr. i 2019, 2,0 mio. kr. i 2020, 2,2 mio. kr. i 2021 og 2,3 mio. kr. årligt fra 2022-2027).

Forandringen er indarbejdet i budgettet og er hermed afsluttet.

Indfrielse af lån vedrørende den selvejende institution Bifrost

Kommunen betaler låneydelsen på et tidligere optaget lån vedrørende den selvejende institution Børnehaven Bifrost.

En indfrielse vil nedbringe kommunens likviditet med ca. 4,0 mio. kr. og vil frigøre 0,4 mio. kr. årligt.

(Budgettet reduceres med 0,4 mio. kr. årligt fra 2019 og ca. 10 år frem).

Forandringen er indarbejdet i budgettet og er hermed afsluttet.

¼ pct. effektivisering iht. moderniserings- og effektiviseringsprogrammet

Der indarbejdes en generel effektivisering på ¼ pct. på alle budgetområder inden for servicerrammen – undtaget er de takstfinansierede områder.

Af økonomiaftalen fremgår det, at der på landsplan skal findes effektiviseringer på 1 mia. kr. årligt, hvoraf kommunerne får lov at beholde halvdelen. For Skanderborg Kommune svarer det til ca. 5,5 mio. kr.

Effektiviseringen indregnes med virkning fra 2020 og frem således; der indarbejdes 0,25 pct. i 2020, stigende til 0,5 pct. i 2021 og 0,75 pct. fra 2022 og frem. Til brug for gennemførelse af effektiviseringen stiller organisationen nogle muligheder og værktøjer for øget digitalisering og administrative lettelser til rådighed. (Budgettet reduceres med 5,5 mio. kr. i 2020, 11 mio. kr. i 2021 og 16,5 mio. kr. årligt fra 2022 og frem).

Effektiviseringen er indarbejdet i budgettet og hermed afsluttet. Der foreligger nu en opgave for aftale- og kontraktholderne med at få implementeret de reelle effektiviseringer i driften.

Øget anvendelse af de obligatoriske indkøbsaftaler og implementering af e-handelssystem

På indkøbsområdet er der et effektiviseringspotentiale gennem dels øget brug af kommunens indkøbsaftaler, dels imple-

mentering af en ny digital e-handelsplatform for de kommunale indkøbsaftaler. Den fokuserede e-handel reducerer ikke mulighederne for at handle lokalt. (Projekt e-handel).

Forventningen er at kunne øge aftaleloyaliteten (brugen af indkøbsaftaler) fra 60 pct. til 85 pct. over en treårig periode. Ved samtidig at indføre et nyt system til digital e-handel, forventes ligeledes over en treårig periode at kunne reducere ressourceanvendelsen generelt i organisationen ved bestilling af varer, fakturahåndtering etc.

For at kunne opnå effektiviseringen er der behov for at ansætte en udbudskonsulent og en controller i Indkøbs- og Udbudsteamet. Herefter vil det også være muligt at løfte et ønske om ”hensyn til lokal handel”. (Budgettet reduceres med 2,3 mio. kr. i 2019, 4,25 mio. kr. i 2020 og 4,85 mio. kr. årligt fra 2021 og frem).

Erfaringerne med implementering af det nye e-handelssystem har vist, at udgifterne til ekstern konsulentbistand er lavere end forventet. Med de nye medarbejderressourcer, der er tilført kommunens Udbuds- og Indkøbsteam, er det i højere grad muligt for organisationen selv at varetage undervisningen af kontraktholder-niveaue.

Derfor tilbageføres restbeløbet på 325.000 kr., som hidtil har været reserveret til yderligere ekstern konsulentbistand i 2019.

Arbejdet med at øge aftaleloyaliteten og sikre en god implementering af det nye e-handelssystem fortsætter de kommende år, og derfor kan forandringen ikke siges at være afsluttet på nuværende tidspunkt.

5. ØKONOMI

Tabel 3.1 viser totalbudgettet for 2020

Udgifter (nettodrift inkl. refusion og anlæg)	Mio. kr.	Pct.
Beskæftigelse og arbejdsmarkedsforhold	754,1	19,1
Skoler og pædagogiske fritidstilbud	694,5	17,6
Ældre	413,1	10,4
Dagtilbud for 0 - 6 årige	350,5	8,9
Sundhedsfremme og forebyggelse	294,9	7,5
Borgere med fysiske og psykiske handicap	279,3	7,1
Administration	271,7	6,9
Anlæg	253,6	6,4
Børn og unge med særlige behov	150,2	3,8
Vej og trafik	87,1	2,2
Kultur og fritid	79,1	2,0
Renter, afdrag, balanceforskydninger mv.	75,3	1,9
Personale	60,8	1,5
Økonomi	60,0	1,5
Borgerservice	55,7	1,4
Klima, energi og beredskab	18,2	0,5
Kommunale ejendomme	22,2	0,6
Natur og miljø	14,8	0,4
Demokrati	10,4	0,3
Erhverv, turisme og internationalt samarbejde	9,2	0,2
Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokalplaner	1,9	0,0
I alt	3.956,6	100,0

Indtægter	Mio. kr.	Pct.
Skatter	3.272,0	82,7
Tilskud og udligning	481,9	12,2
Forbrug af kassebeholdning	31,7	0,8
Købsmoms	0,0	0,0
Lånoptagelse	171,0	4,3
I alt	3.956,6	100,0

Tabel 3.2 viser driftsbudgettet for Økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021 - 2023
Bufferpulje indenfor servicerammen til sikring af overførselsadgang mellem årene	0	30.000	30.000	60.000	0

Tabel 3.3 viser udgiftsbudgettet til renter, afdrag og balanceforskydninger ekskl. almene boliger og klima

(1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt Budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Renter	-2.832	2.883	-3.284	480	483	486	491
Afdrag	59.244	28.902	32.427	31.138	30.919	30.800	30.800
Balanceforskydninger	-67.281	-43.786	-56.490	21.063	-48.589	-5.989	-7.689
I alt	-10.869	-12.001	-27.347	52.681	-17.187	25.297	23.602

Tabel 3.4 viser udgiftsbudgettet til renter og afdrag vedrørende almene boliger

(1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Renter - almene boliger	2.293	2.135	2.135	2.086	2.027	1.965	1.900
Afdrag - almene boliger	15.130	14.666	14.666	14.853	15.248	15.654	16.072
I alt	17.423	16.801	16.801	16.939	17.275	17.619	17.972

Tabel 3.5 viser udgiftsbudgettet til renter og afdrag vedrørende klimainvesteringer

(1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Renter - klima	222	1.294	1.294	3.357	3.357	3.357	3.357
Afdrag - klima	409	907	907	2.282	2.282	2.282	2.282
I alt	631	2.201	2.201	5.639	5.639	5.639	5.639

Tabel 3.6. viser finansieringsbudgettet for skatter, tilskud og lånoptagelse

(mio. kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Tilskud og udligning	-414,4	-422,8	-432,3	-481,9	-498,9	-510,5	-515,8
Refusion af købsmoms	0,1	-0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatter	-3.033,0	-3.134,8	-3.140,8	-3.272,0	-3.221,5	-3.237,1	-3.253,6
Lånoptagelse ekskl. almene boliger og klima	-43,1	-10,5	-11,4	-2,5	-0,5	-0,5	-0,5
Lånoptagelse til almene boliger	0,0	0,0	0,0	-126,8	0,0	0,0	0,0
Lånoptagelse til klimainvesteringer	0,0	-68,6	-4,6	-41,7	-24,0	0,0	0,0
I alt	-3.490	-3.637	-3.589	-3.925	-3.745	-3.748	-3.770

Regnskab 2018

Skanderborg Kommune har i 2018 anvendt selvbudgettering af skatter og tilskud.

De samlede indtægter udviser en merindtægt/ et mindreforbrug på netto 1,7 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Der er i årets løb givet tillægsbevilling på 29,7 mio. kr. i udgift til midtvejsregulering af tilskud og udligning. Endvidere er der givet en tillægsbevilling på 13,4 mio. kr. i merindtægt i grundskyld, samt 7,5 mio. kr. vedr. bl.a. salg af KMD Ejendomme, udbytte fra HMN Naturgas, indtægter fra garantiprovision og mindre renteudgifter på låneporteføljen.

Overførslen på 5,4 mio. kr. på udligning og generelle tilskud dækker over et mindreforbrug i 2017 på den kommunale medfinansiering, som blev efterreguleret i 2018.

Der er en merindtægt på 0,8 mio. kr. på særlige tilskud i forhold til det korrigerede budget.

På skatter og udligning er der i forhold til det oprindelige budget tillægsbevillet 17,4 mio. kr. i forventet mindreindtægt.

På rentesiden har der været en merindtægt på 1,1 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Årsagerne til merindtægten skyldes dels de meget lave renter, som har haft en positiv effekt på rentebetalingerne på kommunens variable gæld,

dels at der har været høje udbyttebetalinger på kommunens værdipapirer.

Budget 2019

Balanceforskydninger

Budgettet for balanceforskydninger afspejler budgettering af optagelse af byggelån/byggekredit vedrørende Fællesskabets Hus i Ry samt diverse klimainvesteringer, samt tilbagebetaling af samme byggekreditter i 2020.

Lånoptagelse

I 2019 er der budgetteret med lån på hhv. 10 mio. kr. til ESCO projekter og 0,5 mio. kr. til kommunens udlæg vedr. indefrosne Ejendomsskatter. Der er ikke budgetteret med lån til strategiske jordkøb, hvor der kan optages lån på 85 % af udgiften.

I 2020 er der afsat budget til optagelse af lån til almene boliger. Denne lånoptagelse vedrører nyt plejecenter i Ry.

I 2019 og 2020 er der afsat budget til lånoptagelse vedrørende klimainvesteringer.

Afdrag (ekskl. almene ældreboliger, selvejende institutioner og finansielt leasede aktiver)

I forbindelse med klimaprojekterne, som reelt set bliver finansieret af Skanderborg Forsyningsvirksomhed A/S via deres takst, regnes der med et låneoptag/bygge-kredit på 36,2 mio. kr. og et afdrag på 0,9 mio. kr. i 2019.

I budgettet for 2019 regnes med et afdrag på gælden på ca. 29,8 mio. kr. Heri indgår afdrag på gæld vedrørende klimaprojekter med 0,9 mio. kr.

Budget 2020

I budgetforliget for 2020 blev det besluttet at budgetteret med ekstraordinært finansieringstilskud på -16 mio. kr. i overslagsårene samt indefrosset grundskyld fra staten (-45 mio.) i 2021.

Beløb til deponering vedrørende leasingfinansierede anlæg: Ny skole i Hørning (10 mio. kr.) og Udvidelse af kapacitet på dagtilbudsområdet i Skanderborg By (7,2

mio. kr.) er efter budgetforliget flyttet fra anlæg til finans. Hertil er der budgetteret med gradvis frigivelse af de deponerede beløb vedrørende de leasingfinansierede anlæg fra 2020 og frem.

Endelig er der afsat beløb til indskud i landsbyggefonden vedrørende almene boliger på 10 mio. kr. i 2020.

ANLÆG

Tabel 3.7 viser anlægsbudgettet for Økonomi

Note	(i 1.000 kr.)	U/I	Regnskab 2018	Oprindeligt Budget 2019	Korrigeret Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
1	Grundkapitalindskud i nye almene boliger	U				0			
2	U-disponeret ikke finansieret ramme	U		10.000	10.000	63.850			
I alt		U		10.000	10.000	63.850	0	0	0

Bemærkninger til de enkelte anlæg:

1. Grundkapitalindskud i nye almene boliger.

I 2020 afsættes der 10 mio. kr. til grundkapitalindskud i nye almene boliger. Der er efterspørgsel på lejeboliger i de fire største byer. Byrådet ønsker at tiltrække nye borgere og unge familier og har en forpligtelse til at løse kommunens boligsociale udfordringer.

Beløbet er efter budgetforliget flyttet til den rette finanskonto.

2. U-disponeret ikke finansieret ramme Bufferpulje til sikring af overførselsadgangen på anlæg. Formålet med puljen er at sikre sig mod økonomiske sanktioner fra statens side, hvis der forbruges af overførte budgetmidler fra tidligere år. Puljen er derfor ikke finansieret, idet der er en modpost under finansforskydninger.

6. SERVICENIVEAU OG KVALITETSSTANDARDE

Skatteudskrivning i 2020:

- personskatten er uændret på 25,7 procent
- grundskyldspromillen er uændret på 24,66 promille
- Grundskyldspromille på produktionsjord er uændret: 7,2 promille
- dækningsafgiften, grundværdi er uændret på 12,33 promille
- dækningsafgiften, forskelsværdi er uændret på 8,75 promille
- dækningsafgift på forretningsejendomme er uændret på 0,0 promille
- kirkeskatten er uændret på 0,86 procent.

Kassebeholdningen

Kassebeholdningen ultimo året kan være 0 kr. eksklusiv kontrakt- og aftaleholderes overførsler. Det er under forudsætning af, at der som minimum er 70 mio. kr. ultimo året inkl. aftale- og kontraktholderes overførsler.

Det årlige anlægsniveau på det skattefinansierede område skal være på minimum 95 mio. kr.

Resultat af ordinær drift

Resultatet af ordinær drift skal vise et overskud på minimum 130 mio. kr. til dækning af afdrag på lån (ca. 35 mio. kr./år) og anlæg (ca. 95 mio. kr./år).

Resultatet af det skattefinansierede område skal være 0 eller positivt.

Resultatet skal være positivt, hvis der er behov for at øge kassebeholdningen.

Jordforsyning

Jordforsyningen skal hvile i sig selv over år. Byrådet er villig til at foretage strategiske jordopkøb, som lånefinansieres. Tilbagebetalingsperioden kan være længere end fire år.

Skattefinansieret langfristet gæld

Der afdrages i øjeblikket ca. 31 mio. kr. årligt på kommunens skattefinansierede gæld. Byrådet ønsker at fortsætte denne nedbringelse af gælden, men tilkendegiver samtidigt, at det kan være formålstjenligt at optage lån til kortsigtet investering, som kan finansieres af de afledte driftsbesparelser, f.eks. energibesparende foranstaltninger. Derudover kan der undtagelsesvist optages lån til at styrke kassebeholdningen, såfremt der er lånemuligheder til stede.

4. KLIMA, ENERGI OG BEREDSKAB

KLIMASATSNING ENERGIPLAN KLIMAVISIONER BE
 KLIMARÅD HANDLING KLIMAPOLITIK VISION NEU
 ELSE ERHVERVSLIV ELFORBRUG SELVFORSYNIN
 GNINGER PENGE UDLEDNINGEN KLIMATILPASN
 VENERGI OVERBLIK PRIORITERING NEDBØR VIN
 ER BOLIGBYGGERI KLIMAFEST MINDREFORBRU
 AMPAGNE KLIMATILPASNING REGNVANDSHÅN

KLIMA, ENERGI OG BEREDSKAB

1. Politisk arbejdsform

Dette politikområde indeholder tre selvstændige områder: Dels ”klima og energi”, der handler om at begrænse den globale opvarmning, herunder at nedbringe CO₂-udledningen. Dels ”klima og vand”, som er tilpasning til den øgede mængde nedbør, som allerede sker pga. klimaforandringer. Endelig beredskabsområdet, der omfatter kommunens redningsberedskab varetaget af ”Østjyllands Brandvæsen I/S”.

Klima og energi

Den offensive klimasatsning er en frivillig indsats, som Byrådet har besluttet i Klimapolitik 2011-2013, og som er videreført i Byrådets Udviklingsstrategi 2014-2017. Klimapolitikken vil blive revideret af Miljø- og Planudvalget i efteråret 2019.

Som supplement til den nuværende Klimapolitik findes ”Miljø- og Planudvalgets arbejdsprogram 2019. På vej mod en bæredygtig og cirkulær Skanderborg Kommune”. Arbejdsprogrammet indeholder en række indsatser og opdateres løbende. Arbejdsprogrammet bliver indarbejdet i revisionen af Klimapolitikken.

Strategisk Varmeplan udarbejdet af Økonomiudvalget og Miljø- og Planudvalget for Skanderborg Kommune 2016-2020 blev vedtaget af Byrådet den 21. december 2016. Den efterfølgende implementering sker primært via varmeprojekter, som bliver politisk behandlet og skal i offentlig høring.

Som opfølgning på Byrådets udviklingspolitik 2018-2021 om bæredygtig

og cirkulær kommune har et særligt opgaveudvalg (et §17, stk. 4-udvalg) bestående af byrådspolitikere, borgere, virksomheder, foreninger og eksperter arbejdet fra august 2018 til juni 2019. Udvalget afsluttede deres arbejde med at aflevere ”Anbefalinger fra Opgaveudvalg om bæredygtig og cirkulær kommune” til Byrådet den 26. juni 2019. Anbefalingerne skal i løbet af 2019 og 2020 behandles af Byrådet, som bestemmer, hvad der videre skal ske med dem.

Renosyds ejerpolitik godkendt 28. november 2018 og Affaldsplan 2019-2022 godkendt 26 juni 2019 af Skanderborg Kommunes byråd vil have indflydelse på CO₂-udledning i kommunen, da genbrug og genanvendelse fremfor nyproduktion har stor betydning på CO₂-udledningen. Realisering af planen vil ske i et samarbejde mellem Renosyd og ejerkommunerne Odder og Skanderborg. Læs mere om Affaldsplanen og Renosyds ejerpolitik i afsnit 9. Natur og miljø.

En gang om året udarbejdes et CO₂-regnskab og klimaplan for den kommunale virksomhed. Det vil sige

kortlægning og initiativer i forhold til energiforbrug i de kommunale bygninger, kommunal bilkørsel og vejbelysning. Miljø- og Planudvalget får det til orientering.

Hvert andet år udarbejdes i samarbejde med Region Midt et energiregnskab for hele Skanderborg Kommune – inklusiv erhverv og private. Regnskabet omfatter også beregning af kommunens samlede CO₂-udledning pga. energiforbrug i kommunen, dvs. fra strøm, varme og trafik. Regnskabet omfatter ikke CO₂-udledning fra forbrug.

Trafik forårsager ifølge regnskabet en større CO₂-udledning end udledningen fra produktion af strøm og varme tilsammen i Skanderborg Kommune. Derfor er indsatser over for trafikken vigtige for kommunens CO₂-udledning. Se mere om det under politikområde Vej og trafik.

Beredskab

Østjyllands Brandvæsen I/S er et fælles kommunalt redningsberedskab mellem Aarhus, Odder, Samsø og Skanderborg

kommuner, der varetager beredskabsopgaven i Skanderborg kommune. Østjyllands Brandvæsen I/S ejes af de fire kommuner, men har status af et selvstændigt selskab, der alene er under ledelse af en fælles Beredskabskommission. De overordnede retningslinjer for Beredskabskommissionens arbejde er dog beskrevet i en ejer strategi, som udtrykker hvad de fire byråd forventer af ledelsen i det fælles selskab.

- Inden for denne ramme varetager Østjyllands Brandvæsen I/S stort set alle de opgaver, der knytter sig til beredskabsloven – herunder opgaven med at udarbejde en risikobaseret dimensionering af beredskabet.
- Det er et rent kommunalt ansvar, at udarbejde den lovbestemte beredskabsplan.
- I henhold til Beredskabslovens § 25 skal kommunerne udarbejde en samlet plan for kommunernes beredskab.
- I Skanderborg Kommune består planen af en overordnet plan for hvordan kommunen håndterer krise-

styring, samt en række indsatsplaner med tilhørende lokale instrukser i de forskellige kommunale sektorer, afhængig af hændelser.

- Østjyllands Brandvæsen I/S har opgaven med at vejlede og koordinere beredskabsplanlægningen i Skanderborg Kommune, men ansvaret for beredskabsplanen ligger hos Byrådet.

2. BYRÅDETS VISIONER OG STRATEGIER

Klima og energi – Agenda 21

Skanderborg Kommune er CO₂-neutral med hensyn til el og varme i 2020, dog således at elektrificering prioriteres frem for øget brug af biomasse, også selvom strømforbrug koster på CO₂-regnskabet, og biomasse ikke gør. Målsætningen står i Byrådets Udviklingsstrategi 2014-2017 og stammer fra "Klimapolitik Skanderborg Kommune

2011-2013". Politikken revideres i efteråret 2019, hvor bl.a. Bæredygtighedsudvalgets anbefalinger til Byrådet og Miljø- og planudvalgets arbejdsprogram med strategiske mål og konkrete initiativer inddrages.

"Miljø- og Planudvalgets arbejdsprogram 2019: På vej mod en bæredygtig og cirkulær Skanderborg Kommune" indeholder disse strategiske mål, som vil indgå i revision af politikker i efteråret 2019:

- Genbrug og genanvendelse ved kommunalt byggeri
- Genanvendelse i kommunale bygninger, det offentlige rum, kommunale arealer og arrangementer (festivaler).
- Lokalplaner skal sætte fokus på bæredygtige løsninger og potentialer.
- Cirkulær indkøbspolitik, herunder udbud af grunde og byggeri.
- Cirkulær handleplan i.f.t. borgere og virksomheder, herunder mulighed for skabelse af fælles grønt værdisæt.

- Anbefalinger fra Bæredygtighedsudvalget bliver indarbejdet i strategien.
- Klare mål og handlingsanvisning for CO₂-neutral Skanderborg Kommune.
- Langsigtet mål for bæredygtige transportløsninger i den kommunale organisation.

”Strategisk Varmeplan for Skanderborg Kommune 2016-2020” indeholder 6 indsatser:

- Forsyningsområder kobles sammen, hvor det fremmer effektiv udnyttelse af brændsler, værker, overskudsvarme og/eller fremmer forsyningssikkerheden.
- Fjernvarme i relevante nye boligområder udføres med tilslutningspligt. Dette er siden 1. januar 2019 ikke længere juridisk muligt.
- Fjernvarme udbredes til eksisterende boligområder, hvor det er samfundsøkonomisk og brugerøkonomisk positivt.
- Fremme af brændselsfri varme hos fjernvarmeværkerne og hos individuelle forbrugere.
- Dispensere fra tilslutningspligt til individuel naturgas, når det er til fordel for klima og miljø.
- Private uden for fjernvarmeområder får fossilfri varme og nedsat energiforbrug.

Bæredygtighedsudvalget, som afleverede deres arbejde til Byrådet den 26. juni 2019, anbefaler bl.a., at målet om bæredygtighed og cirkulær økonomi bliver en central del af kommunens politik fremover. Anbefalingen er én af 76 konkrete anbefalinger til en bæredygtig og cirkulær kommune. Deraf er de 18 særligt prioriterede. Byrådet beslutter i hvor høj grad, anbefalingerne bliver ført ud i livet.

Affaldsplan 2019-2022 indeholder nogle målsætninger og indsatser, som har betydning for CO₂-udledningen. Læs mere om Affaldsplanen i afsnit 9. Natur og miljø.

Politik for fremtidens kommunale byggeri revideres i forhold til cirkulær økonomi i efteråret 2019. Læs mere i afsnit 20. Kommunale ejendomme.

Klimatilpasningsplan 2014-2018

I 2014 vedtog Skanderborg Kommune i samarbejde med Skanderborg Forsyningsvirksomhed Klimatilpasningsplan 2014-2018. Denne plan er Byrådets bud på, hvordan Skanderborg Kommune sikres imod oversvømmelse og skader i forbindelse med skybrud. Ud af denne plan udspringer en række klimatilpasningsprojekter.

Beredskab

Byrådene i Aarhus, Samsø, Odder og Skanderborg kommuner har i foråret 2019 vedtaget en ny ejerpolitik for Østjyllands Brandvæsen I/S. Hensigten med den nye ejerpolitik er at rette fokus mod den videre udvikling af Østjyllands Brandvæsen som én beredskabsenhed, der dækker det samlede geografiske område for de fire kommuner.

Den nye ejerpolitik omfatter en vision og fire strategispor for arbejdet med at virkeliggøre visionen.

Vision:

Borgere og virksomheder i Samsø, Odder, Skanderborg og Aarhus kommuner oplever, at deres grundlag for at leve et trygt og sikkert liv løbende styrkes - også når hverdags- og erhvervslivet udvikler sig. Og når ulykker alligevel indtræffer, modtager de hurtig, effektiv og kvalificeret hjælp.

Borgerne i de fire kommuner oplever endvidere et moderne brandvæsen, der har fokus på udvikling af nye og miljørigtige arbejdsmetoder og cirkulær økonomi i såvel det forebyggende arbejde som i den beredskabsmæssige indsats.

Strategispor:

1. Østjyllands Brandvæsen I/S er et moderne beredskab, der er synligt og opsøgende i samarbejdet med borgere, virksomheder og andre myndigheder
2. Østjyllands Brandvæsen I/S løser beredskabsopgaven målrettet, miljørigtigt og effektivt, når hændelser indtræffer
3. Østjyllands Brandvæsen I/S indretter sig efter og bidrager til at skabe gode rammevilkår for bolig- og erhvervsudvikling i området
4. Østjyllands Brandvæsen I/S er en attraktiv arbejdsplads for alle ansatte og frivillige.

Ejerpolitikken revideres fast i det første år af hver byrådsperiode. Ejerpolitikken revideres dermed igen i 2022.

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR 2020

Klimapulje

Klimapuljen skal understøtte den grønne omstilling i Skanderborg Kommune. Puljen er yderligere beskrevet under budgetaftalens ”Spor 2. Grøn omstilling”. Der afsættes 3 mio. kr. årligt. Puljen er et supplement til eksisterende budgetter. I forbindelse med næste års budgetlægning drøftes, om puljen skal vokse i takt med befolkningsudviklingen. (Budgettet forøges med 3 mio. kr. fra 2020 og frem)

4. OPFØLGNING PÅ POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR TIDLIGERE ÅR

Opfølgning på forandringer fra budget 2018 og 2019

Der er ingen politisk besluttede forandringer til budget 2018 og 2019.

5. ØKONOMI

Tabel 4.1 viser driftsbudgettet for Klima, energi og beredskab

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Klima og energi	789	815	2.340	4.678	4.676	4.674	4.674
Følgeudgifter af klimaprojekter	702	2.786	7.078	406	405	404	404
Beredskab	12.674	12.916	13.077	13.094	13.094	13.094	13.094
I alt	14.165	15.417	22.495	18.178	18.175	18.172	18.172

Regnskab 2018

Klima og Miljø

Der er et mindreforbrug på ramme til klima og miljø på 0,7 mio. kr. Mindreforbruget skyldes, at der kun har været aktiviteter inden for området for adfærdsregulering, og der derfor ikke har været større udgifter til konsulenthjælp m.v. Mindreforbruget overføres til 2019, hvor der forventes ekstraordinære udgifter i forbindelse med facilitering af det særlige opgaveudvalg om bæredygtighed og cirkulær økonomi.

Følgeudgifter af Klimainvesteringer

Det samlede mindreforbrug på 3,7 mio. kr. overføres til 2019. Overførslen skyldes at følgeudgifterne ved udførelsen

af klimatilpasningsprojekter af Skanderborg Forsyning er forsinkede. Det forventes at udgifterne øges væsentligt i 2019 og 2020 efterhånden som projekterne gennemføres.

Beredskab

Der er et overskud på 0,161 mio. kr. svarende til et overskud på ca. 1,3 %. Der afregnes driftsbidrag til Østjyllands Brandvæsen I/S. Overskud overføres til rammen for 2019.

Budget 2020

Ved budgetforliget 2020 afsættes en klimapulje på 3,0 mio. kr. til at understøtte den grønne omstilling.

Se nærmere beskrivelser i afsnit 3.

ANLÆG

Tabel 4.2 viser anlægsbudgettet for Klima, energi og beredskab

(i 1.000 kr.)	U/I	Regnskab 2018	Oprindeligt Budget 2019	Korrigeret Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
1 Hovedgaden i Låsby etape 4, følgeudgifter	U	4		188	304			
2 Tippethøj i Ry, følgeudgifter	U	125		63				
3 Klimaprojekt Låsby etape 3, følgeudgifter	U	324		50				
	I	-50						
4 Klimaprojekt Vestergade/Lille Sø Skb. følgeudgifter	U	28		191				
	I			-394				
5 Forsyningens afdrag på klimaprojekter	U	222						
	I	-631	-907	-1.405	-2.282	-2.282	-2.282	-2.282
6 Områderne langs Skanderupbækken, Skanderborg medfinansiering	U	1.072	20.867	1.839	22.046	15.211		
7 Agnetevej medfinansieringsdelen	U	186	10.459	1.123	17.238	6.084		
8 Pressalit, Ry medfinansiering	U	1	5.851	348	3.042	3.042		
9 Hovedgaden - Låsby etape 4 medfinansiering	U	2.092		2.663				
10 Tippethøj i Ry medfinansiering	U	679		1.189				
11 Tinbæksøen i Skovby medfinansiering	U	737		2.678				
12 Galten Nord i Galten medfinansiering	U	233		-126				
13 Områderne ved Højvangens Torv i Skanderborg medfinansiering	U	571		3.993				
14 Låsby etape 1, 2 og 3 medfinansieringsdelen	U	352		111				
15 Vestergade medfinansieringsdelen	U	20		507				
I alt	N	5.965	36.270	13.018	40.348	22.055	-2.282	-2.282

Bemærkninger til de enkelte anlæg:

1. - 4. Projekterne fra 1 - 4 er følgeudgifter af klimaprojekter. Disse arbejder er en kommunal udgift.

5. - 15. Projekterne fra 5 til 15 er klimainvesteringer, hvor Skanderborg Forsyning finansierer projekterne via vandafledningsafgiften. Dette sker ved, at forsyningsvirksomheden betaler ydelserne på de lån, der i første omgang optages i kommunalt regi til finansiering af anlæggene. Indtægtsbudgettet (anlæg nr. 5) udgør afdragsdelen af forsynings driftsbidrag til dækning af ydelserne på lånene til klimaprojekterne. Den del af driftsbidraget, der skal dække renterne, budgetteres under finansområdet.

For en nærmere beskrivelse af de enkelte projekter kan henvises til sagerne om klimainvesteringer på Byrådet den 17/12 2014 og 26/4 2017.

6. SERVICENIVEAU OG KVALITETSSTANDARDE

Energi

Skanderborg Kommune har i 2009 indgået en Klimakommuneaftale med Danmarks Naturfredningsforening om at nedbringe den kommunale CO₂-udledning med 2 % om året indtil 2025. Målet er nået, men der er vedvarende fokus på at nedbringe CO₂-udledningen fra den kommunale virksomhed yderligere.

Ifølge Strategisk Varmeplan vil Skanderborg Kommune

- arbejde for et fortsat samarbejde med Varmeplan Aarhus, herunder for at driften af Skanderborg-Hørning Fjernvarmes og Renosyds anlæg koordineres og tænkes sammen med Varmeplan Aarhus, bl.a. med henblik på en effektiv energiuudnyttelse og forsyningsikkerhed
- gå i dialog med Galten Varmeværk og Varmeplan Aarhus om fremtidig varmeforsyning på strækningen mellem Låsby og Aarhus og undersøge mulighederne for en fortsat udbygning af samarbejdet med Varmeplan Aarhus om det allerede sammenhængende varmetransmissionssystem
- udlægge nye byområder med tilslutningspligt til kollektiv varme, når områderne ligger i tilknytning til eksisterende fjernvarmeområder. Sådanne områder udlægges stadig, men det er fra 1. januar 2019 ikke længere lovligt at pålægge tilslutningspligt.
- anmode Galten Varmeværk om projektforslag for fjernvarmeforsyning af Skovby. Dette er sket, men projektet bliver ikke gennemført pga. dårlig samfundsøkonomi.
- anmode Skanderborg-Hørning Fjernvarme om projektforslag for fjernvarmeforsyning af Blegind. Projektet er modtaget og godkendt og bliver gennemført i 2019 og 2020.

- behandle indkomne sager om tilslutningspligt. Her er udgangspunktet frivillighed for brugeren
- behandle indkomne sager om forblivelsespligt
- hjælpe landsbyer, som ønsker belysning af muligheder for fælles varmeløsning
- hjælpe varmeselskaber med at finde egnede arealer til solvarme
- anmode varmeselskaber om projektforslag for produktion af varme uden brændsler. Det kan f.eks. være produktion af varme med varmepumpe, som bruger strøm. Et sådant projekt er modtaget fra Galten Varmeværk og godkendt. Gl. Rye Kraftvarmeværk kører allerede med 80 % varme fra grundvandsvarmepumper. Ry og Skanderborg varmemærker er på vej med projekter for varmepumper.
- arbejde med fremme af brændselsfri varme hos individuelle forbrugere
- se positivt på henvendelser om dispensation fra tilslutningspligt til individuel naturgas, når det er til fordel for miljø og klima. Der vil være en individuel sagsbehandling i.f.t. valg af alternativ
- vejlede private om alternativer til naturgas
- arbejde med opvarmning og energiforbrug hos private uden for fjernvarmeområderne

Som udløber af Byrådets Udviklingsstrategi 2014-2017 vil Skanderborg Kommune fortsat arbejde med

- samarbejde med landsbyer og energiselskaber om kampanjer for energibesparelser og omlægning til vedvarende energi
- fortsætte og udvikle projekt Bæredygtighed i børnehøjde i samarbejde med børnehaver
- samarbejde med Renosyd om at få kildesortering af affald på skoler og andre kommunale institutioner. Dette er også en del af Affaldsplanen.

Miljø- og Planudvalgets arbejdsprogram 2019: På vej mod en bæredygtig og cirkulær Skanderborg Kommune indeholder disse konkrete initiativer:

- Etablering af blaffer-stoppesteder. Der er kommet 70 forslag til konkrete steder ind. I efteråret 2019 forventes etableret ca. 10 steder som forsøg, der skal godkendes af Vejdirektoratet.
- Udbredelse af dele-el-biler. Der er indtil videre mindst 4 offentlige dele-el-biler i kommunen. Kommunen vil hjælpe med tilladelser og anvisning af placeringer, evt. på kommunal jord.
- Kør-med-kampagne vil blive afholdt, når blafferstoppestederne er på plads. Det vil ske sammen med promovering af andre muligheder for at køre sammen, f.eks. via Apps.
- Skanderborg Kommunes indkøbspolitik skal revideres i forhold til cirkulær økonomi i efteråret 2019.

- Undersøgelse af hvordan byggesager, lokalplaner og kommuneplan kan understøtte bæredygtighed og cirkulær økonomi, vil ske i efteråret 2019.

Klima og oversvømmelser

I Skanderborg Kommune er alle bysamfund kloakerede, så spildevand og regnvand bliver ledt forsvarligt væk fra bygninger, veje, anlæg m.v.

Ca. 70 % af kommunens byområder er i dag kloaksepareret, hvor regnvand og spildevand ledes væk i to separate ledninger - spildevand til renseanlæggene og regnvand til vandløb og søer. Den resterende del af byerne er endnu ikke separeret, og her ledes spildevand og regnvand i samme ledning til renseanlægget.

Spildevandsplanen beskriver, hvornår kloaksepareringen af den resterende del af kommunens byområder er planlagt til at skulle ske.

Når regnmængderne øges, er det af stor betydning, om et område er fælles- eller separatkloakeret.

I fælleskloakerede områder vil et skybrud i værste fald betyde, at regnvand og snavset spildevand oversvømmer bygninger, veje, vandløb mv. Der er stor sundhedsfare og miljøforurening forbundet med en sådan oversvømmelse. Det er vigtigt, at børn og voksne ikke leger eller opholder sig i det forurenede vand. Brand & Redning og Skanderborg Forsyningsvirksomhed har derfor et aktivt beredskab klar i tilfælde af, at der sker oversvømmelse af fælleskloakerede anlæg.

I separatkloakerede områder er der også fare for oversvømmelse ved skybrud, men fordi spildevandet ledes bort i egne rør, vil oversvømmelserne alene indeholde regnvand, og faren for kælderoversvømmelser vil også være mindre, fordi regnvandet ikke vil forårsage tilbageslutninger i afløbsledninger fra de enkelte ejendomme.

Vi skal derfor have særligt fokus på at forebygge oversvømmelserne i de områder, der endnu ikke er kloakseparerede, evt. ved at fremrykke kloaksepareringen i netop de oversvømmelsestruede områder.

Fordi sundhedsfaren og forureningsrisikoen er større i de områder, hvor regnvand og spildevand ledes bort i fælles rør, end i områder, der er kloaksepareret, er serviceniveauet for hverdagsregnen også forskelligt.

I alle nye områder og i områder, der er kloaksepareret, skal kloakkerne dimensioneres, så oversvømmelser på terræn kun sker hvert 5. år, mens der i fælleskloakerede områder kun kan accepteres oversvømmelser hvert 10. år.

Uden for byerne, og enkelte steder også i byerne, fungerer vandløb og søer som transportrør af regnvand. Spildevand bliver på forskellig vis håndteret på den enkelte ejendom f.eks. i bundfældningstanke, som tømmes i en halvårlig kommunal

tømningsordning, så kun det rensede vand løber videre til recipient eller måske et nedsivningsanlæg.

Vandløbene modtager ud over den helt lokale regn også regnvand fra de tilstødende marker og gennem grøfter eller markdræn også vand fra et større opland. Under normale omstændigheder giver dette ikke problemer, men ved kraftig regn, vedvarende regn (koblet regn) eller hurtigt tøbrud, kan vandløbene til tider ikke følge med, og der opstår lokale oversvømmelser langs vandløb og søer. Selvom problemerne er færre og ikke så omkostningsfulde som i byerne, kan der blive behov for, at der findes løsninger på problemerne i det åbne land også.

Beredskab

I efteråret 2016 blev den nye plan for Østjyllands Brandvæsen I/S 2017 – 2020 vedtaget af byrådene i Aarhus, Samsø, Odder og Skanderborg kommuner.

Med planen defineres og fastlægges det fælles serviceniveau for det nye Østjyllands Brandvæsen. Det indebærer for det første, at Østjyllands Brandvæsens serviceniveau defineres som "Den hjælp borgerne kan forvente af Østjyllands Brandvæsen i forhold til både at kunne forebygge og afhjælpe skader, ulykker og katastrofer".

Med denne definition som afsæt indeholder planen om risikobaseret dimensionering af beredskabet dernæst en konkret indstilling om serviceniveauet - målt på særlige parametre for den forebyggende indsats og særlige parametre for den afhjælpende indsats.

For den forebyggende indsats er forslaget til serviceniveau følgende:

1. *Brandsyn*
Østjyllands Brandvæsen udvikler i planperioden en strategi for dialogbaserede brandsyn, der har fokus på en styrkelse af den lokale sikkerhedskultur hos borgere, erhvervsliv og institutioner.
2. *Arrangementer*
Østjyllands Brandvæsen udarbejder i planperioden en strategi, der har fokus på trykke og sikre arrangementer, der sagsbehandles i et tæt samarbejde med arrangøren og andre myndigheder.
3. *Brandteknisk byggesagsbehandling*
Østjyllands Brandvæsen bidrager til, at kommunerne kan leve op til deres til enhver tid gældende serviceniveau for byggesagsbehandlingen.
4. *Udvikling med sikkerhed*
Østjyllands Brandvæsen inddrages rettidigt i kommunernes fysiske planlægning og i klimatilpasningen.
5. *Intern forebyggelse*
Østjyllands Brandvæsen bliver i planperioden arbejdsmiljøcertificeret.

For den afhjælpende indsats er forslaget til serviceniveau følgende:

1. *Tryghed, kapacitetsopbygning og assistancemulighed*
Østjyllands Brandvæsen lever i 95 % af alle indsatser op til de fastsatte ankomsttider.
 2. *Udrykningens sammensætning*
 - Den hjælp, der ankommer på et skadested i forbindelse med tryghed og kapacitetsopbygning, sammensættes ud fra alarmmelding og plankategori.
 - Udrykningssammensætningen til særlige objekter og automatiske brandalarmeringsanlæg (ABA) tager udgangspunkt i en på forhånd udført risikovurdering for den konkrete lokalitet.
 - Udrykningens sammensætning håndteres af Østjyllands Brandvæsen's vagtcentral ud fra faste procedurer og prioriteringer.
 3. *Robusthed*
 - Østjyllands Brandvæsen er så robust, at der på fastlandet kan indsættes forsvarligt på minimum tre samtidige dagligdags hændelser uanset hændelsens geografiske placering, og til en hændelse på Samsø.
 - Østjyllands Brandvæsen er så robust, at der i tilfælde af en katastrofe øjeblikkeligt kan alarmeres 52 brandfolk på fastlandet og 10 brandfolk på Samsø.
 - Østjyllands Brandvæsen udarbejder planer og instrukser for risikovirkomheder, særlige objekter og symbolmål for at øge robustheden i forhold til større, komplekse og/eller længerevarende hændelser.
 4. *Operativ ledelse*
Østjyllands Brandvæsen kan ved større hændelser eller katastrofer bidrage med operativ ledelse til relevante krisestabe på henholdsvis strategisk, operationelt og taktisk niveau.
 5. *Teknisk ledelse / indsatsledelse*
Geografisk dækning:
 - Østjyllands Brandvæsen kan i 95 % af alle indsatser stille med teknisk ledelse på et skadested senest samtidig med ankomsttiderne for assistance.
 - Østjyllands Brandvæsen kan i 95 % af alle indsatser på Samsø stille med teknisk ledelse på hele øen senest inden for 30 minutter.
- Sammensætning:*
- En indsatsleder varetager den tekniske ledelse i Østjyllands Brandvæsen's område.
 - Nogle alarmmeldinger kan håndteres uden indsatsleders tilstedeværelse på skadestedet. Det gælder ved alarmmeldinger, hvor det klart fremgår, at branden er af begrænset omfang, og at der ikke er risiko for spredning af branden.

Robusthed:

- Østjyllands Brandvæsen kan på fastlandet øjeblikkeligt afsende teknisk ledelse til minimum to samtidige hændelser.
 - Østjyllands Brandvæsen kan på Samsø øjeblikkeligt afsende teknisk ledelse til en hændelse.
6. *Specialer*
Østjyllands Brandvæsen har følgende specialer til rådighed: Redningsdykkere, redning i søer og åer, redning ved jord- og stensked, højderedning, kemikaliedykning, frigørelsesmateriel til store transportmidler, oliehavnsberedskab, akut vejrberebnet og førstehjælpsenhed.
 7. *Uddannelse*
 - Østjyllands Brandvæsen afholder så vidt muligt selv vedligeholdelsesuddannelse af indsatsledere, holdledere, brandpersonel og frivillige, så uddannelsesniveaulet kobles til den nuværende lokale risikoprofil i Østjylland.
 - Østjyllands Brandvæsen's personale, der er en del af den afhjælpende indsats, har som minimum det uddannelsesniveau, som er konkret fastsat i planen.
 8. *Beredskabets frivillige*
Østjyllands Brandvæsen's frivillige kan som en del af den afhjælpende indsats:
 - Udføre pumpe- og læsningsopgaver ved oversvømmelsessituationer, der er til akut fare for mennesker, væsentlige samfundsmæssige værdier eller miljøet
 - Indsættes i akutte tilfælde til rydningen af træer og andre objekter på f.eks. veje i forbindelse med storme
 - Indsættes til afstivning af bygninger, der under eller efter en ulykke er sammenstyrtningstruet
 - Udføre redning ved jord- og sandsked
 - Leverer førstehjælpskapacitet ved større hændelser.
 9. *Indkvartering og forplejning*
Østjyllands Brandvæsen kan til hver en tid indkvartere og forpleje op mod 80 evakuerede og andre nødstedte. Ved behov for indkvartering eller forplejning af flere mennesker aktiveres den relevante kommunale krisestab.
 10. *Vandforsyning*
Østjyllands Brandvæsen har adgang til tilstrækkelig vandforsyning til brandslukning ud fra principperne i planen. Endvidere er kapaciteten af vandforsyning i form af tankvogne og åbne vandforråd indarbejdet i udrykningens sammensætning på baggrund af den lokale risikoprofil og adgang til velydende brandhaner.

Ud over ovenstående fastlæggelse af serviceniveauet på beredskabsområdet udpeger planen følgende udviklingsprojekter:

- Samarbejde med kommunerne og private udviklere om konkrete løsninger, der skal sikre, at byernes fortsatte fortætning og byggeri i højden sker, uden at det går ud over sikkerheden.
- Tilpasning af vandforsyningen til brandslukning; kan der spares på mængden af drikkevand, der bruges til brandslukning uden at gå på kompromis med sikkerheden?
- Samarbejde med hjemkommunerne om konkrete klimatilpasningsløsninger således, at et effektivt beredskab kan tage over, når tilpasning ikke er nok.

- Udvikling af konkrete forebyggelsesprojekter.
- Optimering af afhjælpende indsats med nye og mere effektive løsninger eller med ny teknologi.

Endelig vedtages med planen den fremadrettede placering af brandstationerne i det samlede dækningsområde. Dette indebærer, at de nuværende stationer i Skanderborg Kommune bevares, mens stationerne i Lystrup og på Trindsøvej i Aarhus flyttes til nye lokationer i henholdsvis Aarhus Nord og Aarhus Syd.

5. UDVIKLINGSSTRATEGI, KOMMUNEPLAN OG LOKALPLANER

MMER NATURSKØN PRINCIPPER BALANCE BOLI
IHED KVALITET LIV SUNDHED UDVIKLING HVER
UNEPLANREVISION VINDMØLLER BIOGASANLÆ
ÅDER ANVENDELSE VÆKST UDDANNELSESNI
TBY BOLIGER DYNAMO HANDELSBY TILTRÆKNIN
HANDEL FRITIDSTILBUD BEFOLKNINGSTAL TUR
DENSBORGERE GLÆDE TRYGHED ENGAGEMENT

UDVIKLINGS- STRATEGI, KOMMUNEPLAN OG LOKALPLANER

1. Politisk arbejdsform

Økonomiudvalget har ansvaret for forslag til proces for Byrådets udarbejdelse af Udviklingspolitikken samt ansvaret for kommuneplanen - herunder formulering af forslag til visioner, strategier, forandringer, bevillinger og serviceniveau samt med kontrol af samme, når de er vedtaget af Byrådet. I hver byrådsperiode skal der udarbejdes såvel Udviklingspolitik som Kommuneplan.

Økonomiudvalget tilrettelægger de politikformulerende og -kontrollerende processer på området. I forbindelse med såvel Udviklingspolitik som Kommuneplan sker der en omfattende inddragelse og dialog med borgere og brugere.

Miljø- og Planudvalget er ansvarlig for igangsætning og godkendelse af lokalplaner, der udarbejdes i overensstemmelse med Kommuneplanens retningslinjer og rammer.

2. BYRÅDETS VISIONER OG STRATEGIER

Vision: Mennesker møder mennesker
Når mennesker møder mennesker, opstår fællesskaber, og dermed skabes grundlaget for, at vi kan skabe udvikling sammen.

Når vi skaber udviklingen sammen, bringes flere ressourcer i spil, og vi når længere. Og hvis vi alle er med, når vi ekstra langt.

Vi sætter en ære i, at vi møder hinanden som mennesker, at der er plads til alle, og at vi forpligter os selv og hinanden på at gøre vores bedste.

Udviklingspolitikken tager sit udgangspunkt i visionen mennesker møder mennesker og handler om at sikre en stærk udvikling i fællesskab.

Udviklingspolitikken indeholder fem strategispor, som igangsættes henover byrådsperioden:

- Bæredygtig og cirkulær kommune
- Demokrati og borgerinddragelse
- Erhvervslivets – herunder turisterhvervets – vilkår
- Helhedssyn på udviklingen
- En kommune, hvor alle er med.

I forbindelse med **Strategispor Bæredygtig og cirkulær kommune** blev et etårigt §17 stk. 4 udvalg nedsat, som afsluttede deres arbejde med at aflevere 76 forslag til Byrådet i juni 2019. Udvalget prioriterede 15 af de mange forslag,

men Byrådet vedtog at sende alle de 76 forslag videre til de relevante stående udvalg til videre behandling.

Videreførte initiativer fra Byrådets Udviklingsstrategi 2014-2017

Resultaterne fra arbejdet med Byrådets Udviklingsstrategi i §17, stk. 4 udvalg og stående udvalg er gengivet i nedenstående afsnit, og der er stadig initiativer herfra som videreføres i nuværende byrådsperiode.

2. Bosætning og Infrastruktur: Vi giver flere unge og yngre familier lyst til at bosætte sig i én af vores byer
Skanderborg Kommune ligger fantastisk i det østjyske bybånd tæt på landsdelens vækstcenter Aarhus, og kommunens fem største byer spiller en væsentlig rolle i tiltrækningen af nye borgere og virksomheder. Skanderborg, Ry, Hørning, Galtenskovby og Låsby er i konkurrence med andre byer rundt om Aarhus om at tiltrække nutidens og fremtidens tilflyttere. Videreudvikling og markedsføring af

byernes individuelle særpræg, rekreative muligheder samt infrastruktur er vigtige fokusområder, hvis vi skal påvirke unge og yngre familiers lyst til at bosætte sig i én af vores byer. Samtidigt har Byrådet fortsat fokus på erhvervsudviklingen, så Skanderborg Kommune også er attraktiv for virksomheder og iværksættere.

Byrådet vedtog på baggrund af det særlige udvalg vedr. BOSÆTNINGSSTRATEGI OG INFRASTRUKTUR en ny bosætningsstrategi for Skanderborg Kommune. Derudover havde udvalget en række forslag, som helt eller delvist er indarbejdet i Byrådets øvrige politikker og forandringer.

Det seneste initiativ er, at Økonomiudvalget arbejder med at komme med forslag til en egentlig boligpolitik for Skanderborg Kommune.

3. Erhverv og Infrastruktur: Vores evne til at samarbejde og se muligheder tiltrækker flere virksomheder

Vi har et fantastisk udgangspunkt for fortsat at være en erhvervskommune i vækst. Vi ligger lige op ad den østjyske motorvej, ved hovedindgangen til og hovedudgangen fra Aarhus, tæt på forsknings- og uddannelsesinstitutioner, vi har en højtuddannet arbejdsstyrke og smukke omgivelser. Vi vil gerne blive endnu bedre til at samarbejde med eksisterende virksomheder og understøtte deres udviklingsmuligheder lokalt samt tiltrække nye virksomheder.

Byrådet har vedtaget en erhvervspolitik. Se politikområde: ”Erhverv, turisme og internationalt samarbejde”. Der igangsættes i sommeren 2020 et §17, stk. 4 udvalg som skal arbejde med erhverv og turisme.

4. Turisme: Vi byder vores gæster på det, vi selv nyder til hverdag

Søhøjlandet er den smukkeste ramme for gode oplevelser for vores gæster, og især søerne og skovene ved Ry, Mossø og Skanderborg samt Ejer Bjerge repræsenterer unikke rekreative muligheder. Disse muligheder er vigtige at udvikle i respekt for vores naturlige ressourcer, så både gæster og herboende føler sig velkomne. En helt anden og værdifuld ressource er festivalerne, som er spændende samarbejdspartnere i bestræbelserne på at udvikle oplevelser på helårsbasis.

Byrådet vedtog på baggrund af det særlige udvalg en række konkrete anbefalinger til udvikling af turismen under overskriften ”Søhøjlandet – under åben himmel”. Efter anbefaling fra 17.4 udvalget igangsatte Kultur- og Sundhedsudvalget i august 2017 en proces for attraktionsudvikling af Øm Kloster Museum. Der har været en omfattende dialogproces med naboer, interessenter, eksperter m.fl. I september 2018 har Byrådet principgodkendt et skitseforslag til udvikling af Øm Kloster Museum.

Ligeledes vedtog Byrådet et kommissorium for en helhedsplan for Himmelbjerget og nedsatte en styregruppe. Byrådet godkendte i maj 2018 vision og principper for helhedsplan for Himmelbjerget. Styregruppen har i 2019 arbejdet med

involvering af aktører og konkretisering af forslag til udvikling af Himmelbjerget.

5. Skanderborg By, inkl. Sølund: Skanderborg er kommunens hovedby

Skanderborg skal indeholde en lang række funktioner og tilbud, som understøtter byens rolle som hovedby og vækstby i den østjyske byregion. Byen har oplevet en stor befolknings-tilvækst pga. den gode beliggenhed ved sø, natur og infrastruktur, og flere boligområder er fuldt eller næsten udbygget eller under udvikling. Bymidten kan dog blive endnu mere attraktiv, så butikker, byerhverv, caféer og opholdssteder tilfører byen mere liv. Skanderborg Midtby består i grove træk af områder fra stationsområdet til Dyrehaven med Adelgade som en stærk akse.

Byrådet har i 2015 nedsat et §17-4 udvalg, der har arbejdet med en styrkelse af Skanderborg Midtby og den fremtidige anvendelse af Sølundområdet. Byrådet vedtog på baggrund af arbejdet Politik for Skanderborg Midtby, Heslig Smuk og forslag til proces for omdannelse af Sølund foråret 2016.

Politik for Skanderborg Midtby

I Politik for Skanderborg Midtby arbejdes, der med fire strategier:

1. Et rum af oplevelser, som handler om at styrke og forskønne byens rum.
2. Flere skaber mere, som handler om at skabe rammerne for at flere kan bo og opholde sig i byen.
3. Nem at komme til, som handler om at forbedre tilgængeligheden til midtbyen og parkeringsforholdene for alle trafikarter.
4. Skaber vi sammen, som handler om, at udvikling af byrum og skabelsen af oplevelser forudsætter samarbejde med investorer, lokale aktører og borgere.

Med afsæt i strategisporene er der besluttet en række forandringer:

- Der er igangsat en række initiativer for at styrke, forskønne og aktivere midtbyens fortove, pladser og grønne områder. Arbejdet sker i tæt samarbejde med Cityforeningen, Kulturhuset og Foreningen Skønnest ved Skanderborg.
- Der igangsættes løbende planprocesser for nye byfortætningsprojekter i midtbyen og i periferien af midtbyen.
- Den første etape af en ombygning af midtbyens trafikstruktur er igangsat foråret 2018. Den nordlige del af Adelgade fra Mindet til lyskrydset ved Kulturtorvet, lyskrydset og Ole Lund Kirkegaards Stræde ombygges med det formål at aflaste den sydlige del af Adelgade (Shoppingzonen) og lede trafikken mere effektivt frem til de store p-pladser på Møllegade og i Bloms. Ved ombygningen forbedres forholdene for de cyklende og mulighederne for at skabe oplevelser og plads til ophold på fortovene.

- Der har i perioden 2016-2019 været nedsat en dialoggruppen med en række eksterne interessenter. Gruppen har koordineret, modnet og prioriteret events og byrumsinstallationer som kan supplere de forandringer, som Byrådet realiserer som led i Politik for Skanderborg Midtby.

Sølund

Der er i 2018 udarbejdet en analyse af udviklingsscenarierne for Sølund-området og der er august 2018 afholdt borgermøde. På baggrund af analysearbejdet og borgermøde har Byrådet besluttet at bevare de eksisterende bygninger og afsøge nye anvendelse af bygningerne til offentlige formål.

6. Byernes vækst: Vækststrategier for byerne er på den enkelte bys betingelser og kvaliteter

Skanderborg og de øvrige centerbyer Galten-Skovby, Hørning, Ry og Låsby er velfungerende byer med en varieret detailhandel, alsidige kultur-, idræts- og fritidstilbud og attraktive bolig- og erhvervsområder. Tilflyttere og virksomheder har forskellige årsager til at bosætte sig i Skanderborg, Galten-Skovby, Hørning, Ry og Låsby. Med Skanderborgs rolle som hovedby og dynamo skal der fortsat være fokus på en naturlig arbejdsdeling mellem de øvrige byer, som sikrer, at byerne udvikler sig ud fra den enkelte bys egne betingelser og kvaliteter.

Byrådet har i 2016 haft nedsat et §17-4 udvalg, der har arbejdet med en styrkelse af de fire centerbyer. Byrådet vedtog på baggrund af arbejdet Politikken Byernes vækst, vinteren 2016.

Politikken er senere marts 2018 omsat i et kommuneplantillæg for de fire centerbyer Galten-Skovby, Hørning, Ry og Låsby som den endelige udmøntning af arbejdet med Byernes Vækst. Kommuneplantillægget afspejler Byrådets fortætningsstrategi centralt i bymidterne, og sikrer samtidig plads til de nødvendige udvidelser for at matche befolkningstilvæksten. Med kommuneplantillægget er byernes vækstmuligheder sikret i den kommende planperiode.

For Låsby, der er ny centerby, er der igangsat en strukturplan for området ved Klankballevej, som skal kunne rumme den efterspørgsel, der forventes. Området har potentiale til at blive et boligområde af høj kvalitet, tilsvarende Skovby-Nygaard, Kildebjerg og Anebjerg. Forslag til Kommuneplantillæg 16-22 og den tilhørende strukturplan har været i høring i sommeren 2019, og afventer Budget 2020, før den fremsendes til endelig vedtagelse.

7. Bæredygtighed: Vi har en optimal ressourceudnyttelse og forsyningssikkerhed

Vi er ambitiøse i forhold til bæredygtighed (Agenda 21), og vi har noget at have det i! Vi udleder i dag markant mindre CO₂ end gennemsnitsdanskere. En bæredygtig forsyning af varme kræver en optimal ressourceudnyttelse og, at vi kan nedbringe og effektivisere vores energiforbrug endnu mere. Endvidere er det væsentligt løbende at vurdere borgere og virksomheders forsyningssikkerhed.

Byrådet vedtog i 2016 "STRATEGISK VARMEPLAN for Skanderborg Kommune 2016-2020". Miljø- og Planudvalget har udarbejdet et kommissorium for KLIMA OG ADFÆRD, som blev godkendt af Byrådet 26. oktober 2016. Omlægning og nedbringelse af energiforbruget i boliger uden for fjernvarmeområder sker i samarbejde med 4-6 landsbyer. Udvikling, tilpasning og gennemførelse af kampagner om bæredygtighed i børnehøjde sker i samarbejde med kommunens børnehaver og skoler. Kildesortering af affald – også i afhentningen – i kommunens institutioner sker i samarbejde med Renosyd og de berørte institutioner. Se politikområde klima, energi og beredskab. Klimaarbejdet er desuden indeholdt i Byrådets nye Udviklingspolitik med strategisporet Bæredygtig og Cirkulær Kommune.

8. Campus Skanderborg og Højvangen: Alliancer med unge er altafgørende, når vi udvikler ungemiljøer

Det er væsentligt at tilføre området med Campus og Højvangen ny energi og udnytte potentielle synergieffekter mellem by- og ungeliv til gavn for studerende og beboere. Campus Skanderborg med gymnasium, handelsskole, 10. klassecenter og folkeskole m.m. danner rammen for mere end 2.000 børn og unges uddannelses- og fritidsaktiviteter. På Campus findes to haller, svømmehal og butikscener. Midtjysk Boligselskab og Skanderborg Andelsboligforening er i fuld gang med at skabe en positiv og varig forandring for Højvangen, godt understøttet af Skanderborg Kommune og Landsbyggefonden, så området er en velfungerende del af Skanderborg by.

Byrådet vedtog på baggrund af anbefalingerne fra det særlige § 17-4 udvalg en række konkrete forslag for CAMPUS OG HØJVANGEN.

9. Folkeskolereform: Fra undervisning til læring

Skolegangen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan. Betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater skal mindskes. Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis. Implementeringen af folkeskolereformen forudsætter både læringsmæssige og organisatoriske forandringer.

10. Sundhed / Det nære sundhedsvæsen: Skanderborg Kommune - et sundt fællesskab

Sundhed er ikke alene et spørgsmål om fysisk sundhed, hvor indsatsen har fokus på Kost, Rygning, Alkohol og Motion. Sundhed handler også om mental trivsel og om at have mod på livet. Et sundt fællesskab betyder, at alle borgere skal opleve at være en del af sunde fællesskaber, der både understøtter den mentale trivsel og den fysiske sundhed.

Kommuneplan 16

Kommuneplan 16 er endelig vedtaget af byrådet 30. november 2016.

Kommuneplan 16 er som noget helt nyt fuldt ud digitaliseret og indgår som en integreret del af Skanderborg Kommunes nye hjemmeside.

Kommuneplan '16 bygger på Skanderborg Kommunes Udviklingsstrategi for perioden 2014-2017, Bosætningsstrategien, § 17.4 udvalgenes arbejde samt andre kommunale planer og politikker. Disse visioner, planer og politikker er i Kommuneplanen omsat til retningen for den fysiske planlægning i kommunen. Kommuneplan '16 er desuden koordineret med den fælles vision for den overordnede fysiske planlægning i Business Region Aarhus - ligesom relevant lovgivning er indarbejdet i Kommuneplanen.

Kommuneplanen har et øget fokus på byfortætning og bæredygtig byudvikling.

I forbindelse med forslaget til Kommuneplanen er der udarbejdet en miljøvurdering, som beskriver den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet af planens gennemførelse.

Kommuneplan '16 er en fuld revision af den foregående Kommuneplan '13. Det vil sige, at alle kommuneplanens emner er revideret. Derudover er alle kommuneplanrammer revideret.

Prioritering af lokalplanlægning

Byrådet vedtog 27. marts 2019, at

- Planarbejdet prioriteres i nedenstående rækkefølge under hensyntagen til værdien, herunder størrelsesforholdet, og muligheden for at realisere projektet. Uagtet dette skal der dog også tilgodeses mindre planer i tilknytning til landsbyer:
- A. Ønsker, der er i overensstemmelse med kommuneplanen helt eller med et mindre "uvæsentligt" tillæg.
- B. Ønsker, der ikke er muliggjort i kommuneplanen, men som er i overensstemmelse med tilkendegivelser i kommuneplanen, bosætningspolitikken eller politikken fra andre § 17, stk. 4-udvalg. Muligheder, der opstår pga. ændrede ejerforhold eller andet.
- C. Ønsker om "fornyelse" af gamle lokalplaner, således der sker en administrativ forenkling for administrationen og mere gennemsigtighed for borgerne, som f.eks. lokalplanen for Stjer (Lokalplan 1086 hvor en del af de ældre lokalplaner i Stjer blev samlet og ensrettet, red.).
- Planudvalgene prioriterer lokalplaner under hensyntagen til Byrådets planlægning for kapacitet i kommunale institutioner.
- Andre planer afvises, såfremt der ikke er plads, når de ovenfor nævnte er prioriteret. To gange årligt holdes der fællesmøder mellem Miljø- og Planudvalget og Økonomiudvalget, hvor principperne for prioriteringen drøftes.

Miljø- og Planudvalget og Økonomiudvalget har i august 2019 besluttet ny procedure for proces og kvalitet i større byfortætningsprojekter. Med proceduren ønsker udvalgene en ensartning af den tidligere borgerinddragelse i forbindelse med byfortætningsprojekter og andre større planprojekter, som vil opleves som en væsentlig forandring af det eksisterende

de bymiljø eller plangrundlag. Proceduren beskriver, hvornår og hvordan der sker borgerinddragelse, og hvilke materialer, der skal udarbejdes for at belyse projekternes påvirkning af omgivelserne og bokvaliteten i de nye områder.

Proceduren indgår i Miljø- og Planudvalgets løbende politikkontrol.

Byrådet besluttede 27. juni 2018 at give administrationen kompetence til at godkende planer endeligt, hvor der i høringsfasen ikke er indkommet væsentlige indsigelser.

En "ikke væsentlig indsigelse" er en indsigelse, der alene giver anledning til rettelser af redaktionel karakter. Eksempler på dette er forkerte vejnavne på kort eller ændring af navne på forsyningsselskaber. Altså alene faktuelle fejl, der ikke har indholdsmæssig betydning for lokalplanens bestemmelser eller afgrænsning.

Verdensmålene

I 2015 vedtog FN's generalforsamling 17 mål for en bæredygtig udvikling både socialt, økonomisk og miljømæssigt inden 2030. Vedtagelsen fik opbakning fra alle verdens lande, inklusive Danmark. For hvert verdensmål er der en række delmål, i alt 169 delmål. Danmark fulgte i marts 2017 op med en handlingsplan for FN's verdensmål.

Skanderborg Byråd drøftede verdensmålene på deres møde 5. september 2018 og vedtog, "at hvert af de stående udvalg og opgaveudvalg arbejder med FN's verdensmål i forhold til, hvordan Skanderborg, inden for de enkelte udvalgs politikker, kan bidrage til verdensmålenes opfyldelse. Konkrete aktiviteter koordineres med fag- og opgaveudvalg."

Her i Politikerhåndbogen fremgår de 17 verdensmål under de relevante politikområder. Blandt andet er nr. 2 "Stop sult" med under Natur og miljø, da dette politikområde også omhandler bæredygtigt landbrug.

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR 2020

Der er ingen politisk besluttede forandringer til budget 2020.

4. OPFØLGNING PÅ POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR TIDLIGERE ÅR

Opfølgning på forandringer fra budget 2018

Udarbejdelse af anlægsplan for campusområdet (fra det særlige udvalg for Campus og Højvangen).

Forandringen omkring udarbejdelse af anlægsplan for Campusområdet videreføres fra 2017 ind i 2018.

Projektet er udbudt sammen med Klimaprojekt for Højvangen og projektet Skolestien: Bevægelse, Tryghed, Fællesskab. Anlægsarbejdet i marken er startet i september og forventes afsluttet ultimo november 2018.

Anlægsprojektet forventes gennemført i foråret 2019. Forandringen er hermed afsluttet.

Opfølgning på forandringer fra budget 2019

Helhedsplanlægning

Et af den kommende Udviklingspolitik fem strategispor er "Helhedssyn på udviklingen". Byrådet vil prioritere et overordnet helhedssyn på udviklingen, der sætter retning for udviklingen af de enkelte byer og sikrer sammenhæng i de overordnede strukturer på tværs af kommunens forskellige byer. Der afsættes derfor midler til helhedsplanlægning, som finansieres ved en omprioritering inden for administrationsområdet. Der er i 2019 og 2020 udarbejdet helhedsplan for Hørning Syd med Kommuneplantillæg 16-20, som blandt andet sætter retningen for en samlet infrastruktur, byudvikling og placering af en ny skole i Hørning. (Budgettet forøges med på 0,5 mio. kr. i hvert af årene 2019, 2020 og 2021).

Tilrettelæggelse foregår efter budgetaftale 2020.

Nedlæggelse af arkitekturpris inkl. personalereduktion

Den nuværende arkitekturpris, der uddeles med ønsket om at præmiere bygninger og anlæg af høj arkitektonisk og håndværksmæssig kvalitet nedlægges. (Budgettet reduceres med 0,1 mio. kr. årligt fra 2019 og frem).

Besparelsesforslaget er sammensat som følger:

- Drift (materialer, annoncering m.v.) 40.000 kr.
- Personale (arbejdstimer) 60.000 kr.

Denne årlige arkitekturpris bortfalder. Forandringen er hermed gennemført.

På vej mod 70.000 borgere i det rigtige tempo

Fundamentet for Byrådets Udviklingspolitik er, at "Skanderborg Kommune er godt på vej mod 70.000 indbyggere". Det er en dejlig og privilegeret situation - og vi skal tage godt imod vores nye medborgere. Væksten skal derfor også ske i et tempo, hvor vi kan følge med. Det kan fx ske ved øget brug af rækkefølgeplaner. Vi skal bl.a. sikre, at der er den nødvendige kapacitet på driftsområderne. Vi skal også sikre råderum til implementering af de helhedsplaner, som følger af Udviklingspolitikken. Tilrettelæggelse foregår efter budgetaftale 2020.

5. ØKONOMI

Tabel 5.1 viser driftsbudgettet for Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokalplaner

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Kommuneplan mv.	1.612	1.858	1.668	1.881	1.877	1.367	1.367
I alt	1.612	1.858	1.668	1.881	1.877	1.367	1.367

Regnskab 2018

Det samlede politikområde udviser et merforbrug i forhold til oprindeligt budget på 0,190 mio. kr. I forhold til det korrigerede budget er det endelige resultat et underskud der svarer til 13,4%.

Det skyldes primært, at der efter politisk beslutning er anvendt midler til helhedsplanlægning for Hørning allerede i 2018, hvor bevillingen først er givet i 2019.

Budget 2019

Der er følgende ændringer i forbindelse med budgetforliget 2019:

Arkitekturpris - reduktion

Denne årlige arkitekturpris bortfalder og uddeles ikke fra og med 2019, svarende til en besparelse på 0,04 mio. kr. på driften.

Helhedsplanlægning - øgning

Et af den kommende Udviklingspolitikens fem strategispor er "Helhedssyn på udviklingen". Byrådet vil prioritere et overordnet helhedssyn på udviklingen, der sætter retning for udviklingen af de enkelte byer og sikrer sammenhæng i de overordnede strukturer på tværs af kommunens forskellige byer. Der afsættes derfor midler til helhedsplanlægning. Den første helhedsplan blev udarbejdet for Hørning Syd, og resulterede i Kommuneplantillæg 16-20 der sætter retning for en samlet infrastruktur, byudvikling og placering af ny skole. Årlig øgning af budgettet fra 2019 til og med 2021 med 0,5 mio. kr. pr. år.

Budget 2020

Budget 2020 er fremskrevet med den generelle pris- og lønfremskrivning, men derudover er budgettet uændret i forhold til budget 2019.

ANLÆG

Tabel 5.2 viser anlægsbudgettet for Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokalplaner

Note	(i 1.000 kr.)	U/I	Regnskab 2018	Oprindeligt Budget 2019	Korrigeret Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
1	Strategisk jordkøb (ramme)	U	61.636	750	1.209	750	750	750	750
2	Torvet i Hørning	U	373	1.646	462	1.217			
		I	-4						
3	Videre proces for Sølund	U	93		400	436			
4	Anebjerg - skovrejsning	U		1.556	1.556	1.290	1.611	1.611	1.611
5	Helhedsplan for Skanderborg Station	U	427		259				
6	Campus og Højvangen anlægsplan	U	256						
		I	-763						
7	Salg af Søkilde	I						-20.000	
8	Salg af Ryvang	I					-6.500		
9	Udgifter ved salg af Ryvang	U					500		
10	Salg af Asylgades børnehus og andre ejendomme	I					-6.000		
11	Køb af Fruering Kirkevej 7 - 9	U	557						
12	Køb af Bjertrupvej 4, Stilling	U	2.600		100				
13	Magelæg af jord Anebjerg	U	1.610		150				
		I	-666						
Parcelhus-udstyknings									
14	Teknisk ramme byggemodninger	U		15.000		25.000	25.000	25.000	25.000
		I		-15.000	-15.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
15	Blegsø Banke II A	U	1.497						
		I	-1.135						
16	Byggemodning i Låsby, Vestermarken	U	332		500				
		I							

Tabel fortsættes på næste side...

tabel 5.2 fortsat...

Note	(i 1.000 kr.)	U/I	Regnskab 2018	Oprindeligt Budget 2019	Korrigeret Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Parcelhus-udstyknings									
17	Fruering Skovmark	U	4.443		2.000				
		I	-21.857						
18	Bragesvej Stilling	U	255						
19	Fugldal II, Tippehøj-Skæphøj, Ry	U	929						
20	Jens Martin Knudsensvej etape 2	U	649		300				
		I							
21	Præstegårdsbakken i Hylke	U	59		100				
		I	-560						
22	Skovlunden i Gl. Rye	U	71		500				
		I	-468						
23	Svaneparken et. 1	U	167		500				
		I							
24	Svaneparken et. 2	U	919		500				
		I							
25	Svaneparken et. 3 og 4	U	826		1.500				
		I	-18.609						
26	Vessøvej - tæt/lav bebyggelse	U	7						
		I							
27	Vestergårds Allé i Hørning et. 1 og 2	U	160						
		I	-1.305						
28	Vestergårds Allé i Hørning et. 3 og 4	U	95						
		I	-48						
Erhvervs-udstyknings									
29	Erhvervsområde Niels Bohrsvej	U	115		9.000				
30	Industriareal syd for landevej, Skovby Marktoften	U	30						
		I	-1.771						
31	Glentevænget Herskind	U	51		100				
32	Klank Erhverv Galten	U	32						
			-2.725						
33	Erhvervsområde Godthåb	U	405						
Resultat		N	28.686	3.952	4.136	3.693	-9.639	-17.639	2.361

Bemærkninger til de enkelte anlæg:

1. *Strategisk jordkøb (ramme):* Byrådet afsætter et beløb i budgettet til køb af arealer. Det sker for at sikre, at Skanderborg Kommune fortsat kan byggemodne grunde inden for Kommuneplanens rammer.

Der er tale om et nettobudget. Det vil sige, at hvis kommunen køber arealer og ejendomme til bestemte formål, kan der optages lån på 85 % af købssummen. Denne lånoptagelse er ikke budgetlagt.

2. Torvet i Hørning

Med budget 2018 blev der afsat 2 mio. kr. til det samlede anlægsprojekt vedr. programmet for fornyelse af Hørning Torvestrækning.

3. Videre proces for Sølund

Byrådet bevilgede 26/4 2017 midler til at afdække markedet for interesserede investorer, som kan have interesse i udviklingen af Sølund, samt en undersøgelse af, hvilke kommunale og / eller private funktioner, der kan placeres i de eksisterende bygninger.

4. *Anebjerg - skovrejsning:* Der er i 2007 indgået en 20-årig "Samarbejdsaftale om skovrejsning nordøst for Skanderborg" mellem Skanderborg Kommune, Skanderborg Vandforsyning og Miljøministeriet ved Skov- og Naturstyrelsen. Efter denne aftale refunderer kommunen og vandforsyningen op til 2 mio. kr. årligt af udgifterne til erhvervelse af arealer.

5. Helhedsplan for Skanderborg Station

Projektet indeholder indledende foranalyser i forhold til trafik, parkering, fortætning og øvrige byrumsforhold.

6. Campus og Højvangen anlægsplan

Byrådet godkendte anlægsregnskabet for Campus og Højvangen anlægsplan d. 27/3-19.

7. – 9. Salg af Søkilde og Ryvang, samt udgifter ved salg af Ryvang

Byrådet besluttede d. 7/9 2016 at afhænde Søkilde og Ryvang, så snart de bliver ledige.

10. Salg af Asylgades børnehus og andre ejendomme

Indtægtsbevilling til salg af Asylgades børnehus og andre ejendomme.

11. Køb af Fruering Kirkevej 7 - 9

Byrådet godkendte anlægsregnskabet for Køb af Fruering Kirkevej 7 – 9 d. 27/3-19.

12. Køb af Bjertrupvej 4, Stilling

Byrådet besluttede 30/5-18 at erhverve ejendommen med henblik på omdannelse til erhvervsformål.

13. Magelæg af jord Anebjerg

Sag omkring magelæg af jord på området Anebjerg umiddelbart syd for Skanderborg Fæled. Byrådet bevilgede 27/6-18 køb af jord for 1,7 mio. og salg for 0,7 mio. kr. Arealerne vil kunne magelægges, og det kommunale areal vil derfor ikke skulle udbydes til salg.

Det er besluttet, at magelæg sker på det vilkår, at der skal ske en efterregulering af købesummen, såfremt det af kommunen købte areal udlægges til boligformål inden for en 12-årig periode.

14. Teknisk ramme byggemodninger: Byrådet afsætter en teknisk ramme til byggemodninger på 25 mio. kr. i udgifter og tilsvarende indtægter. Udgifterne til byggemodning skal holdes inden for denne ramme i 2020. Tidligere har rammen været på 15 mio. kr.

Anlæg 15 -33

De resterende anlæg drejer sig om byggemodning af henholdsvis boligparceller og erhvervsparceller. Der henvises til sagen på Byrådet hvert år i december, hvor der bliver redegjort for årets og næste års aktivitet på byggemodningsområdet.

6. SERVICENIVEAU OG KVALITETSSTANDARDE**Kommuneplan'16**

Lov om Planlægning sætter scenen for indholdet i en kommuneplan. Ifølge loven skal kommuneplanen fastlægge en hovedstruktur, som angiver de overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen. Hovedstrukturen skal indeholde retningslinjer for arealanvendelsen. Planens forudsætninger og hensigten med retningslinjerne skal fremgå af en redegørelse. Endelig skal planen indeholde rammer for indholdet af lokalplaner. Kommuneplanen med kortbilag kan ses på <http://kommuneplan16.skanderborg.dk/kommuneplan>

Kommuneplanens rammer

I rammerne fastlægges, hvad kommunens enkelte områder må bruges til, og hvordan der må bygges. Rammerne indeholder de detaljerede bestemmelser om f.eks. bebyggelsesprocenter, bebyggelseshøjder, materialevalg m.m. Kommuneplanens rammer findes alene i en digital udgave.

Kommuneplanens rækkefølgeplan

Rækkefølgeplanen angiver rækkefølgen for udbygninger af nye områder i de enkelte centerbyer. Den angiver ikke, hvornår udbygningen vil ske. Rækkefølgeplanen skal sikre, at udbygningen sker hensigtsmæssigt i forhold til områdernes beliggenhed, udbygningen af infrastruktur og de kommunale

servicetilbud. I forbindelse med den årlige budgetlægning sker der en løbende koordinering i forhold til behovet for eventuelle kommunale følgeinvesteringer til skoler, institutioner og infrastruktur m.m.

For at sikre Byrådet et opdateret grundlag for beslutninger om igangsætning af lokalplaner og afvejning af, hvilke typer boliger planerne skal muliggøre, er der i 2017 etableret et overblik over boligtilvæksten og fordelingen af boligtyper i de enkelte byer. Dette overblik kan ses på kommunens intranet under Mit Skanderborg – Byrådet – Bolig- og Erhvervsudbygning. Overblikket opdateres løbende.

Byer

Skanderborg er kommunens største by og kommunens hovedby. Galten-Skovby, Hørning, Ry og Låsby er centerbyer for hvert deres opland. Herudover har kommunen otte lokalcentre. Som nyt lokalcenter er byerne Alken-Bjedstrup-Svejstrup udpeget som samarbejdende lokalcenter.

Disse 12 byer udgør tilsammen kommunens bystruktur.

Den fremtidige byvækst planlægges at foregå i centerbyer og lokalcentre.

Derudover er der 34 afgrænsede landsbyer. Der er i mindre omfang mulighed for nye boliger i landsbyerne. Der er et igangværende arbejde omkring landsbyernes visioner for udviklingen her.

Nye større erhvervsarealer udlægges primært i tilknytning til Skanderborg, Galten-Skovby, Hørning og Låsby. Byudviklingen i centerbyerne vil i stort omfang få karakter af byomdannelse og byfortætning.

Detailhandel og andre servicefunktioner planlægges samlet i bymidterne med henblik på at skabe størst mulig tilgængelighed for flest mulige og øge anvendeligheden af den kollektive trafik.

Kommuneplanen indeholder flere retningslinjer for, hvorledes byfortætning skal tilrettelægges og hvilke hensyn, der skal tages ved planlægning af nye bolig- og erhvervsområder. Det er emner som: Varierede boligtyper, trafikal tilgængelighed for alle trafikarter, tilgængelighed til natur og rekreative områder, stiforbindelser, grønne områder, kollektiv trafikbetjening, grundvandsinteresser, klimatilpasning, motorvejsnære arealer, friholdelse af potentielle naturområder, spredningskorridorer og geologiske og landskabelige interesseområder, mindskelse af grundvandsafstrømning, energikrav og støj.

Der er også en række retningslinjer for planlægning for detailhandel. Det drejer sig om afgrænsning af detailhandelsområder og områder med særligt pladskrævende varegrupper, butiksstørrelser, planlægning for enkeltstående butikker og for butikker i tilknytning til tankanlæg, idrætsanlæg m.v.

Endelig er der retningslinjer for byggeri i landsbyer og det åbne land. Det handler om huludfyldning inden for landsby-

erne, tilpasning til omgivelserne, byggetakt i landsbyer m.v.

Det åbne land

I det åbne land er interesserne mange og meget forskellige- artede. På den ene side skal der være mulighed for at drive landbrug og skovbrug samt indvinde råstoffer. På den anden side er der store beskyttelsesinteresser i forhold til natur, kulturhistorie og landskabelige værdier samt grundvandet. Samtidig skal borgere og turister have god adgang til naturen, da dette er en vigtig forudsætning for friluftslivet.

Planlægningen i det åbne land skal derfor sikre, at der bliver taget hensyn til de forskellige interesser, så der er en balance mellem disse.

Kommuneplanen indeholder, i forhold til det åbne land, retningslinjer for sikring af jordbrugsinteresser, for beskyttelse og udvikling af Natura 2000-områder og for beskyttelse af strengt beskyttede arter, grundvandsbeskyttelse, for pleje af fredede områder, for bevarelse og forbedring af naturområder og potentielle naturområder, for naturkvalitetsplanlægning, for bevarelse og forbedring af spredningskorridorer, for friholdelse af byggeri og anlæg i lavbundsområder og mulige vådområder, for sikring af områder af særlig landskabelig interesse, for sikring af områder af særlig geologisk interesse, for beskyttelse af bevaringsværdige kulturmiljøer og for skovrejsning.

Klima

Kommuneplan'16 indeholder selvstændigt afsnit om klimatilpasningen for på denne måde at synliggøre kommunens indsats på området. Afsnittet bygger på kommunens Klimatilpasningsplan og Indsatsplan for klimatilpasning. Retningslinjerne vedr. klimatilpasning er placeret under kommuneplanens øvrige afsnit.

Fritid og kultur

Både den organiserede og selvorganiserede benyttelse af byerne og det åbne land til kultur- og friluftaktiviteter er af væsentlig betydning for trivsel og livskvalitet. Skanderborg Kommune rummer alle naturgivne rammer for et alsidigt friluftsliv i skove, søer, åer og muligheder for oplevelser i landskaberne ved bl.a. Himmelbjerget, Illerup Ådal og den genoprettede Lyngbygård Ådal. Hertil kommer rige muligheder for at deltage i organiseret idræt og de mange kulturtilbud.

Kommuneplanen indeholder i forhold til fritid og kultur retningslinjer for anvendelse af søer og vandløb, for planlægning af vandreruter og cykelruter, for oplevelseslandskaber, for kultur og idræt, for ferieområdet og for festivalområdet og Kærligheden.

Trafikanlæg

Skanderborg Kommune er velbeliggende i forhold til den overordnede infrastruktur, hvor motorvejene E45 og Silkeborgmotorvejen, samt jernbaneforbindelserne til Aarhus, København

og Silkeborg går gennem kommunen. Lufthavnene i Billund og Tirstrup ligger inden for rimelig afstand, og for kommunens erhvervsliv er der god adgang til landets største containerhavn i Aarhus. I den periode, som Kommuneplan'16 dækker, vil der blive arbejdet for at realisere vejprojekter, der har særlig betydning for virkeliggørelse af Kommuneplan'16 samt projekter, der øger trafikikkerheden og nedbringer antallet af trafikdræbte.

Kommuneplanen indeholder retningslinjer for placering af trafik anlæg, veje og stier, for trafikikkerhed og for tilgængelighed.

Tekniske anlæg

Der forventes ikke i planperioden at blive behov for udlæg af nye arealer til naturgasledninger, kraftvarmeledninger og højspændingsledninger.

I forhold til tekniske anlæg indeholder Kommuneplanen retningslinjer for planlægning af tekniske strækningsanlæg, af vindmøller, af antennemaster, af renseanlæg, af solenergianlæg, af deponeringsanlæg og af forbrændingsanlæg.

Takster vedtaget i Byrådet

Salgspriser på grunde og jord

Grundene sælges til de af Skanderborg Byråd den 16. august 2018 fastsatte mindstepriser, som anført i tabel 5.3.

Parcelhusgrunde: Købesummen indeholder udgifter til grundenes byggemodning, udstykning samt tilslutningsbidrag til vand, kloak, el og varme. Hver husstand eller firma har højest mulighed for at købe én enkelt grund i udstykningsområdet.

Storparceller: Arealerne sælges som råjord, dvs. købesummen er ekskl. byggemodning og tilslutningsafgifter.

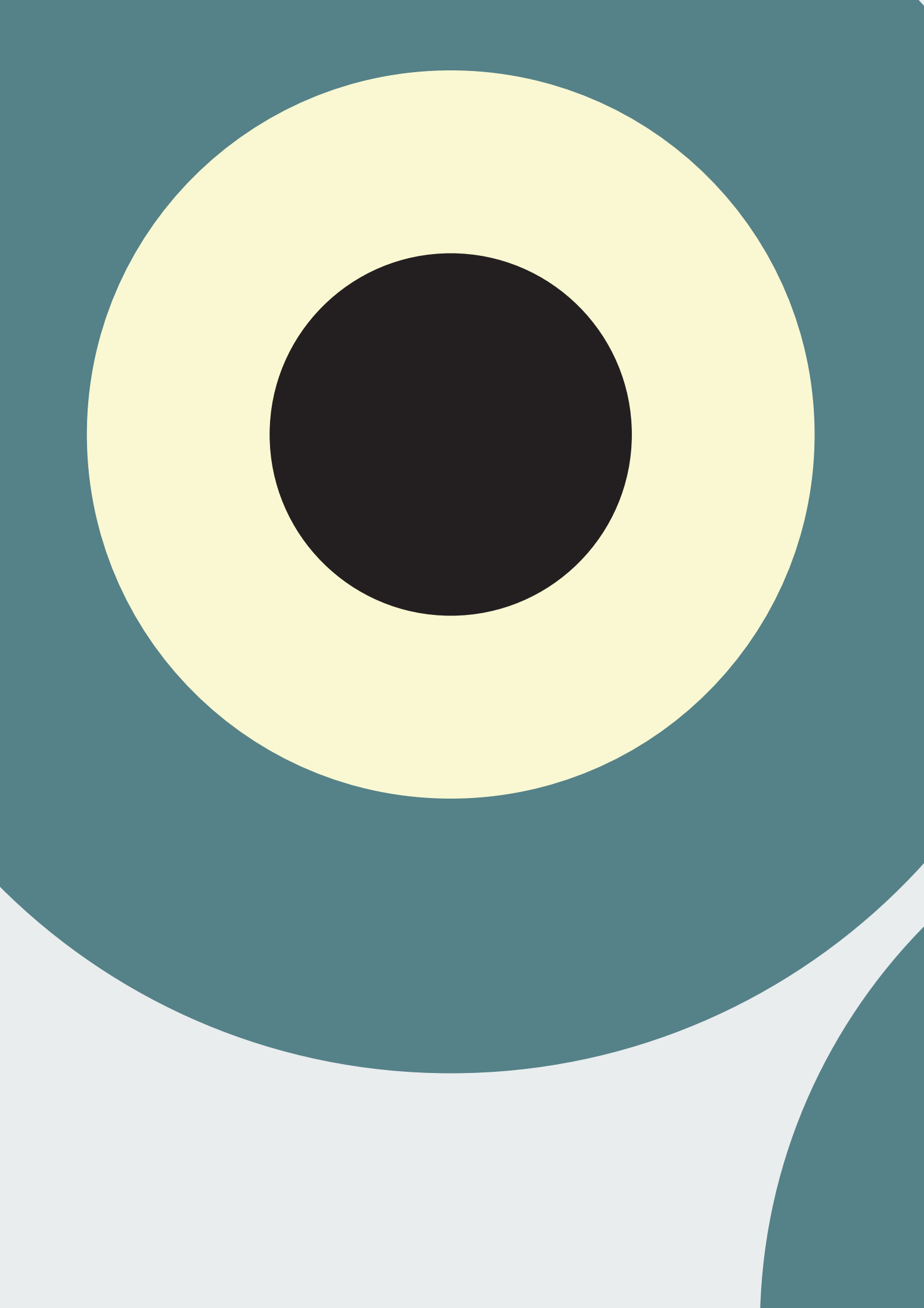
Erhvervsarealer: Arealerne sælges som råjord, dvs. købesummen er ekskl. byggemodning og tilslutningsafgifter.

Tabel 5.3 viser salgspriser på grunde og jord

Parcelhusgrunde	Antal grunde	Areal	Salgspris inkl. moms
Præstegårdsbakken, Hylke	4	977 m ² - 1.113 m ²	510.000 - 680.000 kr.
Knopsvane Allé i Galten	9 (3R)	803 m ² - 1.046 m ²	790.000 - 1.150.000 kr.
Blegsø Banke, Voerladegård	13 (1R)	792 m ² - 1.322 m ²	240.000 - 470.000 kr.
Fruering Skovmark, Fruering	3	804 m ² - 1.041 m ²	1.200.000 - 1.350.000 kr.
Grønnegade 18 og 20, Låsby	2	2.361 m ² - 2.572 m ²	725.000 kr.

Erhvervsgrunde:	Antal grunde	Areal	Salgspris (ekskl. moms og tilslutningsafgifter)
Agerbakken/ Herredsvej, Hørning	1	Ca. 2.000 m ²	175 kr./m ²
Erhvervsparken "Klank", Galten	Delområde 1	4.444 m ²	215 kr./m ²
	Delområde 2	8.665 m ²	190 kr./m ²
Marktoften, Galten		Ca. 13.000 m ² og 29.400 m ²	140 kr./m ²
Ole Rømers Vej 30, Låsby	1	7.796 m ²	125 kr./ m ²
Dronning Sophies Alle 1, Skanderborg	1	3.444 m ²	2.085.000 kr.

UDVIKLINGSPOLITIK 2018-2021

INDHOLD

Forord	63
Vision	67
Bæredygtig og cirkulær kommune	68
Demokrati og borgerinddragelse	69
Erhvervslivets –herunder turisterhvervets - vilkår	70
Helhedssyn på udviklingen	71
En kommune, hvor alle er med	72
Tidslinje	74
Kommuneplanrevision	75
Planlægning siden vedtagelse af Kommuneplan 16	76

FORORD

Byrådet har med Udviklingspolitikken formuleret en vision og udpeget fem strategispor, som er særligt vigtige for udviklingen af Skanderborg Kommune.

Visionen handler om, at vi skal møde hinanden som mennesker og sikre en stærk udvikling i fællesskab.

De fem strategispor, hvor der skal udvikles en særlig indsats, er:

- Bæredygtig og cirkulær kommune
- Demokrati og borgerinddragelse
- Erhvervslivets – herunder turist-erhvervets – vilkår
- Helhedssyn på udviklingen
- En kommune, hvor alle er med.

I Skanderborg Kommune lægger vi vægt på et godt og stærkt fællesskab. Det gør vi, fordi vi tror på, at de løsninger, der er skabt i fællesskab, er bedre og bringer os længere. Derfor startede vi allerede med at samle inspiration til vision og strategispor i dialogen med Borgerrepræsentationen ved nytårskuren januar 2018.

Vi ønsker naturligvis at være i dialog med alle. Når vi skal til at dykke lidt længere ned i detaljen på de enkelte strategispor, vil vi derfor tage fat i dialogen med dem omkring os, så vi sammen kan finde frem til de bedste løsninger.

*Godkendt af Byrådet
den 3/10 2018*

VISION

Mennesker møder mennesker

Når mennesker møder mennesker, opstår fællesskaber, og dermed skabes grundlaget for, at vi kan skabe udvikling sammen.

Når vi skaber udviklingen sammen, bringes flere ressourcer i spil, og vi når længere. Og hvis alle er med, når vi ekstra langt.

Vi sætter en ære i, at vi møder hinanden som mennesker, at der er plads til alle, og at vi forpligter os selv og hinanden på at gøre vores bedste.

strategispor 1:

BÆREDYGTIG OG CIRKULÆR KOMMUNE

Baggrund

Skanderborg Kommune er godt på vej mod 70.000 indbyggere – og flere mennesker betyder større træk på vores fælles natur og ressourcer. Derfor er vi optaget af, at vi i fællesskab fortsat arbejder med bæredygtighed.

Vi har et godt grundlag at arbejde ud fra. Vi har ambitiøse mål for blandt andet nedbringelse af energiforbruget og styrket genanvendelse.

Byrådet vil gøre en ekstra indsats for bæredygtighed og cirkulær økonomi og arbejde for at reducere miljø- og klimabelastningen.

Kommunen skal understøtte borgeres egne tiltag for større bæredygtighed og skabe grundlag for nye løsninger i små og store fællesskaber. Det kan f.eks. være tiltag, der fremmer deleøkonomi eller affaldsforebyggelse.

Der skal i samarbejde med erhvervslivet arbejdes med at opbygge nye partnerskaber for cirkulær økonomi. Der er allerede virksomheder, som arbejder strategisk med en grønnere og mindre ressourceforbrugende form for indkøb, produktion og transport. Det giver mening for klima, miljø og virksomhedernes økonomi. Dette arbejde skal understøttes og udbredes.

Samarbejdet med erhvervslivet står ikke alene. Byrådet arbejder ligeledes med samme dagsorden for den kommunale virksomhed i regi af Miljø- og Planudvalget.

Arbejdsform

Det konkrete indhold i arbejdet og arbejdsformen er beskrevet nærmere i et kommissorium, som er besluttet af Byrådet i juni 2018.

Arbejdet udføres i et opgaveudvalg (et §17, stk. 4-udvalg), som skal understøtte et reduceret ressourceforbrug hos borgere og virksomheder.

Opgaveudvalget er – ud over byrådsmedlemmer – sammensat af borgere, virksomheder, foreninger og eksperter.

Udvalget kan nedsætte undergrupper og inddrage offentligheden undervejs.

Tidspunkt

Udvalget arbejder august 2018-juni 2019.

strategispor 2:

DEMOKRATI OG BORGERINDDRAGELSE

Baggrund

Skanderborg Kommune er godt på vej mod 70.000 indbyggere, og vi er optagede af, at det lokale demokrati udvikles og styrkes.

Demokrati er en vigtig forudsætning for, at alle kan og har lyst til at indgå i de fællesskaber, som skal sikre udviklingen i Skanderborg Kommune. Det ligger derfor Byrådet på sinde, at alle oplever og mærker værdien af det lokale demokrati, og at alle kan og vil deltage i de demokratiske processer. Det er en del af det, vi kalder Kommunen 3.0.

Byrådet ønsker fortsat at udvikle demokratiet på baggrund af de erfaringer, vi har høstet de senere år. Byrådsmedlemmerne er valgt til at repræsentere borgerne i det samlede Byråd, men både Byrådet og byrådsmedlemmerne arbejder også med at involvere sig og understøtte processer

og initiativer lokalt. Vi søger løsninger i fællesskab, hvor alle har mulighed for at komme i dialog og være med til at påvirke den beslutning, som Byrådet i sidste ende træffer.

Der er allerede mange initiativer i gang. Når det handler om udviklingen af kommunen, arbejder Byrådet f.eks. med øget inddragelse gennem borgermøder og gennem dialogen med Borgerrepræsentationen. Der arbejdes også i særlige opgaveudvalg, hvor borgere, virksomheder og civilsamfund inviteres med som deltagere i arbejdet med at tilrettelægge udviklingen på et konkret område.

Kommunen 3.0 handler om at se mennesket med ressourcer, potentialer og parathed til at bidrage til fællesskabet. Alle ansatte sætter deres faglighed i spil i samspil med den enkelte borger, virksomhed, forening og fællesskab. Det afspejler sig i hele organisationen

Skanderborg Kommune, hvor mennesker møder mennesker.

Byrådet ønsker at styrke arbejdet med demokrati, borgerinddragelse og åbenhed og gøre det let at komme i dialog og samarbejde med kommunen.

Arbejdsform

Det konkrete indhold i arbejdet og arbejdsformen beskrives nærmere i et kommissorium, som besluttet af Byrådet, når arbejdet sættes i gang.

Byrådet har allerede bestemt, at der nedsættes et opgaveudvalg (et §17, stk. 4 udvalg) til at arbejde med opgaven og aflevere anbefalinger til Byrådet. Opgaveudvalget kan sammensættes af byrådsmedlemmer, borgere, virksomheder, foreninger og eksperter – alt efter hvad opgaven defineres til. Udvalget kan nedsætte undergrupper og inddrage offentligheden undervejs.

Ud over at aflevere anbefalinger til Byrådet kan udvalget igangsætte initiativer undervejs – f.eks. i samarbejde

med virksomheder og foreninger. Kommissoriet skrives med det udgangspunkt og med de erfaringer, som Byrådet har, når arbejdet sættes i gang.

Tidspunkt

Arbejdet med strategispor 2 'Demokrati og borgerinddragelse' igangsættes august 2019 og løber frem til juni 2020.

Udvalgsansvar

Økonomiudvalget har opgaven – sammen med formanden for opgaveudvalget – med at forberede et kommissorium for at definere opgaven og arbejdsformen nærmere, inden Byrådet sætter arbejdet i gang.

strategispor 3:

ERHVERVSLIVETS – HERUNDER TURISTERHVERVETS - VILKÅR

Baggrund

Skanderborg Kommune er godt på vej mod 70.000 indbyggere – og vi er optagede af, at der også fremover er de mest attraktive vilkår for at drive virksomhed i kommunen.

Vi er i Dansk Industris erhvervs-klimamåling blandt de bedste, men det betyder ikke, at vi kan hvile på laurbærene. Vi skal værne om vores placering og hele tiden udvikle os for at sikre, at vi har de bedste rammer at drive virksomhed i.

Det har blandt andet betydning, at der er erhvervsgrunde til salg, så der kan udvides eller komme nye virksomheder til. Det har også betydning, at der er en vel-fungerende og effektiv infrastrukt-ur, og at dialogen og samarbejdet med kommunen er smidig og

uden for meget ventetid, når der f.eks. skal gives tilladelser. Blandt andet derfor har vi oprettet Erhvervsalliancen mellem virksomheder og kommune.

Men det handler om mere end det. En god erhvervskommune er fremsynet og forholder sig til, hvordan de udfordringer, vores virksomheder står over for, kan håndteres.

Et levende erhvervsliv har behov for kompetent arbejdskraft og adgang til viden og ny teknologi, der kan styrke innovationskraften. Det sikrer vi i samspil mellem erhvervsliv, kommune og uddannelses- og forskningsinstituti-oner – hvor vi spiller hinanden gode, og understøtter integration, uddannelse og udviklingen af arbejdspladser.

Vi skal alle bidrage til, at der skabes nye, stærke virksomheder, og at de eksisterende virksomheder udnytter de perspektiver, der er i øget digitalisering og internationalisering.

Vi kan ikke gøre det i Skanderborg Kommune alene. Det er derfor altafgørende, at vi arbejder for bedre vilkår i fællesskab for eksempel i regi af Business Region Aarhus som er et stærkt fælles vækstcentrum i Østjylland eller i et samarbejde med andre, der vil bidrage til, at erhvervslivet – herunder turisterhvervet – har gode rammer for at udvikle sig.

Arbejdsform

Det konkrete indhold i arbejdet og arbejdsformen beskrives nærmere i et kommissorium, som besluttes af Byrådet, når arbejdet sættes i gang.

Byrådet har allerede bestemt, at der nedsættes et opgaveudvalg (et §17, stk. 4 udvalg) til at arbejde med opgaven og aflevere anbefalinger til Byrådet.

Opgaveudvalget kan sammensættes af byrådsmedlemmer, borgere, virksomheder, foreninger og eksperter – alt efter hvad fokus er.

Udvalget kan nedsætte under-grupper og inddrage offentligheden.

Ud over at aflevere anbefalinger til Byrådet kan udvalget igangsætte initiativer – f.eks. i samarbejde med virksomheder og foreninger.

Når Byrådet sætter opgaveudvalget i gang, bliver det med udgangspunkt i de erfaringer, Byrådet har i 2020.

Tidspunkt

Arbejdet med strategispor 3 'Erhvervslivets – herunder turisterhvervets - vilkår' igangsættes

august 2020 og løber frem til juni 2021.

Udvalgsansvar

Økonomiudvalget har opgaven – sammen med formanden for opgaveudvalget – med at forbedre et kommissorium for at definere opgaven og arbejdsformen nærmere, inden Byrådet sætter arbejdet i gang.

strategispor 4:

HELHEDSSYN PÅ UDVIKLINGEN

Baggrund

Skanderborg Kommune er godt på vej mod 70.000 indbyggere – og vi byder gerne endnu flere borgere og virksomheder velkommen. Vi er en kommune i vækst, og netop derfor skal vi have særlig fokus på at afbalancere de mange hensyn, som en sund og holdbar udvikling fordrer.

Vores centerbyer og en række af de lokale bysamfund vokser og vil vokse endnu mere i fremtiden. Det kræver, at der er en række forudsætninger, som er på plads, så vi kan sikre en god og bæredygtig vækst i vores kommune.

Derfor vil Byrådet prioritere at skabe et overordnet helhedssyn på udviklingen i kommunen. Et helhedssyn, der kan sætte retning for udviklingen af de enkelte

byer og sikre sammenhæng i de overordnede strukturer på tværs af kommunens forskellige byer.

Helhedssynet skal forholde sig til byernes funktion i forhold til hinanden og i forhold til den rolle, Skanderborg Kommunes byer spiller i det østjyske bybånd. Der kan være behov for at drøfte grænser for de enkelte byers vækst, og der kan måske vise sig behov for udvikling af helt nye bysamfund.

Helhedsplanlægning for de enkelte bysamfund samler de væsentligste perspektiver for byens udvikling – ikke blot for det bebyggede miljø, men for alle faktorer, der er med til at skabe bæredygtighed og livskvalitet i byerne.

Helhedsplanerne skal indeholde faktorer som velfungerende og sammenhængende infrastruktur, tilstrækkelige og fleksible pasnings-, skole-, fritids- og ældretilbud, gode indkøbsmuligheder, levende bymidter og varierede bomuligheder. Alt sammen noget, der sikrer byerne en bæredygtig udvikling.

Helhedsplanlægningen kan dermed koble de sociale, miljømæssige, kulturelle og økonomiske forhold sammen i en helhedstænkning, der danner grundlag for langsigtede politiske beslutninger.

Arbejdsform

For at skabe de bedste forudsætninger for arbejdet med helhedsplanlægning, vil indhold og arbejdsform først blive beskrevet i forbindelse med, at Byrådet beslutter et kommissorium for arbejdet i starten af 2019. Arbejdet vil ske i tæt sammenhæng med revision af kommuneplanen.

Tidspunkt

Arbejdet med strategisporet Helhedssyn på udviklingen placeres forud for arbejdet med kommuneplanen, og igangsættes derfor primo 2019.

Udvalgsansvar

Økonomiudvalget har opgaven med at forberede et kommissorium for at definere opgaven og arbejdsformen nærmere, inden Byrådet sætter arbejdet i gang.

strategispor 5:

EN KOMMUNE, HVOR ALLE ER MED

Baggrund

Skanderborg Kommune er et sted, hvor der er mange ressourcer at bringe i spil i forhold til at sikre, at alle har en plads i fællesskabet, uanset hvilke vilkår man kommer fra, og hvilken baggrund man har.

Byrådet råder over mange af disse ressourcer og tilrettelægger en række indsatser til gavn for fællesskabet. Men Byrådet er samtidig optaget af at anvende de kommunale institutioner og

indsatser i samspil med de mange andre, som er aktive i forhold til at udvikle og sikre et sammenhængende fællesskab, som kan rumme alle. Det gælder de nære lokalsamfund, foreningerne, virksomhederne, kirken, aktive borgere, frivillige m.v., som alle er vigtige med-aktører i forhold til at sikre, at alle kan finde en plads i fællesskabet.

Med strategisporet ønsker Byrådet en styrket tværgående indsats,

der supplerer det gode frivillige sociale arbejde. Hvis alle hjælper til i en koordineret indsats, kan vi sammen oparbejde en stor styrke i forhold til at tilbyde alle mennesker hjælp til at finde ind i meningsfulde fællesskaber. Derfor prioriterer Byrådet at få skabt en udvikling i forhold til udsatte borgere og udfordringen med at bryde negativ social arv, hvor vi inviterer bredt ind i forhold til samarbejde og samspil om at nå målet.

Arbejdsform

For at forstå, hvad vi allerede i dag gør både sammen og hver for sig, igangsættes en proces, der skal skabe en fælles viden og forståelse af de nuværende initiativer og udfordringer, og den måde det opleves af borgerne.

Ligeledes er der brug for en fælles definition af udsatte borgere og negativ social arv. Den viden skabes bedst i en åben proces, hvor Byrådet inddrager borgere, faglige eksperter og forskere, som alle kan bidrage til den fælles viden og forståelse af, hvad der skal til, for at alle er med. Denne proces igangsættes og forestås af Socialudvalget, som løser opgaven i samspil med Undervisnings- og Børneudvalget samt Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget.

Byrådets strategispor rækker ud i fremtiden og skal sikre initiativer og handlinger, der gør, at vi bliver endnu bedre til at samle vores kræfter i forhold til at sikre alle en plads i fællesskabet.

Socialudvalget udarbejder – på baggrund af den fælles viden og forståelse – forslag til Byrådet om et kommissorium for det videre arbejde.

I udarbejdelsen af kommissoriet skal Socialudvalget, med inddragelse af Undervisnings- og Børneudvalget samt Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget, være særligt opmærksomme på nye former for samarbejde og borgerinddragelse, som kan skabe opbakning til og sikre koordinering af konkrete initiativer til fordel for fællesskaberne og deres evne til at rumme alle.

På baggrund af arbejdet med strategisporet inddrages Byrådet i forhold til spørgsmålene om, hvorvidt der skal udarbejdes en politik for socialt udsatte og et forslag til etablering af et råd for socialt udsatte.

Tidspunkt

Andet halvår 2018 – dannelse af fælles viden og forståelse, som leder frem til kommissorium. Primo

2019 behandler Byrådet forslag til kommissoriet for det videre arbejde med strategisporet.

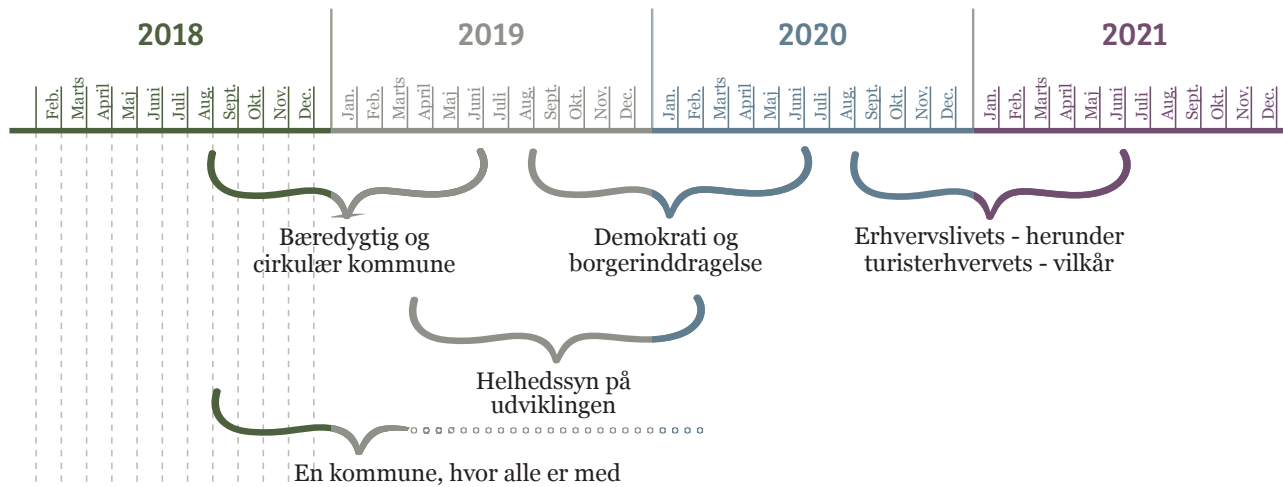
Udvalgsansvar

Socialudvalget har ansvaret for arbejdet med strategisporet. Det er således Socialudvalget, der forestår den indledende proces med at skabe fælles viden og forståelse.

Med udgangspunkt i den fælles forståelse og viden udarbejder Socialudvalget et kommissorium for det videre arbejde med strategisporet. Dette sker i samspil med Undervisnings- og Børneudvalget samt Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget.

Socialudvalget fremsætter udkast til kommissorium for det videre arbejde med strategisporet til forelæggelse for Byrådet. Efter Byrådets godkendelse har Socialudvalget ansvaret for det videre arbejde med strategisporet ud fra det vedtagne kommissorium.

TIDSLINJE

KOMMUNEPLANREVISION

Byrådets Udviklingsstrategi redegør for vision og strategi for Skanderborg Kommunes udvikling. Udviklingsstrategien, samt de forandringer, Byrådet vedtager i forlængelse heraf, er blandt andet grundlaget for forslag til den nye kommuneplan, og vil derudover påvirke andre politikker.

Skanderborg Kommune foretog i 2016 en fuldt revideret kommuneplan, med fokus på byfortætning. Mange af de nye muligheder

er fortsat i en realiseringsproces. Derudover er kommuneplanen i marts 2018 suppleret med nye muligheder for de fire centerbyer Galten-Skovby, Hørning, Ry og Låsby.

Skanderborg Kommune foretager en delvis revision af Kommuneplan'16 i den kommende kommuneplanperiode. Der vil i kommuneplanrevisionen være fokus på helhedsplanlægning af større udviklingsområder samt sikring

af produktionsvirksomheder i den fremtidige planlægning.

Helhedsplaner

I Skanderborg Kommune skal der hvert år findes plads til omkring 1000 nye borgere. Helhedsplanlægning bliver i højere grad et nødvendigt værktøj til at sikre, at udviklingen ikke kun handler om at udvikle boligområderne ét for ét, men i stedet at få lagt en langsigtet plan for et større område, som derefter kan udvikles i bidder.

Tidligere er dette sket med succes i fx Anebjerg, Kildebjerg og Skovby-Nygaard. I den kommende planperiode vil det blive aktuelt at igangsætte helhedsplanlægning for lignende områder i kommunens større byer.

Produktionserhverv

Staten ønsker at fastholde landets eksisterende produktionsvirksomheder, blandt andet ved at forebygge miljøkonflikter som følge af ny planlægning. Det kan give bedre investeringssikkerhed og attraktive erhvervsområder.

Konkret betyder det, at kommuneplanen skal sikre drifts- og udviklingsmuligheder for produktionsvirksomheder af national interesse, hvilket kræver et indgående kendskab til de enkelte produktionsvirksomheders nuværende omfang og ønsker for fremtiden.

PLANLÆGNING SIDEN VEDTAGELSE AF KOMMUNEPLAN'16

Godkendte lokalplaner

Lokalplan nr.	Navn	Dato
1108	Blomsterparken etape 3, Herskind	25. januar 2017
1109	Skanderborg Bakker, Område 5	25. januar 2017
1098	Anebjerg, etape 1	9. marts 2017
1112	Kildebjerg Øst, etape 2	29. marts 2017
1060 – tillæg 1	Lokalplan for et boligområde til åben-lav og tæt-lav boligbebyggelse	30. marts 2017
1115	Boliger på Re gnbuevænget	30. marts 2017
1110	Plejecenter Fællesskabernes Hus (og nedrivning af tidl. Ry rådhus)	31. maj 2017
1097	Anebjerg	28. juni 2017
1118	Omdannelse af Skanderborg Byskole til boligformål	5. juli 2017
1097	Søtoften	4. oktober 2017
1092	Boligområde ved Anebjerggårdsvej	29. november 2017
1119	Bolig- og erhvervsområde ved wGlentevænget i Herskind	29. november 2017
1121	Etageboliger ved Vesterskovvej	20. december 2017
1132	Højvangen 4	29. december 2017
1114	Skanderborg Søtorv	10. januar 2018
1129	Blegsø Banke II	5. februar 2018
1128	Bolig- og erhvervsområde ved Gl. virringvej i Gram	2. maj 2018

Godkendte kommuneplantillæg

Tillæg nr.	Indhold	Dato
16-01	Mulighed for etageboliger i rammeområde 30.B.21 i Skovby Nygaard.	21. december 2016
16-02	Højere bebyggelsesprocent i rammeområde 50.O.05 i forbindelse med udarbejdelse af lokalplan nr. 1110 for Fællesskabernes Hus i Ry.	31. maj 2017
16-06	Nyt rammeområde 10.B.16 til etageboliger og højere bebyggelsesprocent i forbindelse med lokalplan nr. 1121 for etageboliger ved Vesterskovvej, og øget bebyggelsesprocent for resterende del af rammeområde 10.O.06.	20. december 2017
16-10	Ny rammeområde 12.E.04 til erhvervsformål i forbindelse med lokalplan nr. 1132 for Højvangen 4.	29. december 2017
16-03	Udvidelse af rammeområde 10.R.02 for Byparken til også at omfatte Skanderborg Søtorv i forbindelse med lokalplan nr. 1114 for Skanderborg Søtorv.	10. januar 2018
16-11	Udvidelse af rammeområde 16.B.10 ved Blegsø Banke for at medtage regnvandsbassin i lokalplan nr. 1129.	5. februar 2018
16-05	Kommuneplanrevision for centerbyerne Galten-Skovby, Hørning, Ry og Låsby på baggrund af arbejdet med Byernes Vækst. Ændringerne indarbejdes i Kommuneplan'16.	21. marts 2018
16-12	Blandet bolig- og erhvervsområde med mulighed for miljøklasse 1-2. Anvendelsesbestemmelserne for rammeområde 13.E.04 er ændret, så der gives mulighed for boligformål uden tilknytning til erhvervsfunktion.	2. maj 2018
16-12	Blandet bolig- og erhvervsområde med mulighed for miljøklasse 1-2. Anvendelsesbestemmelserne for rammeområde 13.E.04 er ændret, så der gives mulighed for boligformål uden tilknytning til erhvervsfunktion.	2. maj 2018

6. SUNDHEDSFREMME OG FOREBYGGELSE

IE FOREBYGGELSE BØRN UNGE VOKSNE TILGÆN
TILBUD MILJØFORANSTALTNING LIVSDUELIGHE
HEDER FÆLLESSKABER SUNDHED LIVSSTIL ANS
SAMMENHÆNG RESSOURCER HANDLEKOMPETI
ERSTØTTE UDFORDRINGER AKTIV FÆLLESSKAB
BRED SYGDOM SUNDHEDSVÆSEN LOKALSAMFU

SUNDHEDS-FREMME OG FOREBYGGELSE

1. Politisk arbejdsform

Sundhedsfremme og forebyggelse indgår i store dele af den kommunale virksomhed: i daglige tilbud til ældre, børn og unge, voksne - og som frit tilgængelige tilbud i naturen, i frivilligt socialt arbejde, i kulturtilbud og i miljøforanstaltninger. Derfor er Sundhedsfremme og forebyggelse et tværgående tema, hvor flere af de stående udvalg bidrager til politikformulering og -kontrol.

Kultur, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget arbejder på det tværgående område for sundhedsfremme og forebyggelse med formulering af forslag til politikker, forandringer, bevillinger og serviceniveau. Dertil kommer den politikkontrollerende opgave for det sundhedsfremmende og forebyggende arbejde, der sker i de funktioner, der hører under Kultur, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget. Udvalget inddrager borgere, samvirker, råd samt aftale- og kontraktholdere via dialogmøder og løbende dialog.

Undervisnings- og Børneudvalget har dialogen med de mange kontraktholdere i folkeskolen og dagtilbud, og den dialog omfatter også sundhedsfremme og forebyggelse. Sundhedsplejen og Tandplejen hører også under Undervisnings- og Børneudvalget. Udvalget bidrager til formuleringen af sundhedspolitikken og er politikkontrollerende for de funktioner, der, jf. styrelsesvedtægten, er hjemmehørende under Undervisnings- og Børneudvalget.

Socialudvalget er politikformulerende og kontrollerende for den del af sundhedsydelserne, der går til handicap- og ældreområdet, samt misbrugsbehandlingen og det frivillige sociale arbejde.

2. BYRÅDETS VISIONER OG STRATEGIER

Sundhed

Skanderborg Kommunes Sundhedspolitik er vedtaget i Byrådet foråret 2013: "Skanderborg Kommune – Et sundt fællesskab".

Visionen er, at

- i Skanderborg Kommune er borgerne sunde og raske. Alle borgere er livsduelige, og der er lige muligheder for at leve et langt liv i trivsel.
- der er rammer og udfoldelsesmuligheder, der understøtter fællesskaber,

aktivt medborgerskab og sund livsstil.

- den enkelte borger tager ansvar, og udsatte børn og voksne inviteres ind i sunde og rummelige fællesskaber.
- når sygdom opstår, er hjælpen nær, og der er tryk og sammenhæng i indsatsen.
- der tages afsæt i borgernes ressourcer og handlekompetencer, og den enkelte borger og borgerens netværk er nødvendige og aktive medspillere.
- Skanderborg Kommune som arbejdsgiver går forrest for at skabe sundhedsfremme på arbejdspladsen. Medarbejderne trives og har forudsætningerne for at kunne understøtte borgernes handlekompetencer.

Strategien er at sikre

- den mentale trivsel styrkes. Fordi
 - alle borgere – barn som voksen
 - bør kunne udfolde deres evner, håndtere dagligdagens udfordringer og indgå aktivt i fællesskaber.

- større lighed i sundhed. Fordi – alle borgere bør have lige muligheder for at udfolde deres livspotentiale, og et godt helbred er samtidig en grundlæggende forudsætning for, at den enkelte borger kan klare sig på arbejdsmarkedet.
- sunde rammer, der gør det sunde valg let. Fordi - sunde rammer både kan øge borgernes muligheder for at træffe sunde valg og gøre det besværligt at foretage det usunde valg.
- borgernes sunde livsstil styrkes. Fordi - en sund livsstil øger sandsynligheden for et længere liv uden sygdom, og sund livsstil medvirker til den enkeltes trivsel.
- et stærkt nært sundhedsvæsen. Fordi - flere opgaver fremover skal løses i det nære sundhedsvæsen frem for på hospitalerne. Det giver nye muligheder for at skabe indsatser, der tager udgangspunkt i den enkelte borger og borgerens evt. netværk.
- sundhed som fælles opgave. Fordi - en styrkelse af borgernes sundhedstilstand kræver, at mange fagområder spiller sammen, og at borgeren / familien / lokalsamfundets medansvar er en selvfølge for alle.

Social

Skanderborg Kommunes Socialpolitik er vedtaget i Byrådet januar 2016.

Visionen er:

Et socialt ansvarligt fællesskab, hvor alle kan bidrage. Politiken, der fremmer de menneskelige ressourcer.

Socialpolitikken indeholder 5 strategiområder:

- Handicapområdet
- Socialpsykiatrien
- Ældreområdet
- Frivilligt socialt arbejde
- Misbrugsområdet.

Frivilligt socialt arbejde og misbrugsområdet indgår samtidigt administrativt i sundhedsfremmeområdet.

Misbrug

Strategien for misbrugsområdet har følgende fokusområder:

1. Et tilbud til alle
 - Tilbud til alle, en målrettet indsats
 - Inddragelse af familie og det nære netværk
 - Mestring af eget liv
 - Anvendelse af teknologi.
2. Synlighed og forebyggende indsatser
 - Synlighed

- Opgør med tabu
 - Oplysende og forebyggende indsatser
 - En aktiv samarbejdspart.
3. Samarbejde og helhedsorienterede indsatser
- Helhedsorienterede og sammenhængende indsatser
 - Samarbejde på tværs.

Frivilligt socialt arbejde

Strategien for frivilligt socialt arbejde har følgende fokusområder:

1. Gode rammer
 - Nemt at være frivillig
 - Rådgivende og koordinerende funktion
 - Tilgængelighed og information
 - Økonomisk ramme.
2. Kommunalt samarbejde og partnerskab
 - Åben og nysgerrig
 - Klare definerede kerneopgaver og kompetencer
 - Tæt dialog om indsatserne.
3. Synliggørelse og anerkendelse
 - Udbredelse af de gode historier
 - Anerkendelse af det Frivillige Sociale Arbejde.

Skanderborg Kommunes socialpolitik, og herunder strategi for misbrugsområdet og frivilligt socialt arbejde, kan ses i sin fulde længde på kommunens hjemmeside www.skanderborg.dk.

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR 2020

Fastholdelse af standard på genoptræningsområdet

Budgettet til genoptræning og vedligeholdelsestræning hæves med 1 mio. kr. som konsekvens af, at sygehusene laver flere genoptræningsplaner, som Skanderborg Kommune skal finansiere.

Fjernelse af Sundhedsinvesteringspuljen

Sundhedsinvesteringspuljen fjernes, hvilket bl.a. medfører, at indsatser for rygestop reduceres. Forandringen indføres i 2020 med en reduktion på 516.000 kr. Puljen fjernes helt fra 2021.

Reduktion af sundhedsplansmidlerne

Sundhedsplansmidlerne bruges til midlertidig finansiering af forslag i forbindelse med udmøntning af Sundhedspolitik-

ken. Forslaget indebærer en reduktion af puljen med 1,5 mio. kr. Der er således 1,1 mio. kr. årligt i Sundhedsplanspuljen fremover.

Kommunal medfinansiering (KMF)

I Økonomiaftalen for 2020 fremgår det, at Regeringen viderefører fastfrysningen af den kommunale medfinansiering i 2020. Derudover vil KL og Regeringen i efteråret 2019 drøfte resultaterne af den igangsatte analyse af den kommunale medfinansiering herunder efterreguleringen. I forhold til de nye acotobetalinger kan budgettet til KMF reduceres med 2,5 mio. kr. årligt fra 2020.

Kultur på receptlignende forsøg

Som en del af arbejdet med Sundhedsplan 2020-2023 iværksættes forsøg med kulturel aktivitet som omdrejningspunkt i den sundhedsfremmende indsats.

4. OPFØLGNING PÅ DE POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR TIDLIGERE ÅR

Opfølgning på forandringer fra budget 2018

Røgfrit Skanderborg 2025: Implementering af partnerskabsaftaler

Formålet med forandringen er at implementere nye partnerskaber, så vi i samarbejde med en række aktører kan nå målet om at nedbringe antallet af borgere, der ryger, til kun 4% i 2025. Forandringen skal dermed understøtte et formaliseret samarbejde med f.eks. private eller offentlige virksomheder, uddannelsesinstitutioner, idrætsforeninger, patientforeninger og interesseorganisationer om at etablere røgfri miljøer og fremme rygestop, så det bliver nemmere for den enkelte at være, blive og forblive røgfri. Forandringen ligger i forlængelse af forandring fra 2017: Røgfrit Skanderborg 2025.

Der er i løbet af 2018 etableret partnerskaber med virksomheder, en boligforening og et fitnesscenter, som alle har udbudt rygestoptilbud til forskellige målgrupper. I efteråret blev der indgået partnerskaber med alle skoler og uddannelsesinstitutioner på Campus ud fra et fælles ønske om at skabe mere røgfri rammer på Campus for at forebygge rygestart blandt unge. Udviklingen af konkrete aktiviteter på Campus afventer den politiske beslutning i forhold til etablering af røgfri skoletid.

Der vil fortsat i 2019 blive udviklet på partnerskabsindsatsen, som indgår i indeværende sundhedsplan. Der vil fortsat igangsættes initiativer hos de nuværende partnere.

Røgfrit Skanderborg - etablering af røgfri kommunale miljøer

Røgfrit Skanderborg 2025 har den overordnede målsætning at reducere antallet af rygere til kun 4% i 2025. Etablering af røgfri miljøer er et vigtigt element for at nå målet. Denne for-

andring har til formål at etablere røgfri kommunale miljøer. Forandringen vil indebære en revidering af den nuværende kommunale rygepolitik fra 2008 med henblik på at indføre:

- Røgfri skoletid for skoleelever
- Røgfri arbejdstid for ansatte i Skanderborg Kommune
- Røgfri adgangsforhold til kommunale bygninger og til bygninger, der huser kommunalt støttede aktiviteter.

Der blev d. 21. juni 2018 afholdt temamøde for Byrådet. På mødet blev det drøftet hvilke nye politiske tiltag, som skal iværksættes i forbindelse med Røgfrit Skanderborg 2025. Byrådet bakkede på temamødet op om, at Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget skulle udarbejde en samlet plan for tiltagene: Røgfri arbejdstid for kommunalt ansatte,

røgfri skoletid for elever i folkeskolen samt røgfri udearealer i tilknytning til kommunale bygninger eller ved kommunalt støttede aktiviteter. Byrådet var optaget af en god proces med tydelig kommunikation om, hvad der ligger til grund for at etablere røgfri kommunale miljøer, og hvor alle relevante parter bliver hørt. Procesplanen blev vedtaget på udvalgsmøde den 15. august 2018.

Planen lægger op til, at der i efteråret vil foregå tidlig dialog og høring ved relevante parter, herunder HovedMED-udvalget og LokalMED-udvalgene, skoleledere og –bestyrelser samt forskellige råd, herunder Ungdoms-, Senior- og Handicaprådet.

Høringssvarene vil indgå i en samlet Byrådsindstilling, som forventes at blive behandlet i februar/marts 2019.

I november-december 2018 blev der gennemført en høringsproces hos relevante parter.

Med afsæt i høringsvarerne er forslagene blevet konkretiseret, og de behandles i de relevante fagudvalg i februar 2019. På baggrund af fagudvalgenes behandling af forslagene vil der blive udarbejdet et fælles udkast til en ny, revideret standard for røgfri miljøer. Byrådet skal i marts 2019 tage stilling til, om en ny revideret standard for røgfri miljøer skal erstatte den nuværende standard (rygepolitik) fra 2008.

Opfølgning på forandringer fra budget 2019

Fortsat styrket koordinering i forhold til borgere på forsorgshjem og kvindekrisecentre

Den nuværende indsats omkring borgere på forsorgshjem og kvindekrisecentre har medført, at varigheden af borgeres ophold på forsorgshjem og kvindekrisecentre har kunnet nedbringes og dermed nedbringelse af udgiftsniveauet.

(Budgettet reduceres med 0,2 mio. kr. årligt fra 2019 og frem)

Effektiviseringen er udmøntet på området. Som følge af effektiviseringen udgør budgettet fremadrettet 2,6 mio. kr. Det svarer til de gennemsnitlige nettoudgifter i perioden 2016-18. Imidlertid er udgifterne vanskelige at styre, selv om koordineringen og sagsbehandlingen er styrket de senere år. Det skyldes blandt andet, at det er de enkelte forsorgshjem og kvindekrisecentre, der selv indskrifter borgerne.

Derfor vil der være et vedvarende fokus på, om budgettet kan overholdes også fra 2019 og frem. I den sammenhæng er der implementeret arbejdsgange for den tætte månedlige opfølgning, hvor status på alle aktuelle indskrivinger samles og rapporteres til chefer og afdelingsledere på tværs af fagsekretariater sammen med den økonomiske opfølgning. Der er fortsat fokus på en mere struktureret koordinering mellem de enkelte fagsekretariater.

Forandringen er gennemført.

5. ØKONOMI

Tabel 6.1 viser driftsbudgettet for Sundhedsfremme og forebyggelse.

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet	188.229	191.983	191.983	196.383	198.636	201.661	201.661
Kommunal genoptræning og vedligeholdelses-træning	10.479	10.203	9.238	10.380	10.380	10.380	10.380
Vederlagsfri behandling hos fysioterapeut	12.441	13.352	13.352	14.338	15.054	15.798	16.581
Sundhedsfremme og forebyggelse	12.822	12.193	14.538	11.735	11.290	11.252	11.252
Sundhedsinvesteringspulje (inklusive sundhedsplans-midler)	0	430	1.489	982	1.124	1.124	1.124
Andre sundhedsudgifter	1.173	1.144	1.144	1.169	1.169	1.169	1.169
Kommunal tandpleje (kontraktenhed)	26.776	26.301	26.513	26.656	26.479	26.412	26.412
Kommunal tandpleje (afledt drift)	1.974	2.261	2.002	2.304	2.304	2.304	2.304
Kommunal sundhedstjeneste	13.347	14.590	13.288	13.630	12.891	12.667	12.667
Specialtandpleje	1.695	2.020	2.356	2.058	2.053	2.048	2.048
Rusmiddelcenteret	8.830	9.239	11.949	9.432	9.405	9.378	9.378
Krisecentre og forsorgshjem	2.455	2.552	2.804	2.625	2.618	2.611	2.611
Frivilligt socialt arbejde	2.481	2.328	2.608	2.098	2.092	2.086	2.086
Øvrige sociale opgaver	977	1.084	1.114	1.097	1.092	1.092	1.092
I alt	283.680	289.680	294.378	294.887	296.587	299.982	300.765

Regnskab 2018

Det samlede politikområde viser et mindreforbrug på ca. 8 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget svarende til 2,7 %.

Aktivitetsbestemt medfinansiering

Der er et mindreforbrug på aktivitetsbestemt medfinansiering på 0,7 mio. kr. Mindreforbruget skal ses i lyset af, at der ved 3. budgetopfølgning 2018 blev givet en tillægsbevilling på 9 mio. kr. til området. Behovet for tillægsbevillingen kommer

af, at Skanderborg Kommunes udgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering har vist sig at være betydeligt højere, end det niveau som KL og Sundhedsdatastyrelsen beregnede forud for budgetlægningen for 2018.

Den aktivitetsbestemte medfinansiering for kommunerne i Region Midt under ét ser ikke ud til at nå det forudsatte niveau. Det betyder, at Skanderborg Kommune ydermere står til en efterregulering på ca. 2-3 mio. kr.

Skanderborg Kommune har i januar 2019 henvendt sig til Sundhedsministeren for at få svar på, hvad ændringen i beregningen af den aktivitetsbestemte medfinansiering har betydning for udgiftsniveauet i Skanderborg Kommune. Henvendelsen er sket parallelt med, at en række andre kommuner har henvendt sig på baggrund af tilsvarende udfordringer.

Sundhedsministeren har besvaret Skanderborg Kommunes henvendelse den 20. februar. I svaret anerkender Sundhedsministeren, at der er behov for at kigge på, hvordan ændringerne i den aktivitetsbestemte medfinansiering har påvirket de enkelte kommuner. Der vil derfor i foråret 2019 blive udarbejdet en analyse, der adresserer henvendelserne fra kommunerne. Sundhedsministeren forventer, at analysen udarbejdes i samarbejde mellem Sundheds- og Ældreministeriet, KL, Danske Regioner, Finansministeriet og Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Genoptræning og vedligeholdelsestræning

Genoptræning og vedligeholdelsestræning havde et merforbrug på 151.000 kr. i 2018. Budgettet blev forud for budget 2018 hævet med 1 mio. kr., da der er en betydelig stigning i udgiftspresset på området som følge af det stigende antal ældre borgere i Skanderborg Kommune.

Rusmiddelcentret

Rusmiddelcentret, som forestår behandling af alkohol- og stofmisbrug, viser et mindreforbrug i forhold til korrigeret budget på 2,7 mio. kr. svarende til 23,6 %. Uden overførsler viser området et mindreforbrug på 0,3 mio. kr. svarende til 2,8 %.

Det har været forventet, at der i 2018 ville blive afholdt udgifter til udvidede åbningstider, særlig rekrutteringsindsats samt et nyt dokumentationssystem.

Disse aktiviteter er imidlertid ikke sat i gang, fordi der i 2018 har været usikkerhed om, hvorvidt rusmiddelbehandlingen ville overgå til regionerne. Det har skabt et usikkert grundlag for Rusmiddelcentrets fremtidige økonomi, hvorfor udviklingsaktiviteter har været sat i bero.

Under forudsætning af, at opgaverne forbliver i kommunalt regi, forventer Rusmiddelcentret at anvende ca. 1 mio. kr. af de overførte midler i 2019.

Krisecentre og forsorgshjem

Krisecentre og forsorgshjem viser et mindreforbrug ekskl. overførsler på 0,3 mio. kr. svarende til 10,9 % af det oprindelige budget.

Med budgetforliget for 2019 er det besluttet at reducere budgettet på området med 0,2 mio. kr. Derfor skal udgiftsniveauet for 2018 fastholdes for at sikre budgetoverholdelse fremadrettet.

Det skal bemærkes, at udgifterne på området er vanskelige at styre, fordi det er botilbuddene selv, der visiterer borgerne.

Frivilligt socialt arbejde

Frivilligt socialt arbejde viser et mindreforbrug i forhold til korrigeret budget på 0,5 mio. kr. svarende til 16,4 %. Uden overførsler viser området et merforbrug på 0,2 mio. kr. svarende til 8,8 %.

Af de samlede udgifter i 2018 udgør løn til frivilligkonsulenter 1,0 mio. kr., og udbetaling af støtte til frivillige foreninger efter servicelovens § 18 udgør 1,0 mio. kr.

Herudover afholdes også administrative udgifter til Selvhjælp Skanderborg, der organiserer en række selvhjælpsgrupper. Endelig afholdes udgifter til arrangementer for de frivillige i Skanderborg Kommune.

Budget 2019

Som konsekvens af de kraftigt stigende udgifter til kommunal medfinansiering er der i teknisk budget til kommunal medfinansiering indarbejdet 7,3 mio. kr. i 2019-2021 og 10,3 mio. kr. i 2022. Det antages i den forbindelse, at en del af aktivitetsstigningen i 2018 skyldes særlige 2018-forhold og ikke er udtryk for et permanent niveauskifte.

Der er i forbindelse med ny lov om frit valg til genoptræning tilført 500.000 kr. pr. år til genoptræning og vedligeholdelsestræning. Beløbet skal primært finansiere såkaldt "åbne pladser" på genoptræningsstederne, så Skanderborg Kommune kan sikre, at borgerne kan påbegynde genoptræning inden for 7 dage efter udskrivning fra hospital.

På delområdet for forsorgshjem og kvindekrisecentre er det med budgetforliget besluttet at reducere budgettet med 200.000 kr. årligt fra 2019 og frem. Reduktionen sker på baggrund af en allerede opnået effektivisering som følge af en styrket indsats på området (se afsnit 3 for uddybende bemærkninger om forandringerne for budget 2019).

Budget 2020

Forandringerne til Budget 2020 fremgår af afsnit 3.

Budgetforudsætninger

Sundhedsministeren besluttede den 20. februar 2019 at suspendere den kommunale medfinansiering, indtil der findes et bedre alternativ end den nuværende afregningsordning. Fastfrysningen videreføres i 2020, hvilket betyder, at Skanderborg Kommune har sikkerhed for udgifterne i 2020.

Budgettet til vederlagsfri fysioterapi fremskrives på baggrund af den historiske udvikling i udgifterne. Fremskrivningsfaktoren er reduceret med 2 %-point fra og med Budget 2018.

Budgettet til kommunal tandpleje er i hvert af årene 2018-2021 hævet med 101.000 kr. Midlerne er tilført fra Lov og Cirkulæreprogrammet. Ændringen skal dække: Forbedret tandsundhed for de svageste ældre og skal udføres af den kommunale tandpleje.

Anlæg

Tabel 5.2 viser anlægsbudgettet på sundhedsfremme- og forebyggelsesområdet:

(i 1.000kr.)	U/I	Regnskab 2018	Oprindeligt Budget 2019	Korrigeret Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Tilskud til renovering af Sundhedshus Skanderborg	U	1.500						
Sammenlægning af tandklinikker i Galten	U	94						
Resultat	N	1.594						

Bemærkning til anlæg:

1. - 2. Tilskud til renovering af Sundhedshus Skanderborg og Sammenlægning af tandklinikker i Galten: Anlægsregnskaberne for begge projekter blev behandlet på Byrådet d. 27/3 2019.

6. SERVICENIVEAU OG KVALITETSSTANDARDE

Sundhedstjenesten

Sundhedsplejen

Sundhedsplejens tilbud til småbørnsfamilier

Alle førstegangsfamilier tilbydes Familieiværksætterne. Familieiværksætterne er et sammenhængende forældre forberedelses-forløb, hvor der undervejs tilknyttes frivillige og fagprofessionelle fra Skanderborg Kommune. Familieiværksætterne har også til formål at gøre det muligt for nybagte familier at danne netværk. Forløbet strækker sig over 11 mødegange, fra graviditetsuge 28, og indtil barnet er ca. 10 – 11 måneder. Forløbet er koordineret mellem sundhedsplejen og fødeafdelingen på Horsens Sygehus.

Alle nybagte familier får tilbudt hjemmebesøg af sundhedsplejersken. Sundhedsplejersken får automatisk besked, når familien kommer hjem fra hospitalet. Første besøg ligger typisk 4-5 dage efter, at barnet er født.

Med afsæt i familiens behov tilbydes der besøg. Udgangspunktet er, at familien tilbydes fem besøg. Med afsæt i familiens behov vejleder sundhedsplejersken i emner som amning, forebyggelse af vuggedød, mad, barnets pleje, udvikling, søvn, vaner, forældreroller og ansvar.

Der tilbydes graviditetsbesøg til familier med særlige behov. Egen læge, jordemoder, socialrådgiver og andre kan henvise til/anmode om, at familien tilbydes et graviditetsbesøg.

Sundhedsplejens tilbud på skolerne

Der er følgende tilbud på skolerne:

- 0. klasse: Barn og forældre inviteres sammen til barnets Indskolingsundersøgelse. Indholdet i indskolingsundersøgelsen er, en helbreds- og sundhedssamtale, synsprøve, farvesyn, høreprøve og måling af højde og vægt. Endvidere vurderes barnets motoriske udvikling.

- 6. klasse: Efter samtykke fra forældre tilbydes det enkelte barn: Sundhedssamtale, synsprøve og måling af højde og vægt.

Der tilbydes sundhedspædagogisk indsats til klassen "Hvad vi tror om andre". Denne indsats har fokus på flertalsmisforståelser, social pejling og har til formål at forebygge risikoadfærd og fremme de unges sunde valg, herunder undgå rygestart. Indsatsen er koordineret med SSP.

- 8. klasse: Efter samtykke fra forældre tilbydes den enkelte unge udskolingsundersøgelse. Indholdet i udskolingsundersøgelsen er, en helbreds- og sundhedssamtale, måling af højde, vægt, synsprøve og høreprøve.

Øvrige indsatser i sundhedsplejen

Der er følgende øvrige forløb:

- Gruppeforløb for kvinder, som har det svært efter fødslen.
- Forløb for børn, som har overværet vold i familien.

- Sundhedsplejens mor-barn gruppe – et gruppetilbud for sårbare nybagte mødre.
- Overvægtsklinik til behandling af overvægtige børn og unge (3-17 år).
- Understøttelse og uddannelse af "Bydelsmødre".
- Deltagelse i Barnevognstræf. Et tilbud til forældregrupper i et lokalområde, som ønsker sundhedsplejens deltagelse i Barnevognstræf omkring et specifikt emne.
- Pakkeforløb til sårbare gravide – Barn på vej. Et udvidet samarbejde mellem egen læge, jordemødrene på HOSPITALSENHEDEN Horsens, Sundhedstjenesten og Børnesocialrådgivningen, hvor den gravide har brug for et samarbejde mellem hospital og kommune før fødslen med henblik på at forebygge komplikationer i forbindelse med graviditet og fødsel, samt støtte forældrene i at tage vare på barnets sundhed og trivsel.
- Et udvidet samarbejde med PPR, børnesocialrådgivningen, skoler og dagtilbud i forhold til familier, som har et behov samt konsulentfunktion i forhold til generelle sundhedsemner i dagtilbud og skoler.

Børneterapeuterne

Fysioterapi og ergoterapi til børn og unge

Hvis et barn har brug for en særlig indsats i forhold til sanser og motorik, kan barnet få hjælp af en børneergoterapeut og/eller en børnefysioterapeut.

Børnefysioterapeuterne og børneergoterapeuterne har til opgave at understøtte børn 0-18 år, der har handicap eller diagnoser, som kræver træning, vanskeligheder/særlige behov på de motoriske, bevægelsesmæssige og sansemæssige områder, eller børn som har fået en genoptræningsplan fra sygehuset. Børneterapeuterne arbejder i børnenes nærmiljø. Det betyder, at terapeuten kan komme i hjemmet, dagplejen, vuggestuen, børnehaven og på skolen. Børneterapi kan f.eks. være råd og vejledning til forældre og fagpersonale, observationer, undersøgelse og udredning, test af motorik og sanser, individuel træning og behandling, genoptræning efter genoptræningsplan, træning på hold, træning i varmtvandsbassin, tværfagligt samarbejde og deltagelse ved møder.

Henvisning sker gennem sundhedsplejerske, dagplejepædagog, daglig leder i daginstitution, socialrådgiver, psykolog i PPR (pædagogisk - psykologisk rådgivning), tale-høre lærer i PPR, egen læge (førskolebørn), eller læge på sygehus (skolebørn). Visitation i sundhedstjenesten vurderer henvisningen og det videre forløb. Indsatsen og den terapeutiske ydelse til barnet og omgivelserne afhænger af barnets behov/problematik samt lovgivningen.

Tandplejen

Den kommunale tandpleje tilbyder alle børn og unge undersøgelse og tandbehandling indtil det fyldte 18. år. Barnet indkaldes første gang til Tandplejen, når barnet fylder 3 år. Tilbuddet gives enten ved besøg på kommunale tandklinikker

eller ved tilskud til privatpraktiserende tandlæger. Tilbuddet omfatter også evt. tandregulering. Skanderborg Kommune tilbyder omsorgstandpleje til borgere, der på grund af nedsat færdighed eller vidtgående fysisk eller psykisk handicap kun vanskeligt eller slet ikke kan benytte det almindelige private tandplejetilbud. Omsorgstandpleje kan modtages hos Skanderborg Kommunale Tandpleje, privat tandlæge eller klinisk tandtekniker.

Sundhed

Genoptræning efter hospitalsindlæggelse

En borger, der har haft hospitalskontakt, og i den forbindelse har brug for genoptræning, vil få en genoptræningsplan. Det vurderes af en hospitalslæge, om træningen skal foregå på hospitalet som specialiseret ambulant genoptræning eller i kommunen som almindelig ambulant genoptræning. Borgere fra Skanderborg Kommune kan i de fleste tilfælde selv vælge, om træningen skal foregå hos de kommunale terapeuter eller hos privat praktiserende fysioterapeuter. Træningen i kommunalt regi varetages af Aktivitet og Træning på lokalcentre eller af terapeuter fra Børn og Unge. For nogle borgere med udvalgte diagnoser og problemstillinger udpeges genoptræningsstedet, da det kræver særlige kompetencer eller udstyr at varetage træningen. Borgeren tilbydes som udgangspunkt en tid inden for 7 dage. Hvis kommunen ikke kan leve op til tidsfristen, må borgeren vælge en privat leverandør. Den private leverandør skal have indgået aftale med KL. Træningen er gratis for borgeren, og der er mulighed for befordring, hvis borgeren ikke kan transportere sig selv eller tage offentlig transport. (Sundhedsloven § 140).

Vederlagsfri fysioterapi

Vederlagsfri fysioterapi kan efter lægehenvielse gives til børn og voksne, som opfylder en række kriterier fastlagt af Sundhedsstyrelsen. Det er lægen, der vurderer, om borgeren skal henvises til træning på hold eller individuel fysioterapi. Det er udvalgte diagnosegrupper, der er berettiget til vederlagsfri fysioterapi. Tilbuddet er gratis for borgeren. Der bevilges ikke gratis befordring eller befordringsgodtgørelse til behandlingsstedet. (Sundhedsloven § 140a).

Sundhedstilbud til borgere

Kommunen tilbyder borger- og patientrettet forebyggelse og sundhedsfremme til borgere med kronisk sygdom eller risiko for udvikling af kronisk sygdom (Sundhedsloven § 119). Opgaverne er beskrevet i forløbsprogrammerne for udvalgte kroniske folkesygdomme, som indgår i sundhedsaftalerne i Region Midtjylland samt i Sundhedsstyrelsens anbefalinger for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom. Derudover varetager kommunen tidligt forebyggende indsatser, som er besluttet lokalt. F.eks. tilbud om hjælp til rygestop.

Kommunen varetager sundheds- og rehabiliteringsindsatser for borgere med kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL), diabetes type 2, hjertesygdom, lænderygsmerter, depression og kræft ifølge forløbsprogrammerne. Derudover varetages indsatser til borgere med stressbelastning, øget risiko for at udvikle de nævnte folkesygdomme samt sundhedsindsatser til

ledige, sygemeldte og kontanthjælpsmodtagere med livsstilsrelaterede sundhedsudfordringer.

Sundheds- og rehabiliteringsindsatserne varetages primært i Det Kommunale Sundhedscenter af fysioterapeuter, diætister, sygeplejersker, psykolog samt rygestoprådgivere. Indsatserne relaterer sig til både KRAMS 1 (Kost, Rygning, Alkohol, Motion og Søvn) og KRAM 2 (Kompetencer, Relationer, Accept, Mestring) og baseres på evidensbaseret viden eller best practice. Rygestopkurser udbydes bredt geografisk i hele kommunen.

Tilbuddene består af individuelle motiverende samtaleforløb og holdforløb med forskellige kombinationer af fysisk træning, dialogbaseret undervisning og praktisk madlavning. Derudover består de af brobygning til aktiviteter og tilbud - både i civilsamfundet og i privat regi - der kan understøtte borgerne i at fastholde de opnåede mål og livsstilsforandringer.

Derudover tilbydes stresshåndteringskurser (Åben og Rolig) v. psykolog samt mestringskurser (Lær at tackle...), hvor frivillige certificerede instruktører, som har egne erfaringer med kroniske helbredsudfordringer, underviser andre i aktiv selvhjælp.

På hjerneskadeområdet og rygområdet tilbydes koordination. Indsatser og rådgivning tilrettelægges individuelt med udgangspunkt i de tilhørende forløbsprogrammer.

Misbrug

Alkoholbehandling

Borgere med alkoholproblemer kan henvende sig anonymt med ønske om behandling. Behandlingen skal iværksættes inden 14 dage efter borgerens henvendelse og er gratis for borgeren uanset, hvor den pågældende bor. Indsatsen består bl.a. af tilbud om medicinsk alkoholbehandling i form af ambulant afrusning, antabus og transdæmpende præparater samt psykosocial behandling i form af individuelle samtaleforløb, familiesamtaler og efterbehandling individuelt eller i grupper. (Sundhedsloven § 141)

Stofmisbrugsbehandling (social behandling)

Behandling til borgere over 18 år med stofmisbrugsproblemer skal iværksættes inden 14 dage efter borgerens anmodning om behandling. Borgere, der er visiteret til behandling, kan frit vælge at blive behandlet i et andet offentligt behandlingstilbud eller privat behandlingstilbud af tilsvarende karakter som det, der er visiteret til efter stk. 1. Indsatsen består bl.a. af stabiliserende indsatser, individuelle samtaleforløb, familiesamtaler og efterbehandling i gruppe. Behandling til unge i alderen 13 – 17 år udføres efter bevilling fra børnesocialrådgivningen som foranstaltning efter Serviceloven § 52. (Serviceloven § 101)

Anonym stofbehandling

Anonym stofbehandling tilbydes til borgere over 18 år, der gerne vil reducere eller stoppe et forbrug af hash, kokain eller andre stoffer, og som har arbejde, er under uddannelse eller har anden tæt tilknytning til arbejdsmarkedet. Behandlingen foregår i mindre grupper i Skanderborg eller Aarhus i lokaler adskilt fra andre former for rusmiddelbehandling. (Serviceloven § 101a)

Stofmisbrugsbehandling (lægelig behandling)

Borgere, der er afhængig af opioider, tilbydes vederlagsfri lægelig behandling med afhængighedsskabende lægemidler. Behandling igangsættes inden 14 dage fra anmodning om behandling. (Sundhedsloven § 142)

Læs mere om Skanderborg Kommunes kvalitetsstandard for behandling af alkohol- og stofmisbrug på kommunens hjemmeside.

Frivilligt socialt arbejde

Skanderborg Kommune understøtter og yder økonomisk tilskud til frivilligt socialt arbejde og aktiverende og forebyggende aktiviteter for ældre. Rammerne for frivilligt socialt arbejde er beskrevet i Servicelovens § 18 og "Vejledning om det frivillige område efter Serviceloven". Rammerne for aktiverende og forebyggende aktiviteter er beskrevet i Servicelovens § 79 og "Vejledning om hjælp og støtte efter serviceloven".

Standard for røgfrie miljøer i Skanderborg Kommune

Skanderborg Kommune ønsker at være en sund kommune at besøge, bo og arbejde i, hvor sundhed blandt borgere og ansatte prioriteres højt. Derfor skaber Skanderborg Kommune røgfri miljøer og imødekommer alle borgere og ansatte, der ønsker gratis hjælp til rygestop.

Skanderborg Kommune vil være en sund og attraktiv arbejdsplads med et godt, fælles arbejdsmiljø.

Skanderborg Kommune vil give børn og unge en sund start på livet, hvor røgfri miljøer og røgfri skoletid understøtter et inkluderende fællesskab.

Skanderborg Kommune vil sikre, at alle borgere, ansatte og besøgende kan færdes i et røgfrit miljø uden at blive udsat for passiv rygning.

Røgfri arbejdstid for kommunalt ansatte

Skanderborg Kommune er en røgfri arbejdsplads, hvor rygning ikke er tilladt i arbejdstiden, hverken indendørs eller udendørs. Det gælder også e-cigaretter. På den måde er alle ansatte rollemodeller for hinanden og for kommunens børn, unge, øvrige borgere og gæster.

Røgfri arbejdstid gælder for alle ansatte i Skanderborg Kommune. Det forventes, at politikere, gæster og andre med ekstern tilknytning respekterer standarden.

Ledelsen på den enkelte arbejdsplads har ansvaret for, at alle ansatte kender til og overholder standarden i praksis.

Skanderborg Kommune understøtter ledere og medarbejdere i at få en røgfri arbejdsdag til at fungere godt for alle parter.

Røgfri arbejdstid går hånd i hånd med tilbud om gratis rygestoprådgivning.

Røgfri arbejdstid træder i kraft den 1. januar 2020.

Røgfri skoletid for skoleelever

Der er røgfri skoletid for elever i Skanderborg Kommunes folkeskoler, specialskoler og 10. klassecenteret UCS10. Røgfri skoletid betyder, at skolens elever ikke må ryge i skoletiden, hverken på eller uden for skolens område. Det inkluderer alle former for tobaksvarer, herunder snus og tyggetobak, samt e-cigaretter.

Det forventes, at gæster og andre med ekstern tilknytning også respekterer røgfri skoletid.

Ledelsen på den enkelte skole har ansvaret for, at alle kender til og overholder røgfri skoletid i praksis. Skolens medarbejdere skal understøtte håndhævelsen af røgfri skoletid.

Hvis røgfri skoletid ikke overholdes, er ledelsen forpligtet til at gå i dialog med eleven samt kontakte elevens forældre.

Ved gentagelse indkalder ledelsen elev og forældre til møde for at lave en aftale med konsekvenser. En konsekvens kan være, at eleven i en periode ikke må forlade skolens matrikel i pauserne.

Røgfri skoletid går hånd i hånd med muligheden for dialog, støtte og hjælp til den enkelte elev. Derudover kan røgfri skoletid understøttes af en flerstrengt indsats med undervisning, elevaftaler og forældreinddragelse.

Røgfri skoletid træder i kraft den 1. august 2019.

Røgfri bygninger og adgangsforhold

I Skanderborg Kommune er alle kommunens bygninger, lokaler og køretøjer røgfri. Der må således ikke ryges i bygninger og lokaler, der ejes eller lejes af Skanderborg Kommune. Det samme gælder for bygninger og lokaler, hvor kommunen yder tilskud.

Alle skal bidrage til, at man kan færdes i røgfri miljøer ved adgangsforholdene. Derfor henstiller Skanderborg Kommune til, at adgangsforholdene gøres røgfri ved haller og idrætsfaciliteter. Henstillingen suppleres med en henvisning til et mindre synligt rygeområde.

Røgfri bygninger, lokaler og køretøjer samt henstilling om røgfri adgangsforhold gælder også ved brug af e-cigaretter.

Røgfri bygninger, lokaler og køretøjer er gældende i dag, men henstilling om røgfri adgangsforhold træder i kraft den 1. august 2019.

Standard for røgfri miljøer træder i kraft den 1. august 2019, dog med undtagelse af røgfri arbejdstid for kommunalt ansatte, som først træder i kraft den 1. januar 2020.

Endvidere er der en række retningslinjer og vejledninger til at supplere personalepolitikken for, hvordan der i praksis håndteres forskellige personalepolitiske emner.

7. INTEGRATION

MRÅDER FRITIDSTILBUD HØRINGSBERETTIGET P
 RER VELLYKKET BORGERE INDVANDRERBAGGRU
 MÅL BAGGRUND INSPIRERE SKOLE FORSTÅELSE
 ORTMIDLER ANSVAR SELVFORSØRGELSE NÆRO
 ULIGHEDER GHETTODANNELSE FORSTÅELSE BES
 ETNINGER POTENTIALER UDVIKLING ROBUSTHE
 ORGANISATIONER VIRKSOMHEDER LOKALSAMFU

INTEGRATION

1. Politisk arbejdsform

Integrationsområdet i Skanderborg Kommune hører under forskellige udvalg. F.eks. hører boligindsatsen, sundhedsindsatsen og beskæftigelsesindsatsen under Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget. Undervisningsområdet, herunder modtageklasser, hører under Undervisnings- og Børneudvalget.

Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget afholder også dialogmøder med Integrationsrådet, der er formelt høringsberettigede i forbindelse med beslutninger, der i væsentlig grad påvirker livet for borgere med flygtninge- og indvandrerbaggrund.

Udvalgene udarbejder forslag til visioner, forandringer, bevilninger og serviceniveau, samt varetager kontrollen med samme, når de er vedtaget af Byrådet.

Hvert udvalg tilrettelægger de politikformulerende og -kontrollerende processer - herunder sikrer, at der på det enkelte udvalgs område sker en inddragelse og dialog med borgere/brugere og med aftale- og kontraktholdere m.v.

2. BYRÅDETS VISIONER OG STRATEGIER

Byrådet vedtog i december 2016 Skanderborg Kommunens Integrationspolitik.

Vision

Visionen er, at borgere med flygtninge- og indvandrerbaggrund deltager i samfundets politiske, økonomiske, arbejdsmæssige, sociale og kulturelle liv, på lige fod med øvrige borgere i Skanderborg Kommune.

Strategispor

Integrationspolitikken består af følgende seks strategispor:

En differentieret Integrationsindsats

Integrationsindsatsen i Skanderborg Kommune har fokus på at sikre borgere med flygtninge- og indvandrerbaggrund muligheden for at udnytte evner og ressourcer til at indgå i de mange forskellige fællesskaber, der kendetegner kommunen. Det være sig på arbejdspladsen, i daginstitutionen eller i idrætslivet. Vi anerkender, at borgere med flygtninge- og indvandrerbaggrund er forskellige, hvorfor indsatsen i videst muligt omgang tilpasses den enkeltes behov, ressourcer og situation.

Fælles ansvar

Det er fællesskabets ansvar, at der er muligheder, men det er den enkeltes ansvar at gribe mulighederne. En vellykket integration fordrer dermed, at også virksomheder, foreninger og medborgere i et bredt fællesskab påtager sig et medejerskab herfor. Integrationsindsatsen er en opgave, der derfor skal inddrage lokalsamfundet, foreninger, organisationer, virksomheder, uddannelsesinstitutioner mv.

Beskæftigelse og uddannelse

En af hovednøglerne til en vellykket integration er, at den enkelte bliver selvforsørgende gennem ordinær beskæftigelse eller uddannelse.

Beskæftigelsesindsatsen tager dels afsæt i den enkeltes baggrund og kompetencer og dels virksomhedernes aktuelle behov. Sigtet er, at den enkelte borger med flygtninge- og indvandrerbaggrund hurtigst muligt er uafhængig af offentlige ydelser, og at virksomhederne samtidig sikres de rette medarbejderkompetencer.

Deltagelse og modtagelse

Aktiv deltagelse i foreningslivet, bestyrelser, råd, nævn og lokalsamfund er generelt væsentlige faktorer for integration og demokratiske dannelse. Herigennem opnås nye relationer og netværk, og for den enkelte flygtning eller indvandrer: Kendskab til det danske samfund og øgede kompetencer i forhold til arbejdsmarkedet.

De nye medborgere betragtes som et aktiv for lokalsamfundet, der kan bidrage til udviklingen og sammenhængskraften lokalt.

Boliger og bosætning

I Skanderborg Kommune ønsker vi at kunne tilbyde flygtninge en bolig, der kan danne et godt udgangspunkt for integration, samtidig med at vi ønsker at boligplacere bredt i centerbyerne. Vi tager således ved boligplaceringen i videst mulig omfang hensyn til f.eks. beliggenhed og transportmuligheder.

Vi samarbejder med boligselskaberne og private boligudlejere om at skaffe et relevant boligudbud, ligesom den enkelte opfordres til selv eller evt. sammen med andre at finde en bolig. Det tilstræbes, at borgere med flygtninge- og indvandrerbaggrund i kraft af tilknytningen til lokalsamfundet vælger at blive boende og fortsat være aktive medborgere i Skanderborg Kommune.

Børn og familieliv

Familielivet udgør en fundamental base for både børn og voksnes trivsel, og der er rigtig mange ting at forholde sig til, når man ankommer som ny familie i Danmark. Derfor har vi fokus på at give familierne en god start, så både børn og voksne overordnet bliver trygge og fortrolige med deres nye hverdag.

Det gør vi ved at udvise fleksibilitet ved familiernes møde med f.eks. skoler og daginstitutioner, beskæftigelses-, uddannelses- og sprogindsats, styrke tilgængeligheden til fritidslivet for børn og unge, og ved generelt at have fokus på og afhjælpe de interkulturelle forskelle i det at være familie, som kan give udfordringer i mødet med det danske samfund.

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER 2020

Der er ingen politisk besluttede forandringer til budget 2020.

4. OPFØLGNING PÅ DE POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR TIDLIGERE ÅR

Opfølgning på forandringer fra budget 2018 og 2019

Der er ingen politisk besluttede forandringer til budget 2018 og 2019.

5. ØKONOMI

Udgifter til integrationsområdet er indeholdt i flere andre politikområder bl.a. dagtilbud for 0 - 6-årige, skoler og pædagogiske fritidstilbud og beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold.

6. SERVICENIVEAU OG KVALITETSSTANDARDER

Skanderborg Kommune har med afsæt i integrationspolitikens vision og strategispor udpeget seks områder, hvor kommunen på integrationsområdet ønsker at gøre en særlig indsats i perioden 2019-2022. Områderne er valgt, fordi de især kalder på en fokuseret og koordineret indsats i den kommunale organisation. De er identificeret i et samarbejde med centrale aktører på området herunder frivilligrupper, boligselskaber, råd, foreninger samt kommunalt ansatte fra forskellige fagsekretariater.

De seks fokusområder der tilsammen udgør Integrationsfokus 2019-2022 er:

- Integrationsforståelse og kulturforskelle
- Sundhed og trivsel
- Viden og videndeling
- Kvinder
- Unge mænd
- Familier med komplekse problemstillinger.

Integrationsfokus 2019-2022 sikrer sammenhæng og tæt samarbejde omkring indsatsområdet på tværs af organisationen. Gennem løbende opfølgninger i projektperioden dokumenteres, evalueres og udvikles indsatserne, så de imødekommer de integrationspolitiske mål.

8. BORGERSERVICE

ERKENDELSE MØDE VEJLEDNING SELVBETJENING
 TIDSSVARENDE VELFUNDERENDE NEMME DIGITALE
 OG VIRKSOMHEDER ÅBENHED MOD HANDLEKRAFT
 OG MANGFOLDIGHED RUMMELIGHED ENGAGEMENT
 VIRKSOMHED ANSVARLIGHED UDMØNTNING UNDERSØGELSE
 TILGANG UDVIKLING SATSNING KANALSTRATEGIER
 KANALSTRATEGIER FORMIDLE KOORDINATORER

BORGERSERVICE

1. Politisk arbejdsform

Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget arbejder med formulering af forslag til visioner, forandringer, bevillinger og serviceniveau på borgerserviceområdet samt med kontrol af samme, når de er vedtaget af Byrådet.

Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget tilrettelægger de politikformulerende og –kontrollerende processer med løbende inddragelse af interessenter og relevant ny viden. Der afholdes endvidere udviklingsdialog med kontraktholderne på kultur- og fritidsområdet.

Borgerrådgiveren er ansat af Byrådet og afleverer en årlig beretning til Byrådet om sit virke. Borgere kan henvende sig til borgerrådgiveren med klager over den kommunale sagsbehandling og borgerbetjening. Borgerrådgiveren kan ikke gå ind i klager over afgørelser, men alene forholde sig til sagsbehandling og borgerbetjening. Dermed fungerer han som pendant til ombudsmanden.

2. BYRÅDETS VISIONER OG STRATEGIER

Borgerservice omfatter den samlede service, som kommunen yder i mødet med borgerne. Byrådets Politik for mø-

det mellem borger og kommune beskriver i nærmere detaljer de overordnede rammer for mødet mellem kommunens borgere og medarbejdere.

Den kommunale borgerservice stiller:

- borgeren i centrum og bidrager gennem anerkendelse, vejledning og rådgivning til det positive møde mellem borger og kommune
- tidssvarende, velfungerende og nemme digitale selvbetjeningsløsninger til rådighed for borgere og virksomheder.

Den kommunale borgerservice kendetegnes ved:

- åbenhed
- mod og handlekraft
- fællesskab og helhedstænkning
- mangfoldighed og rummelighed
- engagement og faglighed
- ordentlighed, opmærksomhed og ansvarlighed.

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR 2020

Der er ingen politisk besluttede forandringer til budget 2020.

4. OPFØLGNING PÅ DE POLITISKE BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR TIDLIGERE ÅR

Opfølgning på forandringer fra budget 2018 og 2019

Der er ingen politisk besluttede forandringer i budget 2018 og 2019.

5. ØKONOMI

Tabel 8.1 viser driftsbudgettet for Borgerservice

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Ramme til borgerrådgiverfunktionen	407	411	438	416	415	414	414
Personlige tillæg mv.	3.433	3.480	3.480	3.533	3.533	3.533	3.533
Boligydelse og boligsikring	33.222	33.809	33.809	35.334	35.304	35.163	35.163
Varmetillæg	1.118	1.129	1.129	1.145	1.145	1.145	1.145
Administrations-bidrag til Udbetaling Danmark	10.906	11.695	11.058	13.366	13.215	12.711	12.711
Begravelseshjælp, befordring mv.	1.430	1.450	1.556	1.579	1.579	1.579	1.579
Fælles driftsmæssige udgifter for Borgerservice og Biblioteket	308	302	299	301	295	290	290
I alt	50.824	52.276	51.769	55.674	55.486	54.835	54.835

Regnskab 2018

Politikområdet består af tre bevillinger – to med overførselsadgang og en bevilling uden overførselsadgang.

Rammen til borgerrådgiverfunktionen udviser et mindre overskud på 26.000 kr. som overføres til regnskabsår 2019.

I forhold til det samlede resultat på politikområdet med overførsel – hvilket vedrører områderne – Begravelseshjælp, befordring m.v. og Fælles driftsmæssige udgifter, er der indhentet og udlignet et underskud fra 2017 på 188.000 kr.

Budgettet til boligsikring, personlige tillæg, varmetillæg samt administrationsbidraget vedrørende Udbetaling Danmark er ikke omfattet af overførselsadgang. Alle områderne udviser i 2018 mindre overskud, hvoraf varmetillæg står for det forholdsmæssigt største overskud.

Historisk har der været udfordringer med at overholde budgettet på boligsikringsområdet. Denne udfordring er tilpasset til budget 2018, og udviser for første gang et mindre overskud.

Budget 2019

Flytteudgifter og afledte udgifter til boligsikring i forbindelse med flytning til Fællesskabets Hus

Beboere og pårørende på plejecentrene i Ry skal inden for den nærmeste fremtid orienteres om processen med flytning til Fællesskabets Hus, som ventes at finde sted ultimo 2019. I forbindelse med flytningen følger udgifter for Skanderborg Kommune, som ventes at løbe op i 1,6 mio. kr.

Udgifterne består af:

- Betaling af indskud samt tilbagebetaling af indbetalt indskud vedrørende beboere, der flytter fra Ryvang, Dalbogaard og Søkilde til Fællesskabets Hus Ry: 777.000 kr. Staten dækker 2/3 af indskuddet til beboerne på Søkilde, så de 777.000 kr. er nettoudgiften.
- Nedpakning og udpakning for beboere på Søkilde, Dalbogaard og Ryvang: 683.000 kr.
- Abonnementsflytning; tilslutning af lamper, mm.: 140.000 kr.

Det skal bemærkes, at beboerne på Ryvang og Dalbogaard skal betale forskellen på indskuddet i deres nuværende bolig og indskuddet i Fællesskabets Hus på 43.015 kr. Beboerne kan få et boliglån hos Kommunen til dækning af differencen, hvis det vurderes, at de er i målgruppen herfor. Det kan betyde træk på Kommunens likviditet. Det er i beregningen forudsat, at borgerne ved flytning til Fællesskabets Hus i gennemsnit har boet på Ryvang og Dalbogaard i 24 måneder. Det betyder, at de i gennemsnit vil få 24 % af deres indskud retur.

For boligsikringen betyder flytningen,

- at der potentielt er udgifter på 4.736 kr. pr. måned til 67 borgere = 317.312 kr. pr. måned
- at der er teoretiske besparelser på $10 \cdot 2.350 \text{ kr.} + 24 \cdot 2.700 \text{ kr.} = 88.300 \text{ kr.}$ pr. måned

- at der er en nettomerudgift på 229.012 kr. pr. måned = 2.748.144 kr. pr. år
- at der er 75 % statsrefusion på udgifterne, så den årlige merudgift ekskl. refusion er 687.036 kr.

Forudsætningen for ovenstående beregning er, at alle borgere i Fællesskabets Hus søger om boligsikring, og at alle borgere på Dalbogaard og Ryvang modtager boligsikring i dag.

Budget 2020

Der er i 2019 vedtaget en lovændring, som har konsekvenser for udgifterne til boligstøtte og personlige tillæg. Skanderborg Kommune er via lov- og cirkulæreprogrammet blevet kompenseret for merudgifterne og budgettet er derfor forøget med 354.000 kr. i 2020, 324.000 kr. i 2021 og 183.000 kr. i 2022 og frem.

Budgetforudsætninger

Borgerrådgiverfunktionen

Der er indgået en tværkommunal samarbejdsaftale mellem Randers, Norddjurs og Skanderborg kommuner vedrørende en borgerrådgiverfunktion. Borgerrådgiverens opgave er at behandle klager over kommunens sagsbehandling og medvirke til, at der ydes en god borgerservice, hvor borgeren er i centrum. Skanderborg Kommunes udgift til denne funktion er ca. 400.000 kr. årligt.

6. SERVICENIVEAU OG KVALITETSSTANDARDE

Borgerservicefunktioner finder sted inden for alle grene af den kommunale virksomhed og berører alle kommunale medarbejdere, der møder borgere og virksomheder i deres hverdag. Borgerservice som begreb er bredt og dækker alt lige fra rådgivning, vejledning og undervisning til sagsbehandling, pleje og omsorg.

Et eksempel på hvordan værdien "ordentlighed og opmærksomhed i borgerservice" omsættes er: Borgere, virksomheder og ansatte finder den kommunale organisation og service ansvarlig og tillidsskabende.

Skanderborg Kommune ønsker,

- at inddrage og vejlede borgeren om opmærksomt medborgerskab og medansvar - borgeren har selv det primære ansvar for egen situation.
- at borgerservice ydes med borgeren i centrum: respektfuldt, ligeværdigt og med fokus på borgerens egne handlemuligheder.
- at den enkelte borger modtager ydelse på korrekt grundlag.

- at borgere og virksomheder uanset henvendelsesform mødes respektfuldt og med venlighed.
- at tænke fremad og i fællesskab med borgeren vælge de løsninger, der giver mening i borgerens eget livsperspektiv.

Borgercenteret dækker også via informationsfunktionen på Fælleden henvisninger til spørgsmål uden for borgercenterets område. Åbningstiden er efter en periode med indskrænket åbningstid blevet udvidet, så borgerne hver dag kan blive betjent i tidsrummet 10:00 – 13:00, torsdag tillige i tidsrummet 13:00 – 17:00. Informationen er bemandet den fulde arbejdstid. Endelig er det muligt for borgeren, uden for åbningstid, at bestille tid på forhånd til en række opgaver inden for borger-serviceområdet.

I øvrigt henvises til "Politik for mødet med borger og kommune".

I Skanderborg Kommune er det muligt at rette henvendelse til en borgerrådgiver, som kan hjælpe med opklarende spørgsmål og rådgive i sager, der vedrører mødet mellem borgeren og kommunen.

Takster vedtaget i Byrådet

Gebyr vedr. folkeregisteroplysninger: 75 kr.

Gebyr vedr. bopælsattest og personnummerbevis: 75 kr.

Gebyr nyt sundhedskort, læge- og gruppeskift: 200 kr. (reguleres med satsreguleringsprocenten i december 2019.)

Gebyr legitimationskort til unge over 18 år: 150 kr. (Gebyr for legitimationskort til unge over 16 år er ved lokal vedtagelse bestemt til at være gratis for 16-17 årige)

Gebyrer, retsafgifter og morarenter

Erindringsskrivelse/rykker angående krav uden udpantningsret (takst ændres ved lov) 100 kr.

Erindringsskrivelse/rykker angående krav med udpantningsret (takst ændres ved lov) 250 kr.

Retsafgift i grundtakst – plus tillæg 0,5 % af beløb over 3.000 kr. (lovbestemt) 300 kr.

Gebyr for underretning om udlægsforretning (lovbestemt) 450 kr.

Renter

Renter vedr. boligindskud i.h.t. boligstøtteloven.

Boligstøtte, SFO og daginstitutioner 1 % pr. påbegyndt måned.

Øvrige regningskrav i henhold til gældende lovgivning.

9. NATUR OG MILJØ

NINGSLINJER BADESTRANDE ATTRAKTIV FRODIA
 AKFORSYNINGEN GRUNDEJERE SEPARATKLOAK
 KLARATIONER SKOVFORYNGELSE AGENDA DRIK
 KYTTE GENOPRETTE NATUROMRÅDER SAMMEN
 R DRIKKEVANDSINTERESSER NEDSIVNING MILJØ
 ÅNDTERING OMTANKE ANSVARLIGHED MENNES
 GER SPILDEVAND RENSNING RENSEKRAV VAND
 DHED

NATUR OG MILJØ

1. Politisk arbejdsform

Miljø- og Planudvalget arbejder inden for natur og miljø med formulering af forslag til visioner, forandringer, bevillinger og serviceniveau samt med kontrol af samme, når de er vedtaget af Byrådet.

Miljø- og Planudvalget tilrettelægger de politikformulerende og –kontrollerende processer – herunder, at der sker en inddragelse af og dialog med borgere/brugere.

2. BYRÅDETS VISIONER OG STRATEGIER

Natur og Miljøpolitik 2015 – Plads til alle

Vi vil sikre balancen mellem beskyttelse og benyttelse af natur og miljø i Skanderborg Kommune. Med det mener vi, at der er rum og plads til alle former for aktiviteter i både små og store fællesskaber. At der er rammer og udfoldelsesmuligheder, som understøtter både de vilde og støjende aktiviteter og de rolige og stille aktiviteter. At der også er plads til sjældne dyr og planter, til naturskov og uforstyrrede naturområder.

Ved at finde den rette balance mellem benyttelse og beskyttelse skaber vi en kommune, hvor naturens rekreative potentiale udnyttes, samtidig med at der findes fredelige steder, hvor beskyttede og sårbare arter kan trives. Og hvor

erhvervslivet kan udvikle sig, samtidig med at vi sikrer naturen og miljøet for fremtidige generationer. I Skanderborg Kommune tror vi på, at gode løsninger skabes i tæt samarbejde mellem kommune og borgere.

Vi samarbejder med borgere, foreninger og virksomheder om at finde løsninger på miljøproblemer, beskytte naturen, udvikle friluftsliv og skabe liv i byerne – samtidig med at vi beskytter naturen, vandmiljøet og grundvandet.

Politik for spildevand (Spildevandsplan 2016-2020)

Mål og visioner for spildevandsforhold i Skanderborg Kommune er både defineret for kommunen i rollen som tilslutningsmyndighed og for Skanderborg Forsyning som den udførende part. Herunder redegøres for begge parter målsætninger for spildevandshåndteringen.

Med spildevandsplanen ønsker Byrådet at sikre en miljørigtig, målrettet og langsigtet planlægning af indsatser, investeringer og udgifter på spildevandsområdet til gavn for miljøet og borgerne i Skanderborg Kommune.

Spildevand påvirker grundvandet og miljøet i søer og vandløb. Ved at undgå overløb af spildevand fra fælleskloakerede områder og sikre bedst mulig rensning af spildevandet, skal det sikres, at alle kan færdes i et rent vandmiljø med en god økologisk tilstand. Ved at sikre, at nedsivning af spildevand ikke skader grundvandet, kan borgerne i Skanderborg Kommune også fremadrettet få rent drikkevand.

Over hele landet findes der overløbsbygværker, der aflaster fra fælleskloakerede ledninger, når det regner. Skanderborg Forsyning og Skanderborg Kommune arbejder målrettet på at undgå overløb af spildevand i fremtiden.

Ved at separatkloakere fælleskloakerede områder sikrer vi, at der ikke sker overløb af husspildevand og proces-spildevand til vores søer og vandløb. Kloakseparering medfører, at mængden af spildevand, der skal ledes til renseanlæg, bliver betydelig mindre, mere stabil og upåvirket af nedbør.

Spildevandsplanen fastsætter desuden hvilke ejendomme i landzonen, der skal kloakeres eller have en forbedret spildevandsløsning i henhold til den statslige Vandområdeplan.

Blandt andet med udgangspunkt i Skanderborg Kommunes Natur og miljøpolitik er målsætningerne for spildevandsområdet følgende:

- Skanderborg Kommune vil sikre en god spildevandsrensning i det åbne land og begrænse antallet af overløb med urensset spildevand fra byområderne. Vi vil beskytte vandløb og søer, hvor det giver særlig mening af hensyn til dyre- og fugleliv.
- Skanderborg Kommune vil se klimaudfordringerne som en mulighed for at skabe mere bynær natur og rekreative miljøer.
- Skanderborg Kommune skal være kendt for sine søer og vandløb. Vi vil skabe både rekreative og naturmæssige gevinster omkring søer og vandløb i kommunen.
- Skanderborg Kommune vil sikre god vandkvalitet, rent badevand og gode badestrande – samt blå flag ved et antal strande fordelt rundt i

kommunen. Og vi finder løsninger på klimaforandringerne, der ikke belaster og ødelægger vandmiljøet.

- I Skanderborg Kommune har alle ret til rent drikkevand. Grundvand er en livsvigtig ressource, og rent grundvand er en forudsætning for rent drikkevand til os alle. Derfor skal der sikres en god håndtering af spildevand og klimavand, så det ikke udgør en risikofaktor for grundvandet.
- Skanderborg Kommune vil skabe grundlag for, at kommunens spildevandsbehandling medvirker til at skabe en god miljøtilstand for grundvand og overfladevand i overensstemmelse med blandt andet EU's vandrammedirektiv.
- Skanderborg Kommune vil medvirke til at opfylde målsætningerne for vandkvaliteten i vandløb, søer og havet.
- Skanderborg Kommune har samtidig til hensigt, at alle i kommunen gennem planen skal kunne orientere sig om deres egne forhold med hensyn til eksisterende og fremtidige spildevandsforhold.

Politik for vandforsyning og grundvandsbeskyttelse

I Skanderborg Kommune prioriteres god drikkevandskvalitet, rent og tilstrækkelig grundvand samt sikker forsyning højt. For at sikre en helhedsorienteret beskyttelse af grundvandet arbejder Skanderborg Kommune med at understøtte samarbejdet vandværkerne imellem. (Vandforsyningsplanen 2016-2024).

Skanderborg Kommune har vurderet, at det er nødvendigt at begrænse risikoen for udvaskningen af forurenende stoffer til grundvandet for at sikre den fremtidige forsyning af rent drikkevand. (Rammeplanen for grundvandsbeskyttelse 2017-2025).

Skanderborg Kommune vil målrettet beskytte sårbare områder inden for de almene vandværkers grundvandsdannende oplande, hvis det kan betale sig at lave en indsats.

Skanderborg Kommune vil gennemføre en helhedsorienteret beskyttelse af grundvandet. Indsatsen vil blive rettet mod såvel landbrugsarealer (både på dyrkningsjord og bygningslodder), som

på arealer med virksomheder, offentlige og private institutioner og rekreative arealer, golfbaner, parcelhuse med flere.

Ejerstrategi for Skanderborg Forsyningsvirksomhed A/S

Skanderborg Kommune ønsker med sit ejerskab af Skanderborg Forsyningsvirksomhed A/S at skabe bedst mulige betingelser for drift og udvikling til gavn for såvel kommunens udvikling som de direkte berørte interessenter. Skanderborg Kommune har i Skanderborg Forsyningsvirksomhed A/S fokus på følgende tre forhold:

- økonomi
- miljø
- service - dialog.

Af ejerstrategien fremgår,

- at Skanderborg Forsyningsvirksomhed A/S skal levere prismæssigt konkurrencedygtige ydelser og tilstræbe stabile priser/takster.
- at Skanderborg Forsyningsvirksomhed A/S også skal arbejde med miljømæssige løsninger inden for vandforsyning og spildevandshåndtering. Endvidere skal Skanderborg Forsyningsvirksomhed A/S levere drikkevand af høj kvalitet og rense spildevand med omtanke og ansvarlighed for mennesker, samfund og natur.

Affaldsplan 2019-2022

Skanderborg og Odder kommuner udarbejder en fælles affaldsplan i samarbejde med Renosyd hvert fjerde år. Affaldsplanen præsenterer målsætninger og indsatser, som sætter retningen for kommunernes affaldshåndtering i planperioden. Med Affaldsplan 2019-2022 fortsætter Skanderborg og Odder Kommuner samarbejdet med Renosyd om at sætte nye mål for affaldsområdet. Der har hidtil været stort fokus på at gøre affald til værdi, og det arbejde fortsætter. Samtidig er ambitionen at vende udviklingen med den stigende mængde husholdningsaffald, som vi hver især producerer.

Med afsæt i kommunernes ejerpolitik arbejder Renosyd ud fra en såkaldt tredobbelt bundlinje som ramme for indsatsområder og aktiviteter: Økonomi, Miljø og Mennesker.

Inden for hver af de tre bundlinjer er der opstillet konkrete målsætninger, som sætter retning og perspektiv på de indsatser, der igangsættes i planperioden 2019-2022. Målsætningerne vil således blive pejlemærker for realiseringen af affaldsplanen og danne grundlag for den daglige styring. De overordnede målsætninger i Affaldsplan 2019-2022 omfatter:

- Økonomi: Renosyd arbejder for, at kunderne oplever værdi for pengene, og at kunderne får en god serviceoplevelse med bl.a. rettidig tømnings af affaldsbeholdere, og når de skal aflevere affald og får vejledning på genbrugspladserne.
- Miljø: Renosyd arbejder for, at den samlede mængde husholdningsaffald reduceres markant i de kommende år,

og at ressourcerne i affaldet udnyttes bedst muligt gennem mere genbrug og genanvendelse, med særligt fokus på plast og tekstiler.

Mennesker: Renosyd tager socialt ansvar og bidrager til lokale fællesskaber gennem mangfoldighed i medarbejderstaben og udadvendt kommunikation og involvering.

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR 2020

Forbedring af naturkvaliteten i vandløb, søer og tør natur

Der afsættes 250.000 kr. årligt til lokale projekter til forbedring af naturkvaliteten i vandløb, søer og tør natur. (Budgettet forøges med 250.000 kr. fra 2020 og frem)

Færre ressourcer til analyser og ekstern hjælp til sagsbehandling

Budgettet til analyser og ekstern konsulenthjælp til sagsbehandling reduceres med 105.000 kr. årligt. (Budgettet reduceres med 105.000 kr. i 2020 og frem)

4. OPFØLGNING PÅ POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR TIDLIGERE ÅR

Opfølgning på forandringer fra budget 2018

Der er ingen politisk besluttede forandringer til budget 2018.

Opfølgning på forandringer fra budget 2019

Mere biodiversitet i skovene

Byrådet ønsker at øge biodiversiteten og naturkvaliteten gennem mindre hugst i de kommunale skove. I den forbindelse afsættes der midler til at udarbejde en kortlægning af naturværdierne i de kommunale skove (uden for festivalområdet) samt udarbejdelse af en skovpolitik med konkrete drifts anbefalinger.

(Budgettet forøges med 75.000 kr. i 2019, 25.000 kr. i 2020 og 100.000 kr. i 2021).

Der er indgået aftale med rådgiver om undersøgelse af naturværdier i syv udvalgte skovområder. Opgaven afsluttes senest 31. december 2019.

Renovering af offentlige toiletter

Der afsættes 400.000 kr. i 2019 til renovering af toiletter på Ry Havn. Renoveringen af toiletter på Mindet i Skanderborg indgår i forbindelsen med en varig indretning af torvepladsen. (Budgettet forøges med 0,4 mio. kr. i 2019).

Der er dialog med Ry Borgerforening om indretning af toiletet. Færdiggørelse medio 2019. Afventer dialog med borgerforening.

Indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse

I forbindelse med implementering af otte indsatsplaner til beskyttelse af grundvandet er der behov for ekstern hjælp til fastsættelse af erstatninger til lodsejere og til at hjælpe med, at indgåede aftaler med lodsejerne overholdes.

(Budgettet forøges med 420.000 kr. årligt fra 2019 og frem.)

Der har været afholdt møder med Skanderborg Vandsamarbejder og Landboforeningen i forhold til at få klarlagt processen omkring erstatningsfastsættelse samt processen med aftaleindgåelse. I den sammenhæng har der været indhentet ekstern hjælp. Der er planlagt temamøde for byrådet 19. september 2019. Derudover er der afholdt politiske drøftelser om værktøjskasse til aftaleindgåelse og erstatningsfastsættelse i løbet af efteråret/vinteren.

5. ØKONOMI

Tabel 9.1 viser driftsbudgettet for Natur og Miljø

(1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Naturbeskyttelse	668	583	-417	841	841	841	841
Vandløbsvæsen (rådgivningsydelser, restaureringer, tilsyn med vandløb m.v.)	2.767	1.687	1.766	1.712	1.712	1.712	1.712
Miljøbeskyttelse mv. (planlægning, tilsyn og overvågningsopgaver)	513	1.391	1.391	1.214	1.255	1.118	1.118
Offentlige toiletter	1.130	1.574	1.574	1.184	1.184	1.184	1.184
Grønne områder og naturpladser	7.426	8.240	8.619	9.210	9.210	9.210	9.210
Skove	1.710	1.330	1.330	1.347	1.347	1.347	1.347
Fællesområde, Natur og Miljø	0	-132	-132	-134	-134	-134	-134
Skadedyrsbekæmpelse	56	-523	-523	-557	-557	-557	-557
I alt	14.270	14.150	13.608	14.817	14.858	14.721	14.721

Positive tal = udgift, negative tal = indtægt

I kolonnen "Afvigelse" er positive tal = mindreforbrug /merindtægt og negative tal = merforbrug /mindreindtægt

Regnskab 2018

Det samlede politikområde udviser et mindreforbrug på 0,433 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget, svarende til ca. 2,9 % af det korrigerede budget.

Der er et underskud på 1,1 mio. kr. på vandløbsvæsen. Der er lavet ekstra meget vedligehold på grødeskæring og skrænter.

Skovområdet har et underskud på ca. 400.000 kr. – der vedrører under vedligeholdelse og skovhugst.

Under naturbeskyttelse er der et budget på 1,0 mio. afsat til Harlev Fredningen. Ved 1. budgetopfølgning 2019 bliver midlerne lagt tilbage i kassen. Hvis/når behovet igen opstår til denne fredning – tages sagen op igen.

Budget 2019

Der er afsat 75.000 kr. i 2019, 25.000 kr. i 2020 samt 100.000 kr. i 2021 til mere biodiversitet i skovene. Herudover er der afsat 400.000 kr. til renovering af toiletter ved Ry Havn i 2019.

Endelig er der afsat 420.000 kr. til indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse i 2019 og frem

Forandringerne er nærmere beskrevet i afsnit 3.

Budget 2020

Med budgetforliget 2020 blev budgettet til analyser og eksternt konsulentbistand reduceret med 105.000 kr. i 2020 og frem.

Med budgetforliget 2020 blev budgettet forøget med 250.000 kr. i 2020 og frem til lokale projekter til forbedring af naturkvaliteten i vandløb, søer og tør natur.

Forandringerne er nærmere beskrevet i afsnit 3.

6. SERVICENIVEAU OG KVALITETSSTANDARDER

Skanderborg Kommune driver i dag 23 offentlige toiletter. Der er et samlet budget på ca. 1,1 mio. kr. til rengøring, vedligehold samt vand, varme og el. Der er differentieret rengøring ved toiletterne således, at de, der er centralt placeret og mest benyttede, rengøres hele året rundt samt med hyppigere interval.

Der er truffet aftale med eksterne om drift af tre toiletter (Rodelundvej 1, ved Hotel Julsø og ved Ejer Bavnehøj).

Spildevand og vandforsyning

Skanderborg Forsyningsvirksomhed A/S er etableret fra den 1. januar 2010.

Virksomheden står for drift og anlæg af den tidligere offentlige vandforsyning samt spildevandsforsyningen i Skanderborg Kommune. Skanderborg Forsyningsvirksomhed A/S er 100 % ejet af Skanderborg Kommune.

Skanderborg Kommune er fortsat myndighed på området. Skanderborg Kommune skal, som ejer af Skanderborg Forsyningsvirksomhed A/S, godkende budgetterne - og dermed også taksterne. Taksterne kan altid ses på Skanderborg Forsyningsvirksomhed A/S' hjemmeside.

Tømningsordning

Skanderborg Kommune har en fælles, obligatorisk tømningsordning for bundfældningstanke med henblik på at sikre, at der gennemføres en sikker og miljømæssig forsvarlig tømnings- og bortskaftelse af slam fra bundfældningstanke i Skanderborg Kommune. Tømningsordningen varetages af Skanderborg Forsyningsvirksomhed A/S. Skanderborg Kommune er myndighed på området og godkender taksterne. Taksterne kan altid ses på Skanderborg Forsyningsvirksomhed A/S' hjemmeside. Der er udarbejdet et regulativ for tømnings af bundfældningstanke.

Affald, dagrenovation og genbrugspladser

Skanderborg Kommune skal som medejer af RenoSyd I/S godkende budgetterne - og dermed også taksterne. Taksterne kan altid ses på Skanderborg Kommunes hjemmeside.

Derudover findes der regulativ for husholdningsaffald, regulativ for erhvervsaffald, takster for renovation og benyttelse af genbrugspladser (erhverv).

Takster vedtaget i Byrådet for 2020

- Overnatningsgebyr på kanolejrpladsen: 35 kr./døgn pr. person.
- Skadedyrsbekæmpelse: Taksten fastsættes som en promillesats på 0,052 promille af de endelige ejendomsværdier
- Miljøtilsynsgebyr - pr. time (taksterne fastsættes hvert år af Miljøministeriet ultimo året). Taksten for 2019 var 328,62 kr.
- Kanokoncessioner - opkræves ved kanoudlejere med ret til udlejning på Gudenåsystemet: 300 kr./år pr. koncession
- Registrering af hjemmehørende motordrevet fartøj koster 200 kr. i årligt gebyr for sejlads på Gudenåsystemet
- Registreringsafgift for motordrevne fartøjer inkluderer motorbåde, sejlbåde med påhængsmotor, robåde med påhængsmotor, elbåde og alle andre fartøjer, der benytter sig af motor til fremdrift: 200 kr./år.
- Motordrevne fartøjer, som gæster Gudenåsystemet, skal have gæstenummer, inden båden søsættes. Et gæstenummer koster 75 kr. og er gældende i 14 dage. Taksten fastsættes af Gudenåkomiteen.

10. VEJ OG TRAFIK

VEJNETTET FREMKOMMELIGHED TRAFIKSIKKER
 ÆNGDEN KLIMAGAS PRIVATBILISME SKOLEVEJE
 ODGÆNGERE MIDTBYER KOLLEKTIV TRANSPORT
 NG SERVICE BILTRAFIK TRÆNGSEL MILJØBELAST
 NATIV TRANSPORTBEHOV FORBINDELSER RUTE
 ITID FREMKOMMELIGHED MOBILITET MILJØBES
 ILLADELSE STØJAFSKÆRMNING GRÆNSEVÆRDI
 NSKONTRAKT

VEJ OG TRAFIK

1. Politisk arbejdsform

Miljø- og Planudvalget arbejder på området for vej og trafik med forslag til visioner, forandringer, bevillinger og serviceniveau. Udvalget gennemfører også politikkontrol af samme, når de er vedtaget af Byrådet.

Miljø- og Planudvalget tilrettelægger de politikformulerende og –kontrollerende processer. Udvalget sikrer, at der sker en inddragelse og dialog med borgere/brugere og med aftale- og kontraktholdere mv. Udvalget holder fællesmøde med Undervisnings- og Børneudvalget om trafiksikkerhedsarbejdet i og ved skoler.

Miljø- og Planudvalget afholder udviklingsdialog med Entreprenøraftdelingen.

2. BYRÅDETS VISIONER OG STRATEGIER

Parkeringsplan 2019

Skanderborg Kommune er i gang med at udarbejde en parkeringsplan. Det overordnede formål med parkeringsplanen er at sikre, at der nu og i fremtiden sker en optimal udnyttelse af parkeringskapaciteten i midtbyen. Parkeringspladserne skal være lette at finde, så folk, der bor, arbejder og færdes i byen altid oplever, at de kan finde en parkeringsplads i Skanderborg. Derudover skal planen udpege tiltag

og forbedringer, der kan medvirke til at ændre borgernes transportvaner eksempelvis bedre cykelforhold, bycykler, delebiler m.m. Ved at ændre på transportsammensætningen kan både det eksisterende og fremtidige parkeringsudbud udnyttes mere effektivt. Denne plan forventes vedtaget i slutningen af 2019, men efter Politikerhåndbogen er gået i trykken.

Mobilitetsplan 2020

Skanderborg Kommune er i gang med at udarbejde en Mobilitetsplan. Mobilitet er udtryk for vores behov for at komme rundt til hverdagens forskellige aktiviteter. Trafik er et produkt af vores behov for mobilitet. Med mobilitetsplanlægning opsætter vi som kommune visioner og mål for, hvilken slags mobilitet vi ønsker, og hvilke konkrete tiltag som skal gennemføre dette. Mobilitetsplanlægning giver mulighed for at lave en helhedsorienteret planlægning, der på sigt kan påvirke transportvaner. Når man taler om mobilitet, anses folk ikke som udelukkende bilister, cyklister eller brugere af kollektiv trafik. Hvordan de flytter sig afhænger af, hvad der giver mest mening for dem i en given kontekst – hvorved menneskene i

transportsystemet betragtes som mobiler. Derfor er det med mobilitetsplanlægning nødvendigt at se transportsystemet som en helhed og planlægge for kombinationer af transportmidler.

For at understøtte det helhedsorienterede mobilitetsbehov i Skanderborg Kommuner er det besluttet at gennemføre en mobilitetsproces og udarbejde en mobilitetsplan for kommunen. Mobilitetsplanen for Skanderborg Kommune vil være en politisk afstemt, fremadrettet og strategisk plan. Denne plan forventes vedtaget i starten af 2020, men efter Politikerhåndbogen er gået i trykken.

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER 2020

Der er ingen politisk besluttede forandringer til budget 2020.

4. OPFØLGNING PÅ DE POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR TIDLIGERE ÅR

Opfølgning på forandringer fra budget 2018

Forøgelse af SKØN/GRØN-puljen
SKØN-puljen er målrettet ”borgerska-
ber”, som fokuserer på, at borgere med
idéer til fysiske projekter skal mødes
af Skanderborg Kommune med tid og
ressourcer. GRØN-puljen er målrettet
projekter i naturen.

§17 stk. 4 udvalget for Byernes Vækst
foreslår en forøgelse på 50 % på begge
puljer: 500.000 kr. ekstra til SKØN-
puljen, 250.000 kr. ekstra til GRØN-
puljen og 75.000 kr. til forøgelse af den
administrative støtte til projekterne
(merudgift på 825.000 kr. pr. år fra
2018 og frem).

Puljerne er forøget og forandringen er
hermed gennemført

Kollektiv trafik

For at kunne opretholde nuværende
serviceniveau på den kollektive trafik,
mangler der estimeret 2 mio. kr. i 2018
og herefter på Skanderborg Kommu-
nes budget til busdrift ift. Midttrafiks
budgetter. I første omgang tilføres de
2 mio. kr. kun i budget 2018. I løbet af

2018 analyseres kommunens service og
økonomi på kollektiv trafik i sammen-
hæng med den service, Region Midt
leverer (merudgift på 2 mio. kr. i 2018).

Analyse af den kollektive trafik

På baggrund af øgede udgifter til diesel,
ekstra buskørsel på afgang med mange
skoleelever og udvidet betjening på
Skanderborg bybus, er udgiften til den
kollektive trafik øget gennem de senere
år. Miljø- og Planudvalget ønsker som
følge af dette en analyse af den kol-
lektive trafik.

Ud fra ovenstående Forandring vil
denne analyse belyse to forhold:

1) Overblik over serviceniveau

Analysen vil give et overblik over,
hvilket serviceniveau, der er for den kol-
lektive trafik. Serviceniveauet i denne
analyse tager udgangspunkt i nuvæ-
rende ruter og køreplaner. Analysen vil
omhandle regionalbusser, lokalbusser,
skolebusser, teletaxaer og flexiture samt
hvordan samspeilet er mellem disse.

2) Økonomien for kollektiv trafik

Analysen vil give en status på økono-
mien for den kollektive trafik. Dette
indebærer den økonomiske organiser-
ing ift. Midttrafik og den økonomiske
udvikling for den kollektive trafik.
Denne del af analysen vil bruge budget-
og regnskabstal fra 2014, 2015, 2016 og

2017 fra hhv. Skanderborg Kommune
og Midttrafik.

Analysen er opdelt i to faser:

Den første fase udføres af Administrati-
onen og vil blive afstemt med Midttra-
fiks udspil på området. I denne fase ud-
arbejdes analysen, der giver en status på
området og vil ikke komme med forslag
til ændringer ift. det nuværende niveau.
Den efterfølgende fase tilrettelægges
efter Byrådets behandling i maj 2018.
Denne fase er afhængig af konklusio-
nerne i første fase og koordinering med
Region Midtjylland.

Analysen blev behandlet i Direktionen
d. 10. april, på Miljø og Planudvalget d.
8. maj og i Byrådet d. 30. maj. Foran-
dringen er hermed gennemført.

Etablering af mindre trafikikkerheds- projekter - vigepladser

Det undersøges via dialog med den
lokale landboforening, om det er muligt
at etablere vigepladser på de mindre
veje med den hensigt at lette fremkom-
meligheden – når der køres med store
landbrugsredskaber, som spærrer for
den gennemgående trafik. Det er forud-
sætningen, at lodsejeren skal stille area-
ler frit til rådighed og selv flytte grøfter
og rør. Til gengæld etablerer kommunen
selve den stabilgrusopbyggede vigeplads

og vedligeholder den. Kommunens udgift finansieres via puljen til mindre trafikikkerhedsprojekter, som hvert år er på 1 mio. kr., og projekterne vurderes administrativt på baggrund af en vedtaget politik.

Der er indgået aftale med en landmand om etablering af vigeplads på Låsbyvej. Vigepladsen forventes anlagt i indeværende år. Der er endvidere indledt dialog med landboforening om igangsætning af kampagne målrettet landmænd om at udvise videst muligt hensyn i trafikken til øvrige hurtigtkørende trafikanter.

Opfølgning på forandringer fra budget 2019

Kollektiv trafik

Der afsættes 3 mio. kr. årligt til imødegåelse af Regionens besparelser ved nedlæggelse af kollektive trafikruter. Budgettet anvendes til at lave nye kommunale løsninger inden for den samlede kollektive trafik. Med dette beløb skal det understreges, at den kommunale service bliver dårligere end det regionen hidtil har taget ansvar for.

Derudover viser en analyse fra 2018, at der mangler ca. 2,2 mio. kr. i 2020, hvis det nuværende serviceniveau (antal ruter og afgang, Flextrafik) for kollektiv trafik skal fastholdes.

Arbejdet med at udforme nye planer for den kollektive trafik i Skanderborg Kommune sættes i gang med budgetvedtagelsen og skal iværksættes fra 1. januar 2019. De trafiktilbud, vi allerede har (bus, flexkur, teletaxa), skal indgå i arbejdet. (Budgettet forøges med 3,0 mio. kr. i 2019 og 5,2 mio. kr. fra 2020 og frem).

Arbejdet med analyse af skolebuskørsel og mobilitetsplan er igangsat – arbejdet med mobilitetsplanen skal resultere i et idékatalog med konkrete initiativer der løbende kan implementeres.

Undersøgelse af bolværket ved Ry havn

Bolværket ved Ry havn er en stor og dyr betonkonstruktion. Den trænger til et eftersyn, og derfor er det nødvendigt få undersøgt, hvordan den er bygget op, konstruktionernes sundhed samt at få lavet en vedligeholdelsesplan. (Budgettet forøges med 150.000 kr. i 2019).

I oktober forventes der en undersøgelse af broens tilstand. Budgettet forventes brugt i år.

Renovering af vejbelysning (L ED)

I boligområdet afgrænset af Højvængen, Frueringvej, Mallinggårdsvej og Nonnebjergvej samt på stierne trænger vejbelysningen til renovering. Der er tale om 40-50 år gamle anlæg, hvor flere master vurderes sikkerhedsmæssig uforsvarlige. Samlet set er der tale om udskiftning af 375 vejlysmaster. Byrådet tilfører 2,3 mio. kr. over to år til den nye vejbelysning. (Budgettet forøges med 1,15 mio. kr. i hvert af årene 2019 og 2020).

Er næsten afsluttet, hvor der mangler pt. at blive udskiftet vejbelysningen på 3 veje.

Energibesparelse på vejbelysning (L ED)

Der investeres i udskiftning af elpærer til LED-belysning på gadelamper.

(Budgettet reduceres med 96.000 kr. årligt fra 2019 og frem).

Armaturer er bestilt og forventes leveret i uge 38, hvorefter udskiftningen påbegyndes. Bliver færdig inden årsskiftet.

Sammenlægning af Grøn Partnerskabspuljen og Skønpuljen

Grøn Partnerskabspuljen og Skønpuljen lægges sammen fra 2019. Der udarbejdes nye retningslinjer, herunder kriterier for udmøntning af midlerne, som fremsendes til behandling i Byrådet.

Fælleskabspuljen havde sin første ansøgningsrunde d. 15. august 2019, hvor der blev uddelt støtte til 11 projekter. MPU forelægges dette i en politikkontrol i oktober.

Tilslutning til Beder-Beringvej

Aarhus Kommune planlægger en vej mellem Beder og Bering, som skal stå færdig i 2024. Skanderborg Kommune vil kunne tilslutte Herredsvejen til denne nye vej. Byrådet beslutter, at administrationen skal udarbejde et forslag til budget 2020-2024 om tilslutning til Beder-Beringvejen.

Der pågår politiske drøftelser om realisering og placering af vejen som skal danne grundlag for at kunne udarbejde et økonomisk overslag for tilslutningen.

Kommunal vedligeholdelse af private områder

Der laves en opgørelse over, hvor Skanderborg Kommune bruger penge på at vedligeholde områder, de ikke får betaling for. Det ønskes klarlagt, hvor vi som kommune vedligeholder torvepladser, fortove, veje og grønne områder der ikke er ejet af os, og hvad det koster på årsbasis.

Der er igangsat en proces med undersøgelse af om kommunen vedligeholder nogle veje og områder for private. Opgave involverer medarbejdere fra GIS, Entreprenøraftdelingen samt Vej & Trafik.

Modulvogntog på Niels Bohrs Vej

Skanderborg Kommune skal søge at samle virksomhederne omkring bl.a. Niels Bohrs Vej i forhold til at se på parkerings- og adgangsforhold - både for almindelige anhängere og modulvogntog.

Der er via dialog med Toprent igangsat en undersøgelse af om andre virksomheder på Niels Bohrs Vej vil deltage i finansieringen af ombygning af krydset Niels Bohrs Vej/Randersvej således at modulvogntog kan passere krydset.

Trafiksanering Skærsåvej, Ry

Projektet behandles i udvalget og skal så vidt muligt finansieres inden for eksisterende rammer. Der afsættes således ikke et beløb til trafiksanering af Skærsåvej på investeringsoversigten. Der er taget kontakt til ITS-Teknik, der er ved at projektere på anlægget. Vej og Trafik forventer at anlægget etableres i indeværende år.

5. ØKONOMI

Tabel 10.1 viser driftsbudgettet for Vej og trafik

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt	Korrigeret budget 2018	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Fælles formål: Juridisk rådgivning, trafiktællinger, licenser m.m.	3.318	3.471	6.309	1.925	1.452	1.248	1.248
Vejvedligeholdelse m.v.	30.236	32.623	31.396	32.577	31.606	33.497	34.243
Belægnings m.v.	13.964	13.657	12.960	14.082	14.082	14.082	14.082
Vintertjeneste	10.724	11.848	17.690	11.816	11.816	11.816	11.816
Kollektiv trafik	22.218	24.787	27.291	26.664	26.664	26.664	26.664
Entreprenøraftdelingen (kontrakt)	-1.566	0	3.660	0	0	0	0
I alt	78.894	86.386	95.646	87.064	85.620	87.307	88.053

Regnskab 2018

Det samlede Politikområde udviser i forhold til det oprindelige budget et mindreforbrug på 5,364 mio. kr. svarende til ca. 6 % af det oprindelige budget.

Det samlede politikområde udviser - i forhold til det korrigerede budget - et mindre forbrug på 12,9 mio. kr. svarende til ca. 14 % i forhold til det korrigerede budget. Heraf vedrører 9,2 mio. kr. det aftalestyrede område og 3,7 mio. kr. vedrører Entreprenøraftdelingen.

Aftalestyret område

Der er et mindreforbrug på området i alt på 9,247 mio. kr. i 2018 som overføres til 2019.

Juridisk rådgivning, trafiktællinger, licenser mv. udgør et mindre forbrug på 2,096 mio. kr. overføres til 2019 primært til "Borgerdrevne indsatser" (Skøn-puljen) hvor mange projekter mangler at få udbetalt støtte pga. manglende færdiggørelse af projekter. Der er disponeret en mio. kr. til pulje til byrumsinventar som overføres til forbrug i 2019. Der er disponeret 1,5 mio. kr. til projekter under Skønpuljen, som ikke er brugt.

Vejvedligeholdelse

Merforbruget på 0,5 mio. kr. overføres til 2019, hvor det indhentes med ved at disponere et lavere forbrug end årsbudgettet.

Belægnings

Et underskud på 1 mio. kr. isoleret set for 2018. Dette underskud svarer til 7,6 % af det korrigerede budget.

Vintertjeneste

Der er en buffer på vintervedligeholdelse på ca. 6,0 mio. kr. årligt.

Kollektiv trafik

Kollektiv trafik har et overskud på ca. 3,0 mio. kr. der disponeres til at modgå regionens besparelser på området i 2019 og 2020.

På belægnings og vejvedligeholdelse har der været et overforbrug i 2018 på ca. 1,0 mio. kr. – primært igangsættelse af

flere vedligeholdelsesprojekter, som i 2019 balanceres af færre udgifter.

Kontraktstyret område

Entreprenøraftdelingen har et overskud i regnskabet på kr. 1,566 mio. kr. isoleret set for 2018.

På Entreprenøraftdelingen er der et samlet mindreforbrug på 3,722 mio. kr. som overføres til 2019. Dette mindre forbrug skal anvendes til udbetaling af overtid og afspadsring optjent i løbet af 2017 og 2018 samt til investering og udskiftning af materiel.

Budget 2019

Der er følgende overskrifter med tilførsler i 2019:

- Kollektiv trafik med 3 mio. kr. i 2019 og 5,2 mio. kr. i 2020 og frem
- Undersøgelse af bolværket ved Ry Havn med 150.000 kr. i 2019
- Renovering af vejbelysning (LED) med 1.150.000 kr. i 2019 og i 2020

Afløst drift fra anlægsprojekter:

- Infrastrukturprojekter omkring udbygning af Toftegårdsvej, afløst af dialoggruppens forslag til forandringer med 295.000 kr. i 2019 og 270.000 kr. i overslagsårene
- Forbedret fremkommelighed mellem Skanderborg og Stilling med 190.000 kr. i 2022
- Trafiksikre skoleveje og veje til fritid med 75.000 kr. i 2020 og 150.000 kr. i overslagsårene
- Etablering af ny adgangsvej til sportsanlæg ved Frueringvej med 50.000 kr. fra 2020 og tilsvarende i overslagsårene
- Pulje til udskiftning af gadebelysning med 100.000 kr. i 2020 og 150.000 kr. i 2021 samt 500.000 kr. i 2022
- Ombygning af Siim Bygade, Ry med kr. 25.000 fra 2020 og frem
- Vejanlæg ved Rådhuspladsen i Hørning med 50.000 kr. fra 2020 og frem

- Hørning Skole, afledte infrastrukturmæssige tiltag med 50.000 kr. i 2021 og 100.000 kr. i 2022
- Pulje til infrastrukturprojekter som følge af helhedsplanlægning - bl.a. i Hørning med 300.000 kr. i 2019, 275.000 kr. i 2020, 225.000 kr. i 2021 og 350.000 kr. i 2022

Der er følgende overskrifter med beskæringer i 2019:

- Energibesparelse på vejbelysning (LED) med -96.000 kr. i 2019 og overslagsårene

Der er flyttet følgende anlæg over på driften i forbindelse med vedtagelsen af budget 2019:

- Parkeringsplan for Skanderborg Midtby 300.000 kr.
- Trafikanalyser 500.000 kr.
- Skøn-pulje til landsbyerne kr. 2.500.000 kr. (flyttet til afsnit 17 – Kultur og Fritid)

Se yderligere bemærkning i afsnit 3.

Budget 2020

Med budgetforliget 2020 blev følgende afledte driftsudgifter på anlægsprojekter lagt ind.

Vej og trafik	2020	2021	2022	2023
Sikre skoleveje og fritid			125	250
Pulje til cykelstier, stitunneller m.v.			500	750
Genåbning af stilling Station (Indvies i 2022)			450	650
Trafikafvikling Skanderborg Station		25	175	200
Vejanlæg ved ny børnehave, Sølund		100	185	185
Nye vejanlæg ved Langvad Bakker, Låsby			100	300
Vandforsyning til Siimtoften, Ry	10	10	10	10
Pulje til energirenovering – udskiftning af LED		-55	-109	-163
Total	10	80	1.436	2.182

Se tabel 3.2 fra budgetforliget 2020.

Derudover er der flyttet 250.000 kr. fra anlæg til drift. Beløbet vedrører trafikanalyser.

Anlæg

Tabel 10.2 viser anlægsbudgettet for Vej og trafik

Note	(i 1.000 kr.)	U/I	Regnskab 2018	Oprindeligt Budget 2019	Korrigeret Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
1	Midtbyplanen						1.800	4.590	1.800
2	Kommunale parkerings-pladser							4.500	
3	Genåbning af Stilling Station (Indvies i 2022)					3.600	8.100		
4	Trafikafvikling Skanderborg Station					450	3.150	3.600	
5	Vejanlæg ved ny børnehave, Sølund					1.800	1.530		
6	Nye vejanlæg ved Langvad Bakker, Låsby						1.800	5.400	
7	Vandforsyning til Siimtoften Ry					350			
8	Pulje til cykelstier, stitunneller m.v.	U		8.500	3.200	8.000	5.000	5.000	5.000
9	Etablering mindre trafiksikkerhedsprojekter	U	947				1.000	1.000	
10	Pulje til mindre gang- og cykelsti-anlæg	U	432		171	150	500	500	
11	Udbygning af Herredsvej	U	444		3.556	14.196	14.733	2.028	
12	Blegindvej	U		25.500	300	14.659	5.695	5.695	

Tabel fortsætter på næste side...

Tabel 10.2 fortsat

Note	(i 1.000 kr.)	U/I	Regnskab 2018	Oprindeligt Budget 2019	Korrigeret Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
13	Kryds, rute 170 Hørning	U					2.589	4.124	
14	Pulje til udskiftning af gadebelysning	U				1.250	1.250	1.250	
15	Trafikanalyser	U					250	250	
16	Politik for Skanderborg Midtby-ændret trafikstruk-tur	U	2.371	6.419	5.848				
17	Afledt infrastruktur skolebyg. i Hørning	U				500	3.000		
18	Stitunnel under Låsbyvej ved Veng Fællesskole.	U					1.800		
19	Vejanlæg på Rådhuspladsen i Hørning	U	333	1.000	517	2.000			
20	Etabl. ny adgangsvej sportsanlæg Fruering	U		3.300	3.000	304			
21	Infrastrukturproj. udbygn. Toftegårdsvej	U		5.900	800	6.723	4.000		
22	Frueringvej: Remmerhusvej t. Holtskovvej	U	967		150	622			
23	Stitunnel Virringvej / Ægirsvej	U I	4.013		250 -899	-1.800			
24	Sikre veje til skole og fritid	U	1.625	2.000	2.950	2.000		1.000	1.000
25	Klimavej ved Ovenvande	U			1.000	938			
26	Galten Bymidte	U				172			
27	Udskiftning af elpærer til LED belysning på gadelam-per	U			2.900	0	0	0	0
28	Forlængelse af Ørstedvej	U	446	900	454				
29	Signalreg. krydset Stæn-dervej/ Vestergade	U			500				
30	Trafikale investering. sfa. af boligområde i Galten	U	16		1.334				
31	Gl. Skolevej (Vrold) (vejbidrag vedr. tidligere anlæg)	I			-63				
32	Anebjerg, Skandb. trafiksanering Anebjerggårdsvej	U	1.163		1.031				
33	Svingbaner ved Knudhulevej og Randersvej	U	420		23				
34	Rundkørsel Århusvej Industrivej Stilling	U	-2.347						
35	Campus og Højvangen anlægsplan	U			3.767				
36	Stationstorvet i Ry	U	265						
37	Sti fra Skovby Skoven til Århusvej	U	84						
38	Skolestien i Højvangen: Bevægelse Tryghed Fællesskab	U	1.235						
39	Signalregule. Skanderborgvej/Ager-skovvej	U	71						
40	Kommunale udg. i.fb.m. etablering af sydvendte ramper	U	315						
41	Trafiksikkerhedsforanstaltninger på Vroldvej	U	z						
42	Cykelsti Herskind - Skivholme	U	10						
I alt		N	14.183	52.620	29.092	55.914	56.197	38.937	7.800

Bemærkninger til de enkelte anlæg:

Budgetforlig 2020: Det blev ved budgetforliget besluttet, at reducere nye projekter på investeringsoversigten med 10% i forhold til de beløb, der blev fremført til budgetforhandlingerne.

Det drejer sig om anlæg nummer 1 til 6 nedenfor. Det betyder, at når der i bemærkningerne er anført udgifter til projekterne, eventuelt udgifter til delforløb, vil de være højere, end de vedtagne rådighedsbeløb giver mulighed for.

1. Midtbyplanen

Midler til at erstatte de forsøgsmæssige indretninger til permanente indretninger.

Detailprojekt for permanente ombygninger, herunder:

- Permanente belægnings på Adelgade Syd, inklusiv belysning
- Lysregulering af krydset Vestergade/Sygehusvej

2. Kommunale parkeringspladser

Efter vedtagelsen af helhedsplanen for Skanderborg Kommune "Heslig smuk", blev der foretaget en analyse af, hvad parkeringsbehovet i Skanderborg Midtby ville være, hvis rammen i Kommuneplanen blev benyttet. Med den udbygning som Kommuneplanen og de regler som parkeringsnormen har, var vurderingen, at der i fremtiden ville være behov for cirka 600 nye kommunale parkeringspladser. Disse pladser behøver ikke at blive bygget på én gang, men løbende parallelt med udbygningen af Skanderborg. Samtidig er der i kraft af parkeringsfonden et krav om at kommunen løbende anlægger parkeringspladser. I dag er der indbetalt til 17 parkeringspladser, som skal bygges inden maj 2023. Der er således finansiering delvist fra de midler som er i p-fonden på ca. 1,9 mio. og 7 mio. kr. fra salg af arealet på Søtoften som tidligere er indgået i 2017.

3. Genåbning af Stilling Station (indvies i 2022)

Folketinget har vedtaget at sætte bevilling til genåbning af Stilling Station på finansloven.

Der er mange elementer, som ikke er indeholdt i statens bevil-
ling; sådanne elementer vil

kun blive bygget, hvis kommunen finansierer disse.

De vigtigste af disse elementer er følgende:

- Forpladser Parkeringsanlæg
- Ny perronforbindelse (bro/tunnel); herunder trapper fra perroner til bro/tunnel.
- Elevatorer
- Diverse stationsinventar, f.eks. billetautomat, stationsnavneskilte og informationssystemer vedr. køreplaner mv.

Kommunen bevilger penge til følgende anlæg:

- Trapper fra perroner til Lynghøjvej-broen; 1,5 mio. kr.
- Forplads øst: Ombygning af parkeringspladsen ved Superbrugsen; 2,5 mio. kr.
- Forplads vest: Anlæg af forplads på DSB's areal ved Østervej 6; 3 mio. kr.
- Parkeringsanlæg: Anlæg af langtidsparkering på DSB's areal ved Østervej 6; 5 mio. kr.
- Diverse stationsinventar: bl.a. stations-navneskilte og informationssystemer; 1 mio. kr.

4. Trafikafvikling Skanderborg Station

Skanderborg Kommune og DSB har drøftet og besluttet at arbejde et indledende scenarie (etape 1), der viser mere kortsigtede/foreløbige ændringer af trafik- og parkeringsforholdene ved Skanderborg Station. Der foreligger nu et overordnet skitseprojekt og et begyndende overslag over udgifterne til dette indledende scenarie/etape 1 for Skanderborg Station, som baseres på følgende forudsætninger:

DSB og Skanderborg Kommune ønsker, at stationsområdet styrkes som trafikalt knudepunkt.

DSB forventer ikke at foretage store forandringer på stationen inden for den nærmeste fremtid. Skanderborg Kommune ønsker, at Museum Skanderborg placeres i posthusbygningen. I etape 1 arbejdes der derfor med:

- Placering af museet i det tidligere posthus med ny indgang fra øst
- Forbedret trafikafvikling uden fjernelse/væsentlig ændring af DSB's bygningsmasse
- Forbedret kort- og langtidsparkering uden fjernelse/væsentlig ændring af DSB's bygningsmasse.

5. Vejanlæg ved ny børnehave, Sølund

I forbindelse med realiseringen af Lokalplan 1150 for Daginstitution ved Dyrehaven i Skanderborg, er der behov for etablering af vej- og parkeringsanlæg til daginstitutionen.

Der har tidligere været planer om en helhedsplan for Sølund hvor der var planlagt nogle infrastrukturmæssige investeringer som også ville kunne fungere som den primære vejadgang til en ny daginstitution. Dermed ville investeringer i infrastrukturen i forbindelse med etableringen af en daginstitution være begrænsede. Helhedsplanen har imidlertid skiftet karakter i det der ikke længere er planer etableringen af et antal boliger i området og behovet for ændringer af de eksisterende vejanlæg er derfor begrænsede. Af den årsag er det nødvendigt i forbindelse med anlæg af en ny daginstitution, at udvide nogle af de eksisterende vejanlæg for at sikre fornøden vejadgang og parkeringsanlæg til daginstitutionen. Daginstitutionen vil rumme faciliteter til omkring 140 børn og dertilhørende personale og der er dermed udarbejdet et forslag til indretning af vej- og parkeringspladser som også angivet i lokalplan 1150.

6. Nye vejanlæg ved Langvad Bakker, Låsby

I forbindelse med planlægning af større boligudviklingsområde og ny daginstitution i Låsby skal den eksisterende vej Klankballevej opgraderes frem til den planlagte institution. Samtidig skal torveområdet ved Låsby Kirke ombygges og der skal udføres mindre trafikale ændringer på Hovedgaden.

7. Vandforsyning til Siimtoften Ry

Der er i øjeblikket ikke ført vandledning frem i eventpladsen på Siimtoften i Ry. Pladsen bliver brugt ved flere store arrangementer, og det er derfor et problem, at der ikke er adgang til drikkevandsforsyning på pladsen. Der skal etableres en ny vandledning fra rundkørslen ved Kvickly og op til området over for det tidligere ferskvandsmuseum. Her skal sættes en brønd med mulighed for vandudtag, som kan benyttes ved de forskellige arrangementer på pladsen.

8. Pulje til cykelstier, stituneller m.v.

For at forbedre forholdene for cyklister, er der behov for en udbygning af cykel- og stinettet, skabe forbindelser, hvor der i dag mangler, og for at sikre trafikssikkerheden for cyklister og bløde trafikanter.

Puljen til cykelstier vil anvendes til de projekter der er vurderet og prioriteret i prioriteringsmodel for cykelstier (drøftet på udvalgmøde april 2017). Listen over cykelstiprojekter indeholder flere forskellige projekter. Alt fra cykelstier over større strækninger mellem byer, til mindre fodgænger og stiprojekter i by, hvor eksisterende stisystem bindes sammen.

9. Etablering af mindre trafikssikkerhedsprojekter

På baggrund af den uheldsanalyse, Vej og Trafik fik gennemført i 2013, og de mange borgerhenvendelse vedrørende trafikssikkerhed, har Vej og Trafik udarbejdet en prioriteringsliste, hvor der samles op på alle disse problemlokaliteter. Der foretages en prioritering af projekterne ud fra kriterier såsom uheld, hastighedsoverskridelser, trafikbelastning, antal af bløde trafikanter og vejudformning.

Som led i finansieringen af det samlede anlægsbudget for 2019-2022 er puljen fjernet i 2019 og 2020, men budgetlagt igen fra 2021.

10. Pulje til mindre gang- og cykelstianlæg

Vej og Trafik afdelingen får ofte kendskab til mangler i kommunens stisystem.

Her kan f.eks. være tale om, at nye stier ikke har sammenhæng med det eksisterende stisystem, manglende sti-forbindelse til nye udstykningsområder, trafikikkerhedsproblemer ved eksisterende stiudformninger mv. Sådanne opgaver er ofte af begrænset omfang.

Der kan også være behov for mindre ændringer i udformningen af eksisterende stier, f.eks. med hensyn til vigepligtsforhold, oversigtsforhold, belysning mv.

Tidligere har beløbet været reserveret årligt som en fast pulje. Som led i finansieringen af det samlede anlægsbudget for 2019-2022 er puljen fjernet i 2019 og 2020, men budgetlagt igen fra 2021.

11. Udbygning af Herredsvej

Først efter placeringen af skolebyggeriet er besluttet ultimo 2018, kan projektgrundlaget for ekspropriation færdiggøres. Ekspropriationsforretningen forventes indledt i foråret 2019, og kan derfor først være afsluttet i efteråret 2019. Herefter bruges penge på erstatningsudbetalinger, og så kommer projektering, arkæologi og entreprenørugifter.

12. Blegindvej

Der forventes anvendt 1,5 mio. kr. til projektering og planlægning i 2019. Projektet kommer ikke i gang i marken i 2019. Dette skyldes, at varmforsyningen og kloakforsyningen skal være med i projektet, og de skal også have tid til at udføre projektering. Hertil kommer, at hele byen ikke kan afspærres på én gang. Det bliver derfor tidligst i sommeren 2020, at dette arbejde kan gå i gang i marken.

13. Kryds, rute 170 Hørning

Projektet drejer sig om Kapacitetsanalyse/fremkommelighedsanalyse af strækningen omkring de signalregulerede kryds der er på rute 170 gennem Hørning. Kapacitet og ventetid ved vigepligtsregulerede kryds skal analyseres som følge af byudvikling og almindelig trafikstigning, og nogle skal evt. signalreguleres (Rambøll rapport angiver dette som noget, der skal overvejes) – bl.a. evt. regulering og samordning som følge af Toftegårdsvej-udstyknings (mere trafik). Optimering kan medføre nye anlæg og udbygning eller ombygning af eksisterende eller evt. ændret eller forbedret trafikstyring.

14. Pulje til udskiftning af gadebelysning

Skanderborg Kommune har de seneste år foretaget kabellægning af luftledninger i forbindelse med kommunens vejbelysning.

Der er stadig en del strækninger med luftledninger tilbage. Der er afsat 3,75 mio. kr. i årene 2020-22 til at kabellægge for-

skellige strækninger. Herudover dækker bevillingen udgiften til udskiftning af belysningen på Parkvej i Skanderborg, hvor der er tale om 22 lamper, der skal udskiftes med nye master og LED-armaturer.

15. Trafikanalyser

Der er afsat midler til ekstern rådgiverbistand i forbindelse med trafikanalyser, som skal indgå i den fremtidige lokalplanlægning.

16. Politik for Skanderborg Midtby - ændret trafikstruktur

Politik for Skanderborg Midtby - ændret trafikstruktur, ombygning af Kulturtorvet og Ole L. Kirkegaards stræde.

Projektet omfatter ombygning af krydset Adelgade/Ole Lund Kirkegaards Stræde for at sikre bedre forhold for alle typer af trafikanter.

17. Afledte infrastrukturmæssige tiltag af skolebyggeri i Hørning

I forbindelse med det kommende skolebyggeri i Hørning er det nødvendigt med en række afledte infrastrukturmæssige tiltag. Der er afsat 3,5 mio. kr. til disse. Tiltagene omfatter forlængelse og udbygning af stier samt etablering af krydsningsheller og belysning.

18. Stitunnel under Låsbyvej ved Veng Fællesskole, fordrer bidrag fra frivillige

Projektet var oprindeligt budgetlagt i 2018, men er grundet forsinkelse flyttet til 2020.

En stitunnel under Låsbyvej ved Veng Skole ses som en del af et partnerskabsprojekt. Et partnerskabsprojekt indeholder formidling, faciliteter og parkeringsområder på vestsiden af Låsbyvej.

Budgettet indeholder etablering af stålørstunnel under Låsbyvej, sti gennem samt stitilslutning til terræn på begge sider samt udgifter i forbindelse med arealerhvervelse af området på vestsiden af Låsbyvej. Det vil være en forudsætning for projektet, at der gennemføres et partnerskabsprojekt, hvor der etableres parkeringsområde på vestsiden af Låsbyvej.

19. Vejanlæg ved Rådhuspladsen i Hørning

Arbejdet omkring det tidligere rådhus i Hørning forventes påbegyndt ultimo 2018 og afsluttet i 2020. For at understøtte at lokalplanen giver mest mulig mening, er der afsat midler til at udføre en række arbejder på de tilstødende områder uden for lokalplansområdet.

20. Etablering af ny adgangsvej til sportsanlæg ved Frueringvej

Der er afsat 3,3 mio. kr. til etablering af ny adgangsvej til kommende sportsanlæg. Der skal bygges en ny taekwondohal, og det er anført i lokalplanen, at hallen ikke må ibrugtages, inden vejanlægget er færdigt.

21. Infrastrukturprojekter omkring udbygning af Toftegårdsvejs, afledt af dialoggruppens forslag til forandringer I forbindelse med lokalplanlægning for boligområdet ved Toftegårdsvej i Hørning er der afholdt dialoggruppemøder med borgere fra området. I den forbindelse er der peget på flere trafikale problemer, som der er afsat i alt 11,4 mio. kr. til at løse i 2019-20.

Anlægget vil på baggrund af notater omkring trafikken i forbindelse med udbygning af området ved Toftegårdsvej forventeligt indeholde: Hastighedsdæmpning på Toftegårdsvej, stitunnel under Vester Allé samt stiforbindelse til skolen, stitunnel under Toftegårdsvej og tilslutning til Borgmesterstien, fortov langs Lethsmindevej og Toftegårdsvej, ombygning af krydset Toftegårdsvej/Bjertrupvej.

22. *Frueringvej: Remmerhusvej t. Holtskovvej*
Der er reserveret 600.000 kr. i 2020 til etablering af et regnvandsbassin.

23. *Stitunnel Virringvej / Ægirsvej*
Den 26/4 2017 vedtog Byrådet opførelse af en stitunnel under Virringvej/Ægirsvej i forbindelse med en ny udstykning. Skanderborg Kommune står i forskud med udgiften til stitunnelen, som i takt med etablering og salg af udstykningen skal finansieres via vejbidrag. Derfor består bevillingen af både en udgifts- og en indtægtsbevilling, der over årene går i nul.

24. *Sikre veje til skole og fritid*
Fra 2013 til og med 2018 har der været afsat en pulje til at trafiksikre skolevejene omkring kommunens skoler. Det viser sig, at der stadig er et behov for at forbedre trafiksikkerheden på skolevejene samt veje til sport- og fritidsaktiviteter. Derfor videreføres puljen i 2020.
Det fortsatte arbejde med trafiksikring af skolevejene udvides til privat- og friskoler.

25. *Klimavej ved Ovenvande*
Den 26/6 2019 vedtog Byrådet at etablere en klimavej ved Ovenvande på Søtoften i Skanderborg. Overfladevandet / klimavandet fra de respektive bebyggelser ledes til vejens (Søtoftens) lavpunkt og derfra gennem riste via rørføring frem til Lillesø, som ligger nedenfor ved bådklubben.

26. *Galten Bymidte*
Pengene er en rest fra forskønnelsesprojektet omkring Torvet i Galten i 2015. Pengene er herefter reserveret til hævet et parti ved Elværksvej. Dette skal planlægges i sammenhæng med en samlet stiplan for Galten Torv. Denne plan er endnu ikke udarbejdet.

27. *Udskiftning af elpærer til LED belysning på gadelamper (lånefinansieres)*
Skanderborg Kommune har omkring 16.500 lyspunkter, hvoraf de 10.000 endnu ikke er udskiftet til LED. Administrationen ønsker at udskifte 800 armaturer til fast LED i 2020.

Beregnet besparelse (skøn):
Energibesparelse pr. år: 148.149 KW/h
CO2 besparelse pr. år: 71,1 tons
Strømbesparelse pr. år: 245.000 kr.

Tilbagebetalingstid: 11,8 år.

Administrationen vil arbejde videre på en udskiftningsplan for de resterende lamper fremadrettet, og vil søge finansiering til yderligere udskiftning de kommende år. Det vurderes, at der vil være et samlet investeringsbehov på mellem 30 og 35 millioner kr. på sigt.

Anlæg 28-42

Der henvises til bemærkninger i regnskaber, status på anlæg i forbindelse med budgetopfølgningerne og politikerhåndbøgerne fra 2016 til 2019.

6. SERVICENIVEAU OG KVALITETSSTANDARDE

Transport af skoleelever

Skanderborg Kommune skal sørge for befordring mellem distriktsskolen og hjemmet eller dets nærhed for elever,

- der har længere skolevej end 2,5 km i børnehaveklasse og på 1. - 3. klassetrin, 6 km på 4. - 6. klassetrin, 7 km på 7. - 9. klassetrin og 9 km i 10. klasse
- der har kortere skolevej, hvis hensynet til elevernes sikkerhed i trafikken gør det særligt påkrævet. Det er politiet og kommunen, der afgør om en skolevej er trafikfarlig.

Flexture

Skanderborg Kommune har primo august 2015 indført støttet Flextur og gratis Flextur for unge. Flextur er en del af den kollektive trafik og kan benyttes af alle. Der kan køres fra dør til dør i tidsrummet kl. 6.00 – 24.00 alle ugens dage, bortset fra den 24. og 31. december. Man vælger således selv, hvornår man vil afsted, og der er ingen stoppesteder og køreplaner. Man kan køre med Flextur i hele Skanderborg Kommune for 4 kr. pr. km, dog mindst 30 kr. pr. tur. Man kan også køre til Favrskov og Horsens kommune for 4 kr. pr. km., mens en tur til Silkeborg Kommune koster 7 kr. pr. km. Turene køres med taxa, personvogn eller liftvogn. Der kan være andre kunder med på turen, og derfor kan bilen køre en omvej.

Unge med Ungdomskort kan køre gratis med Flextur i hele Skanderborg Kommune på hverdage kl. 18.00 – 23.00 samt i weekend og helligdage kl. 6.00 – 24.00. Ture til og fra Skanderborg by er kun gratis, hvis de starter eller slutter ved hhv. Campus, stationen eller busterminalen i Møllegade.

Flextur skal bestilles senest 1 time før afhentning og kan bestilles via telefon, online eller via app. Gratis Flextur for unge kan kun bestilles online eller via app.

Asfalt i åbent land

Skanderborg Kommune har i 2012 indgået funktionskontrakt med NCC Roads A/S for alle belægnings på veje i åbent land. Kontrakten løber frem til 2027. NCC Roads A/S udlægger asfalt helt eller delvis på en række veje de kommende år. Se hvilke og hvornår på: www.skanderborg.dk/borger/veje-og-trafik/asfalt.aspx Vedr. asfalt inden for bygrænser har Skanderborg Kommune indgået aftale med NCC om at udlægge ny asfalt på nogle af vejene i kommunen inden for byskiltet. Udlægningen af asfalten i byerne sker efter koordination med andre arbejder på og under vejene, eksempelvis Skanderborg Forsyning. Skanderborg Forsyning er eksempelvis i gang med omfattende kloaksepareringsprojekter i Låsby.

Vinterregulativ

Vej, stier og pladser i Skanderborg Kommune er med hensyn til vintervedligeholdelse opdelt i fire klasser (A, B, C og D), hvor Skanderborg Kommune kun rydder på A, B og C-veje. De nærmere bestemmelser for snerydning, glatførebekæmpelse og renholdelse i de forskellige kategorier fremgår af vinterregulativet, se: www.skanderborg.dk/borger/veje-og-trafik/vinter-sne-og-glatte-veje.aspx

Grundejernernes opgaver og forpligtelser

På private fællesveje er det lodsejerne selv, der har pligt til at rydde sne og bekæmpe det glatte føre både på kørebanen og på fortovene. Grundejere skal holde fortovene ud for egen ejendom rene, ryddet for sne og bekæmpet for glat føre ved saltning eller grusning. Dette gælder både for offentlige veje og for private fællesveje. Postbuddet og renovationsmedarbejderen skal kunne komme frem, så der skal også være ryddet på trapper, havegange omkring affaldsstativer og andre steder, hvor der er behov for det.

Vej

Skanderborg Kommune rydder sne og bekæmper det glatte føre ved at salte eller gruse på de offentlige veje. Arbejdet udføres efter en prioriteret rækkefølge alt efter, hvor vigtige de enkelte veje er for trafikken. I korte træk rydder Skanderborg Kommune vejene efter følgende prioritering: A-vejene er de vigtigste og mest trafikerede veje; B-vejene er vigtige veje med betydning for den kollektive trafik; C-vejene er uden stor betydning for trafikken.

A-vejene ryddes og saltes hurtigst muligt døgnet rundt alle ugens dage.

B-vejene ryddes og saltes mandag til lørdag i tidsrummet kl. 04.00 - 20.00, samt søn- og helligdage i tidsrummet kl. 05.00 - 18.00.

C-vejene ryddes og saltes efter, at indsatsen på de øvrige veje er afsluttet og kun inden for normal arbejdstid (mandag til torsdag kl. 07.00 - 15.30 og fredag kl. 07.00 - 12.00).

Stier og pladser

Skanderborg Kommune rydder stier og pladser for sne og bekæmper det glatte føre efter en lignende prioritering.

Fortove

Skanderborg Kommune holder de kommunale fortove rene, ryddet for sne og bekæmpet for glat føre.

11. ERHVERV, TURISME OG INTERNATIONALT SAMARBEJDE

KONKURRENCEEVNE RESULTATKONTRAKTER PART
 ER TURISTSERVICE UDDANNELSESSTED MARKED
 RETAILHANDELSPOTETIALE OPFØLGNING STYRE
 TIV HANDLINGSORIENTERET BYGGELØSNING MI
 RAMMEVILKÅR OPMÆRKSOMHED AKTIVITETER
 RDSTEKNOLOGI TESTFACILITETER BÆREDYGTIG
 INGENIØRSUDVIKLING REGIONAL ARBEJDSKRAFT KO
 ELSE

ERHVERV, TURISME OG INTERNATIONALT SAMARBEJDE

1. Politisk arbejdsform

Økonomiudvalget udarbejder rammebetingelser for erhvervslivet og turismen og motiverer til internationalt samarbejde. Økonomiudvalget formulerer forslag til visioner, forandringer, bevillinger og serviceniveau og arbejder med kontrol af samme, når de er vedtaget af Byrådet.

Økonomiudvalget samarbejder med erhvervslivets parter gennem blandt andet ErhvervSkanderborg, kommunens detailhandelsforeninger samt VisitAarhus.

Der indgås årligt resultatkontrakt med ErhvervSkanderborg og Erhvervshus Midtjylland med henblik på at sikre en god erhvervsservice til de lokale virksomheder.

Der indgås resultatkontrakt med Fonden VisitAarhus med henblik på udvikling af turismefremmeindsatsen. Tilsvarende er der samarbejdsaftaler med cityforeningerne om udvikling af byernes detailhandelspotentialer.

Der er årlige opfølgninger på de indgåede kontrakter.

Der blev den 24. maj 2018 indgået aftale mellem regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti om forenkling af erhvervsfremmesystemet, herunder den kommunale turismefremme. Som konsekvens heraf har Skanderborg

Kommune pr. 1. januar 2020 indgået resultatkontrakt med Fonden VisitAarhus om den kommunale turismefremmeindsats.

Skanderborg Kommune deltager også i det tværkommunale samarbejde Business Region Aarhus, hvor borgmesteren og kommunaldirektøren deltager i den politiske og administrative styregruppe, og i det fælles regionale/kommunale EU-kontor i Bruxelles.

2. BYRÅDETS VISIONER OG STRATEGIER

Erhvervspolitik

Byrådets erhvervspolitiske vision er følgende:

I Skanderborg Kommune kendes vi på, at det er attraktivt og nemt at drive virksomhed. Gang på gang får vi flotte placeringer, når temperaturen på det lokale erhvervsklima tages. Det forpligter!

Vi gennemfører på daglig basis en række indsatser på erhvervsservice og erhvervsfremme, som er præget af kvalitet og engagement. Det skal vi blive ved med! Det gode arbejde skal fastholdes og udbygges, så vi sikrer, at Skanderborg Kommune er blandt de 3 bedste erhvervskommuner, når temperaturen på det lokale erhvervsklima tages.

Vi skal være et forbillede for, hvordan virksomheder og kommuner kan samarbejde. I Skanderborg skal erhvervslivet kunne møde kommunen som en helhed. Vi værner om det unikke samarbejde, vi har mellem kommune og virksomheder, fordi vi tror på, at løsninger på morgendagens udfordringer skabes bedst i fællesskab.

For at realisere den erhvervspolitiske vision arbejdes der ad 5 strategier:

1. Tæt dialog og samarbejde med erhvervslivet

Fordi det unikke fællesskab, vi har mellem kommune, virksomheder og organisationer, er fundamentet for en fortsat erhvervsmæssig vækst.

2. Østjylland som ét stærkt vækstcenter
Fordi stærk interessevaretagelse og vækst kræver, at hele Østjylland står sammen.

3. Mobilitet og Infrastruktur
Fordi en effektiv og velfungerende infrastruktur styrker vores bosætning og sikrer, at varer og arbejdskraft let kan komme til og fra områdets virksomheder.

4. Erhvervsservice
Fordi en velfungerende erhvervsservice gør det nemt at drive og udvikle sin virksomhed i Skanderborg Kommune.

5. Tiltrækning og fastholdelse af virksomheder

Fordi stærke og innovative virksomheder skaber arbejdspladser for borgerne i vores område og danner grundlag for velfærden i vores kommune.

International politik

Byrådet har følgende politik på det internationale område:

- Internationalt samarbejde skal styrke den mellemfolkelige forståelse

og give borgere, foreninger og organisationer mulighed for samarbejde på tværs af landegrænser.

- Internationalt samarbejde skal sikre videns- og erfaringsudveksling og bidrage til udvikling af den kommunale opgaveløsning.
- Internationalt samarbejde skal understøtte medarbejdernes faglige og personlige udvikling og medvirke til at gøre Skanderborg Kommune til en attraktiv arbejdsplads for nuværende og kommende medarbejdere.
- Internationale samarbejdsmuligheder med erhvervsrelevans skal formidles til kommunens virksomheder og andre relevante aktører.

Turisme

Byrådet vedtog i juni 2019, at turismeindsatsen fremadrettet sker i VisitAarhus, som er et destinations-samarbejde mellem Aarhus, Silkeborg, Skanderborg, Norddjurs og Syddjurs kommuner.

Destinationsselskabet er et resultat af vedtagelsen af Ny Lov om Dansk Turisme og Ny Lov om Erhvervsfremme, som har til formål at forenkle den offentlige turismefremmeindsats med henblik på at understøtte stærkere destinationer og skabe bedre sammenhæng i turismefremmeindsatsen. Skanderborg Kommune tiltræder samarbejdet pr. 1. januar 2020.

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR 2020

Tilskud til ErhvervSkanderborg fastholdes på eksisterende niveau
Forligsparterne er enige om, at Skanderborg Kommune er en erhvervsvenlig kommune. Skanderborg Kommune skal være frontkommune, og vi går derfor efter en høj placering i erhvervsvenlighed i DI's opgørelse.

I Budget 2019-2022 besluttede Byrådet at justere betalingen for resultatkontrakt for ErhvervSkanderborg efter

en vurdering af forventet fremtidig opgavefordeling mellem ErhvervSkanderborg og det nye erhvervshus, Erhvervshus Midtjylland. De ydelser, ErhvervSkanderborg leverer og udfører for Skanderborg Kommune, forventes imidlertid ikke længere varetaget i fornøden grad af Erhvervshus Midtjylland. Betalingen fastholdes derfor på niveauet for 2019, hvorfor budgettet tilføres 250.000 kr.

(Budgettet forøges med 250.000 kr. fra 2020 og frem)

Samarbejde med Eisenach

Der afsættes 40.000 kr. til samarbejdet i 2020. Der skal tages stilling til samarbejdet med Eisenach før næste års budgetlægning.

(Budgettet forøges med 40.000 kr. i 2020)

Reduktion i restpuljen under turisme

Restpuljen på 325.000 kr. reduceres med 200.000 kr. årligt.

(Budgettet reduceres med 200.000 kr. i 2020 og frem)

Harmonisering i forhold til centerbyernes julebelysning
Den kommunalt finansierede julebelysning i Skanderborg by bortfalder. Budgettet reduceres med 60.000 kr. årligt.
(Budgettet reduceres med 60.000 kr. i 2020 og frem)

4. OPFØLGNING PÅ POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR TIDLIGERE ÅR

Opfølgning på forandringer fra budget 2018

Videreført fra 2017

Helhedsplan for Himmelbjerget fra det særlige udvalg om Turisme) (idereført fra 2016)

Udvalget anbefaler, at der udarbejdes en helhedsplan for Himmelbjerget. Helhedsplanen skal skabe den planmæssige ramme for, hvordan området og det brand som Himmelbjerget har, kan udvikles, så det understøtter vækst i turismen.
(der afsættes 400.000 kr.)

Den 25. januar 2017 vedtog Byrådet kommissorium for Helhedsplan for Himmelbjerget, som blandt andet skitserer sammensætningen af styregruppen med ansvar for udviklingen af en helhedsplan.

I kommissoriet er det fremhævet, at helhedsplanen skal skitsere Himmelbjergets udviklingspotentiale og bidrage med konkrete forslag til, hvordan tilgængeligheden og synligheden af området kan styrkes. Dette er både i forhold til oplevelsen, og i forhold til hvad der planmæssigt kan lade sig gøre. Derudover skal der laves en vision for, hvad Himmelbjerget kan, hvad det skal bidrage med og for hvem. Helhedsplanen skal tydeligt vise områdets DNA, og de værdier man forbinder med Himmelbjerget.

Principperne for helhedsplanen er godkendt i Byrådet 30. maj 2018. En administrativ styregruppe med deltagelse af Naturstyrelsen, Tårnkomitéen, VisitSkanderborg og Skanderborg Kommune har fået til opgave at inddrage interessenter med henblik på eventuel tilretning før fundraising og myndighedsbehandling.

Byrådet har ved Budget 2019 besluttet fortsat at arbejde med helhedsplan for Himmelbjerget.

Opfølgning på forandringer fra budget 2019

Fortsat arbejde med helhedsplan for Himmelbjerget

Byrådet har vedtaget vision og principper for en Helhedsplan for Himmelbjerget - en vigtig fortælling om Himmelbjerget som demokratiets bjerg. Den igangværende dialog med lokale parter og borgere fortsætter, og når det endelige projekt skabes, sker dette ligeledes i dialog.

For at realisere visionen og principperne for udviklingen af Himmelbjerget vil Byrådet søge samarbejde med fonde, der har interesse i at medvirke til at føre Himmelbjerget som nationalt klenodie frem til en tidssvarende og attraktiv destination med en vigtig fortælling, enestående naturoplevelse og som motor for udviklingen af turisterhvervet.

Frem mod næste budgetlægning søges mulighederne afdækket, således at der ved budgetlægningen for 2020-2023 kan foreligge et kvalificeret, evt. etapeopdelt bud på, hvordan helhedsplanens vision og principper kan realiseres og finansieres.
(Budgettet forøges med 2,0 mio. kr. i 2020).

Interessentmøde afholdt 11/9-19 på Himmelbjerggården.
Arbejdet følger tidsplanen.

Justering af betalingen for resultatkontrakten for Erhverv-Skanderborg

ErhvervSkanderborg står for den kommunale erhvervsfremme og får betaling herfor fra kommunen. Den 1. januar 2019 træder en ny lov om erhvervsfremme i kraft. Den bevirker, at en del af disse opgaver nu skal løses af nye, fælleskommunale erhvervshuse. Derfor var der i det tekniske basisbudget trukket 836.000 kr. ud af betalingen til ErhvervSkanderborg. Forligspartierne finder dog, at lovens konkrete opgavefordeling endnu er så uvis, at der i 2019 bør afsættes samme beløb til ErhvervSkanderborg som hidtil. Det giver en merudgift i forhold til det tekniske basisbudget på 836.000 kr. Det forudsættes, at der i løbet af 2019 skabes klarhed om opgavefordelingen, sådan at ErhvervSkanderborg kan løse den lokale erhvervsfremme for et lavere beløb, så der er i budgetoverslagsårene afsat 636.000 kr. ud over det tekniske basisbudget.
(Budgettet forøges med 836.000 kr. i 2019 og med 636.000 kr. fra 2020 og frem).

Forslag til forandring indgår i budgetforhandlingen 2020.

Branding via Skanderborg Håndbold

Der budgetteres med en videreførelse af branding via Skanderborg Håndbold. Budgettet tilføres 450.000 kr. de næste tre år. En ny treårige brandingaftale skal af hensyn til klubbens

planlægning besluttet i forbindelse med budgetlægningen for 2021. (Budgettet forøges med 0,45 mio. kr. i 2019, 2020 og 2021).

Forandring er gennemført.

Samarbejde med Eisenach inkl. personalereduktion

Der skal tages stilling til samarbejdet med Eisenach i løbet af 2019. Der ydes ikke længere tilskud til lejrskoleophold fra 2020. Budgettet reduceres således med 40.000 kr. årligt fra 2020.

(Budgettet reduceres med 40.000 kr. årligt fra 2020 og frem). Forslag til forandring indgår i budgetforhandlingen 2020.

Reduktion af betaling til VisitSkanderborg

Budgettet reduceres ikke i 2019. I 2020 reduceres budgettet med 100.000 kr. og fra 2021 med 200.000 kr. I løbet af 2019 vurderes beløbene yderligere, når vi kender udformningen på det kommende destinationssamarbejde.

(Budgettet reduceres med 0,1 mio. kr. i 2020 og 0,2 mio. kr. årligt fra 2021 og frem).

Forandring gennemført.

5. ØKONOMI

Tabel 11.1 viser driftsbudgettet for erhverv, turisme og internationalt samarbejde

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Turisme	3.015	2.896	2.807	2.632	2.531	2.531	2.531
Internationalt samarbejde	223	258	258	248	208	208	208
Business Region Aarhus	638	666	666	673	673	673	673
Erhvervsservice og iværksætter	2.375	3.042	3.041	3.111	3.092	3.078	3.078
Diverse formål – Markedsføringsbidrag, håndbold m.m.	1.036	743	743	470	470	13	13
Helhedsplan Himmelbjerget				2.028			
I alt	7.287	7.605	7.515	9.235	7.062	6.585	6.585

Regnskab 2018

Det samlede politikområde udviser et merforbrug i forhold til korrigeret budget på 90.000 kr. svarende til 1,2 % af det oprindelige budget. Forbruget er isoleret set for 2018 441.000 kr. for højt, hvis det sammenlignes med budget uden overførsel af overskud fra 2017.

Forandringerne under Det særlige udvalg om turisme er realiseret.

Budget 2019

Forøgelse af budgetrammen:

- Fortsat arbejde med helhedsplan for Himmelbjerget med 2,0 mio. kr. i 2020
- Justering af betalingen for resultatkontrakten for ErhvervSkanderborg med 836.000 kr. i 2019 og 636.000 kr. i 2020 og overslagsårene
- Branding via Skanderborg Håndbold med 450.000 kr. i 2019, 2020 og 2021.

Budgetreduktioner:

- Samarbejde med Eisenach inkl. personalereduktion med -40.000 kr. fra 2020 og tilsvarende i overslagsårene
- Reduktion af betaling til VisitSkanderborg med -100.000 kr. i 2020 og -200.000 i 2021 og tilsvarende i 2022.

Se nærmere beskrivelser i bilag 3.

Budget 2020

Ved budgetforliget 2020 blev budgettet forøget med 40.000 kr. til tilskud til lejrskoleophold i samarbejde med Eisenach.

Tilskud til ErhvervSkanderborg fastholdes på eksisterende niveau med en forøgelse af budgettet med kr. 250.000 og frem.

6. SERVICENIVEAU OG KVALITETSSTANDARDE

Skanderborg Kommunes virksomheder sikres god og effektiv service gennem resultatkontrakterne med ErhvervSkanderborg, VisitAarhus og Erhvervshus Midtjylland Skanderborg samt gennem bidraget til Central Denmark EU Office (regionskontor i Bruxelles udgjort af de 19 midtjyske kommuner og Region Midtjylland).

Sideløbende med udvikling og implementering af ændringer i erhvervsfremmesystemet fastholdes og udbygges den gode og effektive service for kommunens virksomheder.

DEN SAMMENHÆNGENDE BØRNEPOLITIK

– politikområdet Børn og Unge

På børne- og ungeområdet har Byrådet én overordnet politik for hele området samt tre underliggende politikker:

- Den sammenhængende børnepolitik
 - Den bedste start på livet
 - Skolepolitikken
 - Ungdomspolitikken.

Herudover har Byrådet 2 strategier, der går på tværs af politikkområderne:

- Forebyggelses- og familiestrategien
- Inklusionsstrategien.

Strategierne har til formål at understøtte arbejdet med en realisering af visionen i den sammenhængende børnepolitik og er styrende for, hvordan vi arbejder med børn, unge og deres familier i Skanderborg Kommune.

Børne- og ungeområdet er budgetmæssigt inddelt i 3 politikområder:

- Dagtilbud 0-6 årige
- Skoler og pædagogiske fritidstilbud
- Børn og unge med særlige behov.

Henset til, at den sammenhængende børnepolitik, forebyggelses- og familiestrategien, inklusionsstrategien og i et vist omfang også ungdomspolitikken er styrende på tværs af de budgetmæssige politikområder, præsenteres de indledningsvist her.

Politikerne kan læses i deres helhed på: www.skanderborg.dk

Den sammenhængende børnepolitik

Vision

Alle børn og unge i Skanderborg Kommune har ret til et godt børne- og unge liv, hvor børn/unge overvejende har oplevelsen af glæde, tryghed, engagement, begejstring og robusthed i forhold til livets udfordringer.

Strategispor

Forældrene og Skanderborg Kommune er fælles om ansvaret for at sikre,

- at alle børn/unge mødes af voksne, der viser omsorg, nærvær og engagement. Og som har tid til fordybelse
- at børn/unge behandles som "hele mennesker" med sociale, følelsesmæssige, kognitive og fysiske behov
- at børn/unge bliver mødt med fokus på ressourcer og potentiale
- at børn/unge mødes med respekt og anerkendelse
- at børn/unge bliver understøttet i at udvikle styrke og robusthed til at klare udfordringer og modgang.

Børn og unge gives vilkår, der giver mulighed for fordybelse – og for at være sig selv:

- Børn/unge støttes i at kunne indgå i gode fællesskaber og venskaber.
- Børn/unge får gode erfaringer med mangfoldighed og forskellighed – såvel socialt som kulturelt.
- Børn/unge får gode erfaringer med, at de – uanset adfærd – har mulighed for at få hjælp og støtte fra voksne.

Forebyggelses og familiestrategien

Byrådet vedtog den 25. april 2018 en Forebyggelses- og Familiestrategi. Strategien skal understøtte visionen i den sammenhængende børnepolitik med følgende strategispor:

1. Forebyggelse og mindst mulige men tilstrækkelige indgriben

Vi prioriterer de forebyggende og tidlige indsatser ud fra en tankegang om, at jo tidligere oplysning, indgriben og tilførsel af kompetencer til forældre, børn og unge til at mestre livets udfordringer, jo bedre sikres et positivt livsforløb.

Derfor prioriterer vi i vores indsatser, at det enkelte barn, den unge og den nærmeste familie helst skal bevare deres tilknytning til almenområdet f.eks. i forhold til dagtilbud, skolen, netværk, fritidslivet og almene gruppetilbud med henblik på at sikre en så normal og stabil hverdag som mulig.

Vi vil bryde med den sociale arv gennem en målrettet indsats i forhold til udsatte børn og unges læring, uddannelse og dannelse, så chancerne for uddannelse og beskæftigelse optimeres.

2. Indsatser med fokus på samarbejde, ressourcer og effekt

Vores kerneopgave er at understøtte familier i at kunne selv. Derfor har vi i vores tilbud og indsatser fokus på den konstruktive dialog med børnene og de unge selv, deres forældre og netværk ud fra en ressourceorienteret tilgang.

Den fagprofessionelle indsats kan meget, men ikke alt, og derfor samarbejder vi på tværs af specialtilbud, regionen, dagtilbud, skoler, foreningsliv, frivillige sociale indsatser og erhvervslivet.

Vi laver systematisk opfølgning og evaluering på, om indsatserne virker efter hensigten, og om der som følge heraf, er behov for enten en ned- eller optrapning af indsatser. Den rette indsats handler således både om at kunne give den rette information og støtte, når behovet er der, men også om at slippe igen, når den enkelte og familierne igen selv kan.

3. Et styrket fagprofessionelt samarbejde og fælles mål

Vi arbejder løbende med at udvikle og kvalitetssikre sagsbehandlingen og på at sikre, at vores sagsbehandlere

er klædt godt på i forhold til de mange muligheder for indsatser både i og uden for eget regi.

Et fælles billede af udfordringen og ressourcer - og et fælles mål på tværs af familien og de fagprofessionelle - giver ikke kun mest effekt men også overblik og mening for den enkelte. Derfor arbejder vi på indførslen af en fælles dialogmodel, der på tværs af faggrupper og forældre kan give et fælles sprog for at tale om graden af bekymring for børn og unge.

Vi arbejder løbende på at udvikle og nytænke vores specialiserede indsatser ud fra et tværfagligt perspektiv og gennem kompetenceudvikling, så de matcher behov, der løbende - og nogen gange meget hurtigt - ændrer sig. Vi har i udviklingen af vores indsatser fokus på virksomme metoder og evidensbaserede indsatser, der fokuserer på progression.

4. Fra data til viden og nye handlinger

I prioriteringen og udviklingen af forebyggende indsatser vil vi styrke anvendelsen af data og eksisterende viden. Vi vil systematisk bruge data til at spotte mulige tendenser og effekter - eller manglen på samme.

På tværs af institutioner og fagsekretariatet vil vi udvikle et dialogforum, hvor databaseret viden og erfaringsviden reflekteres, så vi sammen kan udvikle indsatser, der fokuserer på en tidlig målrettet indsats.

Dialogen og brugen af data skal understøtte etableringen af arbejds gange og processer, hvor data- og erfaringsvi-

den skaber ny fælles viden. Data- og erfaringsviden bliver derved hinandens forudsætninger og en indarbejdet del af hverdagen for både medarbejdere og ledere i arbejdet med etableringen af nye handlinger. Nye handlinger der kan understøtte børne- og ungemiljøer kendetegnet ved trivsel.

Inklusionsstrategien

Værdigrundlag

- Alle børn har behov for at være en del af fællesskabet, og fællesskabet skal kunne værdsætte børns mangfoldighed og forskellighed.
- Eksklusion har sociale konsekvenser, ikke bare for de ekskluderede børn, men også for børn i almenområdet, idet normalitetsbegrebet og dermed udvikling af de sociale kompetencer indsnævres, hvilket er problematisk for alle. Der er behov for en løbende refleksion over, hvordan de ekskluderede børn kan have gavn af deltagelse i almenmiljøet.
- Et inkluderende pædagogisk miljø støtter alle børns læring og udvikling under den forudsætning, at den støtte, der ydes til de inkluderede børn, er godt tilrettelagt og styret.
- Vi ser barnet, der er i fare for at blive marginaliseret, som et barn i vanskeligheder og ikke som et barn med vanskeligheder. Vanskeligheder og udviklingsmuligheder ses i forhold til den kontekst, som barnet er en del af, og de voksne omkring barnet tager ansvar for, at barnet kommer i trivsel.

- Flest mulige ressourcer anvendes til at udvikle det almene pædagogiske miljø for at kunne støtte børn og unge i deres lokale institution og skole.

Inklusionens ti bærende elementer

1. Inklusion er et fælles ansvar.
2. Barnet/den unge skal være en del af et fællesskab.
3. Forældre er en aktiv ressource i arbejdet med inklusion.
4. Det pædagogiske læringsmiljø er differentieret.
5. Inklusion forudsætter ledelse.
6. De almene arenaer samarbejder tæt med specialarenaerne.
7. Personalet har adgang til faglig sparring og udvikling af praksis.
8. Personales inklusionskompetencer opkvalificeres.
9. Rammer og struktur for det tværfaglige samarbejde understøtter inklusionsarbejdet.
10. Ressourcetildelingen understøtter inklusion.

Ungdomspolitikken

Vision

Alle unge skal have et robust ungdomsliv, indgå i stærke og sunde ungdomsfællesskaber og opleve inspirerende ungdomsmiljøer. Ungdomslivet i Skanderborg Kommune skal være kendetegnet ved trivsel, udvikling og demokratisk dannelse af den enkelte.

Strategispor

Et robust ungdomsliv

Det robuste ungdomsliv er for den enkelte:

- Balance mellem skole, fritid, venner og familie.
- Omsorg fra andre unge og betydningsfulde voksne.
- Bevidsthed omkring egne styrker og egen sårbarhed.
- Mod til både at række ud efter og byde ind med hjælp.
- Åbenhed over for tilværelsens mange nuancer.

Stærke ungdomsfællesskaber

Stærke ungdomsfællesskaber bygger på:

- Mangfoldighed gennem forståelse og respekt for fællesskabets mange nuancer.
- Inklusion af hinanden i fællesskabet ved aktivt at invitere hinanden ind.
- Respekt for fællesskabet og for det omgivende samfund.
- Anerkendelse af egne og andres bidrag til fællesskabet.
- Frihed til at dyrke fællesskabets forskellige nuancer.

Inspirerende ungdomsmiljøer

Inspirerende ungdomsmiljøer bygger på:

- Nysgerrighed og viljen til at forstå, lære og blive dygtigere.
- Innovation skabt via nye, inspirerende og kreative tanke-gange.
- Handlekraft og evnen til at tage ansvar for sig selv og for andre.
- Engagement og lysten til at engagere sig i det lokale og globale samfund.
- Indflydelse og dermed muligheden for at påvirke egne og andres vilkår.

12. DAGTILBUD TIL 0 – 6-ÅRIGE

CENIVEAU BØRNEPOLITIK FRIVILLIGE BEVILLING
ELSE BARNELIV VOKSENRELATIONER FORÆLDRE
L KOST PROFESSIONELLE FAMILIER VEJLEDNING
GLIGHED AUTENCITET PÆDAGOGIK LÆREPLAN D
T EMPATI RESPEKT ROLLEMODEL LIVSVANER BE
OG UDVIKLING MANGFOLDIGHED KREATIVITET
DIGHED INKLUSION RUMMELIGHED SPECIALIN

DAGTILBUD TIL 0–6-ÅRIGE

1. Politisk arbejdsform

Undervisnings- og Børneudvalget arbejder på området for dagtilbud til 0-6 årige med formulering af forslag til visioner, forandringer, bevillinger og serviceniveau samt med kontrol af samme, når de er vedtaget af Byrådet.

Undervisnings- og Børneudvalget tilrettelægger de politikformulerende og -kontrollerende processer - herunder, at der på det enkelte udvalgsområde sker en inddragelse og dialog med borgere/brugere, med aftale- og kontraktholdere mv. Området er også omfattet af den sammenhængende børnepolitik.

På området for dagtilbud er der følgende kontraktholdere: Dagplejen, seks dagtilbud, tre selvejende institutioner samt ni dagtilbud under Fællesledelse/Landsbyordninger. Derudover den aftalestyret enhed Fagsekretariatet Børn og Unge.

2. BYRÅDETS VISIONER OG STRATEGIER

Byrådet vedtog den 30. januar 2013 politikken: "Den bedste start på livet", som har særligt fokus på de 0-6 årige. Den bedste start på livet er sammen med "Den sammenhængende børnepolitik", Forebyggelses- og familiestrategien og Inklusionsstrategien styrende for udviklingen af dagtilbudsområdet 0-6 år.

Den bedste start på livet

Det fremgår af "Den bedste start på livet" at:

En god begyndelse på et godt barneliv forudsætter gode og tætte voksenrelationer. I Skanderborg Kommune vil vi:

- tage udgangspunkt i og understøtte forældrenes egne kompetencer
- fremme frivillige fællesskaber og udvikle samspillet mellem de frivillige og de professionelle
- understøtte familier i udsatte positioner med råd, støtte og vejledning
- sikre, at alle børn oplever tætte voksenrelationer og en tryk opvækst
- bruge digitale medier for at sikre en åben og relevant kommunikation med nybagte forældre.

Skanderborg Kommune har i alle dagtilbud fokus på børns trivsel, udvikling og læring. I Skanderborg Kommune vil vi:

- have et alsidigt tilbud til de 0-6 årige, der tager udgangspunkt i det enkelte barns udvikling – en udviklingsfokuseret pædagogisk praksis

- have tilbud, hvor barnets trivsel, udvikling og læring er i fokus
- have professionelle med høj faglighed, der møder børnene med nærvær og autencitet og som evner at organisere det pædagogiske arbejde
- have tilbud, hvor de pædagogiske læreplaner er i centrum for den pædagogiske praksis og i dialogen med forældrene
- have tilbud, der understøtter børns sproglige udvikling og tilstræbe, at andelen af skolestartere, der ikke har behov for særlige sprogstøttende foranstaltninger, stiger
- styrke anvendelse og integration af digitale medier og læringsmidler i den pædagogiske praksis.

Skanderborg Kommune arbejder for, at børn lærer at mestre livet. I Skanderborg Kommune vil vi:

- medvirke til, at børn udvikler sig til robuste individer, som tager stilling til livet og dets udfordringer
- sikre, at børn mødes af omgivelserne med respekt og empati og lærer at indgå i forpligtende fællesskaber, hvor der er respekt for andre

- have professionelle voksne, der fremstår som tydelige og troværdige rollemodeller, som viser personlighed
- understøtte, at børn gives mulighed for at vælge sunde livsvaner – sikre, at der er fokus på kost og bevægelse
- skabe rammer, der understøtter livsglæde og livskvalitet.

Omgivelserne har betydning for vores trivsel, mulighed for udfoldelse og udvikling. I Skanderborg Kommune vil vi:

- have fokus på de fysiske rammers betydning for børns velvære og udvikling
- understøtte en dagligdag præget af mangfoldighed og kreativitet
- sikre, at dagtilbuddenes fysiske rammer bliver en ramme for konstruktive og forpligtende fællesskaber
- integrere kunst og kultur i det pædagogiske arbejde med henblik på at styrke kreativiteten, identitetsdannelsen og børns alsidige udvikling.

De almene tilbud skal rumme langt de fleste børn i alderen 0-6 år. I Skanderborg Kommune vil vi:

- betragte mangfoldighed og forskellighed som en styrke
- arbejde med inklusion og rummelighed som en fælles opgave
- tilbyde den nødvendige og tilstrækkelige specialindsats for udsatte børn i almenmiljøet
- styrke medarbejdernes viden om arbejdet med inklusion
- supplere de traditionelle fagligheder i dagtilbuddene med eksempelvis socialfaglige kompetencer.

Forældrenes rolle er den vigtigste for barnet. I Skanderborg Kommune vil vi:

- skabe dagtilbud, der er i overensstemmelse med moderne børnefamiliers livsvilkår
- have en god sammenhæng mellem børnenes forskellige fællesskaber i hjemmet og dagtilbud
- inddrage forældrene som en aktiv ressource

- have forventninger om, at forældrene engagerer sig konstruktivt i børnenes hverdag uden for hjemmet – styrke kommunikationskanalerne mellem dagtilbud og familie.

I 2012 blev strukturen for de kommunale børnehaver og integrerede institutioner omlagt. I Skanderborg Kommune vil vi:

- realisere potentialerne ved den nye struktur blandt andet via tværgående prioritering af ressourcer og kompetencer
- løbende tilpasse drifts- og organiseringsformer med henblik på at optimere indsatsen til gavn for alle kommunens 0-6 årige.

”Den bedste start på livet” kan læses i sin helhed på www.skanderborg.dk.

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER 2020

Reduktion af Fagsekretariatet Børn og Unges budgetramme på dagtilbudsområdet

(Budgettet reduceres med 500.000 kr. i 2020 og 650.000 kr. i 2021 og frem)

Harmonisering af gæsteordning i dagplejen – Lukning af gæstehus i Hørning

Der sker en harmonisering af gæsteordning i dagplejen ved at lukke gæstedagplejehuset i Hørning, som anvendes af forældre til dagplejebørn i områderne Hørning, Veng og Stjær ved ferie og sygdom. Pladserne i gæstedagplejehuset erstattes af traditionel gæstedagpleje. Budgettet reduceres netto med 450.000 kr. årligt. I 2020 reduceret budgettet kun med halv effekt grundt indfasning af forandringen.

(Budgettet reduceres med 225.000 kr. i 2020 og 450.000 kr. i 2021 og frem)

Leasing af modulbyggeri

Der er afsat budget til leasede moduler i Ry, Skovby og Hørning. I sammenhæng med bygning af nye institutioner og samtidigt udløb af det midlertidige modulbyggeri bortfalder leasingydelsen fra 2022.

(Budgettet reduceres med 171.000 kr. i 2022 og 1,336 mio. kr. i 2023)

Analyse på dagpasnings- og skoleområdet

Der afsættes 700.000 kr. i 2020 til at understøtte Undervisnings- og Børneudvalgets arbejde med "Spor 1. Forslag til sikring af øget kvalitet og bæredygtig struktur for skoler og landsbyordninger m.v.". Spor 1 er yderligere beskrevet i budgetaftalen.

(Budgettet forøges med 700.000 kr. i 2020)

Forandringen findes også under politikområde "Skoler og pædagogiske fritidstilbud", hvor budgettet er placeret.

Justering af demografimodeller

For politikområderne "Dagtilbud 0-6 årige" og "Skoler og pædagogiske fritidstilbud" gør det sig gældende, at områderne er omfattet af demografimodeller. De indebærer, at der for hvert ekstra barn i målgruppen automatisk tilføres et ekstra beløb. Således tilføres områderne ca. 40 ekstra mio. kr. i 2022 og ca. 49 mio. kr. i 2023 i forhold til 2019. Forligspartierne er enige om, at der skal besluttes en justering af demografimodellerne for områderne "Dagtilbud 0-6 årige" og "Skoler og pædagogiske fritidstilbud" i løbet af 2020 med henblik på, at de kan få virkning fra 2022. Der er en forventning om, at der er en forskel i udgifterne fra de første børn/elever til de sidste, da grundomkostningerne allerede er dækket af de første børn/elever. De justerede demografimodeller skal medføre en udgiftsreduktion på i alt 10 mio. kr. årligt fra 2022. Økonomiudvalget skal i samarbejde med Undervisnings- og Børneudvalget – udarbejde forslag til beslutning.

(Budgettet reduceres med 10 mio. kr. fra 2022 og frem)

Forandringen findes også under politikområde "Skoler og pædagogiske fritidstilbud", hvor budgettet er placeret.

4. OPFØLGNING PÅ DE POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR TIDLIGERE ÅR

Opfølgning på forandringer fra budget 2018

Forøgelse af tildelingen pr. barn på dagtilbudsområdet

Der tilføres 5 mio. kr. årligt til dagtilbuddene til at understøtte den fortsatte udvikling af kvaliteten, bl.a. via mere voksentid pr. barn. Den øgede tildeling medfører samtidig en øget nettoindtægt fra forældrebetaling på 0,9 mio. kr. (merudgift på 4,1 mio. kr. pr. år fra 2018 og frem).

Tildeling er udmøntet.

At lære at lære (forandringen er videreført fra budget 2017)

Alle dagtilbud skal arbejde med udvikling af pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter og udfolder politikken "Den bedste start på livet". Projekt "At lære at lære" indarbejdes i udfoldelsen af politikken og i synliggørelsen af pædagogiske læringsmål via de pædagogiske læreplaner.

Ved udgangen af 2018 går projektet ind i sin sidste fase. Der arbejdes målrettet på at bruge sidste del af projektet på at skabe en fortsat implementering i hverdagens praksis, en evaluering, som viser progression og samtidig skabe sammenhæng til ny lovgivning på dagtilbudsområdet. Foråret 2019 vil derfor indeholde workshops og kvalitetsdialoger om dette tema.

Opfølgning på forandringer fra budget 2019

Reduktion af puljer afsat i Fagsekretariatets Børn og Unges budget

I Fagsekretariatet Børn og Unges budgetramme er afsat puljebeløb til finansiering af:

- Efter-/videreuddannelse på skoleområdet
- Implementering af politiske forandringer
- Ikke forlods disponerede "småprojekter" (ex. særlige udfordringer på kontraktholderniveau og ikkebudgetlagte løbende kapacitetsudfordringer)
- Lederudvikling.

Puljerne reduceres med 1,3 mio. kr. med virkning fra 2019 og frem. Forandringen skal ses i sammenhæng med, at anlægsniveauet på området øges.

(Budgettet reduceres med 1,3 mio. kr. årligt fra 2019 og frem) Denne forandring ligger også under politikområderne Skoler og pædagogiske fritidstilbud samt Børn og unge med særlige behov. Forandringen er udmøntet.

Reduktion af Fagsekretariatet Børn og Unges budgetramme på dagtilbudsområdet

De samlede budgetmidler i Fagsekretariatet Børn og Unge (aftaleholderniveau) på dagtilbudsområdet reduceres med 0,5 mio. kr. årligt. (Budgettet reduceres med 0,5 mio. kr. fra 2019 og frem). Forandringen er udmøntet.

Implementering af "Stærke dagtilbud"

Med aftalen om "Stærke dagtilbud" følger en række konkrete ændringer, der skal implementeres i løbet af 2018 og 2019.

Nogle af ændringerne kan gennemføres administrativt, men flere ændringer kan øge det nuværende serviceniveau eller medføre en éngangsinvestering. Administrationen vil løbende fremsende sager til politisk behandling i takt med, at der bliver dannet et overblik over de fulde konsekvenser af lovændringen.

Udgifter i forbindelse med forandringen kompenseres fra staten via lov- og cirkulæreprogrammet.

Implementeringen af stærke dagtilbud følger tidsplanen. Efter/videreuddannelse af pædagogisk uddannede medarbejdere i dagplejen og for ledere er påbegyndt. Der arbejdes med "Den styrkede pædagogiske læreplan", som skal være fuldt implementeret sommeren 2020.

5. ØKONOMI

Tabel 12.1 viser driftsbudgettet for Dagtilbud til 0 – 6-årige

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Tværgående omkostninger for hele pasningsområdet	24.799	52.657	34.824	61.304	66.828	72.998	78.181
Dagpleje	64.328	61.834	62.622	59.853	59.212	59.218	59.218
Børnehave og integrerede daginstitutioner	208.349	192.884	213.480	208.465	211.782	214.537	216.275
Tilskud til privatinstitutioner og privat dagpleje	18.883	20.087	20.087	20.893	21.113	21.491	21.237
I alt	316.359	327.462	331.013	350.515	358.935	368.244	374.911

Regnskab 2018

Der er samlet for bevillingen en positiv afvigelse på 5,4 mio. kr. mellem det korrigerede budget og regnskabet. I afvigelsen indgår en positiv overførsel fra 2017 til 2018 på 10,6 mio. kr. Fratrækkes den, er der isoleret for regnskabsår 2018 en negativ afvigelse på 5,2 mio. kr.

Der er ved 1. og 2. budgetopfølgning 2018 givet en samlet tillægsbevilling til området på 9,0 mio. kr. Det skyldes markant flere indskrevne børn i både kommunale og private dagtilbud end budgetteret. Derudover er givet en negativ tillægsbevilling på 2,5 mio. kr. til medfinansiering af byggeri af ny institution i Skanderborg.

Det øgede pasningsbehov betyder, at institutionerne tilføres flere budgetmidler. Samtidig stiger udgifterne til fripladser og søskendetilskud. Omvendt betyder det også flere indtægter fra forældrebetaling. Netto er afvigelsen på -0,6 mio. kr., som finansieres af kassen.

Kontraktholderne har brugt af deres opsparede midler fra tidligere år. Reduktion af opsparingen er på 7,3 mio. kr.

Budget 2019

Der er i budget 2019-2022 indarbejdet nedenstående beløb til demografi som følge af stigende børnetal i dagtilbud og dagpleje. Beløbene er sat i forhold til 2018.

(1.000 kr., 2019-priser)	2019	2020	2021	2022
Dagtilbud til 0-6 årige	20.749	26.329	29.377	31.041

Som følge af budgetforliget for 2019 blev budgetrammen på dagtilbudsområdet reduceret med 0,5 mio. kr. i 2019 og frem.

Budget 2020

Der er vedtaget tre forandringer til budget 2020, som samlet set betyder, at budgettet er reduceret med 725.000 kr. i 2020, 1,1 mio. kr. i 2021, 1,271 mio. kr. i 2022 og 2,436 mio. kr. i 2023. Forandringerne vedrører en generel reduktion af fagsekretariatets budgetramme, harmonisering af gæsteordning i dagplejen samt ophør af udgifter til leasingydelse af midlertidigt modulbyggeri.

De enkelte forandringer er uddybet i afsnit 3.

Der er desuden budgetteret med afledt drift ved udbygning af daginstitutioner.

Budgetforudsætninger

Budgettildelingsmodeller

Tildelingsmodeller for tildeling af budget til institutionerne
Dagtilbud og dagplejen tildeles budget til faste udgifter, der er uafhængige af antal passede børn. Derudover får hvert barn

en tildeling pr. måned, der dækker personale- og børnerelaterede udgifter.

Der er afsat en central pulje til regulering af børnetal i institutionerne i løbet af året. Disse midler udmøntes til institutionerne i løbet af året.

Demografi

Dækningsgraden er den procentdel af antal børn i en årgang, der passes. Der indarbejdes 100 % kompensation for den demografiske udvikling. Kompensationen for den demografiske udvikling udregnes som antal ændringer i børnetallet i aldersgruppen ganget med dækningsgraden og tildelingen pr. barn. Dertil kommer en mindre regulering i forhold til fripladser og søskendetilskud, da udgifterne hertil også er afhængige af udviklingen i børnetallet.

For budget 2020 er dækningsgraden som udgangspunkt opgjort ud fra regnskab 2018 og efterfølgende reguleret for konsekvensen af et større behov for flere vuggestuepladser.

Tabel 12.2 viser dækningsgrad for pasning

	2016	2017	2018
0-2 årige (dagpleje)	32,4 pct.	31,5 pct.	28,9 pct.
0-2 årige (vuggestue)	26,6 pct.	27,9 pct.	30,1 pct.
0-2 årige (privat vuggestue)	3,2 pct.	3,00 pct.	2,80 pct.
3-5 årige (børnehave)	98,1 pct.	98 pct.	98,5 pct.
3-5 årige (privat børnehave)	7,9 pct.	8,3 pct.	9,1 pct.

For den andel af forældrebetalingen, der går til udgifter til søskende- og fripladstilskud, danner procentandelen for perioden 1/1 - 30/4 2019 grundlag for budget 2020.

Vuggestue og daginstitutioner:

Tabel 12.3 viser andel af forældrebetaling, der refunderes som søskende- og fripladstilskud

	1/1-30/9 2017	1/1-30/9 2018	1/1-30/4 2019
0-2 årige (dagpleje)	9,7%	11,51%	10,5%
0-5 årige (incl. integrerede institution)	29,1%	32,7%	28,0%

Tabel 12.4 viser Pasningsbehov

Antal børn	2020	2021	2022	2023
0-2 årige Dagpleje	693	697	699	699
0-2 årige Vuggestue	754	786	815	844
0-2 årige (private institutioner)	74	76	78	79
3-5 årige Børnehaver	2.617	2.722	2.842	2.947
3-5 årige Private institutioner	224	224	227	220

Tabel 12.5 viser ændring i udgifter i forhold til den demografiske udvikling

Bevilling (1.000 kr.)	2020	2021	2022	2023
0-2 årige	4.052	7.176	9.857	12.351
3-5 årige	988	4.831	9.223	13.065
Samlet dagtilbud	5.040	12.007	19.080	25.416

ANLÆG

Tabel 12.6 viser anlægsbudgettet for Dagtilbud til 0-6 årige

Note	(i 1.000 kr.)	U/I	Regnskab 2018	Oprindeligt Budget 2019	Korrigeret Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
1	Kapacitets- & strukturpulje på skole- & dagtilbud	U				8.100	28.350	10.800	
2	Kapacitetsudvidelser og renoveringsprojekter	U				2.700			
3	Sammenlægning dagtilbud og skole Gl. Rye	U I				5.400	15.300		
								-4.000	
4	Sammenlægning af dagtilbud & skole Stjær								5.400
5	OPP anlægsydelse	U	3.473	3.489	3.489	3.664	3.664	3.664	3.664
6	Tilbygning til Birkehuset	U		6.500	6.550	2.028			
7	Udvidelse af Guldsmeden	U		2.750	2.750				
8	Etablering af 0 - 6 års pladser i Galten/Skovby	U	5.466		1.187				
9	Nyt Børnehus i Hørning	U	20.382		4.085				
10	Etablering af 0-6 års pladser Græshoppen	U	3.703		204				
11	Renovering af Stadion Allé i Ry, genåbning af institution	U			1.300				
12	Ramme til tilpasn./renovering af inst.	U		5.000	950				
13	Ramme dagtilbuds- og skoleområdet	U		2.000	0				
14	Nyt Børnehus i Skanderborg	U	36	15.284					
15	Salg af Asylgades børnehus og andre ejendomme	I	0	-6.000					
16	Vuggestuepladser - Herskind Børnehus	U	1.433						
17	Ramme til jordkøb Dagtilbudsområdet	U	1.008						
18	Dræning af udearealer ved Hørning BørneU.	U	859						
19	Modulbyggeri i Galten/Skovby	U	2						
20	Etabl. af dagtilbudspladser Hørning & Ry	U	1.841						
21	Udvidelse af udearealet v. Bakkehuset i Virring	U	-123						
Resultat		N	38.080	29.023	20.515	21.892	47.314	10.464	9.064

Bemærkninger til de enkelte anlæg:

Budgetforlig 2020: Det blev ved budgetforliget besluttet at reducere nye projekter på investeringsoversigten med 10% i forhold til de beløb der blev fremført til budgetforhandlingerne.

Dette gør sig således gældende for anlæg nummer 3 og 4 nedenfor. Det betyder, at når der i bemærkningerne er anført udgifter til projekterne, er de højere, end de vedtagne rådighedsbeløb.

Anlægget "Udvidelse af kapacitet dagtilbudsområdet - Skanderborg By" blev vedtaget med 7,2 mio. i 2020. Her er det oprindelige beløb fra budgetforhandlingerne også reduceret med 10%. Beløbet ligger nu på en finanskonto, da anlægget leasingfinansieres, og summen derfor skal deponeres.

1. Kapacitets- & strukturpulje på skole & dagtilbud
Der er afsat 47,3 mio. kr. i perioden 2020-23 på baggrund af behovet for kapacitetsudvidelser på dagtilbudsområdet. Belø-

bet er beregnet i en kapacitetsanalyse ud fra manglende antal vuggestue- og børnehavepladser i distrikter, hvor der ikke er ledig kapacitet i "nabodistrikterne".

2. Kapacitetsudvidelser og renoveringsprojekter

I 2020 primært Låsby og Hørning. Herudover:

- Løbende tilpasning af kapacitet
- Akutte renoveringsbehov, der ikke var kendte ved budgetlægningen
- Imødegåelse af eventuelle påbud fra Arbejdstilsynet
- Fysiske tilpasninger i forhold til faglokaler, pædagogiske læringscentre, generel modernisering mv.

2,7 mio. kr. vedrørende dette formål ligger yderligere på driften i 2020.

3. Sammenlægning dagtilbud og skole Gl. Rye

I forbindelse med Budget 2017 blev besluttet at afsætte midler til en analyse af muligheden for at lave en fysisk sammenlægning af institutioner i henholdsvis Gl. Rye og Stjær – daginstitution og skole.

I samarbejde med SMAK Architects er der udarbejdet mulighedsstudier i forhold til eventuel fysisk sammenlægning i Gl. Rye. Analysen er blevet behandlet i Undervisnings- og Børneudvalget, Økonomiudvalget og Byrådet i august måned 2019 (4. september i Byrådet), hvor analysen er vedlagt sagsfremstillingen.

I analysen er udarbejdet økonomiske scenarier for nybyggeri af institutionen ved skolen, henholdsvis på den eksisterende matrikel. Der er tale om grove overslag for økonomien, hvorfor det afsatte beløb er med en vis usikkerhed. Den nuværende normerede kapacitet i Bison er 70 børnehavebørn og 13 vuggestuebørn.

Scenarierne for en ny institution ved skolen bygger på en kapacitet på 110 børnehavebørn og 14 vuggestuebørn. Den nuværende normeringssituation og befolkningsprognosen tilsiger, at det samlet vil dække det fremadrettede behov, dog med den fleksibilitet, at der skal kunne konverteres fra børnehaveplasser til vuggestuepladser (da 14 vuggestuepladser er lidt mindre end det faktiske behov).

Nybyggeriet vil således kunne erstatte det nuværende forslag om udbygning af kapaciteten i Bison. Overslag fra Byg og Ejendom peger endvidere på et behov for renovering af Bison (ventilation, delvis udskiftning af døre/vinduer samt reparation af tag til en anslået udgift på 1,1 mio. kr.)

Der skønnes en anlægsudgift på 23 mio. kr. med forbehold for den endelige projektering, herunder i forhold til vejbetjening og erhvervelse af grund. De økonomiske scenarier fra SMAK-analysen indeholder således ikke udgifter til evt. grundkøb, vejanlæg m.v.

Såfremt der i stedet bygges på den eksisterende matrikel vil der skulle afsættes driftsmidler til leje af modulbyggeri til "genhusning" af børnene i byggeperioden.

4. Sammenlægning af dagtilbud & skole Stjær

I forbindelse med Budget 2017 blev besluttet at afsætte midler til en analyse af muligheden for at lave en fysisk sammenlægning af institutioner i henholdsvis Gl. Rye og Stjær – daginstitution og skole.

I samarbejde med TRANSFORM er der udarbejdet en helhedsplan i forhold til eventuel fysisk sammenlægning i Stjær. Analysen er blevet behandlet i Undervisnings- og Børneudvalget, Økonomiudvalget og Byrådet i august måned 2019 (4. september i Byrådet), hvor analysen er vedlagt sagsfremstillingen. Helhedsplanen indeholder ikke egentlige overslag over økonomien ved sammenlægning, så der er skønsmæssigt afsat samme rammebeløb, som for eventuel sammenlægning i Gl. Rye.

I forhold til befolkningsprognosen viser det fremadrettede behov for 0-2 års- samt børnehaveplasser en dimensionering, der er på samme niveau som Gl. Rye – samlet set for 0-5 års pladser.

Den nuværende daginstitution i Stjær er i meget dårlig stand. Byg og Ejendom har lavet et groft overslag over behovet for renovering, såfremt der ikke bygges ny. Overslaget lyder på 5 mio. kr. og skal dække nyt tag inkl. efterisolering, nye vinduer, udskiftning af tekniske installationer, nyt ventilationsanlæg, elevator/ trappe samt indvendig ombygning.

5. OPP (Offentligt-Privat-Partnerskab) anlægsydelse

Ydelse vedrørende Hørning Børneunivers.

6. Tilbygning til Birkehuset

Byrådet besluttede i februar og gav i marts 2019 tillægsbevilling til anlægsbevilling på 2,050 mio. kr. til udvidelse af Birkehuset. Tillægsbevillingen blev givet på baggrund af valget af "model 4" i sagen fra februar 2019. Projektet er startet op. Byggeperioden af den nye vuggestueafdeling forventes fra september 2019 frem til årsskiftet. Herefter skal den eksisterende institution ombygges. Hele projektet forventes færdigt 1/4 – 2020.

Anlæg 7 – 21

Der henvises til bemærkninger i regnskaber, status på anlægsprojekter ved budgetopfølgningerne samt politikerhåndbøgerne fra tidligere år.

6. SERVICENIVEAU OG KVALITETSSTANDARDE

Dagtilbud til 0-2 årige gives som dagpleje og vuggestue i integreret institution for 0-6 årige. 3-6 årige optages i børnehave og børnehavegruppen i integreret institution.

Der er seks dagtilbud med i alt 26 huse (hvoraf 21 er integrerede), tre selvejende institutioner hvoraf to er integrerede, samt ni landsbyordninger (dagtilbud/SFO/skole) hvoraf to er integrerede. I tilknytning til to dagtilbud er der specialpædagogiske afdelinger.

Se kort på kort.skanderborg.dk for placeringen af dagtilbud.

Åbningstid

Den ugentlige åbningstid er på 51,5 - 53 timer. Åbningstiden fastlægges af institutionens ledelse i samarbejde med bestyrelsen. Ved fastlæggelse af åbningstiden skal der tages udgangspunkt i lokale behov. Det kan f.eks. have indflydelse på åbningstiden, hvis institutionen er placeret i et mindre lokalsamfund med langt til de store trafikårer.

Pasningsgaranti

Skanderborg Kommune tilbyder pasningsgaranti til alle børn fra 26 uger og indtil barnets skolestart eller indtil optagelse i skolefritidsordningen. For at være omfattet af pasningsgarantien skal forældrene skrive deres barn på venteliste senest tre måneder før, de skal bruge plads.

Pasningsgarantien for 0-2 årige (til og med 2 år) gælder for en plads i dagplejen. Hvis man har behov for en plads til en bestemt dato, skal man således ønske en dagplejeplads, men der kan også samtidig søges om en vuggestueplads. Hvis der kun søges om en vuggestueplads, gives der ikke garanti for en plads til en bestemt dato. Man vil derfor først få tilbud om plads, når der bliver en ledig vuggestueplads i en af de ønskede institutioner.

Børn af tilflyttere til Skanderborg Kommune kan - efter ansøgning - optages på venteliste, når tilflytningsadresse eller tidspunkt er kendt.

Forældre kan tilkendegive tre konkrete prioriterede ønsker om plads i et bestemt dagtilbud. Forældrenes prioriterede ønsker imødekommes i det omfang, det er muligt.

Hele Skanderborg Kommune defineres i princippet som ét anvisningsdistrikt. Det tilstræbes at tilbyde plads i skoledistriktet eller et af naboskoledistrikterne, men pasningsgarantien er opfyldt, når der er givet tilbud om plads i kommunen.

Vuggestuepladser i integrerede institutioner er målrettet børn fra 26 uger og til den 1. i den måned, barnet fylder 2 år og 9 måneder og dermed overgår til børnehavegruppen i den integrerede institution. Hvis et barn, der er indskrevet i vuggestue, ikke skal fortsætte i børnehavedelen i den integrerede institution, men skal indskrives i en anden børnehave, overgår barnet til børnehave den 1. i den måned, hvor barnet fylder 3 år.

3-5 årige børn (fra den 1. i den måned, barnet fylder 3 år og indtil skolestart): Kommunens pasningsgaranti opfyldes for denne gruppe af børn ved anvisning af plads i en børnehave eller integreret daginstitution fra den 1. i den måned, hvor barnet fylder 3 år.

Tilskud til forældre, der vælger privat pasning

Som alternativ til indskrivning i et kommunalt tilbud eller en privat institution kan forældre vælge at få udbetalt et månedligt tilskud efter Dagtilbudslovens § 80. Herefter aflønner forældrene selv den person, der passer barnet.

Dagtilbud i anden kommune

Som følge af frit valg er det muligt for forældre at vælge et dagtilbud i anden kommune. Omvendt kan forældre med bopæl i andre kommuner vælge et dagtilbud i Skanderborg Kommune.

Søskendetilskud

Efter nærmere regler i lovgivningen ydes en familie med mere end et barn i pasning 50 % tilskud af forældrebetalingen for den/de plads(er), hvor kommunen giver det laveste tilskud til tilbuddet.

Inklusions- og støttepulje til børn med særlige behov

Der er afsat en pulje på 0-5 års området for børn med særlige behov. Puljen udgør i alt 13 mio. kr. Heraf udmøntes der forløbs ca. 9,5 mio. kr. til kommunale og selvejende dagtilbud. Der er ligeledes afsat midler til børn med særlige behov i private institutioner. Institutionerne kan ansøge om tildeling fra disse midler to gange årligt.

Derudover er der afsat midler til praktisk og/eller sundhedsfaglig støtte. Tildelingen sker efter ansøgning fra kommunale, selvejende og private institutioner. Endelig er der på kontraktområdet afsat midler til specialgrupper/-pladser. Disse er nærmere beskrevet under børnehaver og integrerede institutioner.

Takster for 2019 vedtaget af Byrådet

- Dagpleje: 3.006 kr. pr. måned i 11 måneder om året.
- Dagpleje 30 timer: 1.879 kr. pr. måned i 11 måneder om året. Særligt for forældre på barsel.
- Vuggestueplads i integreret institution: 3.275 kr. pr. måned i 11 måneder om året.
- Vuggestueplads 30 timer: 1.889 kr. pr. måned i 11 måneder om året. Særligt for forældre på barsel.
- Børnehaveplads: 1.792 kr. pr. måned i 11 måneder om året
- Børnehaveplads 30 timer: 1.034 kr. pr. måned i 11 måneder om året. Særligt for forældre på barsel.
- Den kommunale frokostordning i børnehaver og integrerede institutioner koster 573 kr. pr. måned i 11 måneder om året.

Forældrebestyrelsen beslutter, om institutionen deltager i en frokostordning, og om det i givet fald er den kommunale frokostordning eller en forældrearrangeret ordning.

Bemærkning vedrørende forældrebetaling i dagpleje og daginstitutioner

Forældrebetalingsandelen for 0-5 årige udgør 25 % af de kommunale driftsudgifter.

Øvrige tilskud

- Ansættelse af ung pige/mand til pasning af barn mellem 0-2 år: 6.200 kr. pr. måned i 12 måneder om året

- Ansættelse af ung pige/mand til pasning af barn mellem 3-5 år: 3.696 kr. pr. måned i 12 måneder om året
- Tilskud til pasning af egne børn i familier med trillinger: 6.200 kr. pr. barn pr. måned i 12 måneder om året.

Juli er betalingsfri måned.

13. SKOLER OG PÆDAGOGISKE FRITIDSTILBUD

IV DAGTILBUDSKLUBBER ENHEDER SKOLEKLUBBER
BBER FRITIDSKLUBBER FOLKESKOLELOVEN UNO
BIDRAG UNGDOMSSKOLELOVEN DERUDOVER DI
RESAMARBEJDE MOTIVATION LÆRING HARMON
EUDDANNELSE LÆRING KREATIV INNOVATIV FA
PERSPEKTIV INDRETNING UDEAREALER EVALU
VSEL EVNER UDFORDRINGER NIVEAU UDVIKLING

SKOLER OG PÆDAGOGISKE FRITIDSTILBUD

1. Politisk arbejdsform

Undervisnings- og Børneudvalget arbejder på området for skoler og pædagogiske fritidstilbud med formulering af forslag til visioner, forandringer, bevillinger og serviceniveau samt med kontrol af samme, når de er vedtaget af Byrådet.

Undervisnings- og Børneudvalget tilrettelægger de politikformulerende og – kontrollerende processer – herunder, at der på det enkelte udvalgsområde sker en inddragelse og dialog med borgere/brugere, med aftale- og kontraktholdere mv.

Området er også omfattet af den sammenhængende børnepolitik.

På området for skoler og pædagogiske fritidstilbud er der 18 skoler og 3 selvstændige klubber. Skolerne er kontraktstyrede enheder, hvor SFO og skoleklubber indgår som en del af kontrakten. De selvstændige klubber er tilsvarende kontraktstyrede. Klubberne (4.–6./7. kl.) fungerer under folkeskoleloven, ungdomsklubberne (7. kl. – 18 år) under dagtilbudsloven og ungdomsskoleloven. Derudover er der den aftalestyrede enhed Fagsekretariatet Børn og Unge.

2. BYRÅDETS VISIONER OG STRATEGIER

Byrådet vedtog den 6. september 2017 en revideret skolepolitik. Skolepolitikken er sammen med "Den sammenhængende børnepolitik", Forebyggelses- og familiestrategien, Inklusionsstrategien og Ungdomspolitikken styrende for udviklingen af politikområdet Skoler og pædagogiske fritidstilbud.

Skolepolitik

Vision

I Skanderborg Kommune bliver alle elever så dygtige, som de kan!

Det gør de, fordi vi i vores skoletilbud først og fremmest lærer eleverne at lære. Det gør vi ved at lære eleverne at sætte udfordrende mål og nå dem, stimulere elevernes nysgerrighed og vidensbegær – og ved at betragte "fejl" som en anledning til yderligere læring.

Vi bygger vores skoletilbud på en grundantagelse om, at ALLE børn glædes og trives ved at lære, og at et godt skoletilbud derfor handler om at

skabe meningsfulde læringsforløb for den enkelte.

Derfor har vi en ambition om at skabe et skoletilbud, som børnene ikke vil hjem fra. En skole, som ruster eleverne til ungdoms- og voksenlivet ved at give dem stærke faglige og sociale kompetencer, mental robusthed og lyst og mod til at indgå i fællesskaber og at lære og udvikle sig hele livet. Eleverne forstår og tager medansvar for det samfund, den kultur og den verden, de er en del af.

Strategispor

Læring, udvikling og kreativitet

At gå i skole handler først og fremmest om at lære og udvikle sig som menneske, og derfor arbejder vi med synlig læring, fordi det er den enkelte elevs bevidsthed om egen læring og udvikling, der giver skolegangen mening.

Vi ser og møder eleverne med tydelige og udfordrende læringsmål og med en forventning om udvikling og progression, så den enkelte bliver så dygtig som muligt. Vi stimulerer elevernes nysgerrighed og lyst til læring og udvikling

gennem dialog og alsidige og tværfaglige læringsforløb, og vi udfolder og styrker elevernes kreativitet, innovative tænkning og tro på, at de kan gøre en forskel.

Eleverne bliver taget alvorligt og mødt med respekt gennem handling og dialog, der medvirker til det lærende og levende fællesskab.

Trivsel og robusthed

At turde at lære er at turde at fejle! God trivsel i skolen er funderet i glæden ved og ikke mindst modet til at lære. Vi gør vores elever robuste og foranderlige ved at give dem redskaberne og modet til at kaste sig ud i nyt og ved at fokusere og belønne selve forsøget, og ikke nødvendigvis udfaldet heraf.

Vi møder den enkelte elev med meningsfulde lærings- og sociale fællesskaber i de tilbud, hvor eleven er, uanset om der er tale om almen- eller specialtilbud. Den enkelte elev skal opleve sig selv som en del af - og også at kunne bidrage til - flere forskellige fællesskaber, og ingen elever må mistrives.

Skoletilbuddene understøtter og udvikler den enkeltes sociale kompetencer ved at udgøre en palet af både store og små fællesskaber.

Vi understøtter elevernes sunde vaner ved at skabe rammer, der gør det sunde valg til det lette valg. Vi udvikler de fysiske rammer, så de inviterer til at fremme bevægelse, leg og motion.

Samtidig vil vi styrke elevernes mentale sundhed ved at understøtte både de mindre, de nære og de store fællesskaber.

Samarbejde og synergi

Vi ønsker et differentieret og alsidigt læringstilbud, der både kan styrke elevernes læring og kendskab til lokal- og samfundslivet. Derfor er vores skoler hver især åbne, opsøgende og nysgerrige på at indgå konkrete og ligeværdige samarbejder med lokale foreninger, virksomheder, ungdomsuddannelserne, Kulturskolen og Ungdomsskolen i forhold til udviklingen af både den fagdelte og den understøttende undervisning.

Samarbejder, der udover at udvikle undervisningstilbuddene, også understøtter den lokale sammenhængskraft og er til gavn for alle lokale aktører.

Vi arbejder tværfagligt om det, vi er fælles om for at skabe en meningsfuld skolegang for eleverne, men vi gør det med afsæt i hver vores faglighed og for at kunne skabe den rette faglige synergi. Vi er dermed undersøgende på hinandens fagligheder i forhold til hele tiden at kunne udvikle og understøtte elevernes læring gennem nye samarbejder.

Vi påtager os ansvaret for alle børns læring og trivsel i skolen, men vi betragter samtidig alle forældre som værdifulde samarbejdspartnere, både i forhold til det enkelte barn, klassen og skolen i sin helhed. Forældrene har således potentielt en stor understøttende rolle i forhold til børnenes læring.

En anderledes skoledag

Vi vil bruge mulighederne i den længere skoledag og i de forskellige aktiviteter såsom lektie- og studiecafe, understøt-

tende undervisning, bevægelse og samarbejdet med lokale aktører til at skabe et varieret og anderledes skoletilbud som ramme for elevernes læring. Og vi er opmærksomme på at udfordre grænserne mellem skole, SFO og klubtilbud, hvis det kan resultere i en mere sammenhængende, varieret og lærende skoledag – enten permanent eller som selvstændige forløb.

Ledelse

At gøre alle elever lige så dygtige, som de kan, fordrer en skoleledelse, der på alle niveauer har ledelse af elevers læring som fælles fokus. Måske lyder det ikke umiddelbart som den store forandring, men der er de facto tale om et paradigmeskifte i forståelsen af skolens kerneopgave og den pædagogiske tilgang.

Skoleledelsen skal i udmøntningen heraf udøve praksisnær pædagogisk ledelse og være proaktive og opsøgende i forhold til hele tiden at udvikle rammerne for elevernes læring og progression. Ledelsen har således et helt særligt ansvar i forhold til, at der i dagligdagen fastholdes et fokus på den enkelte elevs læring, og at eleverne sikres mulighed for at lære uanset afsæt og baggrund. Ledelsen skal endvidere motivere, inspirere og understøtte medarbejderne samt udvikle samarbejdet med eksterne aktører.

Med Skanderborgmodellen er den lokale skoleledelse, inden for den fælles ramme, givet mulighed for i vidt omfang at udvikle det enkelte skoletilbud i overensstemmelse med de behov og muligheder, som findes lokalt.

Digitaliserings- og IT-strategi for skolerne

Formål

Digitaliserings- og IT-strategien udgør rammen og skaber fælles retning for anvendelsen af digitale medier i undervisningen og for investeringer i hardware og software på skoleområdet i

Skanderborg Kommune i perioden 2015-2018. Digitaliseringsstrategien opdateres i efteråret 2019. Derudover skal strategien angive de overordnede rammer for kompetenceudvikling i forhold til anvendelse af digitale medier i undervisningen for både lærere, pædagoger og elever.

Grundsætning

”Forskellige didaktiske mål og forskellige læringsprocesser understøttes bedst af forskellige digitale medier. Derfor skal læringsmålet og læringsprocessen være styrende for valg af digitalt medie og ikke omvendt.”

Dette betyder konkret, at læreren og/eller pædagogen først opstiller det konkrete læringsmål, hvorefter der tages stilling til, hvilket digitalt medie der bedst understøtter læringsprocessen frem mod læringsmålet. Tilsvarende tilrettelægges den enkelte skoles indkøb af nye digitale medier og digitale læremidler med udgangspunkt i skolens didaktiske og pædagogiske mål.

Fokusområder

I strategien er der fokus på følgende 7 områder:

- Tilgængelighed til digitale medier og digital infrastruktur
- Digital læringsplatform
- Digitale kompetencer
- Inklusion
- Effektivisering
- Digitale læremidler
- Digitaliserings- og IT-handleplan.

Strategien kan læses i sin fulde længde på:
www.skanderborg.dk

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR 2020

Ordblindeindsats – Ung til ung

Der etableres ung-til-ung-netværk for unge ordblinde som et supplement til skolernes understøttelse af ordblinde elever.

Ung-til-ung-netværk organiseres som et samarbejde mellem skolerne og PPR.

(Budgettet forøges med 200.000 kr. i 2020 og 100.000 kr. fra 2021 og frem)

Omlægning og reduktion af skolernes svømmeundervisning

Den obligatoriske svømmeundervisning i svømmehaller reduceres fra 2 til 1 årgang (4. eller 5. klasse) De svømmetimer, der bortfalder, erstattes af idrætstimer. Budgettet til transport og leje af svømmehaller kan derved reduceres med 300.000 kr. i 2020 og 700.000 kr. årligt fra 2021.

(Budgettet reduceres med 300.000 kr. i 2020 og 700.000 kr. i 2021 og frem)

Kun klubtilbud til og med 6. klasse

I den nuværende praksis er der forskel på serviceniveau mellem kommunens forskellige klubber. I nogle klubber stopper tilbuddet efter 6. klasse, mens det for andre stopper efter 7. klasse. Serviceniveauet harmoniseres ved at lade alle klubtilbud stoppe efter 6. klasse.

(Budgettet reduceres med 900.000 kr. fra 2020 og frem)

Øget forældrebetaling til klubtilbud

Forældrebetalingen øges til 80 % af den variable tildeling til klubtilbud (å prisen). Den samlede indtægt ved forældrebetaling til klubtilbud forøges derved årligt med 860.000 kr. fra 2020.

(Budgettets indtægter forøges med 860.000 kr. i 2020 og frem)

Harmonisering og reduktion i takster til specialtilbud på skoleområdet

Den samlede budgetramme til specialklasserækker og specialskoletilbud udgør over 85 mio. kr. i 2019, med en stigende budgetramme over de senere år. Det vil være muligt - enten via strukturtilpasninger eller via justering af tildelingstakster pr. elev - at sænke udgiftsniveauet og dermed enhedsomkostningerne pr. elev. Der udarbejdes på baggrund af en analyse konkrete forslag til udgiftsreduktioner, som behandles politisk. Budgettet reduceres med 875.000 kr. i 2020 og 2,1 mio. kr. årligt fra 2021.

(Budgettet reduceres med 875.000 kr. i 2020 og 2,1 mio. kr. i 2021 og frem)

Reduktion i tildeling til aftenklubtilbud

Tildelingen til aftenklubtilbud reduceres med 10 pct., svarende til 650.000 kr. årligt. Der udarbejdes et konkret forslag til udmøntning af besparelsen, som behandles i Undervisnings- og Børneudvalget. Kontraktholderne på området inddrages i udarbejdelsen af forslaget.

(Budgettet reduceres med 650.000 kr. fra 2020 og frem)

Reduktion af funktionen som koordinerende udviklingskonsulent

Fremover frikøber fagsekretariatet ikke længere lærerressourcer på skolerne til løsning af fællesopgaver (både drift og udvikling) inden for skoleområdet (IT-opgaver, tosprogsområdet, naturfag mv.). Skolerne skal fremadrettet selv koordinere og udvikle de pågældende områder. Budgettet reduceres med 165.000 kr. i 2020 og 400.000 kr. årligt fra 2021.

(Budgettet reduceres med 165.000 kr. i 2020 og 400.000 i 2021 og frem)

Mulighed for styrket brug af praktik i folkeskolen

Med henblik på at vurdere, om der fremadrettet kan ske en styrket brug af erhvervspraktik og andre arbejdskendskabsaktiviteter, vil Fagsekretariatet Børn og Unge sammen med skolerne og Ungdommens Uddannelsesvejledning gennemføre en analyse af den eksisterende praksis og mulighederne for at justere denne.

Implementering af standard for registrering og håndtering af elevfravær

Skolerne og Fagsekretariatet Børn og Unge har i 2019 udarbejdet et oplæg til en fælles standard for skolernes håndtering af elevfravær. Efter eventuel politisk godkendelse vil den nye standard skulle implementeres fra 2020.

Opstart af talentklasser på Niels Ebbesen Skolen

Undervisnings- og Børneudvalget arbejder frem mod næste års budgetlægning med henvendelse om opstart af talentklasser på Niels Ebbesen Skolen i samarbejde med håndbold og fodbold.

Analyse på dagpasnings- og skoleområdet

Der afsættes 700.000 kr. i 2020 til at understøtte Undervisnings- og Børneudvalgets arbejde med "Spor 1. Forslag til sikring af øget kvalitet og bæredygtig struktur for skoler og landsbyordninger m.v.". Spor 1 er yderligere beskrevet i budgetaftalen.

(Budgettet forøges med 700.000 kr. i 2020)

Forandringen findes også under politikområde "Dagtilbud til 0-6 årige".

Justering af demografimodeller

For politikområderne "Dagtilbud 0-6 årige" og "Skoler og pædagogiske fritidstilbud" gør det sig gældende, at områderne er omfattet af demografimodeller. De indebærer, at der for hvert ekstra barn i målgruppen automatisk tilføres et ekstra beløb. Således tilføres områderne ca. 40 ekstra mio. kr. i 2022 og ca. 49 mio. kr. i 2023 i forhold til 2019. Forligspartierne er enige om, at der skal besluttes en justering af demografimodellerne for områderne "Dagtilbud 0-6 årige" og "Skoler og pædagogiske fritidstilbud" i løbet af 2020 med henblik på, at de kan få virkning fra 2022. Der er en forventning om, at der er en forskel i udgifterne fra de første børn/elever til de sidste, da grundomkostningerne allerede er dækket af de første børn/elever. De justerede demografimodeller skal medføre en udgiftsreduktion på i alt 10 mio. kr. årligt fra 2022. Økonomiud-

valget skal - i samarbejde med Undervisnings- og Børneudvalget – udarbejde forslag til beslutning.
(Budgettet reduceres med 10 mio. kr. fra 2022 og frem)
Forandringen findes også under politiområde ”Dagtilbud til 0-6 årige”

4. OPFØLGNING PÅ DE POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR TIDLIGERE ÅR

Opfølgning på forandringer fra budget 2018

Forøgelse af tildelingen til skolerne

Byrådet har den 6. september 2017 vedtaget ændringer til tildelingsmodellen til skolerne således, at skolerne med virkning fra skoleåret 2017/2018 tilføres ca. 3,8 mio. kr.

Der flyttes yderligere 3 mio. kr. fra central konto til skolerne. Yderligere tilføres der i budgettet 4 mio. kr. til skolerne. I alt udgør det 10,8 mio. kr. ekstra til skolerne fra 2018 og frem.

Alt i alt sættes børns trivsel således meget højt på dagsordenen i Skanderborg Kommunes Byråd. Det er en opgave, som involverer mange parter herunder skolen, familierne og det omkringliggende samfund. Hvilke redskaber, der vælges for at komme i mål, må foregå i en dialog.
(merudgift på 4 mio. kr. pr. år fra 2018 og frem). Tildelingen er udmøntet i budgettet.

Forberedelse af implementeringen og implementeringsprocessen for Aula som fra sommeren 2019 erstatter SkoleIntra som platform på skoleområdet og på sigt også skal erstatte BørneIntra som platform på dagtilbudsområdet
Aula blev besluttet som en del af det fællesoffentlige Brugerportalsinitiativ (BPI), som skal etablere tidssvarende digitale platforme, der kan understøtte en ny folkeskole og målene i folkeskoleformen. Aula hed tidligere Samarbejdsplatformen. Brugerportalinitiativet udspringer af en aftale imellem forligspartierne ”Aftale om et fagligt løft” samt KL’s projekt om kommunikation og vidensdeling på folkeskole- og dagtilbudsområdet.

Fra januar 2019 vil udrulningen af Aula påbegyndes (udrulles i kommunerne i tre bølger fra januar og frem mod sommerferien), så det pædagogiske personale i de første kommuner tager løsningen i anvendelse. Fra august 2019 vil elever og forældre på alle landets skoler tage Aula i brug. Umiddelbart derefter vil udrulningen til dagtilbudsområdet gå i gang. Implementeringen finansieres af OIK-puljen.
Forandringen er videreført til budget 2019.

Analyse af behovet for bygningsmæssig tilpasning på skolerne

Byrådet har tidligere afsat midler til etablering af nye arbejds-

pladser til medarbejdere på skolen i forbindelse med den nye skolereform. Byrådet ønsker i løbet af 2018 at igangsætte en analyse, der skal kortlægge behovet for yderligere bygningsmæssig tilpasning til nye undervisningsformer for eleverne. Analysen tilrettelægges af Undervisnings- og Børneudvalget, så den indgår i budgetlægningen for 2019. Der sikres sammenhæng til øvrige investeringer i skolernes bygninger.

Undervisnings- og Børneudvalget behandlede på udvalgsmødet i januar 2018 et udkast til en kravspecifikation og tilrettelæggelse af analyse. Den valgte leverandør til udarbejdelse af analysen er SMAK, som på Byrådsmødet i juni præsenterede den endelige rapport for Byrådet.

Undervisnings- og Børneudvalget har på udvalgsmødet i september 2018 behandlet anbefalingerne i rapporten sammenholdt med det generelle kapacitetsbehov på skoleområdet i forhold til et generelt langsigtet investeringsbehov.
Forandringen er gennemført.

Styrket fokus på fagligt svage elever (videreført fra 2017)

Skolelederne sikrer en særlig fokuseret indsats i forhold til faglige svage elever samt anbragte børn, så andelen af unge, der gennemfører folkeskolens afgangsprøve og opnår karakteren 02 i både dansk og matematik, stiger (der tilføres 1 mio. kr. i 2017 og herefter 2 mio. kr. årligt).

Turboforløb er i efteråret 2018 er gennemført for 20 elever og forløber planmæssigt. Uddannelsen er blevet videreudviklet gennem et samarbejde med KFO. Suppleringskurserne forløber planmæssigt på skolerne og sker fortløbende. I forhold til en særlig indsats over for drengene, så arbejdes der stadigvæk med udvikling af et konkret koncept.

Opfølgning på forandringer fra budget 2019

Reduktion af puljer afsat på Fagsekretariatets Børn og Unges budget

I Fagsekretariatet Børn og Unges budgetramme er afsat puljebeløb til finansiering af:

- Efter-/videreuddannelse på skoleområdet
- Implementering af politiske forandringer
- Ikke forlods disponerede ”småprojekter” (ex. særlige udfordringer på kontraktholderniveau og ikke-budgetlagte løbende kapacitetsudfordringer)
- Lederudvikling.

Puljerne reduceres med 1,3 mio. kr. med virkning fra 2019 og frem. Forandringen skal ses i sammenhæng med, at anlægsniveauet på området øges.

(Budgettet reduceres med 1,3 mio. kr. årligt fra 2019 og frem)
Denne forandring ligger også under politikområderne Dagtilbud til 0-6 årige samt Børn og unge med særlige behov.
Forandringen er udmøntet.

Tilpasning af budget til syge-/hjemmeundervisning

Budgettet udgør 1 mio. kr. årligt. Reelt har forbruget de seneste 3 år haft et niveau på ca. 0,75 mio. kr. Endvidere er det forventningen, at det nuværende faktiske forbrug kan reduceres med ca. 0,1 mio. kr. yderligere ved brug af ny teknologi, der gør det muligt for syge elever at følge klassens undervisning hjemmefra.

(Budgettet reduceres med 0,25 mio. kr. i 2019 og 2020, stigende til 0,35 mio. kr. årligt fra 2021). Robot teknologi er indkøbt og i anvendelse.

Reduktion i antal elever på pædagogisk assistent uddannelse

I regi af KKR er Skanderborg Kommune pt. tildelt en dimensionering på 8 PAU-uddannelsespladser i 2018. Der er imidlertid fortsat budgetlagt med 16 elevpladser pr. hold. Det vil således være muligt at reducere til 8 pladser.

(Budgettet reduceres med 0,975 mio. kr. i 2019, 1,1 mio. kr. i 2020, stigende til 1,625 mio. kr. årligt fra 2021 og frem).

I forbindelse med rekruttering af PA-elever til holdet med opstart august 2019, ansættes der 8 elever. Reduktionen er således gennemført.

Udvikling og forenkling af tildelingsmodellen på skoleområdet

På skoleområdet fordeler tildelingsmodellen det samlede budget mellem skolerne. Den nuværende model er meget detaljeret og kompleks, og det er derfor også vanskeligt for den enkelte skole at gennemskue forudsætningerne for sit budget samt principperne for fordelingen mellem skolerne. Der skal derfor i 2019 udarbejdes en mere enkel og gennemskuelig

model for fordelingen af ressourcerne på skoleområdet.

Ny model for ressourcetildeling fremlægges i Undervisnings- og Børneudvalget 12.9.19 med henblik på senere vedtagelse i Byråd.

Forberedelse af implementeringen og implementeringsprocessen for Aula, som fra sommeren 2019 erstatter SkoleIntra som platform på skoleområdet og på sigt også skal erstatte BørneIntra som platform på dagtilbudsområdet (forandringen er videreført fra budget 2018)

Aula blev besluttet som en del af det fællesoffentlige Brugerportalsinitiativ (BPI), som skal etablere tidssvarende digitale platforme, der kan understøtte en ny folkeskole og målene i folkeskoleformen. Aula gik tidligere under navnet Samarbejdsplatformen. Brugerportalinitiativet udspringer af en aftale imellem forligspartiernes "Aftale om et fagligt løft" samt KL's projekt om kommunikation og vidensdeling på folkeskole- og dagtilbudsområdet.

Fra januar 2019 vil udrulningen af Aula påbegyndes (kommunerne ruller på i tre bølger fra januar og frem mod sommerferien), når det pædagogisk personale i de første kommuner tager løsningen i anvendelse. Fra august 2019 vil elever og forældre på alle landets skoler tage Aula i brug. Umiddelbart derefter vil udrulningen til dagtilbudsområdet gå i gang. Det blev medio juni besluttet fra centralt hold at udskyde idriftsættelsen af Aula for alle kommuner. Som følge af den nye tidsplan tages Aula i brug på skolerne i uge 43 og i dagtilbud fra sommeren 2020.

Udvikling af standard for skolernes håndtering af elevfravær

I samarbejde med skolerne skal Fagsekretariatet Børn og Unge udarbejde et oplæg til en fælles standard for skolernes håndtering af elevfravær. En kommende standard skal dels rumme plads til lokale udmøntningsforskelle, særligt i forhold til håndtering af identificeret (bekymrende) fravær. Her vil skolebestyrelserne kunne involveres. En kommende standard skal dog også være retningsgivende for kategoriseringen af, hvornår fravær bliver bekymrende og eventuelt har en sådan karakter, at skolerne skal involvere andre parter i forhold til en håndtering som f.eks. sundhedstjenesten, PPR eller myndighed og foranstaltning. Dette med henblik på at kunne sætte ind med en tidlig indsats til både barnet/den unge og familien. Fagsekretariatet er klar til at fremlægge forslag til standard for kontraktholdere og politisk udvalg. Der afventes en central vejledning i forhold til ny lovgivning, som er trådt i kraft 1. august 2019. Der er igangsat et pilotprojekt med Aarhus Universitet med fokus på afdækning og indsatser ift. elever med fravær, hvor der trækkes på erfaringer fra Aarhus projektet "Back to School". Projektet gennemføres i et tværgående samarbejde mellem skoler, sundhedstjenesten, Myndighed og foranstaltning og PPR.

Afdækning af unges gennemførelse af ungdomsuddannelser

Administrationen får med budgetforliget til opgave at afdække og kontrollere de data, der ligger til grund for opgørelserne over, hvor mange der gennemfører en ungdomsuddannelse,

idet der i dag kan konstateres differencer i tallene fra henholdsvis UU og kvalitetsrapporten på skoleområdet. Forandringen løses inden for den eksisterende budgetramme. Afdækning og kontrol af data vedr. unges gennemførelse af ungdomsuddannelser blev behandlet på møde i Undervisnings- og Børneudvalget den 29. november 2018. Forandringen er således gennemført.

Øget udbud af valgfag og variation i undervisningen

Med henblik på at opnå et mere varieret udbud af valgfag og en mere varieret undervisning skal der ske et styrket samarbejde mellem folkeskolerne og f.eks. Ungdomsskolen, erhvervs- og foreningslivet. Samarbejdet kan både være i forbindelse med udbud af valgfag og/eller i forbindelse med den almindelige undervisning f.eks. gennem brug af fysiske faciliteter.

Forandringen er gennemført. Udviklingen følges. Ny lovgivning på området.

Analyse af en demografimodel på tosprogsområdet

Der udarbejdes i 2019 en analyse af en demografimodel på tosprogsområdet. Analysen indgår i den samlede analyse af demografi- og ressourcfordelingsmodeller på skoleområdet.

Ny model for ressourcefordeling fremlægges i Undervisnings- og Børneudvalget 12. september 2019 med henblik på senere vedtagelse i Byråd.

5. ØKONOMI

Tabel 13.1 viser driftsbudgettet for skoler og pædagogisk fritidstilbud

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Folkeskoler	470.269	487.606	496.057	492.205	484.035	483.184	486.382
Fritidspasning for 0. klasse og derover	47.183	49.025	53.845	48.825	48.669	49.223	50.161
Befordring af elever i grundskolen	15.008	14.819	14.054	14.049	13.781	13.781	13.781
Specialundervisning inkl. specialskoler	73.153	62.431	68.991	63.597	63.597	63.597	63.597
Bidrag til statslige, private skoler, efter- skoler og ungdomsskoler	58.394	60.342	60.342	61.236	61.236	61.236	61.236
Ungdomsskole	15.211	14.230	15.324	13.923	13.923	13.923	13.923
Idrætsfaciliteter for børn og unge *	982	1.188	974				
Justering af demografimodeller på dagtilbud- og skoleområdet				700	0	-10.000	-10.000
I alt	680.201	689.641	709.587	694.535	685.241	674.944	679.080

*Stjærskolen har på forsøgsbasis i perioden 01.08.2017-31.07.2019 overtaget driften af Stjærhallen. Kultur- Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget har den 09.10.2019 besluttet at forlænge forsøgsordningen med 1 år. Den bevillingsmæssige flytning fra Kultur og Fritid til Stjærskolen vil blive foretaget i forbindelse med vedtagelsen af 1. budgetopfølgning 2020.

Regnskab 2018

Der er samlet for bevillingen en positiv afvigelse på ca. 29 mio. kr. mellem det korrigerede budget og regnskabet. I afvigelsen indgår en positiv overførsel fra 2017 til 2018 på ca. 36 mio. kr. Fratrækkes overførslen, er der isoleret for 2018 en negativ afvigelse på 6,8 mio. kr.

Budget 2019

Der er i budget 2019-2022 indarbejdet nedenstående beløb til demografi som følge af ændret børnetal i skoler, SFO og klub. Beløbene er sat i forhold til 2018.

(1.000 kr., 2019-priser)	2019	2020	2021	2022	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Skoler og pædagogiske fritidstilbud	-1.223	423	2.611	5.428	484.035	483.184	486.382

Som følge af budgetforliget for 2019 er der reduceret i puljer afsat i fagsekretariatets budget med 1,3 mio. kr. med virkning fra 2019 og frem.

Herudover er budgettet til syge-/hjemmeundervisning i forbindelse med budgetforliget for 2019 reduceret med 0,25 mio. kr. i 2019 og 2020, faldende til 0,35 mio. kr. i 2021 og frem.

Endelig er budgettet til pædagogisk assistentuddannelsen i forbindelse med budgetforliget for 2019 reduceret fra 16 til 8 elevpladser svarende til 0,975 mio. kr. i 2019, stigende til 1,1 mio. kr. i 2020 og 1,625 mio. kr. årligt i 2021 og frem, jf. afsnit 3.

Budget 2020

Forandringer, der medfører udvidelse på driften:

Analysearbejde på dagpasning og skoleområdet. Budgettet er forøget med 700.000 kr. i 2020.

Ordblindeindsats Ung til Ung. Budgettet er forøget med 200.000 kr. i 2020 og 100.000 kr. i 2021 og frem.

Forandringer, der medfører reduktion af driften:

Omlægning og reduktion af skolens svømmeundervisning. Budgettet er reduceret med 300.000 kr. i 2020 og 700.000 kr. i 2021 og frem.

Kun klubtilbud til og med 6. klasse. Budgettet er reduceret med 900.000 kr. i 2020 og frem.

Øget forældrebetaling til klubtilbud. Budgettet er reduceret med 860.000 kr. i 2019 og frem.

Harmonisering og reduktion i takster til specialtilbud på skoleområdet. Budgettet er reduceret med 875.000 kr. i 2020 og -2.100 i 2021 og frem.

Reduktion i tildeling til aftenklub med 10 pct. Budgettet er reduceret med 650.000 kr. i 2020 og frem.

Reduktion af funktionen som koordinerende udviklingskonsulent. Budgettet er reduceret med 165.000 kr. i 2020 og 400.000 kr. i 2021 og frem.

Justering af demografimodellerne på dagtilbuds- og skoleområdet. Budgettet er reduceret med 10 mio. kr. i 2022 og frem.

Derudover er der med budgetvedtagelsen flyttet 2,7 mio. kr. i 2020 fra anlæg til drift vedrørende kapacitetsudvidelser og renoveringer af skoler samt 4,5 mio. kr. vedr. forbedring af indeklima på skolerne.

Budgetforudsætninger

Budgettildelingsmodeller

Principperne for tildeling til skolernes timetildeling for et skoleår sker på grundlag af elevtallet pr. 5. september i skoleåret (5. september 2019 for skoleåret 2019/20).

Den enkelte skoles elevtal - og hermed antallet af undervisningstimer - udløser et antal stillinger for det skoleår, der starter 1. august. Stillingerne omregnes til et budget for perioden 1. august - 31. december og prisen omskrives til et budget for perioden 1. januar - 31. juli. Skolerne må efterfølgende tilpasse forbruget til de tildelte ressourcer.

For de elevtalsafhængige udgifter (et beløb pr. elev) danner elevtallet pr. 5. september grundlaget for det kommende års budget.

Tildeling af budget til de faste udgifter sker efter andre fastsatte kriterier.

Principperne for tildeling til fritidspasningen

Til både SFO og klub tildeles budget til faste udgifter, der er uafhængige af antal passede børn, samt en takst pr. barn pr. måned som dækker personale- og børnerelaterede udgifter.

Demografi

Dækningsgraden er den procentdel af antal børn i en årgang, der passes. Der er indarbejdet 100 % kompensation for den demografiske udvikling i budgettet for 2020 og frem. Kompensationen for den demografiske udvikling udregnes som antal ændringer i børnetallet i aldersgruppen ganget med dækningsgraden og tildelingen pr. barn. Dertil kommer en mindre regulering i forhold til friplads- og søskendetilskud, da udgifterne hertil også er afhængige af udviklingen i børnetallet. Dækningsgraden 2017 dannede grundlag for budget 2019, dækningsgraden 2018 danner grundlag for budget 2020 osv.

Tabel 13.2 viser dækningsgraden for pasning i SFO og klubber.

	2016	2017	2018
SFO 0. - 2. klasse	87,5 pct.	84,8 pct.	84,6 pct.
SFO 3. klasse	77,5 pct.	78,3 pct.	81,0 pct.
Klubber 4. klasse	73,3 pct.	73,2 pct.	77,4 pct.
Klubber 5. klasse og derover	40,8 pct.	36,9 pct.	55,2 pct.

Beregning af dækningsgraden for Klubber 5. klasse og derover er ændret i 2018, da 7. klasse ikke længere tælles med i prognosen.

Vedr. den andel af forældrebetalingen, der går til udgifter til søskende- og fripladstilskud, danner procentandelen for perioden 1. januar – 30. juni 2019 grundlag for budget 2020.

Tabel 13.3 viser andelen af forældrebetaling, der refunderes som søskende- og fripladstilskud

	1/1-30/6 2018	1/1-30/6 2019
Anvendt til budget	2019	2020
SFO 0. - 2. klasse	35,8 pct.	36,0 pct.
SFO 3. klasse	37,2 pct.	33,7 pct.
Klubber 4. klasse	37,7 pct.	36,9 pct.
Klubber 5. klasse og derover	41,0 pct.	41,0 pct.

Tabel 13.4 viser pasningsbehov

(antal børn)	2020	2021	2022	2023
SFO 0.-2. klasse	2.153	2.201	2.283	2.375
SFO 3. klasse	733	739	720	748
Klub 4. klasse	660	653	659	642
Klub 5. klasse og derover	991	985	973	973
SFO/Klub i alt	4.537	4.578	4.635	4.738
Børn i skole 6-16 år	9.828	9.853	9.885	9.907

Tabel 13.5 viser ændringen i udgifter i forhold til den demografiske udvikling

(1.000 kr.)	2020	2021	2022	2023
SFO/Klub (6-13 år)	126	185	310	592
Skoler (6-16 år)	-1.232	-265	972	1.823

Anlæg

Tabel 13.6 viser anlægsbudgettet for Skoler og pædagogiske fritidstilbud

Note	(I 1.000 kr.)	U/I	Regnskab 2018	Oprinde- ligt Budget 2019	Korrigeret Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
1	Renovering af Højboskolen	U				9.000	24.000	7.500	
2	Ny Skole i Hørning. Fra 2023 anlægsydelse (beløb i 2020 på 10 mio. kr. er flyttet til finanskonto)	U					50.000	40.000	4.310
3	Ny skole i Hørning idrætsfaciliteter							10.000	
4	Udvidelse af kapacitet - Skovbyskolen					6.750	6.750		
5	Udvidelse af kapaciteten af Afdeling D i Låsby	U			3.000	1.014			
6	Fleksibelt modulbyggeri Columbuskolen	U		12.000	9.000	3.042			
7	Ramme jordkøb vedr. skolebyggeri Hørning	U		8.500	3.000	5.500			
8	Renov/opt. ventilation/ indeklime skolerne	U	3.974		6.988			4.500	9.000
I alt			3.974	20.500	21.988	25.306	80.750	62.000	13.310

Bemærkninger til de enkelte anlæg:

Budgetforlig 2020: Det blev ved budgetforliget besluttet at reducere nye projekter på investeringsoversigten med 10% i forhold til de beløb der blev fremført til budgetforhandlingerne.

Dette gør sig således gældende for anlæg nummer 4 nedenfor. Det betyder, at når der i bemærkningerne er anført udgifter til projektet, er de højere, end de vedtagne rådighedsbeløb.

1. Renovering af Højboskolen

Samlet anlægssum er et max. beløb. Beløbet stammer fra SMAK-analysens særlige fokusområder og kommunens analyse vedrørende ventilation og indeklime.

2. – 3. Ny Skole i Hørning. Fra 2023 anlægsydelse flyttet til finanskonto)

Skolen skal leasingfinansieres. Derfor er der afsat beløb til den samlede anlægssum som skal deponeres. I 2020 er 10 mio. kr. heraf flyttet til den rette finanskonto. Fra 2023 er der afsat en leasingydelse, der skal betales til kommunernes fælles kreditforening.

I 2022 er beløbet til idrætsfaciliteter afsat.

4. Udvidelse af kapacitet - Skovbyskolen

Som det fremgår af SMAK-analysen, der blev fremlagt på By-

rådets temamøde 21. juni 2018, er der i dag 29 normalklasser på Skovbyskolen. Elev-og klassetalsprognosen viser imidlertid, at der allerede for nuværende er et behov for 31 klasser, stigende til 33 klasser inden for få år.

Der afsættes derfor beløb i 2020/2021 til en udvidelse med 4 klasser. Der foreligger endnu ikke et konkret projekt for udbygningen, men budgetbeløbet bygger på følgende forudsætninger:

- Udvidelse med 4 klasser
- Udvidelse med 1 klasse udgør 150 m²
- En m² pris på 24.500 kr. (nøgletal for byggeri, 2018K4, indeks 104,8). I nøgletallet indgår 10 procent til uforudsete udgifter, hvilket er under den normale standard, men dette begrundes i den selvstændige budgetlægning til køb af grund, vejanlæg etc.

5. Udvidelse af kapaciteten af Afdeling D i Låsby

Renoveringen er færdig. Det forventes, at der indgås kontrakt med entreprenør med udgangen af september 2019, hvorefter byggeriet af tilbygningen opstartes. Forventes færdigt i uge 7, 2020.

6. Fleksibelt modulbyggeri Columbuskolen

Projektet er i fuld gang. Der er afsat 12 mio. kr. til fleksibelt modulbyggeri for at afhjælpe den aktuelle kapacitetsudfordring på Columbuskolen.

14. BØRN OG UNGE MED SÆRLIGE BEHOV

ARBEJDE UNGDOM UDVIKLING BØRNELIV GLÆDE
NT BEGEJSTRING ROBUSTHED UDFORDRINGER O
E RESSOURCER POTENTIALE RESPEKT ANERKEN
UDFORDRINGER MODGANG FÆLLESSKABER VENS
LDIGHED FORSKELLIGHED KULTUR ERFARINGEN
JÆLP STØTTE FOKUS GENSIDIGHED VÆRDIGHED

BØRN OG UNGE MED SÆRLIGE BEHOV

1. Politisk arbejdsform

Undervisnings- og Børneudvalget arbejder på området for børn og unge med særlige behov med formulering af forslag til visioner, forandringer, bevillinger og serviceniveau samt med kontrol af samme, når de er vedtaget af Byrådet.

Området børn og unge med særlige behov er omfattet af den sammenhængende børnepolitik.

Derudover har Byrådet vedtaget en strategi for forebyggende foranstaltninger og anbringelser samt kvalitetsstandarder for Servicelovens §§ 41 og 42.

Undervisnings- og Børneudvalget får to gange årligt forelagt Ankestyrelsens behandling af indsendte klager over Børn og Unges afgørelser i borgersager. Samarbejdet på tværs af kommuner og Region Midtjylland om brugen og udviklingen af de specialiserede tilbud til børn og unge med særlige behov koordineres gennem rammeaftalen for det specialiserede socialområde (styringsaftalen og udviklingsstrategien), der godkendes af Byrådet hvert år.

Inden for området børn og unge med særlige behov er der i Skanderborg Kommune en kontraktholder, døgninstitutionen Skovbo og den aftalestyrende enhed Fagsekretariatet Børn & Unge.

2. BYRÅDETS VISIONER OG STRATEGIER

For politikområdet Børn og unge med særlige behov henvises der til følgende politikker og strategier:

- Den sammenhængende børnepolitik
 - Den bedste start på livet
 - Skolepolitikken
 - Ungdomspolitikken.
- Forebyggelses- og familiestrategien
- Inklusionsstrategien.

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR 2020

Der er ingen politisk besluttede forandringer til budget 2020.

4. OPFØLGNING PÅ DE POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR TIDLIGERE ÅR

Opfølgning på forandringer fra budget 2018

Understøttelse af forebyggelses- og familiestrategi
Skanderborg Kommune arbejder målrettet for, at alle børn og unge får et godt børne- og ungeliv, hvor de overvejende har oplevelsen af glæde, tryghed, engagement, begejstring og robusthed i forhold til livets udfordringer. I langt de fleste familier sikres denne udvikling og trivsel helt automatisk, men nogle familier kan af forskellige årsager blive udfordret. For at understøtte at alle får de bedst mulige forudsætninger for at bryde en eventuel negativ social arv, ønsker forligskredsen et styrket fokus på det opsøgende arbejde og en tidlig inkluderende indsats, som kan være med til at sikre børns trivsel.

Med henblik på at understøtte implementeringen af en ny forebyggelses- og familiestrategi i Skanderborg Kommune

afsættes 2,5 mio. kr. årligt (dog 2 mio. kr. i 2018). Pengene skal blandt andet sikre, at kommunens indsatser i endnu højere grad end i dag tilrettelægges forebyggende og opsøgende frem for indgribende.

For at styrke den forebyggende indsats og det tværgående samarbejde yderligere, sikrer Direktionen i 2018 en vurdering af, om nye og eksisterende forebyggende, herunder særligt kriminalpræventive indsatser, kan organiseres mere optimalt. Direktionen sikrer også evt. tilpasninger. Det er i den sammenhæng væsentligt at sikre et godt samspil mellem de mange forskellige aktører – såvel professionelle, frivillige som borgerne selv, og at det tydeliggøres, hvor ansvaret ligger.

I løbet af 2018 ønskes der en klarlægning af hvilke tilbud, der er til unge, der har behov for samtaler i enten offentligt eller frivilligt regi. Der tænkes på samtaler med psykolog, socialrådgiver eller vejleder, der kan være en hjælp for unge, der måtte mangle nogen at tale med om personlige problemer og udfordringer. Der ønskes ligeledes en vurdering af, hvor stort dette behov måtte være blandt unge – over 18 år.

Der har været arbejdet med at udvikle en fælles dialogmodel for udsathed på tværs af børne- og ungeområdet. Erfaringerne herfra har ført til at Fagsekretariatet Børn & Unge fremadrettet vil gøre sig yderligere erfaringerne med at

strukturere samtaler eks. i forbindelse med Tværfaglige Samarbejds møder (TS-møder) via metoden "Signs of Safety".

Der er i øvrigt planlagt/iværksat følgende initiativer:

- Projekt "Godt på vej sammen med forældrene" skal - via en systematisk opsporing og på baggrund heraf – sikre en rettidig indsats og styrke den tidlige, forebyggende og tværfaglige indsats i samarbejde med nybagte familier
- Implementering af ADBB-metoden (Alarm Distress BaBy Scale) i sundhedsplejen
- Implementering af ny besøgsprofil i sundhedsplejen
- Etablering af et trivselsteam bestående af fagprofessionelle. Teamet skal, gennem konkrete indsatser, bistå familier hvor der er identificeret et behov for understøttelse af det tidlige relationsarbejde i familien.
- Projekt: implementering af anbefalingerne fra forløbsprogrammerne i forhold til målgrupperne børn og Unge med ADHD, Angst og Depression og Spiseforstyrrelser
- Fagprofessionelt samarbejde mellem kontraktholder og fagsekretariat
- Nye samarbejdsveje for praktiserende læger

- Styrke samarbejdet mellem BUA (Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling i Region Midtjylland) og kommunen. Øget fokus på kommunale indsatser inden børn og unge henvises til Børne og Unge psykiatrien og i samarbejdsrelationer, hvor børn og unge er tilknyttet begge regier.
- Projekt "Når vejene skilles" skal sikre et tilbud til forældre med hjemmeboende børn, der står foran ophør af samliv. Der vil her være en særlig opmærksomhed på kobling til kommende lovændring, hvor et nyt familieretssystem skal træde i kraft i 2019.
- Styrkelse af Myndighed og Foranstaltning. Fortsætte arbejdet med inddragelse af borger og netværk
- På baggrund af analyse i 2018 er det besluttet, at SSP (Skole, socialforvaltning og politi) fremadrettet skal organiseres under Myndighed og Foranstaltning. Ungeteamet, for at styrke samarbejdet omkring børn og unge med risikoadfærd. I 2019 vil vi arbejde med at realisere potentialerne i den ændrede organisering.

Opfølgning på forandringer fra budget 2019

Reduktion af puljer afsat på Fagsekretariatet Børn og Unges budget
På Fagsekretariatet Børn og Unges budgetramme er afsat puljebeløb til finansiering af:

- Efter-/videreuddannelse på skoleområdet
- Implementering af politiske forandringer
- Ikke forlods disponerede "småprojekter" (ex. særlige udfordringer på kontraktholderniveau og ikke-budgetlagte løbende kapacitets-udfordringer)
- Lederudvikling.

Puljerne reduceres med 1,3 mio. kr. med virkning fra 2019 og frem. Forandringen skal ses i sammenhæng med, at anlægsniveauet på området øges.

(Budgettet reduceres med 1,3 mio. kr. årligt fra 2019 og frem) Denne forandring ligger også under politikområderne Dagtilbud til 0-6 årige samt Skoler og pædagogiske fritidstilbud.

Forandringen er udmøntet.

Implementering af forebyggelses- og familiestrategien

Der ses aktuelt en stigning i antallet af børn med behov for støtte og specialtilbud. For at imødegå denne udvikling skal det fulde potentiale i den forebyggende og tidlige indsats på almenområdet udfoldes. Dette skal ske gennem en fastholdelse og styrkelse af de lærere, pædagoger og lederes handlekom-

petence, som er tættest på barnet eller den unge i hverdagen. Derved bibeholdes en professionalisering af det almene system ind i det forebyggende og tidlige område.

Fokus i forandringen bliver dermed at styrke lærere, pædagoger og lederes viden og handlekompetencer i dagtilbud, skoler og klubtilbud f.eks. i forhold at kunne imødegå og håndtere et bredere spektrum af udfordringer på enten individniveau, så færre henvises til f.eks. PPR og specialtilbud eller på gruppeniveau gennem varetagelse af undervisning f.eks. på sundhedsfremme- eller det kriminalpræventive område.

Projekt: "De første 1000 dage." Projektets vision/målsætning er, at alle børn har ret til et alment tilbud. Projektet har især fokus på sammenhængskraften mellem dagtilbud og sundhedstjenesten. Projektet forløber i perioden 1. august 2019 - 31. juli 2021. Gennem projektet arbejdes der med at skabe bedre trivsel for småbørnsfamilier i sårbare og udsatte positioner gennem styrkelse af samarbejdet mellem sundhedstjenesten og dagtilbud. De overordnede mål med projektet er: 1) at styrke den tidlige systematiske identifikation og indsats for småbørn og familier i sårbare og udsatte positioner, som udviser psykosocial mistrivsel,

- 2) at understøtte systematik og sammenhæng mellem de sundhedsfaglige og pædagogfaglige kompetencer og miljøer gennem øget inddragelse af sundhedsplejersker i dagtilbud. Formålet er, at børn og familier i sårbare og udsatte positioner oplever en sammenhængende indsats i forbindelse med start i dagtilbud og tiden i dagtilbud
- 3) at børn og familier med behov for en ekstra indsats i videst muligt omfang bevarer tilknytningen til almenområdet.

Fra november 2019 implementeres FFT (Funktionel Familieterapi - evidensbaseret program), som er et nyt tilbud til udsatte unge og deres familier. FFT indsatsen er til familier med børn og unge mellem 11 og 17 år i milde til alvorlige adfærdsproblemer. Det kan være adfærdsproblemer som problemer i skolen, højkonflikter i familien, misbrug og selvskadende adfærd.

Tilbuddet involverer både den unge, forældre og netværk. Sammen med FFT terapeuten arbejdes der på at styrke familiens relationer, som ofte er særligt udfordret. Begge parter har brug for hjælp til at håndtere den uhensigtsmæssige adfærd på en konstruktiv måde og herigennem opleve, at de kan genetablere en meningsfuld relation igen. Ligeledes er der under behandlingsforløbet fokus på at få genetableret den unges hverdagsliv, det være sig skole, venskabsrelationer, fritidsliv, som ofte er udfordret og som samtidig er relationer, der alle er betydningsfulde for, at en ung kan udvikle kompetencer til at mestre egen tilværelse.

FFT er inddelt i tre faser: motivationsfasen, adfærdsfasen og generaliseringsfasen. Behandlingen består i gennemsnit af

16-20 behandlingssessioner over 4-6 måneder, hvor både den unge og forældrene deltager.

Det forventes, at omkring 35-45 familier med udsatte unge mellem 12 og 22 år kan hjælpes gennem Funktionel Familieterapi hvert år.

Opgørelse af efterværn

Der laves en opgørelse over, hvor mange børn/unge der er tilkendt efterværn i Skanderborg Kommune de sidste 5 år. Det ønskes belyst, hvilke typer af lidelser, de berørte borgere lider af, fordelt på alder.

Analysen igangsættes og forventes afsluttet senest medio 2020.

Børnefaglige undersøgelser – indsats for rettidighed

Byrådet besluttede i forbindelse med Budget 2018 at afsætte 0,4 mio. kr. i 2018 til en målrettet indsats for at sikre af tidsfristoverholdelse for børnefaglige undersøgelser. Uanset at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid har været faldende i 2018, er rettidigheden fortsat langt fra på et tilfredsstillende niveau. Forligspartierne forventer en fortsat intensiveret indsats, og at der sker en løbende opfølgning til Økonomiudvalget, hvor der opstilles måltal med henblik på at øge rettidigheden væsentligt i 2019.

Del-målsætningerne for 2. kvartal 2019 er opfyldt, jf. nedenstående status for 2. kvartal. 2019

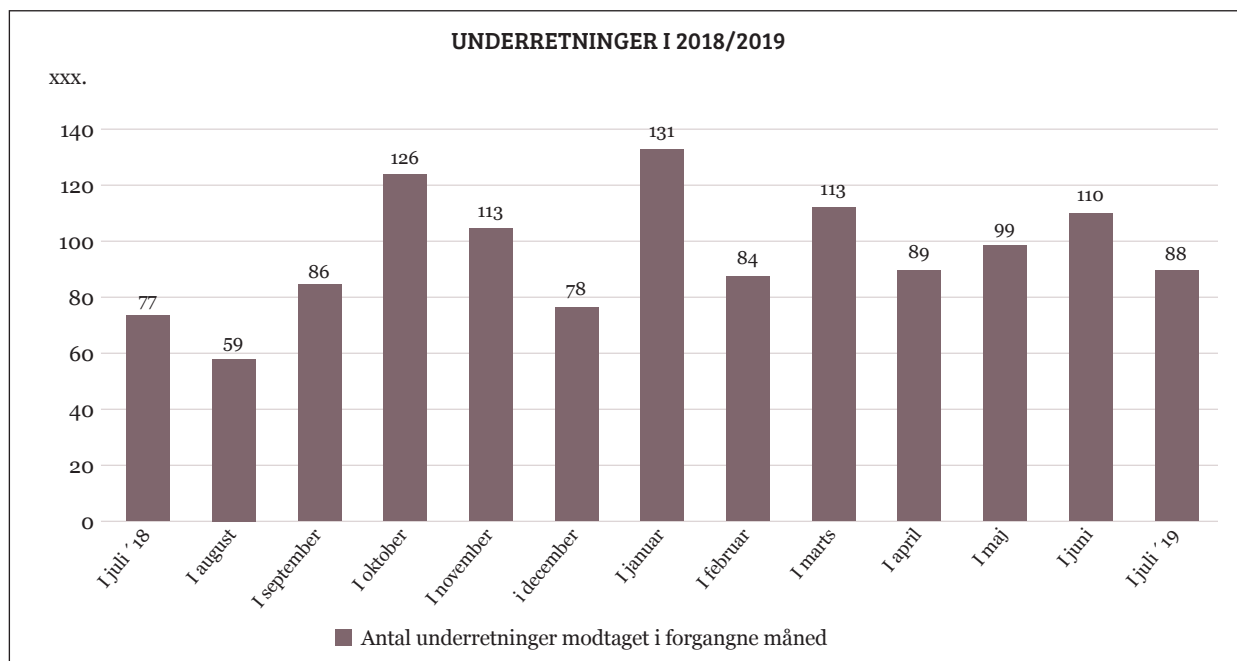
Delmålsætning

Tidspunkt 2019	Rettighedsandel (indenfor 4 mdr.)	Rettighedsandel (inkl. § 50 stk. 7, forlængelse)
Ultimo 2. kvartal	50 %	65 %
Ultimo 3. kvartal	60%	75 %
Ultimo 2019	80%	90%

Status	Rettighedsandel (Indenfor 4 mdr.)	Rettighedsandel (inkl. § 50 stk. 7, forlængelse)
Ultimo 2. kvartal	57.5%	72.5%

Statustidspunkt/sagsbehandlingstid i 2017 / 2018	Gennemsnitlig sagsbehandlingstid
Maj 2017 (N: 177)	6,4 mdr.
Maj 2018 (N: 93)	5,9 mdr.
September 2018 (N: 22)	5,1 mdr.
August 2019 (N: 40 - undersøgelser med frist i 1.+ 2. kvartal '19)	4,4 mdr.

Der arbejdes fortsat målrettet på at forbedre rettidigheden. Afdelingslederne forholder sig hver 14. dag til alle aktive børnefaglige undersøgelser og er i dialog med den enkelte rådgiver i forhold til planlægning af undersøgelsens gennemførelse. En udfordring i forhold til arbejdet er imidlertid, at afdelingen har oplevet en stigning i antallet af underretninger.

Det bemærkes at behandlingstiden i status inkluderer borgers partshøring på 14 dage.

Skanderborg Kommune har forhørt sig ved Revisionsfirmaet BDO i forhold til deres definition af rettighed. Tilbage meldingen derfra er fire måneder ekskl. partshøring. Ud fra BDO's definition ville rettigheden på ovenstående opgørelse/status være højere.

Fremadrettet vil Skanderborg Kommune læne sig op ad BDO's definition på rettighed.

5. ØKONOMI

Tabel 14.2 viser driftsbudgettet for Børn og unge med særlige behov

(1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Fagsekretariatet - myndighedsområdet	117.242	118.569	124.854	121.528	121.552	121.560	121.560
Fagsekretariatet - øvrige områder	20.080	23.772	28.733	23.519	23.757	23.517	23.517
Skovbo (kontrakt)	25.459	25.785	28.308	24.423	24.423	24.423	24.423
Takstindtægter Skovbo (under 18 år)	-19.604	-19.907	-20.669	-19.310	-19.310	-19.310	-19.310
I alt	143.177	148.219	161.226	150.160	150.422	150.190	150.190

Regnskab 2018

Regnskab 2018 udviser et samlet mindreforbrug på 12,9 mio. kr., svarende til 8,2 pct. af det samlede korrigerede budget 2018. Mindreforbruget fordeler sig med 10,5 mio. kr. vedrørende det aftalestyret område (fagsekretariatet) og 2,3 mio. kr. vedrørende det kontraktstyret område (døgninstitutionen Skovbo). Overførsler fra 2017 udgør i alt et overskud på 8,4 mio. kr. (heraf 6,9 mio. kr. vedrørende fagsekretariatet og 1,4 mio. kr. vedrørende Skovbo). Overskuddet er således øget med i alt 5,2 mio. kr. i 2018. Der er ikke overførselsadgang på takstindtægterne.

For fagsekretariatet gælder, at mindreforbruget i 2018 primært vedrører et strukturelt betinget overskud på området. Herudover vedrører mindreforbruget myndighedsområdet, hvor der var budgetteret med en buffer til uforudsete anbringelser, der kun blev delvis effektueret.

Budget 2019

Der blev i budgetforliget for 2019 ikke vedtaget budgetmæssige ændringer, som særligt vedrørte budgetrammen for Børn og unge med særlige behov.

Budget 2020

Der er i budgetforliget for 2020 ikke vedtaget budgetmæssige ændringer, som særligt vedrører budgetrammen for Børn og unge med særlige behov.

Budgetforudsætninger

Fagsekretariatet

Budgettet til anbringelsesforanstaltninger samt udvalgte typer af forebyggende foranstaltninger afspejler den konkrete aktivitet - det vil sige det forventede antal børn og unge i de relevante foranstaltningstyper samt de forventede udgifter

hertil. Budgetforudsætningerne for 2019 udarbejdes med udgangspunkt i den forventede aktivitet for 2019 opgjort pr. ultimo september. Det skal dog understreges, at området i vidt omfang er præget af uforudsigelighed og dag-til-dag-hændelser. Budgetforudsætningerne er derfor præget af at være et "øjebliksbillede" af de forventninger, der er til 2019 på opgørelsestidspunktet.

De øvrige budgetområder under bevillingen tildeles faste budgetbeløb med udgangspunkt i det forventede forbrug i 2018 og udarbejdes i efteråret 2018.

Kontraktenhed

Budgettet for døgn- og aflastningstilbuddet Skovbo er omfattet af de regler og principper, som gælder i medfør af rammeaftalen for det specialiserede socialområde, der årligt vedtages af Region Midtjylland og kommunerne i regionen. Skovbo har – ud over at være en døgninstitution for børn og unge op til 18 år – også pladser til unge op til 25 år.

Skovbos budget er 100 pct. aktivitetsafhængigt og reguleres månedligt på baggrund af det faktiske antal indskrevne på tilbuddet.

6. SERVICENIVEAU OG KVALITETSSTANDARDE

I Skanderborg Kommune foretager Fagsekretariatet Børn og Unge:

- sagsbehandling ved forebyggende foranstaltninger og anbringelser uden for hjemmet med forældrenes samtykke
- sagsbehandling i forhold til børn med vidtgående kroniske lidelser (socialt, pædagogisk og fysioterapeutisk)
- sagsbehandling for henviste børn med pædagogiske psykologiske problemstillinger
- sagsbehandling ved anbringelser uden for hjemmet uden forældrenes/den unges samtykke
- sagsbehandling ift. merudgifter i medfør af servicelovens § 41
- sagsbehandling ift. tabt arbejdsfortjeneste i medfør af servicelovens § 42
- åben og anonym rådgivning.
- sagsbehandling for henviste børn med pædagogiske psykologiske problemstillinger
- sagsbehandling ved anbringelser uden for hjemmet uden forældrenes/den unges samtykke
- sagsbehandling ift. merudgifter i medfør af servicelovens § 41
- sagsbehandling ift. tabt arbejdsfortjeneste i medfør af servicelovens § 42
- åben og anonym rådgivning.

15. ÆLDRE

E PLEJEDISTRIKTER KØKKENOMRÅDET SAMT AL
RÅDET ENDVIDERE ER DER DIALOG SENIORRÅD
TNINGER LIV VÆRDIGHED RESSOURCER SVAGES
ELVHJÆLP NÆRHED OG OMSORG INDDRAGELSE
TATIONSKRITERIER INDIVIDUEL FUNKTIONSNIV
GENOPTRÆNING REHABILITERING BOFORM ME
HED LIVSKVALITETAFLASTNING AFLØSNING STØ
MADSERVICE

ÆLDRE

1. Politisk arbejdsform

På ældreområdet formulerer Socialudvalget forslag til visioner, forandringer, bevillinger og serviceniveau og kontrollerer samme, når de er vedtaget af Byrådet.

Samtidig tilrettelægger Socialudvalget selv de politikformulerende og –kontrollerende processer. Udvalget sørger for at inddrage borgere/brugere og aftale- og kontraktholdere i disse processer.

Som et element i Socialudvalgets politikformulerende og –kontrollerende arbejde indgår udvalget i dialog med interessenter på området – herunder borgere, foreninger, plejedistrikter, køkkenområdet, aktivitets- og træningsområdet samt Seniorrådet. Seniorrådet er også høringsberettiget i forbindelse med beslutninger, der i væsentlig grad påvirker ældres liv.

2. BYRÅDETS VISIONER OG STRATEGIER

Skanderborg Kommunes socialpolitik og værdighedspolitik for ældreområdet Et socialt ansvarligt fællesskab, hvor alle kan bidrage. Politikken, der fremmer de menneskelige ressourcer.

Skanderborg Kommune vil med sin socialpolitik udstede den garanti, at vi vil arbejde for, at flest mulige borgere kan mest muligt selv, og at vi spænder et sikkerhedsnet ud, så de borgere, der har brug for hjælp, får hjælp. Vi mener, at alle har noget at bidrage med. Derfor starter vores indsats med at tage udgangspunkt i borgernes egne ressourcer.

Socialpolitikken skal ses som et udtryk for de bærende værdier og holdninger til arbejdet inden for Socialudvalgets ansvarsområde - og fastlægger dermed den overordnede retning. Værdier og holdninger vil blive gjort håndgribelige og brugbare i underliggende strategier for handicapområdet, socialpsykiatrien, ældreområdet, frivilligt socialt arbejde og misbrugsområdet.

Strategi for Ældreområdet

Folketinget har i forbindelse med Finanslov 2019 vedtaget, at følgende elementer skal indgå i kommunernes værdighedspolitikker:

- Livskvalitet
- Selvbestemmelse
- Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen

- Mad og ernæring
- En værdig død
- Pårørende
- Bekæmpelse af ensomhed

Det fremgår af principperne i socialpolitikken, at livskvalitet bl.a. er i videst muligt omfang:

- At kunne klare sig selv
- At kunne indgå i og bidrage til sociale fællesskaber
- At hjælp og støtte gives med udgangspunkt i den enkeltes konkrete behov og ressourcer.

De nævnte elementer er indarbejdet enten direkte eller indirekte i nedenstående fokusområder.

1. Tydelig, koordineret og helhedsorienteret indsats: En rehabiliterende tilgang i alle indsatser, tydelige mål og indsatser, tværfaglige og fleksible indsatser, der arbejder i samme retning, fælles sprog, dokumentation, fagsystemer og velfærdsteknologi, der løfter borgernes livskvalitet og frigør ressourcer.

2. Plejecentre med tidssvarende boliger, faciliteter og arbejdsmiljø: Plejecentre, der matcher udviklingen på ældreområdet, åbne plejecentre i samspil med omgivelserne, større sundhedsfaglige krav til kommunen tænkes ind i udviklingen af centrene.
3. Afhjælpe og forebyggelse af ensomhed: Mulighed for at indgå i interessefællesskaber og sociale netværk, understøtte eller genskabe kontakt til pårørende, venner og bekendte, opsøgende aktiviteter som en del af indsatsen, udvikling og videreudvikling af tilbud i kommunalt og frivilligt regi.
4. Digitalisering og tydelig kommunikation: Nemt tilgængelig, forståelig og tydelig kommunikation i øjenhøjde – uanset kommunikationsformen, god formidling af de generelle tilbud på ældreområdet og af den enkelte borgers sag, understøttelse af borgernes brug af digitale selvbetjeningsløsninger og information til borgere uden adgang til digitale løsninger og internet.

Tilsynspolitik

Serviceoven stiller krav om, at alle kommuner formulerer en tilsynspolitik på ældreområdet. I Skanderborg Kommune har Byrådet vedtaget en tilsynspolitik, der dækker både ældre- og handicapområdet.

Tilsynets opgave er at kvalitetssikre,

- at tilbud beliggende i Skanderborg Kommune tilbyder borgerne en indsats præget af ligeværdighed, tryghed og udvikling
- at borgerne får den hjælp, som de har ret til efter loven og efter de beslutninger, som Byrådet har truffet
- at hjælpen er tilrettelagt og bliver udført på en faglig og økonomisk forsvarlig måde
- at forebygge ved at gribe korrigerende ind, før mindre problemer udvikler sig til alvorlige problemer

Plejeboligplan

Byrådet har i april 2015 vedtaget en plejeboligplan. Det er formålet med en ny

plejeboligstruktur, at vi samler mindre plejecentre i større enheder med tilbud om tidssvarende boliger, faciliteter og arbejdsmiljø. Moderne plejecentre skal dække behovet for aktiviteter, genoptræning, akut pleje, aflastning med videre. Centrene skal drives i samspil med omgivelserne. De skal være åbne for områdets borgere, der kan bidrage med liv i centrene, samt borgere, der kan have behov for at drage nytte af centrenes faciliteter og tilbud.

Udvikling i det nære sundhedsvæsen med tidligere udskrivning og større og mere komplekse krav til kommunen, samt mere plejekrævende borgers flytning til plejeboliger med stigende krav til høj faglighed til følge, bør tænkes ind i fremtidens pleje- og ældreboligstruktur.

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR 2020

Øget dimensionering vedr. SOSU-elever

For at imødegå rekrutteringsudfordringerne på ældreområdet har Byrådet besluttet at øge elevoptaget til social- og sundhedsuddannelserne. Der arbejdes med at øge optaget af både unge og voksne til området. (Budgettet forøges med 2,704 mio. kr. fra 2020 og frem)

Ekstraordinær demografipulje på ældreområdet i 2021

Med forandringen afsættes en ekstraordinær demografipulje til hjemmeplejeområdet som følge af underkapacitet på plejeboligområdet i 2021. (Budgettet forøges med 5,664 mio. kr. i 2021)

Afledt drift til kapacitetsudvidelse på plejeboligområdet

Med forandringen afsættes driftsøkonomi til de udvidelser af plejeboligkapaciteten, der fremgår af investeringsoversigten. (Budgettet reduceres med 562.000 kr. i 2020 og 5,894 mio. kr. i 2021 og forøges med 12,339 mio. kr. i 2022 og 16,120 mio. kr. i 2023)

Øget egenbetaling til betalende selvtrænere

Egenbetalingen til betalende selvtrænere forøges fra 50 kr. til 75 kr. om måneden. Den samlede indtægt øges derved med 100.000 kr. årligt. (Budgettets indtægter øges med 100.000 kr. i 2020 og frem)

Reducere renhold af Hjemmeplejens vognpark

Niveauet for renhold af Hjemmeplejens vognpark reduceres. Derved reduceres udgifterne til de personaleomkostninger, der er ved rengøring af Hjemmeplejens vognpark, samt udgifterne til vaskehal. Budgettet reduceres med 75.000 kr. i 2020 og 100.000 kr. årligt fra 2021. (Budgettet reduceres med 75.000 kr. i 2020 og 100.000 i 2021 og frem)

Reduktion af værdighedsmidlerne

Reduktion af værdighedsmidlerne med 2,2 mio. kr., når midlerne overgår til bloktilskuddet fra og med 2020. (Budgettet reduceres med 2,2 mio. kr. i 2020 og frem)

Klippekort på plejecentrene reduceres

I den nuværende klippekortsordning tilbydes alle beboere på plejecentre og borgere, der er på midlertidigt genoptræningsophold og midlertidigt aflastningsophold, en halv times ekstra hjælp om ugen. Det er den enkelte borger, der beslutter, hvad tiden skal anvendes til. Med denne forandring reduceres budgettet til klippekort på plejecentrene med 1,2 mio. kr. årligt. Det fremtidige indhold i klippekortsordningen tilrettes i henhold hertil. (Budgettet reduceres med 1,2 mio. kr. i 2020 og frem)

To produktionskøkkener i stedet for fem

Der etableres to produktionskøkkener på ældreområdet i stedet for fem. De planlagte afdelingskøkkener fastholdes. Budgettet reduceres med 250.000 kr. i 2019 og 1,2 mio. kr. fra

2021 og frem. (Budgettet reduceres med 250.000 kr. i 2020 og 1,2 mio. kr. fra 2021 og frem)

Rekruttering og fastholdelse af personale på ældreområdet Skanderborg Kommunes ældreområde står (i lighed med de øvrige kommuners ældreområder) over for massive udfordringer vedrørende rekruttering af kvalificeret personale til håndtering af et stigende antal ældre. Derfor er det essentielt, at Skanderborg Kommune formår at fastholde dygtige medarbejdere lidt længere og samtidig fokuserer på rekruttering af nye dygtige medarbejdere. Der er derfor en række igangværende og kommende initiativer, som skal bidrage til at håndtere denne udfordring.

Skanderborg Kommune tilbyder ikke længere intravenøs behandling til borgere i eget hjem

Skanderborg Kommune tilbyder ikke længere borgerne mulighed for at modtage behandling med medicin og væske via blodbanen (intravenøs behandling) i deres eget hjem fremfor på sygehuset. Skanderborg Kommune ser det som en opgave, Region Midtjylland skal finansiere. Skanderborg Kommune vil gå i dialog med Region Midtjylland om at få regionen til at finansiere opgaven med henblik på, at intravenøs behandling til borgere i eget hjem igen kan tilbydes borgerne i Skanderborg Kommune.

4. OPFØLGNING PÅ DE POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR TIDLIGERE ÅR

Opfølgning på forandringer fra 2018

Tilførsel af ekstra midler på 7 mio. kr. til ældreområdet til imødegåelse af decentrale udfordringer

Ældreområdet har et efterslæb på sundhedsfagligt personale f.eks. sygeplejersker på kommunens plejecentre. Samtidig er der flere syge end tidligere, som bor på centrene i kortere perioder. Beløbet gives derfor bl.a. til et kvalitetsløft af de sundhedsfaglige opgaver på vores plejecentre. (merudgift på 7 mio. kr. pr. år fra 2018 og frem)

Pengene er tildelt til sygeplejen til styrkelse af denne, herunder sygeplejersker på plejecentre. Fra og med 1. februar har alle plejecentre fast tilknyttede sygeplejersker.

Styrkelse af den kommunale akutfunktion

Kommunerne skal fra 2018 leve op til Sundhedsstyrelsens kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner. Med en styrkelse på 3,1 mio. kr. pr. år udvides den nuværende dækning i Akutfunktionen, til at dække hele døgnet alle ugens syv dage. (merudgift på 3,1 mio. kr. pr. år fra 2018 og frem)

Der er fra den 1/6 2018 ansat 6 nye akutsygeplejersker.

Akutfunktionen er forankret under Plejedistrikt Skanderborg, men samarbejder tæt med de 4 hjemmesygeplejeteam i ældreområdet.

Akutteamet er fuldt normeret til døgndækning alle ugens 7 dage fra den 1. oktober 2018. Akutteamet lever hermed op til Sundhedsstyrelsens "Kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner i hjemmesygeplejen".

Der er et øget antal henvendelser til akutteamet, i overensstemmelse med at akutteamet fra den 1. juni 2018 har været fuldt normeret dag og aften alle ugens 7 dage.

Akutteamet samarbejder tæt med hjemmesygeplejen om at kvalitetssikre og udvikle sygeplejen. Der arbejdes aktuelt med fælles mål om forebyggelse af indlæggelser.

Fri adgang til mælk, saftvand, juice og kaffe på kommunens plejecentre

Beboere på plejecentrene får tilbud om fri adgang til mælk, saftvand, juice og kaffe.
(merudgift på 1,727 mio. kr. fra 2018 og frem)

Borgere og pårørende er orienteret om tilbuddet pr. brev og via infoskærme på centrene. Medarbejdere er orienteret af nærmeste leder på baggrund af orienteringsbrev fra Vores Køkken.

Da drikkevarerne ikke mere er en del af prisen for døgnpakken, er prisen for denne nedsat. For en fuld døgnpakke er prisen nedsat 10 kr. pr. døgn. Vores Køkken følger økonomien på området. Forandringen indgår i udviklingskontrakten for Vores Køkken.

Styrkelse af aflastningstilbud til borgere med demens og deres pårørende

Målet med styrkelsen af kommunens indsats er, at Skanderborg Kommune kan leve op til de ønsker og behov målgruppen har. Samt at kommunen kan leve op til anbefalingerne fra den Nationale Demenshandlingsplan, der kom i januar 2017.

Den Nationale Demenshandlingsplan påpeger at:

- Kommunen har ansvaret for bl.a. at tilbyde en bred vifte af tilbud f.eks. dagtilbud og træningsforløb og aflastning til pårørende.
- Kommunens opgave er at sikre, at der er tilbud til målgruppen i hele forløbet - lige fra borgeren har fået stillet diagnosen til den sidste tid på plejecenteret. (merudgift på 2,65 mio. kr. i 2018 og 1,95 mio. kr. fra 2019 og frem)

Det nye daghjem for borgere med demens er fuldt etableret fysisk på Aktivitet og Træning, Kildegården. Samtidig, ud over det nye daghjem, er træningstilbuddet for borgere med let demens: "Aktiv med demens" igangsat med 6 pladser (aktuelt 5 borgere visiteret).

Der er desuden etableret tilbud om fysisk, kognitiv og social træning på Aktivitet og Træning, Kildegården. Tilbuddet retter sig mod borgere, der er tidligt i demensforløbet. De sidste træningsredskaber er under indkøb.

Der er fuld udnyttelse af tilbuddene.

Implementering af national strategi for telemedicinsk hjemmemonitorering til borgere med KOL (kronisk obstruktiv lungelidelse)

Forandringen videreføres og indgår dermed i budgetopfølgningerne i 2019.

Aflevering af diverse prøver til praktiserende læge

For at sikre at ingen borgere, uanset bopæl, belastes unødigt af at skulle aflevere diverse prøver hos egen læge – ikke mindst under midlertidige ophold på kommunens plejecentre – aftales det, at Fagsekretariatet ældre og kontraktholderne i fællesskab laver et forslag til ensartet praksis, som forelægges Byrådet i 2018.

Der er i 2017 lavet procedure, der danner grundlag for en ensartet praksis for aflevering af prøver. Det undersøges, hvordan denne procedure og praksis fungerer. Undersøgelsen vil danne grundlag for tilbagemeldingen til det politiske system.

Der arbejdes på alle plejecentre opmærksomt efter kommunens "procedure for transport af urinprøver" for borgere der bor i plejebolig. Proceduren lægger op til forskellige måder at løse opgaven på, afhængigt af borgernes behov og muligheder, samt afhængigt af afstanden til behandlingsansvarlig læge.

Der gennemføres en spørgeskemaundersøgelse blandt plejedistrikterne, som skal indhente erfaringer og viden om praksis gennem det sidste år. Tilbage melding til det politiske system vil finde sted i efteråret 2018.

Harmonisering af boliger i Ry og Galten fra plejeboliger til ældreboliger på lige fod med øvrige ældreboliger i kommunen (videreført fra budget 2016)

Forandringen videreføres og indgår dermed i budgetopfølgningerne i 2019.

Kvalitet og sammenhæng i overgange fra hospital til kommune via psykiatrisbygger (videreført fra budget 2017)

Formålet er, at psykisk syge borgere, som er indlagte eller i ambulante forløb sikres en koordineret og sammenhængende indsats, der kan fremme deres helbredelse, medvirke til øget stabilitet og forebygge komplikationer.

Det foreslås, at psykiatrisbyggerfunktionen overgår til drift. Effekten af indsatsen skal vurderes i 2018 (der afsættes 500.000 kr. i 2017 og 2018).

Socialudvalget behandlede rapporten vedrørende psykiatribrobyggeren på udvalgsmødet den 5. april 2018. Der er i budgetaftalen for 2019 afsat midler til en varig fremadrettet etablering af denne funktion.

Opfølgning på forandringer fra 2019

Skanderborg Kommune tilbyder fortsat intravenøs behandling til borgere i eget hjem

Skanderborg Kommune tilbyder fortsat, at borgere har mulighed for modtage behandling med medicin og væske via blodbanen (intravenøs behandling) i deres eget hjem fremfor på sygehuset. Der afsættes midler hertil i 2019. Det er en opgave, som burde finansieres af Region Midtjylland. Skanderborg Kommune har i budgetåret 2019 afsat 2,1 mio. kr. til opgaven. Skanderborg Kommune vil gå i dialog med Region Midtjylland for at få regionen til at finansiere opgaven igen. (Budgettet forøges med 2,1 mio. kr. i 2019)

Skanderborg Kommune modtager et stabilt antal borgere til behandling med medicin og væske via blodbanen (intravenøs behandling). De kommer primært fra Regions Hospitalet Horsens, men også fra øvrige sygehuse eksempelvis Aarhus. I 2018 blev det til i alt 194 forløb. Akutteamet kvalificerer opstarten af behandlingen i kommunen, som leveres af hjemmesygeplejen dag og aften.

Regionen og kommunerne i Region Midt drøfter aktuelt situationen omkring IV-behandling i de midtjyske kommuner set i lyset af sundhedsminister, Ellen Trane Nørbys svar til Folketingets sundheds- og ældreudvalg vedr. IV-behandling i borgerens hjem. (3/12 2018).

Skanderborg Kommune bidrager til og følger drøftelser i Region Midt om fælles finansiering og samarbejdsaftaler (fælles IV-aftale).

Der er udarbejdet udkast til forandring budget 2020 -23 for det fremadrettede arbejde med opgaven.

Funktionen pårørendevejleder videreføres og gøres permanent, når Værdighedspuljen 2016-2019 overgår til Skanderborg Kommunes bloktilskud

En fuldtidsstilling som pårørendevejleder gøres permanent fra 2020, når finansieringen fra Værdighedspuljen ophører. Det forudsættes, at pårørendevejlederen finansieres af Værdighedspuljen i 2019. (Budgettet forøges med 0,45 mio. kr. fra 2020 og frem).

Pårørendevejleder er ansat på fuld tid og finansieres i 2019 af Værdighedsmidlerne. Jf. forandringen i Budget 2019, gøres fuldtidsstillingen permanent og finansieres fra 2020 og frem via en forøgelse af budgettet med 0,45 mio. Forandringen er hermed gennemført.

Kvalitet og sammenhæng i overgange fra hospital til kommune via psykiatribrobygger
Skanderborg Kommune har fire års erfaringer med en psykia-

tribrobygger - en fagperson der bygger bro for udsatte borgere med psykiske lidelse i overgange fra psykiatrisk hospital til eget hjem. Der afsættes midler til en varig fremadrettet etablering af denne funktion.

(Budgettet forøges med 0,56 mio. kr. fra 2019 og frem).

Der er etableret en varig psykiatribrobyggerfunktion.

Forandringen er hermed gennemført.

Dosispakker – medicin fra apotek

En del borgere med tilknytning til hjemmeplejen og sygeplejen får i dag deres medicin pakket i dosispakker fra apoteket. Det gælder også for mange borgere på handicap- og psykiatriområdet. Der er store geografiske forskelle på hvor mange borgere, der er med i ordningen. Der tilstræbes at forskellene udlignes således at de borgere, der kan benytte ordningen med dosispakker i videst mulig omfang tilknyttes ordningen. 2019 anvendes som et overgangså, hvor ordningen præsenteres over for de borgere, som kan benytte dosispakning. Dette skal ske i et tæt samarbejde med den praktiserende læge, der ordinerer dosispakning.

(Budgettet reduceres med 0,75 mio. kr. fra 2020 og frem).

Der arbejdes med indsatsen i de 4 plejedistrikter.

Kommunens hjemmesygeplejersker drøfter med alle nye borgere, der ønsker hjælp til medicinbehandling, hvilke alternative muligheder der er. Heriblandt at medicinen pakkes på apoteket (dosispakker). Dette fokuserede arbejde betyder at der reelt findes alternativer så som:

- velfærdsteknologiske hjælpemidler gør at borgeren selv kan
- borgere kommer i sygeplejeklinikken og får deres medicin doceret
- dosispakning fra apoteket

I et vist omfang er der også en vurdering af allerede visiterede medicindoseringer, om de kan omlægges til en af de tre ovennævnte muligheder.

Nogle læger ønsker ikke at ordinere til dosispakker, fordi det er uegnet når borgerens medicinindtag bliver ustabil. Kommunen er i dialog med lægerne herom.

Nogle borgere er bange for at miste kontakten med hjemmesygeplejen, når de ikke modtager medicindosering fra hjemmesygeplejen. Her er opgaven at sikre at borgeren kan føle sig tryk.

Revisitering af borgere i hjemmeplejen

Alle visitationer som ikke for nyligt er gennemgået, gennemgås med henblik på at afslutte ydelser, som ikke længere har relevans og tilpasse ydelser til borgerens behov.

(Budgetterne reduceres med 1 mio. kr. årligt fra 2019 og frem).

Revisteringen er nu påbegyndt. Dermed afsluttes ydelser, som ikke længere har relevans og tilpasses ellers til borgerens behov.

Madleverance til borgerne to gange om ugen i hjemmeplejen

Det er tidligere besluttet, at mad skal bringes ud til borgerne alle ugens dage fra og med ibrugtagning af Fællesskabets Hus. Det nuværende serviceniveau med madleverancer to gange om ugen til borgere i Hjemmepleje fastholdes. (Budgettet reduceres med 1 mio. kr. i 2019, stigende til 2 mio. kr. årligt fra 2020 og frem).

Det nuværende serviceniveau er fastholdt, og budgettet er reduceret med 1 mio. kr. i 2019.

Forandringen er hermed gennemført.

Tiltrækning, uddannelse og fastholdelse af professionelt personale i ældreplejen

Det fremgår bl.a. af Personaleredegørelsen for 2017, at ældreområdet har det højeste procentuelle sygefravær, det højeste langtidssygefravær, det højeste antal ulykkesanmeldelser og den højeste personaleomsætning. Forligsparterne vurderer derfor, at der er behov for målrettet at arbejde med at tiltrække, uddanne og fastholde professionelt personale på ældreområdet – både for at sikre gode forhold for de ældre, men også for at sikre et godt arbejdsmiljø for de ansatte. Emner som langtidssygefravær, vikarforbrug, mange deltidsstillinger, stor personaleomsætning, tiltrækning af arbejdskraft m.m. skal indgå i arbejdet, som dels skal afdække området og dels komme med anbefalinger til fremtidige indsatser. Seniorrådet

og de faglige organisationer skal inddrages i arbejdet. Der er allerede afsat 4,4 mio. kr. årligt i årene 2018-2021 til bedre bemanning i ældreplejen, herunder flere fuldtidsansatte. Beløbet er finansieret af puljemidler fra Staten. Det forventes, at der vil blive afsat yderligere midler på finansloven til den opgave. (Ingen budgetmæssige ændringer).

Socialudvalget har udarbejdet et forslag en revideret forandring vedrørende fastholdelse og rekruttering, der er fremsendt til budgetforhandlingerne.

Der har været afholdt temadrøftelse med Beskæftigelse og Sundhed samt HR i regi af chefgruppen på ældreområdet ældre. Her var der en identificering og drøftelse af mulige indsatsområder.

Der er nedsat en gruppe på tværs af Ældre og Handicap, Beskæftigelse og Sundhed samt HR, hvor der er fokus et mere struktureret arbejde vedrørende sygefravær. Dette arbejde har tilknytning til forandring nr. 57 "Målrettet indsats på sygedagpengeområdet i forhold til Skanderborg Kommune som arbejdsgiver".

Der er endvidere nedsat en gruppe, som arbejder med afklaring vedrørende den lokale afdeling af SOSU skolen.

Implementering af national strategi for telemedicinsk hjemmemonitorering til borgere med KOL (kronisk obstruktiv lungelidelse) (forandringen er videreført fra budget 2018) Regeringen, KL og Danske Regioner har indgået aftale om at udbrede telemedicinsk hjemmemonitorering til borgere med KOL i hele landet inden udgangen af 2019. Beslutningen om, at telemedicinsk hjemmemonitorering til borgere med KOL skal udbredes til hele landet, indgår som en del af økonomiaftalen mellem KL og Regeringen for 2016. Der er dog ikke afsat midler til den lokale implementering af landsdelsprogrammer. Der skal derfor påregnes en regional/kommunal medfinansiering i forbindelse med udbredelsen. Konkret vil der være behov for finansiering af bl.a.:

- Organisering og implementering af landsdelsprogrammet
- Modning af den lokale telemedicinske infrastruktur
- Uddannelse/kompetenceudvikling af det sundhedsfaglige personale
- Uddannelse af borgere og pårørende
- Indkøb/leasing og drift af telemedicinsk udstyr.

Opstartsomkostningerne ved implementeringen af strategien er finansieret af OIK-puljen, hvorefter den løbende drift kan indeholdes i de eksisterende budgetter, da der samtidig er tale om en effektivisering.

Skanderborg Kommune følger fortsat landsdelsprojektet i Region Midt. Dermed følger Kommunen også tidsplanen, som er udskudt i forhold til den oprindelige plan.

Driftsstart forudgået af prøveforløb forventes at blive maj 2020.

Samtlige af landets kommuner og regioner har indgået et samarbejde om Fælles Udbud af Telemedicin (FUT)

- Den 30. november 2018 blev det offentliggjort, at leverandøren af den første landsdækkende infrastruktur til telemedicin blev Systematic, som i samarbejde med Trifork og Netic skal levere løsningen
- Der er indgået rammeaftale med tre leverandøren på telemedicinske medarbejdløsninger og 5 leverandøren på telemedicinske borgerløsninger. Det forventes at de to løsninger er valgt og bestilt i løbet af marts 2019.

Der er processer i landdelsprojektet, som inddrager borgere og pårørende, således at deres viden og behov medtænkes. I løbet af efteråret 2019 vurderer ældreområdet i Skanderborg kommune behov for kompetenceudvikling, på baggrund af anbefalinger fra landsdelsprojektets uddannelseskoncept. Skanderborg Kommune afventer nyeste tal på økonomien fra landsdelsprojektet, for at kunne udregne præcise udgifter til implementering og drift af opgaven, ud over kommunes udgifter til de fælles udbud og indkøb.

Harmonisering af boliger i Ry og Galten fra plejeboliger til ældreboliger på lige fod med øvrige ældreboliger i kommunen

Der er pr. ultimo april 2018 visiteret efter fritvalgsreglerne til 21 ud af 46 boliger – fordelt med 14 boliger i Ry og 7 boliger i Galten. Forandringen er dermed ikke afsluttet i 2018, og Byrådet viderefører forandringen til 2019. Besparelsen er indarbejdet i det tekniske budget.

Der er pr. medio august 2019 visiteret efter fritvalgsreglerne til 25 ud af de 46 boliger – fordelt med 16 boliger i Ry og 9 boliger i Galten.

Velfærdsteknologi skrives ind i kvalitetsstandarderne
I kvalitetsstandarderne på Ældreområdet indføres som princip, at det fremover altid som det første vurderes, om velfærdsteknologi kan være (en del af) løsningen når borger søger om hjælp. (Der reduceres ikke i budgetterne).

De reviderede kvalitetsstandarder er godkendt i Byrådet ultimo januar 2019. Forandringen er hermed gennemført.

Analyse: Fælles internt vikarkorps

Der igangsættes en analyse af, om der er en gevinst ved at etablere et fælles internt vikarkorps med fastansatte vikarer. Formålet med et fælles internt vikarkorps er at samle vikarerne i én enhed med henblik på en mere effektiv udnyttelse af vikartimer. Et internt vikarkorps vil kende Skanderborg Kommunes systemer og arbejdsgange og hurtigt kunne indgå i opgaveløsningen. Samtidig vil der være mindre behov for anvendelse af eksterne vikarer. Der igangsættes en analyse af gevinsten ved at etablere et fælles, internt vikarkorps med fastansatte vikarer. (Der reduceres ikke i budgetterne).

Analysen af fælles internt vikarkorps er præsenteret for og overdraget til Byrådet på budgetseminaret d. 20. juni 2019. Forandringen er hermed gennemført.

Analyse: To produktionskøkkener i stedet for fem på ældreområdet

Med plejeboligplanen blev der besluttet en struktur for køkkenområdet med etablering af et produktionskøkken i hver centerby, og at maden færdigtilberedes i afdelingskøkkenerne på de enkelte centre. Produktionskøkkenet i Fællesskabets Hus i Ry skal samtidig producere maden til frit valg.

Der igangsættes en analyse af, om der kan spares udgifter ved at ændre køkkenstrukturen til ét produktionskøkken, som leverer mad til plejecentrene, samt produktionskøkkenet i Fællesskabets Hus, som leverer mad til frit valg. (Der reduceres ikke i budgetterne).

Analysen er fremlagt for Byrådet i juni. Udgifter til gennemførelse af analysen andrager 252.900 kr. inkl. rejsetid. De forventes dækket af det første års besparelse, hvis det besluttes at ændre køkkenstrukturen. Forandringen er hermed gennemført.

Analyse: Sammenlægning af korttidspladser

De nuværende 30 korttidspladser i Skanderborg Kommune er fordelt på seks plejecentre. Der er således kun meget få korttidspladser på de enkelte plejecentre, hvilket kan vanskeliggøre en faglig velfunderet opgavevaretagelse, herunder håndtering af de sundhedsopgaver, som i større og større omfang flytter fra hospital til kommune - og en optimal drift af korttidspladserne.

Byrådet vil derfor, at der udarbejdes en analyse af konsekvenserne ved at samle korttidspladserne på et plejecenter. Analysen skal både afdække, om en samling af korttidspladserne kan forbedre kvaliteten, hvilken personalesammensætning der skal være og om der vil være synergier og stordriftsfordele forbundet med at samle. (Der reduceres ikke i budgetterne). Analysen af sammenlægning af midlertidige døgndekede pladser er præsenteret for og overdraget til Byrådet på budgetseminaret d. 20. juni 2019. Forandringen er hermed gennemført.

Funktionen opsøgende medarbejdere "Ensomme Ældre" drøftes ved budgetlægningen for Budget 2020

Opsøgende medarbejdere i projektet "Ensomme Ældre" har siden 2014 været finansieret af midlertidige puljeordninger. Værdighedspuljen fra 2014-2019 overgår imidlertid til bloktilskud i 2020, hvorefter Byrådet selv kan prioritere opgaverne. Der tages i budgetprocessen for Budget 2020 stilling til, om to fuldtidsstillinger som opsøgende medarbejdere for ensomme og udsatte ældre i projekt "Ensomme Ældre" skal gøres permanente fra 2020, når finansieringen fra Værdighedspuljen ophører. (Budgettet ændres ikke).

På baggrund af drøftelser og beslutning ved Socialudvalgsmødet i juni 2019 er en fuldtidsstilling som opsøgende medarbejder for Ensomme. Ældre overført til teknisk budget.

5. ØKONOMI

Tabel 15.1 viser driftsbudgettet for ældreområdet

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Fagsekretariatet	24.604	60.222	27.159	36.884	34.778	35.855	35.855
Vores Køkken	5.153	5.575	6.405	6.701	5.665	5.652	5.652
Plejedistrikt Galten	67.746	66.162	73.867	72.396	72.211	72.043	72.043
Plejedistrikt Ry	65.678	61.484	63.874	65.341	65.170	65.014	65.014
Plejedistrikt Skanderborg	113.264	103.883	133.795	128.104	127.813	127.551	127.551
Plejedistrikt Hørning	61.619	49.244	59.708	62.962	62.828	62.702	62.702
Aktivitet og træning	29.390	33.645	36.733	35.345	35.197	35.187	35.187
Pulje vedr. demografi		5.097	0	5.377	16.093	37.946	48.098
Statslige puljer	-4.079		2.205	0	0	0	0
I alt	363.375	385.312	403.746	413.110	419.755	441.950	452.102

Regnskab 2018

Regnskab 2018 udviser et samlet mindreforbrug på 4,7 mio. kr. svarende til 1,2 pct. af det korrigerede budget 2018.

Aftaleområdet

Aftaleområdet kommer ud af 2018 med et merforbrug på 4,3 mio. kr. Heraf er de 0,7 mio. kr. overført fra 2017. Årsagen til merforbruget er, at der er et merforbrug på 9,8 mio. kr. på det budget, hvorfra der sker månedlige tildelinger til kommunens plejecentre.

Grunden til, at resultatet på aftaleområdet trods alt kun bliver på -4,3 mio. kr., er, at der er flere engangsbevillinger, som ikke har været anvendt i 2018, og som derfor skal budgetteres i 2019 også. Det drejer sig særligt om:

- Midler til rådgivning i forbindelse med nyt plejecenter i Galten: 1,3 mio. kr.
- Tværgående udviklingstiltag (plejedistrikter): 0,8 mio. kr.
- KOL forebyggelse af hjemmebesøg: 0,9 mio. kr.
- Kompetenceløft til kommunalt sundhedspersonale: 0,8 mio. kr.

Plejecenter

Der blev i forbindelse med 2. budgetopfølgning 2018 givet tillægsbevilling på 10,4 mio. kr. til ændring af timeprisen og dermed finansiering af et basisbudget i overensstemmelse med de politisk vedtagne servicestandarder.

Beregningen af tillægsbevillingen til plejecenter var baseret på en antagelse om, at tyngde og belægning i de første måneder af 2018 var på niveau med et fremtidigt gennemsnit for området. Belægningen steg dog brat efterfølgende, og der har i andet halvår af 2018 været gennemsnitligt 12-15 flere indskrevne i kommunens plejeboliger sammenlignet med starten af året. På årsbasis betyder den øgede belægning en merudgift på ca. 4,5 mio. kr.

Samtidig har der været en stødt stigende tyngde, målt på udviklingen i gennemsnitskategorierne for borgere i kommunens plejeboliger. Fra at have ligget på niveau på 3,15 i den nuværende model med kategorierne 0-8 i starten af året, er borgerne gennemsnitligt visiteret til kategori 3,3 ved udgangen af 2018. Det skal bemærkes, at et skift i gennemsnitskategori på 0,01 betyder merudgifter for ca. 400.000 kr.

Hjemmepleje

Der blev ved 2. budgetopfølgning 2018 givet en tillægsbevilling på 5,6 mio. kr. til hjemmeplejen til at dække et forventet merforbrug for hele 2018. Beløbet blev ikke bevilliget i overslagsårene dvs. fra 2019 og frem. I stedet for blev igangsat en politikkontrol på området bl.a. med henblik på at skabe økonomiske balance i hjemmeplejen fra 2019.

Af opfølgningen på politikkontrollen fremgår det, at der er fundet reduktioner/tilpasninger for 6 mio. kr. årligt og ved en indfasning for 2019 burde det alt andet lige have sikret økonomisk balance på hjemmepleje i 2019.

Der er imidlertid ikke økonomisk balance på hjemmeplejeområdet primo 2019. Det skyldes, at antallet af visiterede borgere er steget markant mere end forventet henover 2018 - og at antallet af visiterede timer er steget markant i december. Det skal påpeges, at hvis politikkontrollen ikke var blevet iværksat, var hjemmeplejen kommet ud med et betydeligt underskud i 2018. Implementering af politikkontrollen blev påbegyndt ultimo 2018 og har således medvirket til at området går i nul i 2018 på trods af, at der er en markant større stigning i antal borgere og visiterede timer end forudsat.

Demografi

Demografipuljen på 4,5 mio. kr. blev udmøntet ved 2. budgetopfølgning for at kompensere for den stigende aktivitet i Frit Valg i 2018.

Statslige puljer

Statslige puljer kommer ud af 2018 med et mindreforbrug på 2,2 mio. kr. Det skal bemærkes, at der er betydelige finansielle forskydninger på området. Det skyldes, at de forskellige tilskud udbetales i større rater, og udbetalingerne følger ikke nødvendigvis regnskabsårene.

Kontraktområder

Samlet overfører kontraktområderne 6,75 mio. kr. fra 2018 til 2019, hvilket er en øget opsparring på 9 mio. kr. i forhold til året før.

Isoleret overfører plejedistrikterne netto 1,6 mio. kr. fra 2018 til 2019, hvilket er en øget nettoopsparring på 6,4 mio. kr. i

forhold til året før. Forklaringerne er hovedsagelig:

- 1) Plejedistrikt Skanderborg øger opsparringen med 9,5 mio. kr. i forhold til sidste år. Det skyldes hovedsagelig en øget budgettildeling på både plejecenter og hjemmepleje uden tilsvarende behov for øget normering/personaleressourcer
- 2) Plejedistrikt Ry har øget gælden med 2 mio. kr. i 2018. Beløbet er dog påvirket af en modtaget arv i 2017 på 0,8 mio. kr., som først er blevet delvist anvendt i 2018. Den "rene" forøgelse af gælden udgør således 1,6 mio. kr. Merforbruget skyldes primært visitering af flere sygeplejeydelser end der er afsat budget til samt tilsvarende på hjemmeplejen i Dalbogårds distrikt
- 3) Plejedistrikt Hørning har øget merforbruget med 1,6 mio. kr. i 2018. Merforbruget skyldes primært et stort vikarforbrug på sygeplejen og hjemmeplejen. For hjemmeplejen gælder, at der har været et stort sygefravær, mens det for sygeplejen skyldes rekrutteringsvanskeligheder og visitering af flere sygeplejeydelser, end der er afsat budget til
- 4) Specialcenter Baunegården er overgået organisatorisk at høre under Socialpsykiatrien under Borgere med fysiske og psykiske handicap. Derfor er budgettet flyttet til håndtering af ældre borgere. Der blev i forbindelse med budgetopfølgning 1/2018 flyttet 9,2 mio. kr.

Budget 2019

Overordnet set er der i forbindelse med budgetforliget for 2019 tildelt 0,66 mio. kr. yderligere på Ældreområdet. Samlet set var der i budgetforligt udvidelser for 2,66 mio. kr. og reduktioner for 2 mio. kr.

Ud over udvidelser og forandringer blev det i Budget 2019 vedtaget, at følgende analyser skal understøtte budgetlægningen for 2020:

- "Fælles internt vikarkorps"
- "2 produktionskøkkener i stedet for 5 på ældreområdet"
- "Sammenlægning af korttidspladser"

Demografipuljen er ikke ændret i forhold til det tekniske budget, der blev godkendt i budgetforliget for 2018. Overgangen til nyt omsorgssystem betyder, at dataserierne endnu ikke er tilstrækkeligt lange til at understøtte en ny beregning. Det bliver et fokuspunkt i budgetlægningen for 2020 at få genberegnet demografimodellen.

Budget 2020

Der er i budgetaftalen 2020 på ældreområdet vedtaget 10 forandringer heraf tre med budgetudvidelser, fem med budgetreduktion og to inden for den nuværende budgetramme. Der er i budget 2020 en budgetudvidelse på 3,98 mio. kr. hvoraf 5,7 mio. er afsat til ekstraordinær demografipulje. I budget 2023 er budgetudvidelsen på 19,7 mio. kr. heraf 16,1 mio. kr. til udvidelse af plejeboligkapaciteten. Læs mere om de enkelte forandringer i afsnit 3.

Derudover er der med budgetvedtagelsen flyttet 2,049 mio. kr. i 2020 fra anlæg til drift vedrørende anvendt borgernær teknologi og 1,019 mio. kr. vedrørende maskiner til Vores Køkken.

Budgetforudsætninger

Demografi

Byrådet besluttede den 27. februar 2019 at overgå til fast tildeling på plejecenterområdet. Da udviklingen i tyngde og belægning samt økonomien på plejecenterområdet indgår som centrale parametre kan den nuværende demografimodel ikke videreføres. Byrådet vedtog derfor den 26. juni 2019 en ny demografimodel, som virker fra og med den 1. januar 2020.

De overordnede principper i den nye demografimodel er, at

- plejecenterområdet ikke indgår i fremskrivningsgrundlaget.
- Sygeplejen og Hjemmeplejen er delt op i 2, så det er tydeligt, hvilke beløb der skal tilgå hvert af de to områder.
- Sund Aldring indregnes med 1 % pr. år – og kun for de aldersgrupper, hvor det giver mening at forvente en udskydelse af plejebehovet.

Kapacitetsmodel

Demografiuljen skal fremover kun finansiere det demografisk betingede budgetbehov i Hjemmeplejen og Sygeplejen. Derfor har Byrådet samtidigt godkendt en såkaldt "kapacitetsmodel". Kapacitetsmodellen skal sikre, at der ved ændringer i antallet af plejeboliger sker en tilsvarende ændring i driftsbudgettet til området.

Kapacitetsmodellen fastsætter et beløb pr. plejebolig, som budgettet skal reguleres med, når henholdsvis opførelse og

afvikling af plejeboliger vedtages. Beløbet pr. plejebolig består dels af faste budgetter til plejepersonale (318.313 kr. i 2019-PL) og centersygeplejersker (17.529 kr. i 2019-PL) dels af budgetter, der vurderes individuelt fra sag til sag. Budgetterne til følgende områder skal vurderes fra sag til sag:

- Nattevagter
- Ledelse og administration
- Bygningsdrift
- Mellemkommunal afregning
- Tomgangshusleje

Ovenstående punkter kan ikke beløbssættes generelt, da der eksempelvis vil være stor forskel i budgetbehovet ved opførelse af nye plejeboliger i forbindelse med eksisterende plejecenter kontra opførelse af et helt nyt plejecenter. Det gælder særligt for de 3 første punkter.

Ligesom principperne i demografimodellen er kapacitetsmodellen gældende fra og med 1. januar 2020.

Styringsprincipper

Med vedtagelsen af demografimodellen blev styringsprincipperne på Ældreområdet ligeledes fastlagt. Fremover er området rammestyrer, hvilket betyder, at Ældreområdet tildeles en (demografireguleret) ramme, hvorefter økonomien ligger fast. Eventuelle budgetudfordringer skal håndteres ved, at Fagchefen fx justerer servicen til borgerne inden for de gældende kvalitetsstandarder (hvis budgettet ikke kan holdes inden for kvalitetsstandarderne, skal det fremlægges til politisk behandling).

ANLÆG

Tabel 15.2 viser anlægsbudgettet for Ældre

Note	(i 1.000 kr.)		Regn-skab 2018	Oprindeligt Budget 2019	Korrigeret Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
1	Plejeboliger Skanderborg (Dagmargården)	U				11.720	23.240		
2	Sammenl. midlertidige pladser Kildegården	U						8.100	5.310
3	Plejeboligplan i Galten	U		2.000				1.800	15.030
4	Nyt plejecenter i Ry	U	71.536	38.832	42.904	8.619			
5	Nyt plejecenter Ry yderligere faciliteter	U	10.251	6.247	8.882	2.028			
6	Nyt plejecenter i Ry Servicearealer	U I	6.386	7.343	8.591	2.028 -2.880			
7	Ny køkkenstruktur	U			300	4.124			
8	Tekn. løsninger (anvendt borgernær teknologi) beløbet er flyttet til drift i 2020	U	157		283				
9	Vores Køkken – Maskiner, beløbet er flyttet til drift	U							
10	Plejedistrikt Ry anlægsmidler	U			1.000				
11	Elektronisk låsesystem	U	739		888				
12	Grønne arealer i tilknytning til Fællesskabets Hus	U		500	445				
13	Renov. afdelingskøkkener på plejecentre	U I	204 -3.466						
14	I alt	N	85.808	54.922	63.293	25.639	23.240	9.900	20.340

Bemærkninger til de enkelte anlæg

Budgetforlig 2020: Det blev ved budgetforliget besluttet at reducere nye projekter på investeringsoversigten med 10% i forhold til de beløb der blev fremført til budgetforhandlingerne.

Dette gør sig således gældende for anlæg nummer 1 og 2 ovenfor. Det betyder, at når der i bemærkningerne er anført udgifter til projektet, er de højere, end de vedtagne rådighedsbeløb.

1. Plejeboliger Skanderborg (Dagmargården)

Byggeriet foretages som en udvidelse af Dagmargården med 60 pladser og tilhørende serviceareal. Området mellem Sygehusvej og Vesterskovvej er i gældende Kommuneplan 16 udlagt til offentlig formål. Inden for eksisterende lokalplan for Dagmargården er der resterende ubebyggede byggefeltet op langs hhv. Sygehusvej og Vesterskovvej. Byggefelterne rummer mulighed for opførelse af to fløjbebyggelser i tre etager. Administrationen har været i dialog med Skanderborg Andelsboligforening (SAB), der skal stå for byggeriet på Dagmargården. På baggrund af denne dialog og tilbagemeldingerne fra SAB er der opstillet et anlægsbudget samt afdækket en række forudsætninger, forbehold og opmærksomhedspunkter. Forudsætninger, forbehold og opmærksomhedspunkter:

- At det påtænkte byggeareal i dag ejes af Region Midt. SAB skal således erhverve denne jord, inden projektering m.v. kan iværksættes.
- At der ikke er lavet undersøgelse af jordbundforholdene, og der tages derfor forbehold for eventuelle udfordringer på dette område, der kan påvirke tidsplan, proces og få byggemodningsomkostningerne til at stige så meget, at det resterende budget skal justeres, så det ikke overstiger max-beløbet for anlægget.
- At grundkapitalsprocenten eventuelt vil blive reguleret i 2021. Det betyder, at skema A skal være godkendt i 2020, da en regulering i grundkapitalsprocenten ellers kan medføre en ændring af Skanderborg Kommunes udgift.
- At der i dag ligger et botilbud for borgere med handicap på arealet.

2. Sammenlægning midlertidige pladser Kildegården

De midlertidige pladser samles på Kildegården. Det forudsætter at der skabes fysisk kapacitet hertil. Derfor afsættes 8,1 mio. kr. til udvidelse med 20 pladser på Dagmargården i 2022. Der afsættes endvidere 10,6 mio. kr. i årene 2023 og 2024 til tilpasninger på Kildegården. Tilpasningen er beskrevet i "Analyse af sammenlægning af midlertidige døgndækkede plaser" fra maj 2019.

3. Plejeboligplan i Galten

Udmøntning af etape 2 af Plejeboligplanen, hvor plejecentret i Galten skal ombygges/nybygges. I den oprindelige investeringsoversigt var der samlet set afsat rådighedsbeløb på 15 mio. kr. i 2020. Heraf er 3 mio. kr. frigivet i 2017 til nedrivning af det tidligere rådhus i Galten.

Nettoanlægsudgifterne til boligerne er under forudsætning af etablering af 89 boliger (86 permanente og 3 midlertidige døgndækkede pladser) i henhold til befolkningsprognosen.

Udgifterne til servicearealer og fællesskabsarealer er afsat med udgangspunkt i anlægsudgifterne for nyt plejecenter i Ry, ud fra et forholdsmæssigt skøn i forhold til antallet af boliger.

4. – 6. *Nyt plejecenter i Ry*: Fællesskabets Hus i Ry forventes at være klar til indflytning i december 2019. Rådighedsbeløb afsat i 2020 er til diverse slutregninger samt udgifter i forbindelse med indflytning.

7. Ny køkkenstruktur

I 2019 foretages undersøgelser i forbindelse med bygningsmæssige ændringer ved ny køkkenstruktur. Rådighedsbeløbet til de bygningsmæssige ændringer ligger i 2020.

8. teknologiske løsninger

Rådighedsbeløb til velfærdsteknologi på ældreområdet. I 2019 forventes det, at der præsenteres en konkret plan for brugen af midlerne i 2020. Beløbet er i 2020 flyttet til driften.

9. Vores Køkken - maskiner

Til indkøb af køkkenmateriel til Vores Køkken. Beløbet er i 2020 flyttet til driften.

Anlæg 10-13

Der henvises til bemærkninger i regnskaber, status på anlægsprojekter ved budgetopfølgningerne samt tidligere politikerehåndbøger.

6. SERVICENIVEAU OG KVALITETSSTANDARDER

Byrådet har godkendt en række kvalitetsstandarder, der fastlægger serviceniveauet for indsatser, der knytter sig til Serviceloven, Sundhedsloven samt Almenboligloven. Det vil sige kvalitetsstandarder for:

- Personlige pleje, praktisk støtte og rehabilitering
- Plejebolig, plejehjem og ældreboliger
- Aflastning og afløsning
- Hjælpe midler
- Sygepleje

- Aktivitet og træning
- Aktiverende og forebyggende aktiviteter
- Kørsel til aktiviteter
- Opsøgende og forebyggende hjemmebesøg.

Standarderne for pleje og praktisk hjælp, rehabiliteringsforløb, aktivitet og træning samt opsøgende og forebyggende hjemmebesøg skal godkendes af Byrådet hvert år.

Se kvalitetsstandarderne i afsnittet politikker og serviceniveau her: www.skanderborg.dk/kvalitetsstandard

Kvalitetsstandarderne tager udgangspunkt i en rehabiliterende tilgang. Det betyder, at kommunen i samarbejde med borgeren afklarer og finder borgerens ressourcer, så hjælpen kan blive givet som en aktiverende indsats. Herved kan borgeren bevare og udvikle sin funktionsevne med mulighed for at leve et så selvstændigt liv som muligt.

Takster vedtaget i Byrådet i Budget 2020

Plejecentrene:

Morgen- og formiddagspakke	25,00 kr./dag
Varm mad og efterfølgende mellemmåltid	48,00 kr./dag
Kold mad og efterfølgende mellemmåltid	34,50 kr./dag
Døgnpakke.	107,50 kr./dag

Plejecentrene:

Vask af personligt tøj pr. måned . . .	Skal "hvile i sig selv" pr. boligområde
Madservice, hovedret	50,00 kr./portion
Madservice, bilet.	10,75 kr./portion

Taksten for fuldkost og hovedret er reguleret af et lovmæssigt "loft over egenbetaling for madservice i plejeboliger mv." Det tilstræbes, at en månedlig betaling ikke overstiger loftet, uanset hvor mange dage måneden indeholder. Den årlige regulering af taksten sker via en satsreguleringsprocent fastsat af Finansministeriet.

Omsorgstandpleje 530 kr./ pr. år

Taksten for omsorgstandpleje svarer til det lovmæssigt regulerede loft over egenbetalingen.

Kørsel til aktivitet og træning 15 kr./enkelt tur
Selvtræning 158 kr./kvartal

16. BORGERE MED FYSISKE OG PSYKISKE HANDICAP

UMMELIGHED BOTILBUD EVNE SOCIALPSYKIATRI
 UD BORGERSTYRET PERSONLIG DIALOG FORPLIG
 VALITET INKLUSION RETTIGHEDER MULIGHEDER
 R PLANLÆGNING INDSATS HELHEDSORIENTERING
 ÆNDER PÅRØRENDE ASSISTANCE FUNKTIONSN
 ANGFOLDIGHED BEVÆGELSE FUSION KOORDIN
 AMMENHÆNG PSYKIATRI RENOVERING KULTUR

BORGERE MED FYSISKE OG PSYKISKE HANDICAP

1. Politisk arbejdsform

På handicap- og socialpsykiatriområdet formulerer Socialudvalget forslag til visioner, forandringer, bevillinger og serviceniveau og kontrollerer samme, når de er vedtaget af Byrådet.

Samtidig tilrettelægger Socialudvalget de politikformulerende og –kontrollerende processer. Udvalget sørger for at inddrage borgere/brugere og aftale- og kontraktholdere i disse processer.

Som et element i Socialudvalgets politikformulerende og –kontrollerende arbejde indgår udvalget i dialog med interessenter på området – herunder borgere, foreninger, kontraktholderne samt Handicaprådet. Handicaprådet skal også høres i forbindelse med beslutninger, der har betydning for borgere med fysiske og psykiske handicap.

2. BYRÅDETS VISIONER OG STRATEGIER

Socialpolitik og Værdighedspolitik for Ældreområdet er den overordnede ramme på Socialudvalgets område. Visionen er et socialt ansvarligt fællesskab, hvor alle kan bidrage.

Skanderborg Kommune vil med sin Socialpolitik udstede den garanti, at vi

vil arbejde for, at flest mulige borgere kan mest muligt selv, og at vi spænder et sikkerhedsnet ud, så de borgere, der har brug for hjælp, får hjælp. Vi mener, at alle har noget at bidrage med. Derfor starter vores indsats med at tage udgangspunkt i borgernes egne ressourcer.

Socialpolitikken skal ses som et udtryk for de bærende værdier og holdninger til arbejdet inden for Socialudvalgets ansvarsområde - og fastlægger dermed den overordnede retning. Værdier og holdninger vil blive gjort håndgribelige og brugbare i underliggende strategier for handicapområdet, socialpsykiatrien, ældreområdet, frivilligt socialt arbejde og misbrugsområdet.

Strategien på handicapområdet indeholder tre fokusområder:

- Kvalitet i tilbuddene: Boliger og aktivitetstilbud, der understøtter og styrker borgernes livskvalitet, et stærkt fagligt fundament, samspil, samskabelse og anvendelse af teknologi.
- Mulighed for mestring af eget liv: Tydelige fælles mål og koordinering af indsatser, sammenhængende og

helhedsorienterede indsatser, fælles IT-systemer og platforme.

- Øget livskvalitet: Sociale fællesskaber, tilknytning til arbejdsmarkedet.

Strategien på socialpsykiatriområdet indeholder fire fokusområder:

- Passende boligtilbud: Passende boligtilbud som en forudsætning for behandlingen, sikring af flow i de midlertidige boliger
- Undgå social stigmatisering og isolation: Meningsfulde fællesskaber, privat-, uddannelses-, arbejds- og fritidslivet, en tostrengt indsats, samarbejde med civilsamfundet
- Fælles mål og koordinering på tværs: Fælles mål og delmål, koordinering og fælles IT systemer
- Støtte- og aktivitetstilbud: Tryghed og fleksibilitet, gavn af indsatsen, primære og sekundære aktiviteter, udbredelse af kendskab til indsatser blandt relevante aktører, anvendelse af teknologi - kommunikativt og i behandlingen.

Solund Musik-Festival

Tilsynspolitik

Serviceoven stiller krav om, at alle kommuner formulerer en tilsynspolitik på ældreområdet. I Skanderborg Kommune har Byrådet vedtaget en tilsynspolitik, der dækker både ældre- og handicapområdet.

Tilsynets opgave er at kvalitetssikre,

- at tilbud beliggende i Skanderborg Kommune tilbyder borgerne en indsats præget af ligeværdighed, tryghed og udvikling
- at hjælpen er tilrettelagt og bliver udført på en faglig og økonomisk forsvarlig måde
- at forebygge ved at gribe korrigerende ind, før mindre problemer udvikler sig til alvorlige problemer.
- at borgerne får den hjælp, som de har ret til efter loven og efter de beslutninger, som kommunalbestyrelsen har truffet

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR 2020

Udvidelse af åbningstiden i aktivitets- og samværstilbud i Socialpsykiatrien og yderligere mulighed for visiteret tilbud

Aktivitets- og samværstilbuddet i Socialpsykiatrien udvider åbningstiden med 16 timer om ugen i hverdagene. Der udvides også med yderligere muligheder for uvisiteret aktivitets- og samværstilbud i Skanderborg Kommune. Budgettet til Socialpsykiatrien forøges med 282.000 kr. i 2020 og frem.

Delvis udligning af nedtrapning af tilførte budgetbeløb fra budgetforliget for 2019 – Borgere med fysiske og psykiske handicap

I budgetforliget for 2019-2022 blev der indarbejdet en forøgelse af budgettet på politikområdet Borgere med fysiske og psykiske handicap. Dette med henblik på at håndtere den ubalance, der gennem en årrække har været på området. I samme ombæring blev der imidlertid indarbejdet en nedtrapning af beløbene i perioden med det formål, at der i pe-

rioden arbejdes med at bremse udgiftsvæksten på området. Det kan imidlertid konstateres, at der fortsat er udfordringer med at overholde budgettet. Med udgangspunkt i det nuværende aktivitetsniveau må denne tendens forventes at fortsætte i budgetoverslagsårene. På denne baggrund udlignes den indarbejdede budgettrappe fra budgetforliget for 2019 delvist. Budgettet forøges med 4,2 mio. kr. i 2020 og frem.

Bortfald af svømmeundervisning hos FOF

Fra og med 2020 fornyes kontrakten med FOF ikke. Det medfører en besparelse på i alt 450.000 kr. pr. år. Besparelsen dækker sparede udgifter til undervisning, leje af svømmefaciliteter samt befordring. Borgere, som kan have behov for genoptræning/vedligeholdelsestræning, tilbydes i stedet for dette i regi af "Aktivitet og Træning" inden for den eksisterende budgetramme. Budgettet reduceres med 450.000 kr. i 2020 og frem.

4. OPFØLGNING PÅ DE POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER

Opfølgning på forandringer fra budget 2018

Hverdagens helte kan gøre en forskel - velfærd og livsglæde

En ansøgningspulje til at bringe hverdagens helte i spil til mere velfærd og livsglæde inden for ældre- og handicapområdet. Initiativet skal forsøge at skabe bedre eller mere velfærd og livsglæde for ældre samt borgere med handicap eller sindslidelse. Dette sker ved at aktivere de borgere, som har en idé, der kan skabe nytte for deres medborgere. Borgerne får mulighed for dette ved at søge en pulje med midler, som kan bringe deres idéer i spil.

Byrådet godkendte den 25. april 2018 de opstillede forslag til kriterier til at kunne modtage puljemidler, at godkende forslag til proces, samt at godkende forslag til et idépanel. Socialudvalget besluttede på møde den 16. august 2018, hvem der skulle modtage puljemidler på baggrund af indstilling fra det nedsatte idépanel bestående af Socialudvalget samt en repræsentant fra henholdsvis Handicap- og Seniorrådet.

Midlerne til de udpegede indsatser blev udbetalt i august – september 2018. Socialudvalget vil i foråret 2019 blive orienteret om status for projekter og aktiviteter.

Muligheder og potentiale for frivilligt arbejde for borgere, som står uden for arbejdsmarkedet og ikke er i uddannelse
Regeringen udsendte maj 2016 10 mål for social mobilitet. Det indgik i økonomiaftalen mellem KL og Regeringen, at kommunerne skal arbejde med disse.

Udfordringen og mål nummer 10 i regeringens mål for social mobilitet lyder: Personer uden for arbejdsfælleskabet er underrepræsenterede i den frivillige indsats. Målet er, at flere mennesker, som står uden for arbejdsmarkedet og som ikke er i uddannelse, skal være en del af den frivillige indsats.

Med henblik på at forfølge dette mål igangsættes et arbejde med at afdække de nuværende muligheder for frivilligt arbejde i forbindelse med kommunale indsatser og foreningslivet, og potentielle nye muligheder for frivilligt arbejde samt identificering af eventuelle barrierer, og hvordan disse kan overkommes.

Arbejdet har i efteråret været sat i bero efter aftale med Socialudvalget. Forandringen videreføres og indgår dermed i budgetopfølgningerne i 2019.

Færre skal være hjemløse – afdækning af problematikens omfang i Skanderborg Kommune

Regeringen udsendte maj 2016 10 mål for social mobilitet. Det indgik i økonomiaftalen mellem KL og Regeringen, at kommunerne skal arbejde med disse. Udfordringen og mål nummer syv i regeringens mål for social mobilitet lyder: Der er sket en stigning i antallet af hjemløse siden 2009. Målet er, at færre skal være hjemløse.

Med henblik på at forfølge forandringen blev der igangsat et arbejde med at afdække antallet af hjemløse i Skanderborg Kommune på ældre- og handicapområdet samt de hjemløses udfordringer og konsekvenser af hjemløsheden - psykiske lidelser, misbrug, svækkelse af socialt netværk, tab af tilknytning til arbejdsmarkedet og dårlig økonomi.

Afdækningen blev gennemført i tre trin.

- Første trin var en identificering af relevante sociale tilbud og myndighed på ældre- og handicapområdet, som forventes at have kontakt med eller kendskab til hjemløse borgere i Skanderborg Kommune.
- I andet trin udfyldte disse enheder et spørgeskema, et såkaldt personschema, for hver hjemløs borger, de har været i kontakt med eller havde kendskab til i uge 23.
- I tredje trin blev oplysningerne fra personschemaerne bearbejdet, og disse har resulteret i den vedhæftede afdækning.

Afdækningens resultater

Der var tilbagemeldinger omkring fire borgere. To af disse borgere har folkeregister med ukendt adresse i en anden kommune end Skanderborg Kommune. Dvs. der var tilbagemelding omkring to Skanderborgborgere på ældre- og handicapområdet. Disse to opfyldte dog ikke til fulde kriterierne for at være hjemløse.

- en borger har i uge 23 midlertidig ophold og har ikke nogen bolig efter endt forløb. Udskrivningen var dog ikke planlagt endnu, og der var påbegyndt arbejde i forhold til fremtidig bolig.
- en borger bor i uge 23 midlertidigt hos familie, venner eller bekendte. Borgeren var dog i kontakt med Skanderborg Kommune og modtog en indsats.

Den landsdækkende kortlægning viste, at der var en stigende andel med psykisk sygdom blandt de hjemløse.

- De to Skanderborgborgere på ældre- og handicapområdet, som indgår i afdækningen, har en psykisk sygdom.
- En af Skanderborgborgerne har samtidig et misbrugsproblem.

Afdækning af, om der er borgere på psykiatriområdet, som falder uden for de eksisterende tilbud og igangsætning af pilotprojekt – etablering af samværstilbud i Hørning og Galten

Der foretages afdækning af, om der er borgere i Galten og Hørning, som falder uden for de eksisterende tilbud. Målgruppen omfatter både borgere på varig og midlertidig forsørgelse. Afhængigt af resultatet af denne afdækning, kan der igangsættes et pilotprojekt med etablering af et samværstilbud.

Der er tale om et 1-årigt pilotprojekt, der kan etableres i henholdsvis Hørning og Galten. Samværstilbuddet kan ses i sammenhæng med den socialpædagogiske indsats (bostøtte) og kan forebygge ensomhed og isolation. Tilbuddet vil have form som et klubtilbud, som kan være åbent 2 gange om ugen i 5 timer pr. gang i både Hørning og Galten.

Afdækningen er afsluttet pr. april 2018. Resultaterne er præsenteret på § 17, stk. 4-udvalget vedrørende psykiatri. Afdækningens resultater indgår i de samlede anbefalinger fra § 17, stk. 4-udvalget, som blev afsluttet medio 2018. Afdækningen viste, at der ikke er grundlag for at etablere et nyt tilbud.

Psykiatriudvalget afleverede sine anbefalinger – herunder anbefalinger vedrørende aktivitets- og samværstilbud - til Byrådet på et temamøde møde den 27. juni. Anbefalingerne behandles herefter i fagudvalgene, Økonomiudvalget og Byrådet fra primo september 2018.

Besparelse som følge af 1 pct. reduktion af takster inden for den sociale rammeaftale i hvert af årene 2016-2018 på handicapområdet (i idereført fra budget 2016 og 2017)

I regi af rammeaftalen for det specialiserede socialområde, som årligt indgås mellem de 19 kommuner i Region Midtjylland, og som vedtages i de enkelte byråd og regionsrådet, foreslås der en reduktion af taksterne på de tilbud, som er omfattet af rammeaftalen. Reduktionen på 3 pct. af taksterne på Skanderborg Kommunes tilbud omfattet af rammeaftalen er fuldt implementeret pr. 1. januar 2018.

Forandringen er hermed gennemført.

Opfølgning på forandringer fra budget 2019

Finansiering af husleje for lokaler til Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse § TU)

Skanderborg Aktivitetscenter har i dag lokaler til sit tilbud til unge i Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU) på Søtoften i Skanderborg. Disse lokaler har kommunen solgt, og STU-tilbuddet skal derfor flytte til nye lokaler. Fra 2019 tilføres der midler til finansiering af huslejebetaling, idet der ikke hidtil har været udgifter til husleje. Men det skal undersøges, om lejeudgiften kan spares ved, at der anvises allerede ledige lokaler. (Budgettet forøges med 0,36 mio. kr. fra 2019 og frem).

Der er sket indflytning på Ryhavegård. Forandringen er hermed gennemført.

Håndtering af strukturel ubalance på politikområdet Borgere med fysiske og psykiske handicap

Der har gennem en årrække været en ubalance mellem budget og udgifter på Fagsekretariatet Ældre og Handicaps del af politikområdet Borgere med fysiske og psykiske handicap. Som følge af ubalancen tilføres fagsekretariatets budget et løft fra 2019 og fremadrettet. Der indarbejdes imidlertid en nedtrapning af beløbene med henblik på, at der over de næste fire år arbejdes med at bremse udgiftsvæksten på området. Byrådet skal i 2019 bl.a. udarbejde servicestandarder, som skal sikre budgetoverholdelse.

(Budgettet forøges med 12,2 mio. kr. i 2019, 8,0 mio. kr. i 2020, 7,0 mio. kr. i 2021 og 6,0 mio. kr. i 2022 og frem).

Gruppebaserede støtteforløb i Socialpsykiatrien

En del af bostøtten omlægges til gruppebaserede forløb, hvor der i et forløb på 10-12 uger arbejdes med egne mål. Det er hensigten, at de gruppebaserede forløb på sigt vil kunne erstatte en del af de individuelle forløb.

(Budgettet reduceres med 0,25 mio. kr. i 2019, stigende til 0,5 mio. kr. årligt fra 2020 og frem).

Der er gennemført seks forløb i foråret og der er fem forløb på trapperne i efteråret. Det er socialpsykiatriens oplevelse at de, der har deltaget har været glade for at komme, men det er fortsat en udfordring, at få rekrutteret nok deltagere til de enkelte forløb.

Socialpsykiatrien er i dialog med myndighed omkring at få italesat gruppeforløb hele vejen rundt, som en relevant indsats, der bliver tilbudt de borgere, der visiteres til SEL § 85. Socialpsykiatrien er fortsat af den overbevisning, at gruppeforløb skal blive en hjælpsom metode, der understøtter den enkelte borgeres recoveryforløb – dog tager det tid at få integreret nye metoder og tilgange i socialpsykiatrien.

Samling af administrative funktioner for Socialpsykiatrien og Bostederne

De administrative funktioner, som i dag er tilknyttet henholdsvis Socialpsykiatrien og Bostederne, samles fremadrettet ét sted. Formålet er at skabe et administrativt fællesskab med mere tyngde og effektivitet i opgaveløsningen.

(Budgettet reduceres med 0,175 mio. kr. i 2019, stigende til 0,25 mio. kr. fra 2020 og frem).

De administrative funktioner for Socialpsykiatrien og Bostederne er blevet samlet primo januar og forankret på Bostederne. Taksterne for tilbuddene er reduceret i overensstemmelse med budgetreduktionerne. Forandringen er hermed gennemført.

Sammenlægning af kontraktenheders ledelse og administration – Sølund og Bavnebjerg

De ledelsesmæssige- og administrative funktioner for Bavnebjerg og Sølund lægges sammen. Dette medfører en reduktion som følge af en sparet kontraktholderløn. Herudover forudsættes det, at en samling af de administrative funktioner vil medføre mere tyngde og effektivitet i opgaveløsningen.

(Budgettet reduceres med 0,285 mio. kr. årligt fra 2019 og frem).

Sølund og Bavnebjergs ledelse og administration er blevet sammenlagt primo januar. Taksterne for tilbuddene er reduceret i overensstemmelse med budgetreduktionerne.

Der arbejdes med intern plan for Sølund og Bavnebjerg for den praktiske håndtering.

Forandringen er hermed gennemført.

Yderligere forudsat effektivisering på tilbud omfattet af rammeaftalen på det specialiserede socialområde – virkning for Fagsekretariatet Ældre og Handicap

Det forventes, at samtlige regionale og kommunale tilbud, der er omfattet af rammeaftalen på det specialiserede socialområde, med vedtagelsen af rammeaftalen for 2019 reduceres med 0,5 % om året i perioden 2019-2022 (dvs. 2 % i alt i perioden).

Som yderligere forudsat effektivisering fordobles denne reduktion, således at reduktionen på Skanderborg Kommunes tilbud omfattet af rammeaftalen reduceres med yderligere 0,5 % om året i perioden 2019-2022 (dvs. 4 % i alt i perioden).

(Budgettet reduceres med 0,2 mio. kr. i 2019, 0,4 mio. kr. i 2020, 0,6 mio. kr. i 2021 og 0,8 mio. kr. fra 2022 og frem).

Rent økonomisk er forandringen gennemført i og med at taksterne er reduceret med de besluttede effektiviseringsprocenter.

Tilbuddene arbejder ihærdigt med at finde og udmønte konkrete effektiviseringstiltag. I den forbindelse vil det ikke kunne undgås, at borgerne vil kunne opleve nogle af tiltagene som en servicereduktion. Forandringen er hermed gennemført.

Akut kortvarig døgnplads med rådighedsvagt for unge borgere med sindslidelse

I forbindelse med udarbejdelsen af helhedsplan på socialpsykiatriområdet er der peget på behovet for en akutplads. Akutpladsen kan anvendes i situationer, hvor f.eks. a) en ung, hjemmeboende med psykiske lidelser i en periode får brug for et tilbud, b) en ung, der er færdigbehandlet på psykiatrisk afdeling, venter på et tilbud og c) en ung befinder sig i overgangen fra et tilbud til et andet. Indsatsen skal betragtes som et alternativ til en anden, ekstern indsats og er derfor udgiftsneutralt.

Akuttillbuddet har været i drift i fem måneder.

Der er pr. 31. august registreret 31 henvendelser, hvoraf fem af dem er endt med overnatning eller ophold i akuttillbuddet.

Der er udarbejdet et digitalt registreringsværktøj til Akuttillbuddet. Der forestår et arbejde med at lægge registreringerne i Targit, således at der kan trækkes ledelsesinformation.

Kendskabet til Akuttillbuddet er udbredt til misbrugscenteret, de praktiserende læger m. fl.

Akuttilbuddet samarbejder med Psykiatrisk afdeling i Horsens. Akuttilbuddet medarbejdere skal modtage undervisning her fra d. 9. september for at få et fælles sprog i forhold til screening af selvmordstruende adfærd.

Der skal altid være en person der kan tage sig af en telefonisk henvendelse. Kjærsholm har mange opgaver med beboere, hvor medarbejderen ikke kan have en akuttelefon med.

Det er aftalt at den økonomiske ramme drøftes efter tilbuddet har været i drift i et halvt år dvs. d. 1. oktober. Herefter fastlægges der endelige finansiering af Akuttilbuddet. Forandringen er hermed gennemført.

Afdækning af behov for én indgang til Socialpsykiatrien ved behov for akut rådgivning

De praktiserende læger i Skanderborg Kommune har påpeget et behov for, at de praktiserende læger har én indgang til Socialpsykiatrien ved behov for akut rådgivning. På denne baggrund afdækkes omfanget af behovet for akut rådgivning samt de eksisterende indsatser på området, og handlemuligheder analyseres.

(Dette gøres inden for den eksisterende ramme).

De praktiserende læger kan kontakte akuttilbuddet. Forandringen skal hermed ses i sammenhæng med forandringen "Akut kortvarig døgncplads med rådighedsvagt for unge borgere med sindslidelse". Forandringen er hermed gennemført.

Opremsning af det stigende udgiftsvækst på handicap- og psykiatriområdet

Der er med aktivitetsmodellen på handicap- og psykiatriområdet indarbejdet en betydelig stigende udgiftsvækst frem mod 2022. Der er således indarbejdet 3,7 mio. kr. i 2019 stigende til 21,0 mio. kr. i 2022. Forligsparterne er enige om, at der skal fokus på, hvordan udgiftsvæksten kan bremses. Der skal i den forbindelse arbejdes med anbefalingerne fra § 17 stk. 4 udvalget. Endvidere skal der arbejdes på bedre løsninger og præcisering og skærpelse af serviceniveauet på hele området,

herunder en afdækning af, hvordan man kan tilpasse servicen på området. Analysen skal være afsluttet før sommeren 2019, således at den kan indgå i budgetforhandlingerne for Budget 2020.

De udarbejdede reviderede/nye kvalitetsstandarder er godkendt i fagudvalg, Økonomiudvalg og Byråd i juni 2019. Sendt til høring i Seniorråd og Handicapråd. Der er høringsfrist i september, og kvalitetsstandarderne behandles igen i fagudvalg, Økonomiudvalg og Byråd i oktober 2019 til endelig godkendelse. De udarbejdede flow- og tyngdeanalyser har været præsenteret for fagudvalg og budgetseminar i juni. Der skal i efteråret 2019 udarbejdes en plan for, hvordan resultaterne og anbefalingerne fra analysearbejdet kan anvendes i det videre arbejde med at dæmpe udgiftsvæksten på området.

Muligheder og potentiale for frivilligt arbejde for borgere, som står uden for arbejdsmarkedet og ikke er i uddannelse – Overført fra budget 2018

Regeringen udsendte maj 2016 10 mål for social mobilitet. Det indgik i økonomiaftalen mellem KL og Regeringen, at kommunerne skal arbejde med disse.

Udfordringen og mål nummer 10 i regeringens mål for social mobilitet lyder: Personer uden for arbejdsfælleskabet er underrepræsenterede i den frivillige indsats. Målet er at flere mennesker, som står uden for arbejdsmarkedet og som ikke er i uddannelse, skal være en del af den frivillige indsats.

Med henblik på at forfølge dette mål igangsættes et arbejde med at afdække de nuværende muligheder for frivilligt arbejde i forbindelse med kommunale indsatser og foreningslivet, og potentielle nye muligheder for frivilligt arbejde samt identificering af eventuelle barrierer, og hvordan disse kan overkommes.

Arbejdet har i efteråret været sat i bero efter aftale med Socialudvalget.

5. ØKONOMI

Tabel 16.1 viser driftsbudgettet for Borgere med fysiske og psykiske handicap

(1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret bud- get 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Borgere med fysiske og psykiske handicap (fagsekretariatet)	237.744	243.578	248.455	252.634	250.477	248.622	248.622
Borgere med fysiske og psykiske handicap – takstindtægter (fagsekretariatet)	-347.364	-336.514	386.494	-353.557	-353.557	-353.557	-353.557
Kontraktenheder	374.297	358.463	-359.335	375.049	374.963	375.249	375.249
Pulje afsat til aktivitetsstigning – handicap og psykiatri	0	3.650	-61	5.172	10.934	17.466	17.466
I alt	264.677	269.177	275.553	279.298	282.817	287.780	287.780

*Puljen skal også udmøntes til Servicelovområdet under politikområdet "Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold".

Regnskab 2018

Regnskab 2018 udviser et samlet merforbrug på 4,4 mio. kr., svarende til 1,7 pct. af det samlede korrigerede budget 2018. Det samlede merforbrug dækker over et merforbrug på 10,1 mio. kr. vedrørende det aftalestyrede område (fagsekretariatet) og et mindreforbrug på 5,7 mio. kr. vedrørende det kontraktstyrede område. Afgivelsen vedrørende takstindtægter overføres ikke mellem årene.

I forbindelse med overførselssagen blev merforbruget vedrørende det aftalestyrede område afskrevet, og der er derfor ingen overførsel til budget 2019 på denne del af bevillingen.

Budget 2019

Der er i budget 2019 indarbejdet en ny pulje til aktivitetsstigning på handicap- og psykiatriområdet. Dette medfører, at området vil blive økonomisk kompenseret for aktivitetsstigning fra og med 2019. Puljen vedrører såvel borgere visiteret fra Fagsekretariatet Ældre og Handicap (borgere med varigt forsørgelsesgrundlag i døgntilbud), som borgere visiteret fra Fagsekretariatet Beskæftigelse og Sundhed (borgere uden varigt forsørgelsesgrundlag med indsats fra Afdelingen for socialpsykiatri og beskæftigelse (Kompetencecentret)). Fagsekretariatets bevilling har fået tilført 2,3 mio. kr. i 2019 stigende til 3,3 mio. kr. i 2020 og frem fra puljen til aktivitetsstigning.

Det blev i budgetforliget for 2019 vedtaget at afsætte 0,36 mio. kr. i 2019 og frem som følge af forandringen: "Finansiering af husleje for lokaler til Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU)". Herudover blev det i budgetforliget vedtaget af afsætte 12,2 mio. kr. i 2019 faldende til 8,0 mio. kr. i 2020, 7,0 mio. kr. i 2021 og 6,0 mio. kr. i 2022 som følge af forandringen: "Håndtering af strukturel ubalance på politikområdet Borgere med fysiske og psykiske handicap".

Det blev i budgetforliget for 2019 vedtaget at reducere budgetrammen under Socialpsykiatrien med 0,25 mio. kr. i 2019 stigende til 0,5 mio. kr. i 2020 og frem som følge af forandringen: "Gruppebaserede støtteforløb i Socialpsykiatrien". Herudover blev det i budgetforliget vedtaget at reducere bud-

getrammen på området med 0,175 mio. kr. i 2019, stigende til 0,25 mio. kr. i 2020 og frem som følge af forandringen: "Samling af administrative funktioner for Socialpsykiatrien og Bostederne".

Endvidere blev det i budgetforliget vedtaget at reducere budgetrammen med 0,285 mio. kr. i 2019 og frem som følge af forandringen: "Sammenlægning af kontraktenheders ledelse og administration – Sølund og Bavnebjerg". Endelig blev det vedtaget at reducere budgetrammen med 0,2 mio. kr. i 2019 stigende til 0,4 mio. kr. i 2020, 0,6 mio. kr. i 2021 og 0,8 mio. kr. i 2022 som følge af forandringen: "Yderligere forudsat effektivisering på tilbud omfattet af rammeaftalen på det specialiserede socialområde – virkning for Fagsekretariatet Ældre og Handicap".

I forbindelse med 1. budgetopfølgning 2019 er der tilført området 1,0 mio. kr. i 2019 og 0,6 mio. kr. i 2020 og frem til finansiering af øgede udgifter til Skanderborg Kommunes andel af den objektive finansiering af den landsdækkende institution for domfældte udviklingshæmmede, Kofoedsminde.

Budget 2020

Det blev i budgetforliget for 2020 vedtaget at tilføre budgettet 4,2 mio. kr. i 2020 og frem som følge af forandringen: "Delvis udligning af nedtrapning af tilførte budgetbeløb fra budgetforliget for 2019 – Borgere med fysiske og psykiske handicap".

Herudover blev der i budgetforliget for 2020 vedtaget at tilføre Socialpsykiatrien 282.000 kr. i 2020 og frem som følge af forandringen: "Udvidelse af åbningstiden i aktivitets- og samværstilbud i Socialpsykiatrien og yderligere mulighed for uvisiteret tilbud".

Det blev i budgetforliget for 2020 vedtaget at reducere budgetrammen med 450.000 kr. i 2020 og frem som følge af forandringen: "Bortfald af svømmeundervisning hos FOF".

Budgetforudsætninger

Fagsekretariatet

Budgettet er opdelt i en variabel og en fast del.

Den variable del omfatter de aktivitetsstyrede områder, hvor der sker opfølgning på cpr-niveau, mens den faste del omfatter de budgetområder, hvor der sker opfølgning på konkret, samlet forbrug. De forudsætninger, der ligger til grund for budgetlægningen, tager således udgangspunkt i, hvad de enkelte borgere er bevilget, og hvad de forventes bevilget i 2020, og hvad udgifterne hertil forventes at være i 2020 – inkl. kendt til- og afgang.

Budgettet for 2020 på de aktivitetsstyrede områder udmøntes på baggrund af forventet aktivitetsniveau i 2020 opgjort pr. ultimo september 2019.

Budgettet for 2020 på den øvrige del af bevillingen udmøntes med udgangspunkt i forventet forbrug i 2019.

Puljen til imødekommelse af forventet aktivitetsstigning medfører, at området vil blive økonomisk kompenseret for aktivitetsstigning på døgntilbudsområdet i perioden 2020-2022.

Kontraktenheder

Hovedparten af kontraktenhederne tildeles en variabel budgetramme. Dertil kommer, at en del af aktiviteterne under henholdsvis Socialpsykiatriens og Bostedernes kontraktenheder finansieres via faste budgetter.

De variable budgetter er 100 pct. aktivitetsbestemte ud fra antallet af indskrevne borgere. Budgetterne reguleres én gang månedligt ultimo måneden. Hovedparten af kontraktenhederne er omfattet af rammeaftalen for det specialiserede socialområde, og de er således omfattet af de regler og principper om takstberegning, der gælder i medfør af rammeaftalen.

ANLÆG

Tabel 16.2 viser anlægsbudgettet for Borgere med fysiske og psykiske handicap

(1.000 kr.)		Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Lokaler på Ryhavegård til brug for STU	U			1.080				
I alt	U	0	0	1.080	0	0	0	0

Bemærkninger til de enkelte anlæg:

1. Lokaler på Ryhavegård til brug for STU:

Byrådet besluttede på mødet den 2. maj 2019 at istandsætte og indrette lokaler på Ryhave-gård til brug for Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU).

Herudover er der ikke nye anlæg fra 2020 til 2023.

6. SERVICENIVEAU OG KVALITETSSTANDARDE

Byrådet har godkendt en række kvalitetsstandarde, der fastlægger serviceniveauet for de indsatser, der knytter sig til Serviceloven, Sundhedsloven, Almenboligloven samt Lov om specialundervisning for voksne.

Det vil sige kvalitetsstandarde for:

- Grubebaserede forløb og tidsbegrænsede forløb
- Socialt akuttilbud
- Socialpædagogisk hjælp og støtte i egen bolig
- Midlertidig botilbud
- Længerevarende botilbud
- Beskyttet beskæftigelse
- Aktivitets- og samværstilbud

- Borgerstyret Personlig Assistance (BPA)
- Ledsageordning
- Specialundervisning for voksne
- Personlige pleje, praktisk støtte og rehabilitering
- Hjælpemidler
- Sygepleje
- Aktivitet og Træning

I henhold til Serviceloven skal Byrådet hvert år godkende kvalitetsstandarde for personlig pleje, praktisk støtte og rehabilitering efter Servicelovens §§ 83 og 83a samt kvalitetsstandarden for træning efter Servicelovens § 86.

Se kvalitetsstandarde her:
www.skanderborg.dk/kvalitetsstandard

17. KULTUR OG FRITID

TETER KULTUR LIVSKVALITET FORENINGER SAM
RKE DIALOGMØDER KULTURHUSE OPLEVELSESC
R INSPIRATION UDVIKLINGSIALOG UDFOLDEL
ET FOLKEOPLYSNING UDVIKLING DYNAMO DEMO
MFUND SUNDHED GLÆDE TRIVSEL PRIVATE FOR
FRITIDSPOLITIK SAMARBEJDE FORENINGSLIV IN
LIGHEDSVÆRDIER UDVIKLING REKREATIV DEMO
FORENINGSLIV

KULTUR OG FRITID

1. Politisk arbejdsform

Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget arbejder på området for kultur og fritid med formulering af forslag til visioner, forandringer, bevillinger og serviceniveau samt med kontrol af samme, når de er vedtaget af Byrådet. Kompetencen til anvisning af lokaler og tilskud under det folkeoplysende område er delegeret til Folkeoplysningsudvalget.

Langt hovedparten af fritidsaktiviteterne og store dele af kulturen ligger i frivilligt regi i foreninger, råd og samvirker, som understøttes af den kommunale administration.

Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget tilrettelægger de politikformulerende og -kontrollerende processer, så der er en løbende inddragelse af foreninger m.fl. via Folkeoplysningsudvalget, Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd, Landsbysamvirket, Kunstråd Skanderborg, Idrætssamvirket, Aftenskolesamvirket og Kulturpuljeudvalget. Der afholdes dialogmøder med de nævnte udvalg, samvirker og råd samt med bestyrelsen for Kulturhuset Skanderborg. Endvidere afholdes der udviklingsdialog med kontraktholderne på området: Biblioteket, Museet, Kulturskolen samt idrætshallerne.

I Skanderborg Kommune anerkendes det folkeoplysende arbejde for sin evne til at understøtte udviklingen af det demokratiske samfund og skabe sundhed, glæde og trivsel.

2. BYRÅDETS VISIONER OG STRATEGIER

Følgende vision danner ramme for den kulturpolitiske udvikling i Skanderborg kommune:

Kulturlivet bæres af fællesskaber og den smukke natur omkring os. Det er med til at danne os som mennesker. Kulturen skubber til os, og favner os. Den byder på fællesskab, identitet, dannelse, indsigt, sejre, frihed, overvindelser, nye erkendelser, nye meningsfulde fællesskaber etc. Kultur er et fælles ansvar og anliggende for os alle.

Strategisporene er:

- Fællesskaber som kulturelt fyrtårn
- Børne- og ungekultur
- Mere, højere, bredere - udvikle det vi har
- Kultur overalt - også i det uorganiserede
- Synergier og samarbejde på tværs til fælles bedste.

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR 2020

Fortsættelse af samarbejdet Europæisk Kulturregion

Fortsættelse af Kultursamarbejdet Europæisk Kulturregion. Der afsættes 1 kr. pr. indbygger. (Budgettet forøges med 62.000 kr. fra 2020 og frem)

Reduktion af tildelingen til idrætshallerne

Tildelingen til idrætshallen reduceres med 3%, hvilket bl.a. medfører en reduktion i rengørings- og vedligeholdelsesniveauet. Budgettet reduceres med 433.000 kr. årligt. (Budgettet reduceres med 433.000 kr. i 2020 og frem)

Reduktion i tilskud til museer

Der reduceres i tilskuddene til kommunens museer med 3 pct., hvilket bl.a. kan medføre reduceret personale og dermed åbningstid. Budgettet reduceres med 145.000 kr. i 2020 og 2021 og 205.000 kr. fra 2022 og frem.

(Budgettet reduceres med 145.000 kr. i 2020 og 2021 og 205.000 fra 2022 og frem)

Personalereduktion på Kulturskolen

Der reduceres i personalet på Kulturskolen svarende til 75 % af en fuldtidsstilling. Det svarer til en årlig budgetreduktion på 3 pct. (ca. 230.000 kr.) da der samtidig mistes brugerbetaling samt statstilskud i størrelsesordenen 150.000.

(Budgettet reduceres med 230.000 kr. i 2020 og frem)

Fjernelse af tilskud til bibliotekernes brugergrupper

Forandringen indebærer, at tilskuddet til bibliotekernes fire brugergrupper fjernes med virkning fra 2020. Biblioteksvæsenet får i perioden en budgettilførsel på 200.000 kr. årligt (50.000 pr. gruppe). Tilskuddet fjernes midtvejs i den foreløbige fireårsperiode (2018 – 2021). Tilskuddet fjernes således med virkning fra og med 2020. (Budgettet reduceres med 200.000 kr. i 2020 og 2021)

Personalereduktion ved naturlig afgang – Skanderborg Bibliotek

Der nedlægges to stillinger over en fireårig periode ved naturlig afgang på Skanderborg Bibliotek. Budgettet tilpasses over en fireårig periode med en reduktion på 200.000 kr. i 2020, stigende til 900.000 årligt i 2022 og frem.

(Budgettet reduceres med 200.000 kr. i 2020, 450.000 kr. i 2021 og 900.000 kr. i 2022 og frem)

Samvirkebudgetter reduceres med 10%

Der sker en reduktion af samvirkernes budgetter med 10 %, svarende til en reduktion i Kulturpuljen på 74.000 kr. årligt, Idrætssamvirket på 41.000 kr. årligt og Landsbysamvirket på 28.000 kr. årligt.

(Budgettet reduceres med 143.000 kr. i 2020 og frem)

Nedlæggelse af talentpuljen

Talentpuljen på kr. 330.000 årligt nedlægges. Konkret bortfalder 255.000 kr. til individuel talentudvikling og

75.000 kr. til Skanderborg Håndbold Elite Akademi (SHEA) fra 2020.

(Budgettet reduceres med 330.000 kr. i 2020 og frem)

Reduktion af den folkeoplysende ramme – materialetilskud

Reduktion af den folkeoplysende ramme - materialetilskud – med 160.000 kr. årligt.

(Budgettet reduceres med 160.000 kr. i 2020 og frem)

Reduktion af den folkeoplysende ramme - udviklingspulje

Reduktion af den folkeoplysende ramme – udviklingspuljen – med 40.000 kr. årligt.

(Budgettet reduceres med 40.000 kr. i 2020 og frem)

4. OPFØLGNING PÅ DE POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR TIDLIGERE ÅR

Opfølgning på forandringer fra budget 2018

Forøgelse af Folkeoplysningsudvalgets lokaletilskudskonto til frivilligt folkeoplysende arbejde

Forøgelse af Folkeoplysningsudvalgets lokaletilskudsramme med henblik på at kunne imødekomme ansøgninger fra foreningslivet – herunder i særdeleshed lokaletilskud til samling af kampsportsaktiviteter i Galtenområdet. (merudgift på 100.000 kr. pr. år fra 2018)

Forandringen er gennemført.

Pulje til kulturelle arrangementer på bibliotekerne

Ny pulje til arrangementer på bibliotekerne for at øge interessen for bibliotekerne. Puljen skal skærpe borgerinddragelsen og foreningers ejerskab til biblioteket. Planlægning, igangsætning, styres og kordineres af bibliotek og brugerråd. (merudgift på 200.000 kr. pr. år fra 2018)

Der pågår i de fire biblioteksafdelingens brugerråd drøftelser over aktiviteter og anvendelse af de afsatte midler.

Forandringen er gennemført.

Undersøgelse af hvordan behovet for kapacitet for Museums Skanderborgs afdelinger i Adelgade kan imødekommes evt. midlertidigt

Udvikling af koncept for etablering af et spændende, nutidigt og dynamisk museum, udstillingsmiljø og arkiv samt vurdering af omkostninger til etablering af dette, herunder om det vil kunne finansieres ved salg af den nuværende museumsbygning. (merudgift på 500.000 kr. i 2018)

Museum Skanderborg arbejder som en del af Udviklingskontrakt 2018 strategisk med udvikling af koncept for etablering af nye, større og mere tidssvarende formidlingsfaciliteter i Skanderborg midtby.

Skanderborg Historiske Arkiv er besluttet flyttet til det tidligere posthus på Skanderborg Station. Statens Kunstfond, Kvikly m.fl. har sammen med Museum Skanderborg over 10 dage i februar måned 2019 afsøgt mulighederne for etablering af et nyt tidsvarende museum på Posthusgrunden ved stationen i Skanderborg.

Forandringen er gennemført.

Skanderborg kommunes andel af Kulturhovedstad 2017 – LEGACY

Der afsættes 1 kr. pr. indbygger (har endnu ikke været behandlet i udvalg og byråd). Der er tale om en to årig ramme, som først kan frigives efter en byrådsbeslutning. Det forudsættes, at indsatsen skal evalueres, inden videreførsel efter 2019. (merudgift på 61.000 kr. i 2018 og 2019)

Et nyt regionalt kultursamarbejde, Kulturregion Midtjylland, er blevet etableret. Samarbejdet er endnu i sin første fase. Byrådet præsenteres for evaluering af samarbejdet og projekterne i Skanderborg Kommune i sensommeren 2019.

Kulturskolens lokaleudfordringer

I første halvår 2018 vurderes relevante bygninger (herunder haller) for mulige kortere eller mere permanente lokalefællesskaber i samarbejde med Ejendomsafdelingen og Kulturskolen med henblik på afrapportering til Kultur- og Sundhedsudvalget.

Kulturskolen oplever en positiv udvikling i forhold til den individuelle holdundervisning, hvor ventelisten er reduceret, og ikke mindst i forhold til holdundervisning inden for dans, drama, billedkunst, musik og sang. Også samarbejdet med folkeskolerne er i en positiv udvikling. Den positive udvikling udfordrer den nuværende lokalesituation, både på Kulturskolen, i folkeskolerne, og hvor Kulturskolen i øvrigt låner lokaler. Udfordringen er særlig stor i forhold til at skabe plads til de store hold i dans og drama.

Kulturskolen Skanderborg arbejder strategisk med lokaleudfordringerne som en del af arbejdet med Udviklingskontrakt 2018. Udfordringen indgår i Kultur-, Sundhed- og Beskæftigelsesudvalgets arbejde med kapacitetsbehov på kultur- og idrætsområdet.

Ry Outdoor

Der afsættes ikke midler ved dette års budget. Derimod indledes der en dialog med Ry Outdoor om, hvorledes kommunen kan understøtte festivalen, komme tættere på festivalens økonomiske bæredygtighed og fremtidsudfordringer.

Der er primo februar afholdt møde mellem Skanderborg Kommune og Ry Outdoor. Ry Outdoor udarbejder prospekt for festivalen og dens fremtid. Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget forventes fremsendt et egentligt forretningskoncept for Ry Outdoor Festival til behandling på møde den 6. juni 2018.

Byrådet vedtog på møde den 14. marts 2018 at imødekomme Ry Outdoor Festival med 150.000 kr. for 2018. Det er i budgetaftalen besluttet, at der afsættes yderligere 150.000 kr. i 2019, under forudsætning af at festivalen gennemføres i 2019.

Øget integration af flygtninge i foreningslivet (videreført fra 2017)

Som et treårigt tiltag iværksættes et samarbejde med foreningslivet omkring indsatsen for at øge flygtningenes adgang til kultur- og fritidslivet. (100.000 kr. årligt)

Administrationen samarbejder fortsat med foreningslivet omkring indsatsen for at øge flygtningenes adgang til kultur- og fritidslivet. Indsatser og samarbejder i 2017 fortsættes i 2018 og søges fortsat udbygget.

Øm Kloster – konceptudvikling og attraktion (det særlige udvalg om turisme) (videreført fra 2017)
 Udvalget anbefaler, at der arbejdes med udviklingen af attraktionen Øm Kloster (der afsættes 300.000 kr.)

RealDania har givet afslag på ansøgning. Arbejdsgruppe og styregruppe arbejder nu med nedenstående indhold og efterfølgende tidsplan:

- Inspirationsseminar den 17. april 2018 kl. 14.00 – 19.00.
 På inspirationsseminaret arbejdes med visioner og ønsker for udviklingen af Øm.
- Følgegruppemøde med relevante interessenter den 23. maj 2018 kl. 10.00 – 14.00. Formålet er gensidig inspiration og orientering om, hvad der er tanken med de forskellige projekter.
- Workshop med eksperter fra ind- og udland den 26. juni 2018 kl. 10.00 – 16.00

Arbejdet med udvikling af Øm Kloster som attraktion forløber planmæssigt med afholdelse af arbejds- og styregruppemøder. To af Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalgets medlemmer indgår i styregruppen. Følgegruppemøde med deltagelse af en lang række interessenter er afholdt den 23. maj 2018.

Byrådet har 5. september 2018 godkendt principper for den videre udvikling af Øm Kloster som attraktion. Der arbejdes videre med de nødvendige myndighedstilladelser og forprojektering med henblik på fundraising.

Kortlægning og råskitser, legepladser i de 4 midtbyer (videreført fra budget 2016)

Det særlige udvalg for Bosætning og infrastruktur (der er afsat 250.000 kr.)

Initiativer er nu sat i gang i de 4 centerbyer. Miljø- og Planudvalget er på mødet 8. januar 2018 orienteret om, at forandringen er gennemført i Skanderborg og Ry, mens den er under planlægning i Galten og Hørning

I Hørning er initiativet nået til realiseringsfasen. Der arbejdes konkret med et legeareal ud for biblioteket med vikingeinspireret tema, som indgår i den samlede torvestrækning. Hørning Bibliotek bistår den lokale involvering af skole eller institution med henblik på at få inputs til valg af legeelementer. Legepladsen er planlagt realiseret i 2019.

I Galten er der fortsat dialog med Projektforum Galten Skovby, Cityforeningen og nærliggende børnehaver om konkrete muligheder for nye legefaciliteter koblet med eksisterende legeredskaber på Bytoften.

Opfølgning på forandringer fra budget 2019

Sløngeldage – Di Heslige Slønglers Klup

Der er siden 2015 afholdt Sløngeldage til fejring af byens store forfatter Ole Lund Kirkegaard. For at sikre, at der er finansiering bag Sløngeldagene, tilfører Byrådet 300.000 kr. i de næ-

ste tre år til foreningen Di Heslige Slønglers Klup. Tilskuddet vurderes igen ved budgetlægning af Budget 2022. (Budgettet forøges med 0,3 mio. kr. i 2019, 2020 og 2021).
 Forandringen er gennemført.

Eftersyn og videreudvikling af fritidspasordning – ramme-forøgelse

190 børn og unge er i 2018 omfattet af ordningen med fritidspas. Byrådet ønsker at øge anvendelsen af fritidspas yderligere og forøger derfor rammen til området.
 (Budgettet forøges med 0,1 mio. kr. fra 2019 og frem).
 Forandringen er gennemført.

Skulpturby Galten

Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget har været i dialog med initiativtagerne bag Skulpturby Galten. Initiativtagerne har fremsendt ansøgning om underskudsdekning i 2019 på i alt 80.000 kr. Byrådet efterkommer med budgetforliget ansøgningen om underskudsdekning.
 (Budgettet forøges med 80.000 kr. i 2019).
 Følger tidsplanen. Regnskabet afsluttes ultimo oktober.

Branding-via Ry Outdoor Festival

Byrådet vedtog på møde den 14. marts 2018 at imødekomme Ry Outdoor Festival med 150.000 kr. for 2018. Der afsættes yderligere 150.000 kr. i 2019, under forudsætning af at festivalen gennemføres i 2019. (Budgettet forøges med 150.000 kr. i 2019).
 Forandringen er gennemført.

Oprensning af mølledammen på Vestermølle

Mølledammen er ikke i dag omfattet af Skanderborg Kommunes driftsmæssige forpligtelser på Vestermølle. På baggrund af henvendelse fra Vestermølle Møllelaug vil Byrådet finansiere oprensning af mølledammen i 5-6 års intervaller, som vil sikre møllens evne til at male, så den er afstemt med den mølleaktivitet, som finder sted. Opgaven skal efterfølgende flyttes til politikområdet "Natur og Miljø". (Budgettet forøges med 400.000 kr. i 2019 og 50.000 kr. fra 2020 og frem).
 Arbejdet med oprensning af mølledammen er afsluttet primo februar 2019.

Reduktion af talentpuljen

Talentpuljen prioriteres til elitesportsudøvere, individuel talentudvikling, særligt "fyrtårnsprojekt" og Skanderborg Håndbold Elite Akademi. Den økonomiske ramme for talentpuljen udgør kr. 530.000. Puljen reduceres med 200.000 kr. årligt. (Budgettet reduceres med 0,2 mio. kr. årligt fra 2019 og frem).
 Forandringen er gennemført.

Hotel Democracy

Tilskud til Hotel Democracy på 50.000 kr. i hvert af årene 2019, 2020 og 2021 finansieres af eksisterende pulje. Tilskuddet vurderes igen i forbindelse med vedtagelsen af Budget 2021.
 Forandringen er gennemført.

*Kortlægning og råskitser, legepladser i de 4 midtbyer (vide-
reført fra budget 2016)*

Det særlige udvalg for Bosætning og infrastruktur (der er afsat
250.000 kr. – restbeløb 58.000 kr.).

I Skanderborg og Hørning er legepladserne etableret.

Restbeløbet på 0,1 mio. kr. er reserveret til medfinansiering
af legeplads på Bytoften i Galten samt et mindre beløb til
legefaciliteter i Ry.

5. ØKONOMI

Tabel 17.1 viser driftsbudgettet for Kultur og fritid

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprinde- ligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Folkeoplysningsområdet	8.578	9.456	10.710	9.343	9.317	9.293	9.293
Aktivitetsmidler	2.362	2.361	5.194	2.041	2.036	2.032	2.032
Idrætsfaciliteter	12.006	12.647	12.697	12.303	12.268	13.061	13.061
Kulturfaciliteter	3.156	5.699	5.382	5.211	5.925	5.904	5.904
Puljer	3.197	6.898	9.751	1.682	1.675	1.371	1.371
Legepladser i de 4 byer	-41	0	99				
Fra anlæg til drift (1)	1.816	755	1.329	2.719			
Kulturskolen	7.246	7.264	7.230	7.188	7.166	7.148	7.148
Biblioteket	21.268	21.902	21.923	22.287	21.977	21.671	21.671
Idrætsområde* Skanderborg	10.616	9.778	10.052	11.000	10.971	10.943	10.943
Skanderborg Museum	5.672	5.419	6.511	5.335	5.335	5.275	5.275
i alt	75.876	82.179	90.878	79.109	76.670	76.698	76.698

* Stjærskolen har på forsøgsbasis i perioden 01.08.2017-31.07.2019 overtaget driften af Stjærhallen. Kultur- Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget har den 09.10.2019 besluttet at forlænge forsøgsordningen med 1 år. Den bevillingsmæssige flytning fra Kultur og Fritid til Stjærskolen vil blive foretaget i forbindelse med vedtagelsen af 1. budgetopfølgning i 2020.

(1) budget 2020 - Anlægsramme folkeoplysning 450.000 kr. - Nye gulve i Hallerne 760.000 kr. - Renovering af P-pladserne ved Hallerne 1,0 mio. kr. - Renovering af udendørs baner 305.000 kr. - Grønne partnerskaber 204.000 kr.

Regnskab 2018

Det samlede politikområde udviser et mindreforbrug på 1,4 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget svarende til 1,8 %. I forhold til det korrigerede budget er resultatet et mindreforbrug på 8,1 mio. kr., hvilket svarer til 9,6 % af det korrigerede budget.

Tillægsbevillinger på området er primært meddelt i forhold til overførsler fra 2017, hvor der samlet set blev overført et mindreforbrug på 7,1 mio. kr.

Mindreforbrug på 8,1 mio. kr. overføres til budget 2019.

Folkeoplysningsområdet

Folkeoplysningsområdet har et mindreforbrug på 1,6 mio. kr. hvoraf de 0,8 mio. kr. er overførsler fra tidligere år. Der bliver på foreningsområdet med tilskud til lokaletilskud og aftenskoletilskud først foretaget endelig regulering ved indsendelse af regnskab det efterfølgende år i april måned, hvilket gør at der ikke kan foretages regulering i indeværende regnskabsår. Folkeoplysningsudvalget har en pulje med opsamlede midler fra før kommunesammenlægningen, som i 2018 udgør hvad der svarer til en overførsel på i alt ca. 0,5 mio. kr.

Aktivitetsmidler

KulturringØstjylland: Der er et overskud på KulturringØstjyllands område på 0,934 mio. kr. - midler som indgår i konkrete projekter i samarbejdet med kommunerne i KulturringØstjylland.

I slutningen af 2018 fik Skanderborg Kommune tovholderfunktionen omkring gudenåssamarbejdet. I den forbindelse blev der overført opsamlede midler fra tidligere år på i alt ca. 0,6 mio. kr.

Fritidspas: Der er et total overskud på området på 0,311 mio. kr. Der er tilført 0,1 mio. kr. til øget integration af flygtninge i foreninger, hvoraf godt halvdelen er gået til formålet i 2018. Det oprindelige budget er på 0,367 mio. kr. til fritidspasset er der anvendt 0,323 mio. kr. til formålet i 2018 - restbeløbet overføres til 2019.

Idrætsfaciliteter

Der er et merforbrug på 0,171 mio. kr. der overføres til 2019. Området omfatter primært ressourcetildelingen til de selv-ejende haller og kommunale haller og klubhuse.

Kulturfaciliteter

Der er et mindreforbrug på 0,131 mio. kr. Vestermølle er i 2018 gået fra mellemfinansiering til en driftsaftale med udbetaling af tilskud til foreningen hvert år i januar måned i henhold til den indgåede aftale.

Puljer

Der er opsamlede midler i samvirkerne på ca. 2,2 mio. kr. samtidig med at der er uforbrugte midler på anlæg - der i 2018 er står på driften - på i alt ca. 1,150 mio. kr. Det drejer sig om Kulturarvspuljen, Grønne partnerskabspuljen, Nye gulve i hallerne og nye møllevinger på Høring Mølle.

Museum Skanderborg

Ud over det direkte tilskud til Museum Skanderborg på 5,4 mio. kr. har der i 2018 været afsat midler til at undersøge behovet for kapacitet på museet med 0,5 mio. kr. samt midler til arkæologisk indsats i Alken Enge og Illerup Ådal med 0,2 mio. kr. Der er et mindreforbrug på 0,808 mio. kr. på området som overføres til 2019.

Kulturskolen

Kulturskolen kommer ud af regnskabsår 2018 med et mindre underskud på 0,01 mio. kr. Beløbet overføres til 2019.

Biblioteket

Biblioteket havde en underskud på 0,735 mio. kr. i 2016 og ender ud med en halvering af underskuddet i regnskabet for 2017. I 2018 kommer biblioteket ud med et mindre overskud på 0,037 mio. kr.

Idrætsområde Skanderborg

Der er et mindreforbrug på 0,031 mio. kr.

Der har i 2018 været anvendt midler til miljøforanstaltninger med sikring af granulat – nedsivningsbassin til overflade vand – øget fejning af faste belægninger pga. granulat

Budget 2019

Der er med budget 2019 besluttet udvidelser for 1,03 mio. kr. i 2019 faldende til 0,5 mio. kr. i 2022. Derudover er det besluttet at tilføre 827.000 kr. til afledt drift som følge af, at kapaciteten på indendørsidrætsområdet i Hørning er udvidet. Talentpuljen er fra budget 2019 og i overslagsårene reduceret med 0,2 mio. kr.

De enkelte forandringer er uddybet i afsnit 4.

Anlægsprojekter der er flyttet til driften i forbindelse med vedtagelsen af budget 2019:

- Skøn-pulje til landsbyerne (oprindeligt Veje og trafik) -2,5 mio. kr.
- Grønne partnerskaber, Kultur og Fritid -204.000 kr.
Renovering/dræning udendørs baner 2019 -305.000 kr.
- Nye gulve i hallerne -760.000 kr.
- Folkeoplysning - rammebeløb 2019 -450.000 kr.
- Renovering af P-pladserne ved hallerne -350.000 kr.
- Kulturarvspulje -305.000 kr.
- Flytning og opførelse af Munkekroen på Vestermølle -500.000 kr.

Budget 2020

I budgetforliget 2020 blev følgende forandringer vedtaget:

- Fortsættelse af samarbejdet i Europæisk Kulturregion 62.000 kr. i 2020 og frem
- Afledt drift til anlæg af Søbadet 742.000 kr. i 2021 og frem
- Reduktion af tildelingen til idrætshallerne (3%) 433.000 kr. i 2020 og frem
- Reduktion i tilskud til museer 145.000 kr. i 20 og 21 og 205.000 kr. i 22 og 23
- Personalereduktion på Kulturskolen 230.000 kr. i 2020 og frem

- Fjernelse af tilskud til bibliotekernes brugergrupper 200.000 i 2020 og 2021
- Personalereduktion ved naturlig afgang – Skanderborg Bibliotek med 200.000 kr. i 2020, 450.000 kr. i 2021, 900.000 kr. i 2022 og 2023
- Samvirkebudgetter reduceres med 10% (kr. 143.000 i alt)
 - Kulturpuljen 74.000 kr. i 2020 og frem
 - Idrætssamvirket 41.000 kr. i 2020 og frem
 - Landsbysamvirket 28.000 kr. i 2020 og frem
- Nedlæggelse af talentpuljen 330.000 kr. i 2020 og frem
- Reduktion af den folkeoplysende ramme – materialetilskud 160.000 kr. i 2020 og frem
- Reduktion af den folkeoplysende ramme 40.000 kr. i 2020 og frem

Forandringerne er nærmere beskrevet i afsnit 3.

Derudover er der ved budgetvedtagelsen flyttet fem anlægsprojekter til driften i 2020. Det drejer sig om:

Rammebeløb på folkeoplysningsområdet 450.000 kr.
 Grønne partnerskaber 204.000 kr.
 Nye gulve i hallerne 760.000 kr.
 Renovering af p-pladser ved hallerne 1.000.000 kr.
 Renovering/dræning af udendørs baner 305.000 kr.

Budgetforudsætninger

Budgettildelingsmodel for hallerne

Budgettildelingsmodellen indeholder følgende overordnede fordelingsprincipper:

- Fast grundtilskud pr. hal
- Grundkvadratmeter tilskud - kvadratmeter tilskud til el, vand og varme
- Inventartildeling pr. hal
- Aktivitetstilskud pr. time, der er registreret i kommunens bookingsystem

Der gives aktivitetstilskud til selve hallen eller hallerne og ikke til andre lokaler, selvom der også er aktiviteter i samme tidsrum.

Puljer på Fritids- og Kulturområdet

På Fritids- og Kulturområdet findes en række puljer, der administreres af henholdsvis Folkeoplysningsudvalget, staben for Kultur, Borgere og Planlægning, Kultursamvirket, Idrætsrådet, Kunstrådet og Landsbysamvirket. Puljerne udgør i alt 2,1 mio. kr.

Folkeoplysningsudvalget i Skanderborg Kommune har til udvikling af folkeoplysningsområdet en ikke-søgbar pulje på 71.000 kr. Puljen prioriteres til udviklende initiativer.

Kultursamvirket tildeler, efter konkret ansøgning, støtte til kulturelle formål ud fra politisk vedtagne principper. Puljen er

på 743.000 kr. Herudover er der afsat 54.000 kr. til Kunstråd Skanderborg.

Idrætsrådets pulje på 407.000 kr. prioriteres til idrætslige formål ud fra overordnede principper. Tildeling sker efter konkret ansøgning og fastlagte principper.

Kultur, Borgere og Planlægning administrerer en tværgående talentudviklingspulje inden for musik og idræt m.v. Der er afsat 562.000 kr.

Puljen til udvikling af yder- og landdistriktsområder er på 284.000 kr. Puljen blev afsat i forbindelse med aftale om budget 2009 og kan søges af foreninger, råd og organisationer

i Skanderborg Kommune. Tilskud uddeles to gange årligt efter konkret ansøgning og fastlagte principper. Uddeling sker i tæt samarbejde med Landsbysamvirket.

Idrætsområde Skanderborg

Stjær Hallen og Stjær klubhus er i en forsøgsordning på to år flyttet over til kontraktområdet Stjær Skole fra 01.08.2017.

Årligt budget 1.172.000 kr. i 2018 – vedtaget i Byrådet 29.03.2017 punkt 61.

ANLÆG

Tabel 17.2 viser anlægsbudgettet for Kultur og fritid

Note	(i 1.000 kr.)		Regn- skab 2018	Oprinde- ligt Bud- get 2019	Korrigeret Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
1	Udv. kapaciteten på indendørsidrætsområdet Hørning	U				5.000	5.000		
2	Følgeoplysning - rammebeløb	U	216				450	450	450
3	Nye gulve i hallerne	U					760	760	
4	Renovering/dræning udendørs baner	U					305	305	305
5	Grønne partnerskaber, Kultur og Fritid	U		204	204		204	204	204
6	Kulturarvspulje	U				305	305	305	305
7	Trailcenter Søhøjlandet	U		2.335	335				
8	Låsby Svømmebad gennemgribende renovering på 2020	U	150	2.000	1.850	4.000			
9	Renovering af P-pladserne ved hallerne, ligger på driften	U			0	0			
10	Skønpulje til landsbyerne					2.500			
11	Flytning af museet til posthuset	U			1.000	0			
12	Skanderborg Sotorv	U	157		1.200	2.600			
13	Skanderborg Kulturhus - Udbygning med sidescene	U I	3.021		7.999 -248				
14	Smedjen på Vestermølle	U I	872		44 -962				
15	Skanderborg Svømmehal renoveringsarbejder	U	500		4.500				
16	Rekreativt område på Ejer Bavnehøj	U I	1.000		776 -2.619				
17	Rekreativt område med Crossfit i Låsby	I	-6.100		-100				
18	Omlædnings- og baderums-faciliteter i Hørning hall	U	2.000						
19	Forbindelsesgang to haller i Hørning	U	1.000						
20	Grønne arealer i tilknytning til Fællesskabets Hus	U	55						
21	Etablering af kunststoffodboldbane i Ry	U	13						
I alt		N	2.884	4.539	13.979	14.405	7.024	2.024	1.264

Bemærkninger til de enkelte anlæg:

Projektet Ombygning af 1. salen over Hørning Bibliotek er efter forliget flyttet til driften under politikområdet Kommunale ejendomme. Det blev ved budgetforliget besluttet, at reducere nye projekter med 10% i forhold til de beløb der blev fremført til budgetforhandlingerne. Dette gør sig således gældende for Ombygning af 1. salen over Hørning Bibliotek.

1. Udvidelse af kapaciteten på indendørs-idrætsområdet i Hørning

Der er afsat 10 mio. kr. til udbygning af indendørs idrætsfaciliteter i Hørning. Yderligere finansiering forventes at ske via lokal medvirken.

2. Folkeoplysningsområdet - rammebeløb: Pulje, der prioriteres efter politisk vedtagne principper. Puljen er under Folkeoplysningsudvalget og støtter de godkendte folkeoplysende foreninger i Skanderborg Kommune efter ansøgning. Bevillingerne målrettes til mindre og uforudsete renoveringsarbejder i forbindelse med foreningsejede bygninger og anlæg. Beløbet er flyttet til driften i 2020.

3. Nye gulve i hallerne

Pulje, der sammen med en faglig vurdering fra Ejendomsafdelingen, prioriteres til haller under Kultur og Fritid. Der mangler ultimo 2018 fortsat at blive udskiftet fire gulve, hvorfor puljen fastholdes til og med 2022. Beløbet er flyttet til driften i 2020.

4. Renovering/dræning udendørs baner

Pulje der prioriteres ud fra, hvilke baner og anlæg der trænger mest til renovering/omlægning. Det er primært dræning, der er nødvendig for at kunne udnytte banerne. Beløbet er flyttet til driften i 2020.

5. Grønne partnerskaber, Kultur og Fritid: Kultur og fritid er en naturlig partner i mange grønne partnerskaber, Skanderborg Kommune indgår i. Med baggrund heri er afsat en pulje, så kultur- og fritidsområdet bliver en ligeværdig økonomisk partner. Beløbet er flyttet til driften i 2020.

6. Kulturarvspulje: Pulje, der prioriteres efter politisk vedtagne principper. Under begrebet "bevaringsværdig kulturarv" er der i Skanderborg Kommune en lang række institutioner m.v., der løbende kræver renovering, såfremt de stadig skal være turistattraktioner for såvel lokalbefolkningen som turister. Tilskud fra fonde m.v. fordrer oftest kommunal medfinansiering.

7. Trailcenter Søhøjlandet

Den 12. september 2018 godkendte Kultur, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget et reduceret skitseforslag som grundlag for det videre arbejde med etablering af et trailcenter, herunder fundraising. Projektet blev ikke prioriteret ved budgetforliget for 2020.

8. Låsby Svømmebad gennemgribende renovering

Udviklingen, som svømmebadet har undergået de sidste 4 år, skal nu tages skridtet videre, og badet bringes ind i det nye årtusinde og fremtidssikres. Svømmebadet skal moderniseres for at blive i stand til at leve op til de nye krav i bekendtgørelsen om svømmebade, der bl.a. omfatter strengere krav til vandbehandling. Udviklingen skal omfatte nye oplevelser og tilbud og bidrage til at bevare og udbygge svømmefaciliteterne i by og kommune, give flere gæster og en bedre kapacitetsudnyttelse af svømmebadet. Dermed kan svømmebadet fortsat være en vigtig del af det tilbud, der stilles til rådighed for borgere og gæster i Skanderborg Kommune. Det nye Låsby Svømmebad skal knytte området sammen med by og Søpark og være et bidrag til den transformation byen gennemgår identitets- og facilitetsmæssigt. Som altid skal det bringes til at ske ved hjælp af lokale drivkræfter og forankring i fællesskabet.

De 6 mio. kr. afsat på investeringsoversigten skal bruges til et energirigtigt bassin, teknik og en ny tidsvarende bygning. Resten af det samlede budget på 10,5 mio. kr., der også omfatter et udendørs lege- og sanseområde og har fokus på nye brugergrupper, vil projektgruppen dels søge fondsfinansiering til - og dels selv sørge for at få leveret i form af frivilligt arbejde.

9. Renovering af P-pladserne ved hallerne

Parkeringsforholdene er meget dårlige omkring Borgernes Hus i Veng, Klank Hallen, Stjær Hallen og Låsby Hallen. Renoveringsarbejderne på P-pladserne foretages i rækkefølge efter, hvor behovet vurderes at være størst. Beløbet er flyttet til driften i 2019/2020.

10. Skønpulje til landsbyerne

Pengene placeres hos Landsbysamvirket. Byrådet udarbejder overordnede kriterier for tildeling af midlerne.

11. Flytning af museet til posthuset

Den samlede salgssum for Adelgade 5 reserveres til etablering af nyt museum og arkiv, som derved udgør den kommunale medfinansiering som en del af et større projekt, hvor en af de store landsdækkende fonde allerede har tilkendegivet interesse for at yde Museet et tilskud på 10 mio. kr.

Salgssummen vurderes til at ligge på mellem 5-13 mio. kr., afhængig af fremtidige anvendelsesmuligheder.

12. Skanderborg Sotorv

Projektet består af tre delprojekter, som efter aftale med fondene udføres etapevis:

1. Kulturhusudvidelsen

Udvidelse af Kulturhusets sidescene og kunstnerfaciliteter er udført for kommunale midler og bidrag fra Kulturhuset. Udvidelsen er taget i brug og blev indviet 31. august 2019.

2. Søbadet

Søbadet vil bestå af tre bassiner, adgang til Skanderborg Sø, tribune med udspring, møderum, omklædning, sauna,

toiletter, opholdsfaciliteter og basis for forskellige aktiviteter i/på vand. Der henvises til skitseforslag af november 2018 og opdateret plantegning.

3. Kulturløberen

Kulturløberen er det aktiverende areal, der binder Kulturhuset og Søbadet sammen med plads og faciliteter til leg, bevægelse og en variation af kulturelle arrangementer. Hele projektet Skanderborg Søtorv indgår som en væsentlig del af politik for Skanderborg Midtby 'Heslig Smuk'.

Anlæg 13-21

Der henvises til bemærkninger i regnskaber, status på anlægsprojekter ved budgetopfølgningerne samt tidligere politikerhåndbøger.

6. SERVICENIVEAU OG KVALITETSSTANDARDE

Byrådet har formuleret en standard for det folkeoplysende område: "Folkeoplysningen i Skanderborg Kommune".

"Folkeoplysningen i Skanderborg Kommune" sætter det folkeoplysende arbejde ind i en overordnet samfundsmæssig, historisk, kulturel og social sammenhæng, hvor forpligtende fællesskab, demokratiforståelse og aktivt medborgerskab er centrale begreber.

"Folkeoplysningen i Skanderborg Kommune" understøtter og supplerer eksisterende politikker – herunder i særdeleshed Skanderborg Kommunes Kulturpolitik.

Takster vedtaget af Byrådet for 2019

Takster opdateres efter budgetforliget 2020

Biblioteket

Bødetakst: 0-7 dage: 10 kr.
Bødetakst: 8-30 dage: 50 kr.
Bødetakst: 31-35 dage: 120 kr.
Bødetakst: Efter 35 dage (inkl. regningsgebyr på 50 kr.): 150 kr.
Nyt lånerkort: 10 kr.

Kommunale lokaler

(taksterne er gældende for indtægtsgivende arrangementer):
Takster for tilsyn og rengøring i alle lokaler og anlæg
Tilsyn - pr. time: 230 kr.
Overarbejdstakst ved tilsyn - pr. time: 360 kr.
Rengøring - pr. time: 170 kr.
Overarbejdstakst ved rengøring - pr. time: 330 kr.

Haller under 600 m² (minimumstakster)

Hverdage til kl. 22.00 - pr. påbegyndt time: 210 kr.
Hverdage - pr. dag kl. 08.00-22.00: 2.115 kr.
Weekend - pr. dag kl. 08.00-22.00: 2.645 kr.

Haller over 600 m² (minimumstakster)

Hverdage til kl. 22.00 - pr. påbegyndt time: 425 kr.
Hverdage - pr. dag kl. 08.00-22.00: 3.700 kr.
Weekend og helligdage - pr. påbegyndt time kl. 08.00-22.00: 530 kr.
Hverdage efter kl. 22.00 - pr. påbegyndt time: 530 kr.
Weekend - pr. dag kl. 08.00-22.00: 5.290 kr.

Skoler - gymnastiksale, faglokaler og aulaer (minimumstakster)

Hverdage - pr. påbegyndt time: 160 kr.
Weekend og helligdage - pr. påbegyndt time: 265 kr.

Skoler - almindelige klasselokaler (minimumstakster)

Hverdage - pr. påbegyndt time: 75 kr.
Weekend og helligdage - pr. påbegyndt time: 160 kr.

Skoler - overnatning uanset antallet af lokaler (minimumstakst)

Hverdage - pr. overnatning pr. skole: 1.060 kr.
Weekend og helligdage - pr. overnatning pr. skole: 1.060 kr.

Enkeltstående booking til idrætsformål

Badmintonbane - pr. time (gymnastiksale og haller): 85 kr.

Øvrige takster

Omkædnings- og bedefaciliteter - pr. udlån: 160 kr.
Baner inkl. omklædningsrum - pr. udlån: 740 kr.
Kunstgræsbane - 460 kr./time
Afb bookingsgebyr (senere end 10 dage før): 210 kr.

Kulturskolen

Individuel undervisning. Et undervisningsår består af fire perioder. Nye elever kan kun starte ved periodestart. Udmelding gælder fra slutningen af næste periode. Elever er tilmeldt indtil der aktivt udmeldes på mail.

Individuel undervisning

(20 minutter + KulturPlus): 1.205 kr./periode

Individuel undervisning

(30 minutter + KulturPlus): 1.810 kr./periode

Elitelinje

(40 minutter – indstilling fra undervisere og bestået optagelsesprøve): 1.670 kr./periode
Prisen ændres fra 01.08.2020 til 2.500 kr.

Spirelinje

(30 minutter – personlig tilmelding og kun efter indstilling fra underviser og godkendelse fra leder): 1.670 kr./periode
Prisen ændres fra 01.08.2020 til 2.500 kr.

KulturPlus (Fælles musikalske aktiviteter): Gratis for individuelle elever.

MGK pakken. Personlig tilmelding og kun efter indstilling fra underviser og godkendelse fra ledelsen. Kun forårsperioder 1.795 kr.

Klippekort for elever fra 25 år og opefter

(10 gange undervisning á 30 minutter): 2.900 kr./periode

Holdundervisning

Et undervisningsår består af fire perioder. Nye elever kan kun starte ved periodestart. Udmelding gælder fra slutningen af næste periode. Elever er tilmeldt, indtil der aktivt udmeldes på mail.

Hold (30 minutter - 3-5 elever): 545 kr./periode

Hold Duo – 30 minutter 900 kr.

Hold (60 minutter - 6-10/12 elever): 545 kr./periode

Hold (90 minutter - 9-15 elever): 545 kr./periode

Hold (120 minutter – 12-18 elever): 545 kr./periode

Større kor, bands og betalingsensembler, cirkushold: 330 kr./periode

KunstTamTam (6 søndage – betaling for et forløb): 900 kr.

Lungekor (kun betaling 2 gange årligt): 375 kr./periode

KulturPlus Guldkort (kun betaling 2 gange årligt): 325 kr./periode.

Ensembler

Kammerorkester, Young Brass og Kultfolk er gratis for alle, men Kulturskolens elever har fortrinsret. Der er løbende tilmelding og løbende framelding.

Instrumentleje

Instrumentleje (pr. periode. Lejer er fuldt ansvarlig for instrumentet i lejeperioden): 325 kr.

Periodeoversigt:

August 2019 – oktober 2020:

Opkræves primo oktober

Oktober 2019 – januar 2020:

Opkræves primo december

Januar 2020 – april 2020:

Opkræves primo marts

April 2020 – juni 2020:

Opkræves primo maj

18. BESKÆFTIGELSES- OG ARBEJDSMARKEDS-FORHOLD

MARKEDSPOLITIK SUNDHED ERHVERVSFREMME
ET DOKUMENTERE AMBITIØS RESULTATER LEDIG
SÆRLIGE BEHOV ARBEJDE UDDANNELSESVEJLE
GELSE OPKVALIFICERING ARBEJDSKRAFTRESER
BISTAND MÅLGRUPPER UDDANNELSE BESKÆFTI
E INTEGRATION PRAKTIKPLADSER RÅDGIVE FRI
SAKTIVE UNGDOMSUDDANNELSE TILRETTELÆC
DOKUMENTATION

BESKÆFTIGELSES- OG ARBEJDS- MARKEDS- FORHOLD

1. Politisk arbejdsform

Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforholdene i Skanderborg Kommune hører under Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget. Dette inkluderer den del af Serviceloven, som ledige eller sygemeldte borgere modtager sammen med deres beskæftigelsesfremmende tilbud. Udvalget udarbejder forslag til visioner, forandringer, bevillinger og serviceniveau, samt udvalget varetager kontrollen med samme, når de er vedtaget af Byrådet.

Udvalgene tilrettelægger politikformulerende og -kontrollerende processer. I den forbindelse skal udvalget sikre, at der sker en inddragelse og dialog med borgere/brugere, aftale- og kontraktholdere mv.

Den sammenhængende arbejdsmarkedspolitik er tilknyttet andre politikområder, særligt områderne sundhed og erhvervsfremme. Desuden kan Skanderborg Kommunes personalepolitik være medvirkende til at sikre en tilknytning til arbejdsmarkedet blandt andet ved at fokusere på at fastholde sygemeldte medarbejdere.

Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget er ansvarlig for, at formulering og kontrol af politikker på beskæftigelses- og arbejdsmarkedsområdet koordineres med indsatsen på andre politikområder.

2. BYRÅDETS VISIONER OG STRATEGIER

Visioner

Skanderborg Kommune vil med en ambitiøs og dokumenteret indsats sikre en stadig udvikling og bedring af resultaterne på arbejdsmarkedsområdet. Indsatsen skal repræsentere en udvikling, der er over gennemsnittet i forhold til udviklingen på landsplan.

Indsatsen og resultaterne skal bidrage til et velfungerende arbejdsmarked ved:

- at bistå ledige og sygemeldte med at komme i arbejde
- at støtte ledige med særlige behov for hjælp til at komme i arbejde
- at sikre uddannelsesvejledning
- at bidrage til forebyggelse af flaskehalse, bl.a. ved opkvalificering af såvel ledige som beskæftigede
- at yde rekrutteringsbistand til virksomhederne.

De overordnede mål for Skanderborg Kommunes virksomhedsrettede indsats er:

- at sikre, at borgerne i Jobcentrets forskellige målgrupper kan komme i ordinær beskæftigelse, i uddannelse, fastholdes eller integreres på arbejdsmarkedet
- at gøre jobåbninger synlige på områder, hvor der er mangel på arbejdskraft
- at rådgive virksomhederne om rekruttering og situationen på arbejdsmarkedet, når de henvender sig om mangel på arbejdskraft eller generel hjælp til rekruttering
- at bidrage til, at virksomhederne får den arbejdskraft, de har brug for
- at fremskaffe det nødvendige og tilstrækkelige antal løntilskuds- og praktikpladser.

Strategier

Beskæftigelsesindsatsen i Skanderborg Kommune er båret af investeringstanken. Investeringen i en tidlig indsats for ledige og sygemeldte giver bedre resultater. Det afspejler sig blandt andet i Skanderborg Kommunes fortsatte positive udvikling i andelen af personer på

offentlig forsørgelse i den erhvervsaktive alder. For at understøtte en fortsat positiv udvikling tager beskæftigelsesindsatsen afsæt i følgende strategier:

- tidlig og aktiv indsats for ledige og sygemeldte
- job og uddannelse er altid målet
- virksomhedssamarbejdet er omdrejningspunktet.

Beskæftigelsesindsatsen vil i 2020 have fokus på de væsentligste arbejdsmarkedspolitiske udfordringer, jævnfør beskæftigelsesministerens mål for beskæftigelsesindsatsen:

1. januar 2016 trådte en refusionsreform i kraft. Reformen betyder, at den refusion, som kommunerne modtager til finansiering af forsørgelsesudgifter ikke længere afhænger af aktiviteter, men af hvor lang tid borgerne har modtaget offentlig forsørgelse på tværs af forskellige forsørgelsestyper.

Tabel 18.1 viser de forskellige refusionssatser og hvordan refusionen falder, jo længere tid den ledige eller sygemeldte har modtaget offentlig forsørgelse.

Varighed på offentlig forsørgelse	Refusionsprocent
0-4 uger	80 pct.
5-26 uger	40 pct.
27-52 uger	30 pct.
Over 52 uger	20 pct.

Med refusionsreformen har kommunerne fået et incitament til at hjælpe de ledige og sygemeldte tilbage på arbejdsmarkedet så hurtigt som muligt, samt fastholde dem på arbejdsmarkedet.

Eksempelvis kan en sygemeldt blive raskmeldt efter at have modtaget sygedagpenge i 52 uger, men vende tilbage til sygedagpenge efter få ugers raskmelding. I dette eksempel vil varigheden fra den tidligere sygemelding blive talt med, og derfor vil Skanderborg Kommune fortsat blot få 20 % refusion. Opnår den ledige eller sygemeldte et års selvforsørgelse inden for en tre årig periode, vil Skanderborg Kommune igen kunne modtage 80 % refusion på en ny ledigheds- eller sygdomsperiode.

I Fagsekretariatet Beskæftigelse og Sundhed er der iværksat indsatser af ”før-tidlig” karakter. Det vil sige, at der tænkes i indsatser for borgeren, før denne bliver en sag i det kommunale beskæftigelsessystem. Dette har ikke tidligere været muligt, men med afsæt i hhv. beskæftigelsesreformen og sygedagpengereformen tillader lovgivningen nu, at der arbejdes i dette felt.

Servicelov

1. januar 2014 blev en del af serviceovsopgaverne overflyttet fra Fagsekretariatet Ældre og Handicap til Fagsekretariatet Beskæftigelse og Sundhed for de borgere, der ikke har en permanent offentlig forsørgelse. Tidligere fik mange borgere en indsats fra både beskæftigelses-, social- og sundhedsområdet. I praksis betød det, at borgere med udbredte problemstillinger ofte skulle samarbejde med flere myndigheder og dermed have udarbejdet flere planer med forskellige mål.

Overflytningen af opgaver har skabt mere sammenhæng i indsatserne og givet borgere med komplekse og sammensatte problemstillinger en mere helhedsorienteret og jobrettet indsats. Dermed ligger opgaveoverflytningen i fin forlængelse af reformen af førtidspension og fleksjob, kontanthjælpsreformen og reformen af sygedagpenge, som har fokus på at hjælpe borgere med en begrænset arbejdsevne ind på arbejdsmarkedet.

For at understøtte en mere sammenhængende indsats for borgerne, skabe et fælles overordnet mål, samt sikre en koordineret og målrettet indsatsplan med tydelige mål, der er specifikke, målbare, accepterede, realistiske og tidsbegrænsede (såkaldte SMART-mål), håndteres indsatsen af en koordinerende sagsbehandler.

Den overordnede strategi for de koordinerede tilbud er de målrettede, aktive og mindst indgribende principper, som beskæftigelsesområdet har opnået gode resultater med.

Den organisatoriske ændring har tilgodeset det mål, at flere borgere er kommet i arbejde eller uddannelse gennem sammenhængende og koordinerede indsatser.

Veteranpolitik

I juni 2016 godkendte Økonomiudvalget Skanderborg Kommunes veteranpolitik. Visionen for veteranpolitikken er, at veteraner og deres pårørende skal anerkendes for deres særlige indsats, og de veteraner og pårørende, der har brug for støtte – som følge af en udsendelse – skal have den hjælp, der er behov for i hvert enkelt tilfælde, uanset hvornår eller hvordan behovet opstår. Dette skal ske gennem en skærpet opmærksomhed på veteranernes og deres pårørendes behov, herunder gennem styrket kendskab til den særlige kultur og identitet, der er forbundet med at være en del af forsvaret.

Veteranpolitikken er centreret omkring tre strategier: anerkendelse, støtte til veteraner og pårørende, samt udvikling af indsatser og samarbejde. Anerkendelsen markeres officielt på Flagdagen den 5. september, hvor Byrådet er vært for det årlige arrangement for veteraner bosiddende i Skanderborg kommune og deres pårørende.

Anerkendelsen og støtten vil desuden blive givet gennem allerede eksisterende kommunale tilbud, gennem oprettelse af nye indsatser i enten kommunalt eller frivilligt regi, og/eller ved en skærpet koordinering mellem de kommunale indsatser og forskellige tilbud f.eks. i regi af forsvaret. I samspil med erhvervsliv, frivillige og foreninger kan indsatserne udvikles efter behov.

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR 2020

Investering i reduceret varighed på ydelse for A-dagpenge-modtagere

Forandringen indebærer en investering i medarbejderressourcer på dagpengeområdet svarende til et årsværk. Investeringen gennemføres med overførte midler i to år (2020-2021). Investeringen skal sikre mere målrettede indsatser for især de forsikrede ledige, der er i risiko for langtidsledighed og skal styrke formidlingen af konkrete jobåbninger til de forsikrede ledige. Budgettet til de forsikrede ledige reduceres med 517.000 kr. i 2020 og 1,034 mio. kr. årligt fra 2021. (Budgettet reduceres med 517.000 kr. i 2020 og 1,034 mio. kr. i 2021 og frem)

Revisitering af borgere i midlertidige botilbud § 107

Forandringen indebærer, at borgere, der bor i midlertidigt botilbud (§ 107) beliggende uden for Skanderborg Kommune, efter en konkret, faglig vurdering revisiteres til tilbud i Skanderborg Kommune. Forandringen indebærer også, at borgere i STU (særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse), som samtidig bor i et midlertidigt botilbud (§ 107) uden for Skanderborg Kommune, efter en konkret, faglig vurdering revisiteres til STU-tilbud i Skanderborg Kommune. Budgettet reduceres med 1,35 mio. kr. i 2020 og 1,8 mio. kr. årligt fra 2021.

(Budgettet reduceres med 1,35 mio. kr. i 2020 og 1,8 mio. kr. i 2021 og frem)

Flere unge i uddannelse og job via en intensiveret uddannelses- og beskæftigelsesindsats for aldersgruppen 15–30 år
Skanderborg Kommune skal være en af de bedste kommuner i landet på ungeområdet. Dette gælder både målt på de unge, der gennemfører en ungdomsuddannelse, som opnår varig tilknytning til arbejdsmarkedet, og på de unges trivsel. For at kunne realisere dette er der behov for investering i følgende områder: en tidlig intensiv indsats for de 15-17 årige, en overgangs- og fastholdelsesmentor, der skal begrænse frafald fra ungdomsuddannelserne samt en mere håndholdt og koordineret beskæftigelses-, uddannelses- og socialindsats for de 18-29 årige. Den samlede budgetmæssige konsekvens af investeringen er en nettogevinst på 2 mio. kr. for budgetperioden 2020-2023.

(Nettoforøgelse på 1,539 mio. kr. i 2020; Nettoforøgelse på 68.000 kr. i 2021; Nettoforøgelse på -1,553 mio. kr. i 2022 og Nettoforøgelse på -2,123 mio. kr. i 2023)

Færre borgere på sygedagpenge og i jobafklaringsforløb
Skanderborg Kommune er udfordret af, at andelen af borgere i kommunen, som er på sygedagpenge og i jobafklaringsforløb, ligger markant over landsgennemsnittet. For at imødegå denne udfordring aktivt er der behov for at tage flere initiativer. Initiativerne indebærer en investering i medarbejderressourcer, tilbud til målgruppen og opkvalificering. Noget af investeringen finansieres i 2020 af overførte midler. Derudover forventes investeringen at medføre besparelser på forsørgelsesydelse svarende til en samlet gevinst efter indtjening af investeringen på ca. 5,7 mio. kr. i budgetperioden.

(Nettoforøgelse på 1,120 mio. kr. i 2020; Nettoforøgelse på -627.000 kr. i 2021; Nettoforøgelse på -1,857 mio. kr. i 2022 og Nettoforøgelse på -4,327 mio. kr. i 2023)

Beskæftigelsesfremmende tiltag på integrationsområdet
Flere flygtninge skal i job eller uddannelse. Der iværksættes følgende indsatser, der tilsammen bidrager til dette: flere borgere i integrationsgrunduddannelse (IGU) samt etablering af et IGU-forberedende forløb kaldet Klar til IGU, beskæftigelsesrettet indsats til ægtefælleforsørgede kvinder samt en intensiveret indsats for integrationsborgere, der efter et længere forløb i jobcenteret fortsat står uden for arbejdsmarkedet. En del af investeringen finansieres i 2020 af overførte midler. Derudover forventes investeringen samlet at medføre besparelser.

(Nettoforøgelse på 1,292 mio. kr. i 2020; Nettoforøgelse på -1,045 mio. kr.; Nettoforøgelse på -3,616 mio. kr. og Nettoforøgelse på -2,915 mio. kr.)

Beskæftigelsesindsatsen reduceres

Kultur- Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget arbejder med den konkrete implementering af besparelsen. Budgettet reduceres med 1 mio. kr. i 2020, 2 mio. kr. i 2021, 4 mio. kr. 2022 og 5 mio. kr. 2023.

(Budgettet reduceres med 1 mio. kr. i 2020, 2 mio. kr. i 2021, 4 mio. kr. i 2022 og 5 mio. kr. i 2023)

Måltrettet indsats på sygedagpengeområdet i forhold til Skanderborg Kommune som arbejdsgiver

Det iværksatte to-årige forsøg fortsættes i forhold til sygemeldte ansatte i Skanderborg kommune, hvor Skanderborg Kommune er arbejdsgiver (og borger er bosat i Skanderborg Kommune). Eventuelt sættes særligt fokus på ældreområdet, hvor udfordringen er størst. Der opnormeres med en ekstra sagsbehandler i Jobcentret. (Budgettet er i Budget 2019 reduceret med 500.000 kr. årligt fra 2020 og frem.)

Investering i intensiv indsats over for borgere på kontanthjælp (JobFirst 2)

Jobcenteret fortsætter en intensiv indsats over for en gruppe borgere, som har været på kontanthjælp eller i ressourceforløb i lang tid. Indsatsen bygger på principperne fra projektet JobFirst og forudsætter, at sagstallet pr. sagsbehandler reduceres for dem, der arbejder med borgere omfattet af JobFirst. Der opnormeres med en ekstra sagsbehandler i Jobcentret. (Budgettet er i Budget 2019 reduceret med 195.000 kr. i 2020, 522.000 kr. i 2021 og 780.000 kr. i 2022 og frem.)

4. OPFØLGNING PÅ DE POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR TIDLIGERE ÅR

Opfølgning på forandringer fra budget 2018

Forandringer på sygedagpengeområdet

Skanderborg Kommune har et højt udgiftsniveau på sygedagpengeområdet. For at nedbringe udgiftsniveauet foreslås en øget indsats på en allerede iværksat forandring, samt 2 nye indsatser på området:

Fortsat fokus på rettidig opfølgning

Det intense arbejde med at øge rettidigheden på opfølgning i sygedagpengesager fortsættes. Dette forventes at påvirke udgifterne i nedadgående retning svarende til den forandring Byrådet vedtog for Budget 2017, med en forventet reduktion af udgifterne på området med 2 mio. kr. i 2017 og 3 mio. kr. i 2018. Til at understøtte dette mål, flyttes 1 mio. fra beskæftigelsesområdets aktiviteter til sagsbehandlerområdet.

Forandringen har bidraget til, at der i 2018 er opnået og fastholdt et højt niveau af rettidighed i sagsbehandlingen. I marts 2018 var rettidigheden på 82,1 %, og for sager, hvor rettidigheden overskrides med 1-7 dage, var den 92,5 %. Med implementeringen af Momentum har der været datamæssige udfordringer med opfølgningen på rettidighed. Dog beretter både ledelsestilsyn og revisionen nu om en høj og stabil rettidighed.

Udviklingsarbejde omkring metoderne i sygedagpenge opfølgningen

Skanderborg Kommune har oprustet på den virksomhedsrettede indsats og har nu et solidt korps af virksomhedskonsulenter, der i samarbejde med de lokale virksomheder får stadig flere sygemeldte og kontanthjælpsmodtagere i arbejde eller tættere på arbejdsmarkedet.

Der er imidlertid brug for at vurdere, om ressourcerne på myndighedsområdet og virksomhedsområdet kan udnyttes bedre ved at lave en tidligere og mere opsøgende indsats på sygedagpengeområdet. Fagsekretariatet Beskæftigelse og Sundhed udvikler i et samarbejde mellem borgere, virksomheder og medarbejdere fra Skanderborg Kommune en model for dette. I arbejdet inddrages inspiration fra andre kommuner og styrelsen for arbejdsmarked og rekruttering.

Afdelingen for Arbejdsmarkedsfastholdelse og Ydelseskontoret har udarbejdet en kortlægning af de første 12 uger af en sygedagpengesag. På den baggrund planlægger Arbejdsmarkedsfastholdelse at indføre en tidligere kontakt i form af informationsmøder i 4.-5. uge. Dette er det første tiltag, der skal styrke den tidlige indsats.

Processen omkring snitfladerne mellem Afdelingerne Arbejdsmarkedsfastholdelse og Arbejdsmarkedsservice er igangværende. Arbejdsmarkedsfastholdelse har desuden deltaget i et møde med Favrskov Kommune for på den måde at få indblik i en sammenlignelig kommunes erfaringer omkring sygedagpengeopfølgningen.

Hvad angår snitfladerne mellem Arbejdsmarkedsfastholdelse og Arbejdsmarkedsservice har der været afholdt tre møder med en intern proceskonsulent. Formålet med møderne er at beskrive arbejdsgangen, når en ledig bliver sygemeldt og omvendt. I uge 37 mødes de to afdelingsledere, medarbejderrepræsentanter og proceskonsulenter, hvor de i fællesskab skal udarbejde en ny arbejdsgang. Forventningen er, at den nye arbejdsgang er færdigbeskrevet med udgangen af oktober 2018.

Forandringen har bidraget til, at andelen af arbejdsstyrken på sygedagpenge er reduceret fra at være 0,5 %-point over landsplan i 1. halvår 2017 til 0,1 % over landsplan i oktober 2018.

Indsatser på arbejdsmarkedsområdet

Hele arbejdsmarkedsområdet er til stadighed påvirket af Regeringens reformer og Byrådets ønske om at nedbringe udgifterne på hele arbejdsmarkedsområdet. I Skanderborg Kommune har der været fokus på at iværksætte de rigtige løsninger og indsatser for at bringe udgifterne ned.

Det er vigtigt, at effekten af de midler, der bruges på eksisterende aktiviteter løbende vurderes med henblik på at afgøre om der kan opnås en større effekt ved at flytte midlerne til andre indsatser. Kultur-, Sundheds og Beskæftigelsesudvalget skal derfor i deres politikontrol have fokus på om de ønskede effekter er til stede.

Den endelige rapport er den 6. februar 2019 blevet præsenteret for Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget.

På baggrund af rapportens konklusioner er der valgt fem indsatser/forandringer, som administrationen arbejder videre med i 2019:

- konkrete effektmålinger vedr. jobafklaringsforløb
- benchmarkanalyser af effekten af beskæftigelsesindsatsen
- igangsættelse af tiltag, der skal sikre en højere grad af borgerinddragelse i beskæftigelsesindsatsen
- opfølgning på de politiske forandringer vedr. "En målrettet indsats på sygedagpengeområdet i forhold til Skanderborg Kommune som arbejdsgiver" samt "Investeringen i en intensiv indsats over for borgere på kontanthjælp og resourceforløb".

Flere flygtninge (hurtigt) i arbejde/uddannelse som fundament for vellykket integration (forandringen er videreført fra budget 2017)

Der foretages resultatopfølgning på nuværende indsatsstrategi samt en analyse af nye job- og uddannelsesveje i samarbejde med virksomhederne.

I april 2018 modtog Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget en status på integrationsområdet. Her blev de præsenteret for udviklingen i antallet af integrationsydelsesmodtagere, hvor Skanderborg Kommune har reduceret antallet af integrationsydelsesmodtagere mere end landsgennemsnittet og klyngekommunerne.

Siden 1. kvartal 2017 til 1. kvartal 2018 er der etableret flere pladser til Integrationsgrunduddannelsen (IGU), samt skabt flere ordinære jobs til integrationsborgere. Dette understøttes af det store resultattilskud vedr. 2017, som er tilgået Skanderborg Kommune. Resultattilskuddet lyder på: 1,575 mio.kr.

Sammenlignes tallene fra hele 2017 til 2. kvartal 2018 falder antallet af integrationsborgere under integrationsprogrammet fra 393 til 364, svarende til 29 personer.

Andelen af flygtninge og familiesammenførte i beskæftigelse efter 3 års ophold, opgjort for 3. kvartal 2018 viser, at Skanderborg ligger godt sammenlignet med de andre kommuner i Østjylland. Kun Odder har en højere andel i beskæftigelse.

I 2018 er der etableret 22 nye IGU forløb – 9 i offentlig regi og 13 i private virksomheder. I alt er der fra juli 2016 til december 2018 etableret 57 IGU forløb i Skanderborg Kommune. Kun Odder Kommune har etableret flere IGU-forløb set i forhold til antal personer i målgruppen.

I 2018 blev der etableret i alt 92 ansættelser med løntilskud og 404 virksomhedspraktikker for flygtninge og familiesammenførte i integrationsprogram. De 496 løntilskud og praktikker fordelte sig på 188 borgere.

43 borgere i integrationsprogram var i værkstedstilbud på Kompetencecenteret i 2018, heraf var 10 i værkstedstilbud mindre end 4 uger.

Familier/borgere med mange kommunale indsatser

I foråret 2017 igangsatte Byrådet en forundersøgelse af mulighederne for – set fra borgerens perspektiv – at skabe større sammenhæng i den samlede vifte af kommunale indsatser. Resultaterne blev præsenteret for Byrådet på budgetseminaret den 24. august 2017. Forundersøgelsen viser, at der er 7 områder, hvor kommunen kan opnå en mere effektiv og sammenhængende indsats for de familier og borgere, som er præget af dyre og komplekse forhold. Forundersøgelsen angiver et økonomisk potentiale på ca. 12 mio. kr. årligt ved en omlægning af indsatserne målrettet de relevante familier og borgere.

Med budgetaftalen for 2019-2022 blev besluttet en ny forandring med forventning om en reduktion i udgiftsniveau ved en styrket sammenhængende indsats.

Opfølgning på forandringer fra budget 2019

Investering i intensiv indsats over for borgere på kontanthjælp (Jobfirst 2)

Jobcenteret laver en intensiv indsats over for en gruppe borgere, som har været på kontanthjælp i lang tid. Indsatsen bygger på principperne fra projektet JobFirst og forudsætter, at sagstallet pr. sagsbehandler reduceres for dem, der arbejder

med borgere omfattet af JobFirst. Der opnormeres med en ekstra sagsbehandler i jobcentret.

(Budgettet udvides med 257.000 kr. i 2019, reduceres med 195.000 kr. i 2020, reduceres med 522.000 kr. i 2021 og reduceres årligt fra 2022 med 780.000 kr.)

Note: I budgetaftalen for 2019 fremgik det, at indsatsen også omhandler borgere i ressourceforløb. Dette er ikke korrekt, da indsatsen kun er målrettet aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere. Teksten i forandringen er tilrettet.

Der er fortsat fremgang i JobFirst 2. Pt. er 15 borgere kommet i ordinær beskæftigelse, og én borger er startet på ordinær uddannelse. Ud af 158 aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere er 124 visiterede til JobFirst2-indsatsen, hvilket svarer til 78 %. Desuden har 80 % af de visiterede borgere fået et CV på Jobnet.

Målrettet indsats på sygedagpengeområdet i forhold til Skanderborg Kommune som arbejdsgiver

Der iværksættes et 2-årigt forsøg i forhold til sygemeldte ansatte i Skanderborg kommune, hvor Skanderborg kommune er arbejdsgiver (og borger er bosat i Skanderborg Kommune) - evt. sættes særligt fokus på ældreområdet, hvor udfordringen er størst. Der opnormeres med en ekstra sagsbehandler i jobcentret.

(Budgettet reduceres med 0,5 mio. kr. årligt fra 2020 og frem).

Sygefravær i % opdelt på medarbejders bopæl	Skanderborg Kommune		Udenfor Skanderborg Kommune		Samlet	
Kontraktholdere på ældreområdet	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Plejdistrikt Skanderborg	8,31%	6,08%	9,36%	8,26%	8,67%	6,83%
Plejdistrikt Galten	7,22%	6,81%	7,47%	10,31%	7,18%	8,02%
Plejdistrikt Hørning	11,11%	8,80%	8,92%	9,42%	10,06%	9,06%
Plejdistrikt Ry	6,21%	6,44%	10,45%	5,61%	7,89%	6,11%
Aktivitet og træning	5,05%	5,40%	7,09%	4,40%	6,16%	4,88%
Vores køkken	6,51%	3,15%	5,96%	8,83%	6,27%	5,68%
I alt	7,88%	6,54%	8,53%	7,90%	8,06%	7,04%

Sygefraværet på ældreområdet er pt. lavere i 2019 sammenlignet med 2018.

Da indsatsen blot har været igangsat i omkring 5 måneder, er det endnu for tidligt at evaluere på, om indsatsen har haft nogen effekt på sygefraværet, eller om fraværet er faldet af andre årsager.

Der planlægges sparringsmøder i efteråret 2019 med kontraktholderne på ældreområdet med deltagelse af jobcentret og HR. Sparringsmøderne har til formål at styrke lederne på ældreområdet i deres vurdering af, hvornår det giver mening at kontakte henholdsvis jobcentret og HR i forbindelse med en medarbejders sygemelding.

Det administrative team på ældreområdet har udviklet en detaljeret og systematisk opfølgning på sygefraværet, således at der følges op på, hvornår der har været taget kontakt til jobcenter eller HR i forbindelse med sygemeldinger, samt begrundelser herfor, hvis der ikke har været taget kontakt.

Etablering af boliger til unge med autisme mv.

En række borgere er i dag placeret i eksterne tilbud, hvor de får støtte efter SEL § 85 eller §107. Unge med indlæringsvanskeligheder, autisme og/eller ADHD eller lav begavelse tilbydes fremadrettet i stedet et helhedsorienteret botrænings- og beskæftigelsesforløb i deres nærmiljø i Skanderborg Kommune.

Der etableres et kollegium med bolig og indsats for unge med autisme. Etableringen skal ske i nuværende ledig kommunale boligkapacitet, og støtten i boligerne vil blive leveret efter SEL § 85. Etableringen fordrer anlægsudgifter til renovering af boligerne.

(Budgettet reduceres med 0,6 mio. kr. årligt fra 2020 og frem).

Åbningsreceptionen for JobNu-Kollegiet blev afholdt fredag den 30. august 2019.

De første visiterede borgere flyttede ind på kollegiet den 1. september 2019. I den sammenhæng overholdes tidsplanen, og flere borgere vil løbende flytte ind. JobNU-Kollegiet forventes at være fyldt primo 2020. Desuden er tilbuddet godkendt af det sociale tilsyn.

Virtual tolkebistand

Anvendelse af virtuel tolkning i stedet for fremmøde af tolke, hvilket medfører en besparelse på aflønning af tolke som følge af lavere afregning af timer fra tolkefirmaer.

(Budgettet reduceres med 0,37 mio. kr. årligt fra 2020 og frem).

Der er forventningssat en forandring på 370.000 kr. på at øge graden af virtuel tolkning/telefontolkning ift. fremmødetolkning. Det vurderes, at potentialet ikke realiseres for nærværende. Men der arbejdes videre med området, da det vurderes, at det på sigt kan øge kvaliteten og fleksibiliteten af tolkningen. Ligesom de virtuelle redskaber potentielt vil kunne bruges på andre områder i fremtiden.

Den manglende realisering af forandringen virtuel tolkning kan i stedet realiseres fra budgettet til tolkeudgifter vedrørende flygtninge omfattet af integrationsprogrammet, som følge af det faldende antal flygtninge.

Reduktion af udgifter på arbejdsmarkedsområdet

En lille del af de allermest udsatte/komplekse borgere som i dag er henvist til tilbud på Kompetencecenter Skanderborg modtager flere parallelle tilbud. Det kan være et specialiseret tilbud til f.eks. borgere med ADHD, en socialfaglig virksomhedskonsulent, samt en indsats under servicelovens § 85 (bostøtte). Med et nyt tilbud forsøges at udvikle en indsats til nogle af de komplekse borgere, hvor de får et tilbud, hvor den socialfaglige og den virksomhedsrettede indsats i endnu højere grad smeltes sammen end de er i dag. Reduktionen skal ses i sammenhæng med det faldende antal ledige i Skanderborg Kommune.

(Budgettet reduceres med 0,9 mio. kr. årligt fra 2019 og frem). Antallet af parallelforløbene er reduceret, hvorfor forandringen betragtes som gennemført.

Yderligere forudsat effektivisering på tilbud omfattet af rammeaftalen på det specialiserede socialområde – virkning for Fagsekretariatet Beskæftigelse og Sundhed

Det forventes, at samtlige regionale og kommunale tilbud, der er omfattet af rammeaftalen på det specialiserede socialområde, med vedtagelsen af rammeaftalen for 2019, reduceres med 0,5 % om året i perioden 2019-2022 (dvs. 2 % i alt i perioden).

Som yderligere forudsat effektivisering fordobles denne reduktion, således at reduktionen på Skanderborg Kommunes tilbud omfattet af rammeaftalen reduceres med 1 % om året i perioden 2019-2022 (dvs. 4 % i alt i perioden).

(Budgettet reduceres med 84.000 kr. i 2019, 168.000 kr. i 2020, 251.000 kr. i 2021 og 335.000 kr. årligt fra 2022 og frem).

De forudsatte effektiviseringsbeløb er indarbejdet i taksterne for 2019 og frem for de tilbud, der er omfattet af rammeaftalen. Forandringen betragtes derfor som gennemført.

Opbremssning af det stigende udgiftsvækst på handicap- og psykiatriområdet

Der er med aktivitetsmodellen på handicap- og psykiatriområdet indarbejdet en betydelig stigende udgiftsvækst frem mod 2022. Der er således indarbejdet 3,7 mio. kr. i 2019 stigende til 21,0 mio. kr. i 2022. Forligsparterne er enige om, at der skal fokus på, hvordan udgiftsvæksten kan bremses. Der skal i den forbindelse arbejdes med anbefalingerne fra Det særlige opgaveudvalg om psykiatri. Endvidere skal der arbejdes på bedre løsninger og præcisering og skærpelse af serviceniveauet på hele området, herunder en afdækning af, hvordan man kan tilpasse servicen på området. Analysen skal være afsluttet før sommeren 2019, således at den kan indgå i budgetforhandlingerne for Budget 2020.

Forandringen ligger også under politikområdet Borgere med fysiske og psykiske handicap.

De udarbejdede reviderede/nye kvalitetsstandarder er godkendt i fagudvalg, Økonomiudvalg og Byråd i juni 2019 til høring i Seniorråd og Handicapråd. Der er høringsfrist i september, og kvalitetsstandarderne behandles igen i fagudvalg, Økonomiudvalg og Byråd i oktober 2019 til endelig godkendelse. De udarbejdede flow- og tyngdeanalyser har været præsenteret for fagudvalg og budgetseminar i juni. Der skal i efteråret 2019 udarbejdes en plan for, hvordan resultaterne og anbefalingerne fra analysearbejdet kan anvendes i det videre arbejde med at dæmpe udgiftsvæksten på området.

Øget borgerinddragelse på beskæftigelsesområdet

Skanderborg Kommune har i flere år haft FremtidsForum som Advisory Board for virksomhederne. Med udgangspunkt i den samme model oprettes et Advisory Board for ledige og sygemeldte. Dermed får de ledige og sygemeldte bedre mulighed for at kommentere og kvalificere beskæftigelsesindsatsen i Skanderborg Kommune. Dermed vil der - inden for de lovgivningsmæssige rammer - være mulighed for at tage hensyn til de ønsker, som de ledige eller sygemeldte måtte have.

Indsatsen om øget borgerinddragelse involverer også et samarbejde med kontrolgruppen. Samarbejdet omkring den

beskæftigelsesfremmende indsats og kontrolindsatsen har til hensigt at skabe en fælles tilgang til og forståelse af borgerens situation.

I den sammenhæng er der indkaldt til en møderække med deltagelse af kontrolgruppen, repræsentanter fra Ydelseskontoret, Arbejdsmarkedsservice og chefrepræsentanter. Møderne sætter i første omgang fokus på udarbejdelse af en klar arbejdsgang omkring selvstændige fleksjobansatte. På den baggrund er det intentionen, at samarbejdet på sigt kan systematiseres, således at der foreligger en standard med en klar ansvars- og opgavefordeling.

Tilpasning af midlertidige flygtningeboliger

Behovet for boliger til midlertidig boligplacering af flygtninge er faldende i takt med at det store antal flygtninge, som ankom i 2015 og 2016, er blevet placeret i permanente boliger. Kommunens kapacitet på boliger til midlertidig boligplacering af flygtninge skal derfor tilpasses, således at udgifterne til tomgangsleje undgås.

Tabel: Antal ledige boliger opgjort pr. 5. september 2019

	Antal boliger	Antal ledige boliger
Bakkedraget 1, Hørning	47	19
Skanderborgvej 62, Ry	10	6
Tippethøj, Ry	18	15
I alt	75	40

Antallet af ledige boliger er steget til 40 siden 2. budgetopfølgning, hvilket skyldes, at der stort set ikke kommer flygtninge til kommunen, som har behov for midlertidig indkvartering. Samtidig bliver flere henvist til permanente boliger.

På grund af dette er Tippethøj opsagt pr. 1. januar 2020. Administrationen arbejder på en plan for den fremtidige kapacitet på de midlertidige flygtningeboliger

ØKONOMI

Tabel 18.7 viser driftsbudgettet for beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2018	Opr. budget 2019	Korr. budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Beskæftigelsesområdet							
Forsikrede ledige (Beskæftigelsestilskud)	75.459	71.622	83.151	90.828	90.311	90.311	90.311
Kontant- og uddannelseshjælp, seniorjob mv.	49.561	44.966	43.854	45.306	43.985	42.994	42.664
Sygedagpenge og jobafklaringsforløb	107.876	109.098	106.275	101.607	99.870	98.010	96.150
Ressourceforløb, fleksjob mv.	134.513	141.033	143.540	149.887	153.475	156.055	158.874
Førtidspension	169.910	177.368	179.115	192.654	205.785	217.734	226.115
Integrationsydelse	19.855	15.871	14.091	9.520	6.183	4.892	5.952
Integration	-3.807	7.626	7.650	12.004	11.993	10.766	10.428
Driftsudgifter til aktivering m.v.	54.325	61.741	63.192	65.120	64.940	62.420	61.290
Forberedende Grundudd- annelse (FGU) (EGU og produktionsskole)	4.605	4.467	3.941	8.926	13.826	13.533	13.533
Ungdommens Uddannelses- vejledning	9.475	9.832	12.135	9.865	9.867	9.855	9.855
Øvrigt	626	636	677	914	903	893	893
I alt beskæftigelses- området	622.398	644.260	657.621	686.631	701.138	707.463	716.065
Serviceområdet							
Fagsekretariatet - myndigheds- området	69.069	66.108	65.502	66.991	66.282	66.038	66.038
Kompetencecenter Skan- derborg - Afdelingen for socialpsykiatri og beskæftigelse (nettobudget)	-2.910	-1.220	3.048	-900	-900	-900	-900
Særlige pladser på psykiatrisk afdeling*	696	1.274	1.274	1.389	1.389	1.389	1.389
I alt Serviceområdet	66.855	66.162	69.824	67.480	66.771	66.527	66.527
I alt	689.253	710.422	727.445	754.111	767.909	773.990	782.592

*Er uden for overførselsadgang.

Note: Opdelingen i tabel 18.2 er ændret i forhold til tidligere års politikerhåndbøger.

Regnskab 2018

Regnskabet viser samlet set et mindreforbrug for hele beskæftigelsesområdet på 3,5 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget, svarende til 0,6 % af det korrigerede budget.

Den oprindelige bevilling til beskæftigelsesområdet er på i alt 631,3 mio. kr. og regnskabet viser ultimo 2018 et forbrug på 622,4 mio. kr. svarende til et mindreforbrug på 8,9 mio. kr. eller 1,4 % af det oprindelige budget.

De væsentligste ændringer ift. til det oprindelige budget er følgende:

- **Kontant- og uddannelseshjælp:** Det faktiske antal fuldtidspersoner i målgruppen endte lavere end antaget ved budgetlægningen, og regnskabet afviger derfor med 5,2 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget. Der blev lagt 6,2 mio. kr. i kassen ved 3. budgetopfølgning.

- **Driftsudgifter vedr. integrationsprogrammet og tilskud:** På grund af færre nytilkomne flygtninge i 2017 og 2018 er udgifterne til aktivering og danskuddannelse vedrørende flygtninge i et integrationsprogram endte regnskabet med en afvigelse på 11,8 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget. Der blev lagt 8,7 mio. kr. i kassen ved 3. budgetopfølgning. Derudover er der i 2018 opnået et højt resultattilskud for flygtninge, som er kommet i ordinær uddannelse og job, samt har bestået danskprøver.
- **Jobafklaringsforløb:** Det faktiske antal fuldtidspersoner i målgruppen endte højere end antaget ved budgetlægningen, og regnskabet endte med en negativ afvigelse på 8,4 mio. kr. Der blev givet en tillægsbevilling på 8,2 mio. kr. ved 3. budgetopfølgning. Stigningen er en bevidst strategi i Jobcentret om at få visiteret flere borgere fra sygedagpenge

til jobafklaringsforløb. Hvis en borger har et længerevarende sygdomsforløb, men ikke er alvorligt syg, så er et jobafklaringsforløb et skridt tættere på vejen tilbage til arbejdsmarkedet.

- *Forsikrede ledige:* Regnskabet endte 5 mio. kr. højere end oprindeligt budget. Årsagen til merforbruget på området skyldes, at det faktiske antal fuldtidspersoner på A-dagpenge endte højere end antaget ved budgetlægningen. Udviklingen i antal fuldtidspersoner i 2. halvår af 2018 var væsentlig dårligere end den normale tendens. Ved 3. budgetopfølgning blev der givet en tillægsbevilling på 0,9 mio. kr.
- *Midlertidig boligplacering af flygtninge:* Der har været en merudgift til tomgangsleje til midlertidige flygtningeboliger. Der er i slutningen af 2018 påbegyndt en større tilpasning af flygtningeboliger. Således er Vesterskovvej 4A (Skanderborg), Bjerttrupvej 1 (Hørning) og Damager 13 (Hørning) lukket. Regnskabet endte 1,8 mio. kr. over det oprindelige budget, men da området ligger på bevillingen med overførsel, så var det muligt at overholde budgettet ved at forbruge opsparingen fra 2017 samt via en tillægsbevilling på 0,6 mio. kr. finansieret fra budgettet til integrationsydelse.

Serviceområdet

Regnskab 2018 udviser et samlet mindreforbrug på 1,9 mio. kr., svarende til 2,8 pct. af det korrigerede budget 2018. Overskuddet er reduceret med i alt 3,7 mio. kr. i 2018. Dog overføres afvigelsen vedrørende objektiv finansiering af de særlige psykiatripladser, der blev oprettet i 2018, ikke. Tages der højde for dette, er overskuddet reduceret med 3,4 mio. kr. i 2018.

Merforbruget isoleret for 2018 skyldes især en fortsat tilgang til bostøtteområdet under Afdelingen for socialpsykiatri og beskæftigelse.

Budget 2019

Beskæftigelsesområdet

På sygedagpenge- og kontanthjælpsområdet er der investeret i en intensiv og målrettet indsats, som forventes at nedbringe antallet af borgere i målgrupperne ud over de måltal, som ligger til grund for beregning af budgettet.

Der er derfor budgetteret med en besparelse på 1 mio. kr. årligt på sygedagpengeområdet og 1,2 mio. kr. årligt på kontanthjælpsområdet, når indsatsen er fuldt indfasen i 2022.

For uddybning af ovenstående forandringer henvises der til afsnit 3 og 4 under politikområde "Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold".

Endelig skal det nævnes, at et flertal af partierne i Folketinget har besluttet at omlægge en række forberedende tilbud og uddannelser bl.a. produktionsskoleforløb og erhvervsgrunduddannelse (EGU) og erstatte dem med den nye Forberedende Grunduddannelse (FGU). Grunduddannelsen er for

unge under 25 år, der har brug for forudgående faglig eller personlig opkvalificering for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse. Med aftalen om FGU får kommunerne det fulde ansvar for at gøre alle unge parate til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse. De første elever bliver optaget på FGU den 1. august 2019. Kommunerne får via bloktilskuddet dækket merudgifterne forbundet med drift af FGU'en og forsørgelse af eleverne.

Ved 2. budgetopfølgning blev der givet en tillægsbevilling på 11 mio. kr. primært til finansiering af øgede udgifter til de forsikrede ledige som følge af, at antal fuldtidspersoner er steget mere end forudsat ved budgetlægningen. Som nævnt under bemærkningerne til regnskab 2018 var udviklingen i antal fuldtidspersoner væsentlig anderledes i 2. halvår af 2018 end tendensen har vist de tidligere år.

Serviceområdet

Der er i budget 2019 indarbejdet en ny pulje til aktivitetsstigning på handicap- og psykiatriområdet. Bevillingsmæssigt ligger puljen under politikområdet Borgere med fysiske og psykiske handicap. Puljen vedrører dog såvel borgere visiteret fra Fagsekretariatet Ældre og Handicap (borgere med varigt forsørgelsesgrundlag) som borgere visiteret fra Fagsekretariatet Beskæftigelse og Sundhed (borgere uden varigt forsørgelsesgrundlag). Beløbet, der er tilført Fagsekretariatet Beskæftigelse og Sundhed, udgør 2,367 mio. kr. i 2019 og frem.

Herudover er der til budget 2019 indarbejdet 1,274 mio. kr. i 2019, stigende til 1,359 mio. kr. i 2020 og frem til finansiering af udgifter til Skanderborg Kommunes andel af den objektive finansiering af tomme pladser vedrørende de særlige pladser i psykiatrien, der er/bliver etableret i Region Midtjylland. Der er ikke overførselsadgang på beløbet. Det vil sige, at eventuelt uforbrugte midler overføres til kassen, såfremt der ikke bliver behov for at anvende det fulde afsatte beløb (hvis antallet af tomme pladser reduceres).

Det blev i budgetforliget for 2019 vedtaget at reducere budgetrammen med 0,084 mio. kr. i 2019 stigende til 0,168 mio. kr. i 2020, 0,251 mio. kr. i 2021 og 0,335 mio. kr. i 2022 som følge af forandringen: "Yderligere forudsat effektivisering af tilbud omfattet af rammeaftalen på det specialiserede socialområde – virkning for Fagsekretariatet Beskæftigelse og Sundhed".

Endvidere blev det i budgetforliget vedtaget at reducere budgetrammen med 0,6 mio. kr. i 2020 og frem som følge af forandringen: "Etablering af boliger til unge med autisme mv.". I forbindelse med denne forandring blev det også vedtaget at afsætte 3,5 mio. kr. i 2019 til renoveringen/etableringen af boligerne.

I forbindelse med 2. budgetopfølgning 2019 er området tilført 4,5 mio. kr. i 2019 stigende til 5,0 mio. kr. i 2020 og frem som følge af konstaterede meraktivitet og –udgifter til borgere, der

bor i midlertidige botilbud.

Budget 2020

Beskæftigelsesområdet

Budgettet på beskæftigelsesområdet er beregnet ud fra de forventede måltal på de forskellige målgrupper på beskæftigelsesområdet. Måltallene er uddybet i afsnittet om budgetforudsætninger.

Tilbageføringsreformen fra 2011, som gradvist hæver folkepensionsalder og refusionsreformen fra 2016, som betyder at kommunerne får færre direkte indtægter fra refusioner, har stor betydning for budgetlægningen af udgifterne til førtidspension og fleksjob. Der er således budgetteret med en stigning i nettoudgifterne til førtidspension og fleksjob fra 2019 til 2023.

Den 1. januar og 1. juli 2019 trådte der en finansieringsomlægning af aktiveringsudgifterne i kraft, hvilket betød, at statsrefusionen bortfaldt. Dette betyder, at budgettet til driftsudgifter er øget i forhold til regnskab 2018 som følge af tabte refusionsindtægter. Derudover er der i budgetaftalen vedtaget 5 forandringer, som samlet set øger udgifterne til aktiviteter med 1,4 mio. kr. i 2020 og 1,2 mio. kr. i 2021. I 2022 er driftsudgifterne reduceret med 2,0 mio. kr. og 3,4 mio. kr. i 2023 og frem.

I fire af forandringerne er det desuden forudsat, at investeringer i beskæftigelsesindsatsen vil medføre et fald i udgifterne til forsørgelsesydelse. Der er samlet set budgetteret med en reduktion i udgifterne til sygedagpenge, ydelse til jobafklaringsforløb, uddannelseshjælp, integrationsydelse og A-dagpenge på 3,1 mio. kr. i 2020 stigende til 15,3 mio. kr. i 2023. Forandringerne er uddybet i afsnit tre i dette kapitel om "Be-

skæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold".

Serviceområdet

Det blev i budgetforliget for 2020 vedtaget at reducere budgettet med 1,35 mio. kr. i 2020, stigende til 1,8 mio. kr. i 2021 og frem som følge af forandringen: "Revisitering af borgere i midlertidige botilbud (Serviceovens § 107)".

Budgetforudsætninger

Beskæftigelsesområdet

Budgettet er beregnet på baggrund af forskellige prognoser for udviklingen i antal fuldtidspersoner på de forskellige målgrupper i jobcenteret. Der er blandt andet anvendt Jobcentrets, Beskæftigelsesregionens samt KL's prognoser. Det er antaget, at det samlede antal af fuldtidspersoner i jobcenteret er status quo fra 2019 til 2020.

Dette dækker dog over variationer mellem målgrupperne. Førtidspension og fleksjob forventer en stigning i antal fuldtidspersoner som følge af tilbageføringsreformen. Såfremt disse to målgrupper holdes udenfor, forventes der et fald i antal fuldtidspersoner på 212 personer fra 2019 til 2023. Nedenfor er vist, hvordan udviklingen i måltallene er fordelt på målgrupperne.

Tabel 18.8 viser de forventede måltal på beskæftigelsesområdet

Målgruppe	2019	2020	2021	2022	2023
Forsikrede ledige (Beskæftigelsestilskud)	782	845	845	849	853
Kontanthjælp	183	180	180	180	180
Uddannelseshjælp	249	229	209	194	189
Revalidering	25	25	25	25	25
Ressourceforløb	874	827	821	815	809
Sygedagpenge	126	135	135	135	135
Jobafklaringsforløb	328	292	270	246	222
Førtidspension	1.669	1.688	1.758	1.813	1.835
Fleksjob	1.009	1.042	1.057	1.073	1.089
Ledighedsydelse	208	217	221	225	229
Integration	193	163	131	111	109
Seniorjob	23	28	28	28	28
I alt	5.668	5.671	5.679	5.693	5.702
I alt ekskl. førtidspension og fleksjob	2.990	2.941	2.864	2.807	2.778

Note: Måltallene for 2019 er de forventede måltal pr. 31. august 2019, mens det oprindelige budget i tabel 18.2 er baseret på de forventede måltal ved vedtagelsen af budget 2019.

Serviceområdet

De forudsætninger, der ligger til grund for budgetlægningen på Serviceområdet, tager udgangspunkt i hvad de konkrete borgere er bevilget, og hvad de forventes bevilget i 2020, samt hvad udgifterne hertil forventes at være i 2020. Budgetterne på de enkelte delområder under Serviceområdet udmøntes på baggrund af forventet aktivitetsniveau i 2020 opgjort pr. ultimo september 2019.

Puljen til imødekommelse af forventet aktivitetsstigning medfører, at området i perioden 2019-2022 vil blive økonomisk kompenseret for aktivitetsstigning inden for § 85-støtte med indsats fra Afdelingen for socialpsykiatri og beskæftigelse. Puljen til aktivitetsstigning fremgår under politikområdet "Borgere med fysiske og psykiske handicap".

Anlæg

Tabel 18.9 viser anlægsbudgettet på beskæftigelses- og arbejdsmarkedsområdet:

Note	(i 1.000 kr.)	U/I	Regnskab 2018	Oprindeligt Budget 2019	Korrigeret Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
1	Job Nu Kollegiet			0	3.500				
2	Palmehaven	U	165						
	Resultat	N	165	0	3.500	0	0	0	0

Bemærkninger til de enkelte anlæg:

1. Job Nu Kollegiet

Etablering af kollegium til unge mennesker, der har en autismespektrum forstyrrelse.

2. Palmehaven

Regnskabet for Palmehaven blev behandlet på Byrådet d. 27/3 2019.

6. SERVICENIVEAU OG KVALITETSSTANDARDE

I forlængelse af de seneste års reformer på beskæftigelsesområdet udgør virksomhedsrettede tilbud (virksomhedspraktik og job med løntilskud) en stigende andel af den beskæftigelsesfremmende indsats i Skanderborg Kommune. Al erfaring og dokumentation vidner om, at netop den virksomhedsrettede indsats har den bedste beskæftigelsesfremmende effekt. Skanderborg Kommune har samtidigt et målrettet fokus på virksomhedsservice, som styrker formidlingen af jobs til ledige borgere.

I Beskæftigelse og Sundhed kan borgere:

- Til- og afmelde sig som jobsøgende
- Få hjælp til jobsøgning gennem jobrettede samtaler, sparring på CV og ansøgning, kompetenceafklaring, samt muligheder for opkvalificering
- Få formidlet konkrete jobmuligheder
- Komme til samtale i forbindelse med sygemelding
- Udarbejde en jobplan i samarbejde med jobkonsulent. Jobplanen har til formål at bringe ledige borgere hurtigst muligt i selvforsørgelse.

I Beskæftigelse og Sundhed kan man som virksomhed:

- Få hjælp til at rekruttere nye medarbejdere
- Få hjælp til at annoncere på Jobnet (via JobAG)
- Få personlig og telefonisk vejledning om en medarbejders tilbagevenden efter sygdom, herunder sætte fokus på fastholdelse, omplacering og forebyggelse.
- Få support omkring etablering og gennemførelse af Integrations Grunduddannelsen (IGU), løntilskudsansættelser og virksomhedspraktikker

De borgere, der er ledige, og/eller har særlige vanskeligheder i forhold til at fastholde et job eller et uddannelsesforløb, tilbyder Beskæftigelse og Sundhed:

- Mentorordninger
- Personlig assistance
- Hjælpemidler på arbejdspladsen
- Virksomhedspraktik
- Løntilskud
- Revalidering
- Erhvervsvejledning
- Opkvalificering.

Er man som borger tilknyttet jobcentret, er der mulighed for, at Skanderborg Kommunes Kompetencecenter yder hjælp i form af tilbud om:

- Råd og vejledning til jobsøgning
- Afklaring af uddannelsesmuligheder
- Hjælp til at finde ordinær ansættelse, job med løntilskud eller virksomhedspraktik i såvel private som offentlige virksomheder
- Virksomhedsrettet værkstedsaktivering
- Afklaring og udvikling af arbejdsevnen
- Måltrettet undervisning i stress og depression, smertetackling, sundhed og livsstil m.m.
- Hjælp til at finde og etablering af fleksjob

■ Vejledning-/mentorstøtte

■ Coaching

■ Træning.

Ungdommens Uddannelsesvejledning er en del af ungedecentret, og pr. 1. august 2019 træder lov om sammenhængende kommunal ungeindsats (KUI) i kraft. Loven skal sikre et endnu tættere kommunalt og tværfagligt samarbejde omkring de unge med udgangspunkt i den enkelte unges uddannelsesplan. Dette for at sikre at unge får den nødvendige støtte til at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse eller opnå fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Ungdommens Uddannelsesvejledning i Skanderborg Kommune vejleder grundskoleelever og unge (op til 30 år) om uddannelses- og erhvervsvalg.

- Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) vejleder elever på alle grundskoler
- UU kontakter unge uden en ungdomsuddannelse for at tilbyde vejledning. UU får besked, når en ung afbryder en uddannelse
- UU vejleder til alle ungdomsuddannelser til STU, FGU (fra august 2019) - og til forberedende uddannelsestilbud som VUC, og højskoler
- UU vejleder unge om job- og lærepladssøgning - og tilbyder vejledning til unge på offentlig forsørgelse i samarbejde med deres sagsbehandler.

Byrådet har godkendt en række kvalitetsstandarder, der fastlægger serviceniveauet for de indsatser, der knytter sig til Serviceloven.

Det vil sige kvalitetsstandarder for:

- Gruppebaserede forløb og tidsbegrænsede forløb
- Socialt akuttstilbud
- Socialpædagogisk hjælp og støtte i egen bolig
- Midlertidig botilbud
- Aktivitets- og samværstilbud.

I Fagsekretariatet Beskæftigelse og Sundhed visiteres der ud fra mindst indgribende princip med henblik på at støtte borgerne i at være mest muligt selvhjulpne.

Se kvalitetsstandarderne her:

www.skanderborg.dk/kvalitetsstandard

19. ADMINISTRATION

ER SERVICENIVEAU BEVILLINGER PROCESSER FOR
 ADMINISTRATION UNDERSTØTTE UDMØNTNING PRINC
 EFFEKTIV SAMSPIL UDVIKLINGSORIENTERING FO
 ÅENDE SELVBETJENINGSLØSNINGER ADMINIST
 MLYSNING ORGANISATION FREMTID OPGAVER A
 DIGITALISERING FORBEDRINGER VIRKSOMHEDER E
 OSOPGAVER IDRÆTSCENTER NYBYGGERI KULTUR

ADMINISTRATION

1. Politisk arbejdsform

Økonomiudvalget arbejder på området administration med formulering af forslag til visioner, forandringer, bevillinger og serviceniveau samt med kontrol af samme, når de er vedtaget af Byrådet.

Økonomiudvalget tilrettelægger de politikformulerende og -kontrollerende processer – herunder, at der på det enkelte område sker en inddragelse af og dialog med direktionen samt med aftale- og kontraktholdere.

Miljø- og Planudvalget har ansvaret for den del af administrationsområdet, der handler om indtægter for byggesagsbehandling.

2. BYRÅDETS VISIONER OG STRATEGIER

Byrådet har fastlagt de grundlæggende principper for den politiske og administrative organisering af Skanderborg kommune via arbejdet med "Skanderborgmodellen". I forhold til borgmester, Byråd og politiske udvalg understøtter direktionen formulering og udmøntning af politiske visioner og mål for den kommunale organisation som helhed.

Inden for de lovgivningsmæssige rammer og beslutningerne i Byrådet drives og udvikles en moderne og

effektiv kommunal organisation på alle niveauer. Herudover er området "Administration" omfattet af følgende visioner: Skanderborg kommune møder udfordringerne og samspillet med borgerne med en udviklingsorienteret, effektiv og åben organisation, der er gearret til at søge stærke tværgående og helhedsprægede løsninger.

Kontakten til borgere, virksomheder og foreninger skal effektiviseres gennem øget fokus på brug af digitale selvbetjeningsløsninger og ud fra mottoet: "Kan du selv – skal du selv".

Der er opført nyt administrations- og idrætscenter på Fælleden i Skanderborg – bl.a. med henblik på at samle den kommunale administration, som tidligere var spredt på syv adresser. Opførelsen af dette administrationscenter bringer medarbejderne sammen og styrker samarbejdet på tværs af den kommunale organisation, minimerer tidsspild ved kørsel samt danner grundlag for at nedbringe administrations-tyngden og effektivisere yderligere.

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR 2020

Tilbageførsel af budgetreduktion fra budgetforliget for 2019 – tværgående forandring vedr. implementering af sammenhængende indsats i forhold til familier med komplekse forhold

I budgetforliget for 2019-2022 blev der indarbejdet en budgetreduktion som følge af, at administrationen skulle implementere en tværgående, sammenhængende indsats i forhold til familier med komplekse forhold.

I forbindelse med arbejdet med implementeringen kan det imidlertid konstateres, at det ikke vurderes at være muligt at høste den tidligere forventede økonomiske gevinst. På denne baggrund udlignes den indarbejdede reduktion i budgettet fra budgetforliget for 2019, således at den indarbejdede reduktion i 2020 på 2,0 mio. kr., stigende til 3,0 mio. kr. i 2021 og frem tilbageføres.

(Budgettet forøges med 2 mio. kr. i 2020 og 3 mio. kr. i 2021 og frem)

Implementering af Regeringens BNBO-aftale, der skal sikre bedre beskyttelse af drikkevandsboringer mod pesticider
Kommunerne skal frem til og med 2022

gennemgå boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) omkring ca. 120 drikkevandsboringer, hvor der anvendes pesticider til erhvervsmæssige formål. Kommunen skal lave en risikovurdering og derefter sammen med landbruget og vandværkerne forsøge at finde frivillige lokale løsninger, der sikrer, at brugen af pesticider i BNBO stoppes. Området opnormeres med 1,5 årsværk i en 3-årige periode for at kunne løse opgaven inden for tidsfristen.

(Budgettet forøges med 825.000 kr. i 2020, 2021 og 2022)

Kørselsordninger

Udgifterne til kommunens kørselsordninger på tværs af Børn og Unge, Ældre og Handicap og Beskæftigelse og Sundhed udgør mere end 20 mio. kr. om året. Via ændret organisering og koordinering af kommunens kørselsordninger kan der ske en reduktion i udgiftsniveauet. Der udarbejdes på baggrund af en intern analyse konkrete forslag til ændringer, som behandles politisk. Budgettet reduceres med 500.000 kr. i 2021, 1 mio. kr. i 2022 og 2 mio. kr. i 2023.

(Budgettet reduceres med 500.000 kr. i 2021, 1 mio. kr. i 2022 og 2 mio. kr. i 2023)

Reduktion af serviceniveauet i administrationen

Budgettet på det administrative område reduceres med 2,5 mio. kr. i 2020, stigende til 6 mio. kr. i 2023. Direktionen er ansvarlig for implementeringen af besparelsen med blik for bedst mulig samlet drift. Økonomiudvalget orienteres om forslaget før implementeringen. Økonomiudvalget sikrer, at alle politiske udvalg kommer med forslag til, hvordan opgavebestillinger fra udvalgene kan reduceres.

(Budgettet reduceres med 2,5 mio. kr. i 2020, 3 mio. kr. i 2021, 4,5 mio. kr. i 2022 og 6 mio. kr. i 2023)

Reduktion af puljen til administrativ udvikling

Direktionens pulje til administrativ udvikling reduceres med 75.000 kr. årligt

(Budgettet reduceres med 75.000 kr. i 2020 og frem)

Reduktion i udgiften til IT-systemer

Budgettet til IT-systemer reduceres årligt med 650.000 kr. (Budgettet reduceres med 650.000 kr. i 2020 og frem)

Bortfald af vederlag til Folkeoplysningsudvalgets formand

I forbindelse med næste valg til Byrådet revideres styrelsesvedtægten fra og med 2022 således, at der i Skanderborg Kommune ikke længere ydes vederlag til formanden for Folkeoplysningsudvalget. Budgettet reduceres med 100.000 kr. årligt fra 2022.

(Budgettet reduceres med 100.000 kr. i 2022 og frem)

Afskaffelse af Fællesskabsavisen og budgetavisen samt reduceret kommunikationsindsats på sociale medier

Fællesskabsavisen og budgetavisen afskaffes. Herudover fjernes et budgetbeløb, der er afsat til øget annoncering og generel udvikling af kommunikationsindsatsen på sociale medier. Budgettet reduceres med 130.000 kr. årligt.

(Budgettet reduceres med 130.000 kr. i 2020 og frem)

4. OPFØLGNING PÅ DE POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR TIDLIGERE ÅR

Opfølgning på forandringer fra budget 2018

Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i landzonesager

Det vurderes, at en ekstern konsulent vil kunne løse 50-60 sager afhængigt af omfanget og kompleksitet af de enkelte sager. Ved brug af ekstern konsulent vil det hurtigere være muligt at få behandlet sager, hvor borgere/ansøgere er udfordret af, at den lange sagsbehandlingstid hindrer/forsinker at de kan komme i gang med nødvendige projekter m.m. Hertil finansierer området selv 400.000 kr. (merudgift på 400.000 kr. i 2018).

Der er indgået kontrakt med Orbicon om behandling af land-zonesager. Arbejdet er igangsat primo 2018. Forventningen er, at de kan behandle ca. 60 sager i 2018.

Der er afsluttet minimum 60 sager i 2018. Da bevillingen ikke forventes brugt helt i 2018, vil opgaven også fortsætte i 2019

Nedbringelse af sagsbehandlingstiden vedrørende § 50 undersøgelser Børn og Unge)

I 2018 tilføres Myndighedsområdet på Børn og Unge 400.000 kr. til styrkelse af sagsbehandlingen. Styrkelsen skal sikre, at Skanderborg Kommune kan nedbringe sagsbehandlingstiden i forbindelse med udarbejdelse af børnefaglige undersøgelser. I løbet af 2018 vurderes behovet fra 2019 og frem (merudgift på 400.000 kr. i 2018).

Undervisnings- og Børneudvalget blev på deres december-møde 2017 forelagt følgende handleplan for etablering af tidsfristoverholdelse for børnefaglige undersøgelser. Handleplanen indeholder blandt andet udmøntningen af den målrettede bevilling fra Byrådet, men også en række yderligere tiltag i form af kompetenceudvikling og interne omprioriteringer.

Handleplanen indeholder følgende elementer:

- Opkvalificering af medarbejder i forhold til udarbejdelse af børnefaglige undersøgelser
- Uddannelse af medarbejdere og implementering af ny metode Signs of Safety
- Tiltag i specialrådgivningen
 - En midlertidig tilførsel af et halvt årsværk samt opnormering med 1 årsværk med henblik på en mere generel nedbringelse af det gennemsnitlige sagstal pr. rådgiver
- Tiltag i afdelingen for sociale sager
 - Omfordeling af ressourcer til dagforanstaltningsgruppen i form af ¼ stilling, som udelukkende anvendes til udarbejdelse af børnefaglige undersøgelser samt tilføres gruppen vores studentermedhjælper med 10 timer pr. uge til at understøtte medarbejderne ift. udarbejdelse af børnefaglige undersøgelser.
 - En mere generel opnormering med to stillinger. Ressourcerne tilføres med det formål, at Modtagelsen fremadrettet skal kunne afholde flere samtaler med borgeren og i samtalerne anvendes Signs of Safety metoden.

Handleplanen indebærer et succeskriterium om at:

- alle børnefaglige undersøgelser afsluttes inden for tidsfristen i løbet af 2018.

Handleplanen indebærer, at der foretages ledelsestilsyn hver måned, med henblik på at følge udviklingen og justere, hvor der viser sig behov.

Af rapporteringen over for direktionen 5. september 2018 viste, at der er sket en forbedring i rettidigheden, men at under halvdelen (9 af 21) af de aktuelle § 50-undersøgelser var udarbejdet rettidigt pr. 21. august. Der er samtidig et styrket fokus på at få lavet foreløbige vurderinger i de sager, der på grund af sagsspecifikke forhold ikke kan afsluttes til tiden. Den foreløbige vurdering er et lovkrav.

Opfølgning på forandringer fra budget 2019

Ekstra årsværk til byggesagsbehandling

På grund af det store antal sager og mange henvendelser til byggesagsgruppen er det yderst vanskeligt at overholde servicemål og fremme erhvervs-sager. Der tilføres derfor fra 2019 et ekstra årsværk med henblik på at sikre, at servicemål vedrørende byggesagsbehandling kan overholdes, at der leveres en god og hurtig sagsbehandling af erhvervs-sager, samt at der kan følges op på manglende registrering i BBR (lovgivnings-sager). Udgiften finansieres ved en omprioritering inden for administrationsområdet. (Budgettet forøges med 0,55 mio. kr. fra 2019 og frem).

Der er fastansat yderligere en byggesagsbehandler med henblik på at behandle den øgede mængde af byggesager inden for alle kategorier. En sagsbehandler behandler typisk omkring 200 sager (byggesager, forespørgsler, BBR sager m.m.) samtidig med, at der passes telefon og bidrages til fremtidig planlægning. Forandringen er afsluttet.

Aflevering til arkiv og sletning af digitale journalsystemer

Skanderborg Kommune anvender en række digitale journalsystemer, hvor data (sagerne) i henhold til lovgivningen om arkivering samt om beskyttelse af persondata løbende skal afleveres til arkiv og derefter slettes. For at finansiere de løbende udgifter til arkivering og sletning afsætter Byrådet en central pulje hertil.

(Budgettet forøges med 1,45 mio. kr. i 2019, 1,3 mio. kr. i 2020 og 400.000 kr. fra 2021 og frem).

Aflevering af journaldata til arkiv mv. sker løbende og efter en plan, der udarbejdes for de enkelte journalsystemer. I 2019 er der planlagt en stor aflevering af sager/data fra Skanderborg Kommunes centrale journalsystem. Forandringen er dermed afsluttet.

Styrket indsats i forhold til udvikling af grunde og ejendomme til bolig- og erhvervsformål

Via indtægter fra salg af kommunale ejendomme (anlæg) finansieres en driftsmæssig styrkelse af arbejdet med udvikling af kommunale grunde og ejendomme til såvel bolig- som erhvervsformål. Satsningen gælder i tre år. Forandringen finansieres af det tilsvarende forslag på anlægsområdet. (Budgettet forøges med 0,75 mio. kr. årligt i 2019, 2020 og 2021).

Den styrkede indsats er fra starten af 2019 udmøntet som en øget anvendelse af npConsult i indsatsen for at udvikle kommunale ejendomme, gennemføre strategiske jordopkøb mv.

Forandringen er afsluttet i den forstand, at budgettet er udmøntet, og at den styrkede indsats er igangsat.

Opnormering indenfor klima, energi, cirkulær økonomi og grøn omstilling

Der opnormeres svarende til ca. 1½ årsværk indenfor klima, energi, cirkulær økonomi og grøn omstilling. Opgaven skal løfts på tværs i hele organisationen. Opnormeringen finansieres ved en omprioritering inden for administrationsområdet. (Budgettet forøges med 0,95 mio. kr. årligt fra 2019 og frem). Der er sket en opnormering på området, og forandringen er dermed afsluttet.

Der forventes et højt aktivitetsniveau inden for cirkulær økonomi fremadrettet. Ikke alene på baggrund af opnormeringen, men også som følge af, at Klimapolitikken bliver revideret, og på baggrund af anbefalingerne fra det særlige opgaveudvalg om bæredygtighed.

Afskaffelse af OIK-puljen

Fra budget 2012 og frem blev afsat en pulje med henblik på investeringer i tiltag, der giver mere effektiv drift og kvalitet. Puljen kaldet OIK-puljen (Omstillings-, Innovations & Kompetenceudviklingspuljen) afskaffes med virkning fra budget 2019 og frem dog således, at allerede igangsatte initiativer med finansiering fra OIK-puljen fastholdes.

(Budgettet reduceres med ca. 2,4 mio. kr. fra 2019, ca. 3,4 mio. kr. fra 2020, ca. 3,9 mio. kr. fra 2021 og ca. 4,4 mio. kr. årligt fra 2022 og frem).

Puljen er fjernet fra 2019. Der kan ikke længere ansøges om midler fra OIK-puljen. Forandringen er afsluttet.

Sammenhængende indsats i forhold til familier med komplekse forhold

Administrationen har arbejdet med forandringen om borgere og familier med mange kommunale indsatser. Styregruppen for projektet har udarbejdet en implementeringsplan for en helhedsorienteret indsats over for borgere med mange kommunale indsatser. Der skal bl.a. arbejdes med implementering af case managers, et kommunalt tværgående støttekorps m.v. Udgifterne forventes at kunne reduceres med 1 mio. kr. i 2019, 2,0 mio. kr. i 2020 og 3,0 mio. kr. fremover.

(Budgettet reduceres med 1,0 mio. kr. i 2019, 2,0 mio. kr. og 3,0 mio. kr. i 2020 og fremad).

Der arbejdes pt. med koordineret indsats i 9 familier (10 voksne og 15 børn).

Der opleves fortsat en god udvikling og fremdrift i projektet, hvilket i høj grad er båret af et konstruktivt samarbejde mellem de to rådgivere i projektet. Der er udarbejdet en fælles handleplan for syv ud af de otte familier i projektet.

Projektet form og metodiske tilgang opleves blandt rådgiverne som givende, både i forhold til at skabe sammenhæng og oplevelsen af helhed for borgeren men også i forhold til at sikre, at indsatserne fra de forskellige fagsekretariater er tilpasset familiens samlede behov.

Forventningen pr. ultimo august er dog, at det ikke vil være muligt at realisere reducerede udgifter på bevillinger/forsørgelse i 2019.

Reduktion af administrativt personale

Budgetterne på administration dækker over lønninger til hovedparten af de medarbejdere, der er ansat på Fælleden i de enkelte stabe og fagsekretariater, udgifter til drift af IT-systemer, kurser m.v. Budgettet reduceres med 3,0 mio. kr., som bl.a. anvendes til at finansieres opnormeringen på grøn omstilling, byggesagsbehandling og udarbejdelse af helhedsplaner.

(Budgettet reduceres med 3 mio. kr. årligt fra 2019 og frem).

I forbindelse med 1. budgetopfølgning udmøntes besparelsen i økonomisystemet.

Den endelige fordeling er besluttet af direktionen, og forandringen er dermed afsluttet.

Besparelsen medfører, at der nedlægges konsulentstillinger og øvrige administrative stillinger på Fælleden. Herudover reduceres køb af ekstern juridisk bistand, ligesom centrale puljer reduceres.

Færre regler og mindre bureaukrati

Regeringen har fremlagt en afbureaukratiseringsreform, som indeholder 130 konkrete initiativer, der skal bidrage til at fjerne bøvlg og bureaukrati i kommunerne. Forligsparterne vil, at forslagene gennemgås og implementeres i det videst mulige omfang, det kan lade sig gøre i Skanderborg Kommune. Initiativerne kan bidrage til realisering af det årlige effektiviseringskrav på en ¼ pct., men der kan også være forslag, som kan bidrage til at etablere balance i 2022. Initiativerne skal være gennemgået i første halvdel af 2019.

Analysen er afrapporteret på Byrådets Budgetseminar d. 20. juni 2019.

Effektmåling af kommunens kommunikationsplatforme

Der igangsættes en analyse af effekten af kommunens kommunikationskanaler, herunder annoncer i UgeBladet, facebook, kommunens hjemmeside m.v.

Evalueringen af kommunikationsindsatsen blev præsenteret på budgetstatusmødet i juni. Forandringen er afsluttet.

5. ØKONOMI

Tabel 19.1 viser driftsbudgettet for administration.

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Myndighedsopgaver	155.230	156.681	169.094	169.632	167.194	164.838	161.772
Administrative opgaver inkl. lægeattester, kommunikation m.v.	76.633	80.686	100.067	80.107	79.831	78.395	77.395
Fælles IT og telefoni	46.105	49.411	58.589	48.622	48.139	48.138	48.138
Overheadbidrag fra handicap-tilbud	-30.807	-26.118	-26.435	-26.618	-26.384	-26.193	-26.193
Interne forsikringer	3.077	0	2.681	0	0	0	0
I alt	250.238	260.660	303.996	271.743	268.780	265.178	261.112

Regnskab 2018

Politikområdet viser et mindreforbrug på 42,8 mio. kr. svarende til 14,6 % af det korrigerede budget. Uden overførsler fra 2017 viser området et merforbrug på 0,4 mio. kr. svarende til 0,2 %.

Ved overførselssagen vil merindtægten på 4,3 mio. kr. fra overheadbidrag fra handicaptilbud blive lagt i kassen. Ses der bort fra overheadbidraget, svarer overførslen til et mindreforbrug på 13,1 % af det korrigerede budget.

Myndighedsopgaver og administrative opgaver

Ved 2. budgetopfølgning bidrog områderne med 10,8 mio. kr. af de overførte midler. Bevillingen indgik som finansiering af generelle økonomiske udfordringer i Skanderborg Kommune.

Når der ses bort fra bidraget fra de overførte midler, er mindreforbruget forøget med 5,9 mio. kr. Dette skyldes blandt andet tilførsel af eksterne projektmidler, som er ansøgt og bevilget i konkurrence med andre kommuner. Herudover har der været perioder med vakante stillinger, og endelig er der tilført et beløb på 0,8 mio. kr. fra sundhedsplanmidlerne, som alligevel ikke skal anvendes på administrationsområdet. Disse midler flyttes til personalegrupper uden for administrationsområdet ved 1. budgetopfølgning 2019.

Fælles IT og telefoni

Uden overførsler viser regnskabet et mindreforbrug på 3,3 mio. kr.

Det samlede mindreforbrug på 9,2 mio. kr. er en opsparringspulje til udskiftning af IT-infrastrukturen, der sidst blev udskiftet i 2016.

Effektivisering af kørsel

Med budget 2017 blev der besluttet en effektivisering vedr. personbefordring. Ved 3. budgetopfølgning blev effektiviseringen udmøntet for 2018 og frem.

Interne forsikringer

Forsikringsområdet viser et merforbrug på 3,1 mio. kr. uden overførsler fra 2017. Dermed er puljen til imødegåelse af fremtidige skadesudgifter reduceret til 2,7 mio. kr. ultimo 2018.

Budget 2019

Med budgetforliget for 2019 er der besluttet en reduktion af administrativt personale på 3 mio. kr. årligt. Direktionen har efterfølgende udmøntet besparelsen.

Herudover er det besluttet at afskaffe OIK-puljen, hvilket medfører en budgetreduktion på 2,4 mio. kr. i 2019 stigende til 4,4 mio. kr. fra 2022.

Der er med budget 2019 også besluttet udvidelser for 3,7 mio. kr. i 2019 faldende til 1,9 mio. kr. fra 2022.

De enkelte forandringer er uddybet i afsnit 4.

Ved 3. budgetopfølgning sker der en regulering af løntrappen på integrationsområdet. Det medfører, at der i 2019 tilbageføres 348.000 kr. fra myndighedsopgaver til kassen.

Budget 2020

Med budgetforliget for 2020 reduceres budgettet til administration gradvist med 6,2 mio. kr. fra 2020 og frem.

På den ene side reduceres serviceniveauet i administrationen med 2,5 mio. kr. i 2020 stigende til 6,0 mio. kr. fra 2023. Besparelsen udmøntes konkret i forbindelse med 1. budgetopfølgning 2020.

Herudover reduceres centrale puljer og IT-budgetter for 2,0 mio. kr. i 2020 stigende til 3,6 mio. kr. fra 2022 og frem.

På den anden side udvides budgetterne med 4,5 mio. kr. i 2020 faldende til 3,4 mio. kr. fra 2023 og frem.

Budgetudvidelserne relaterer sig til forandringer i Beskæftigelse og Sundhed og Teknik og Miljø forhold (se afsnit 3 under politikområde "Administration" og "Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold").

Herudover tilbageføres budgetreduktionen vedrørende familier med komplekse forhold. Dette medfører en budgetudvidelse på 2,0 mio. kr. i 2020 stigende til 3,0 mio. kr. fra 2021 og frem på administrationsområdet, eftersom reduktionen var placeret under direktionen. Endelig reduceres budgettet vedrørende kørselsordninger i første omgang på administrationsområdet, indtil der er klarhed over, hvordan besparelsen konkret skal fordeles på andre politikområder i årene 2021-23.

Endelig er der med budgetvedtagelsen flyttet 300.000 kr. i 2020 fra anlæg til drift vedrørende udskiftning af pc'er.

Budgetforudsætninger

Budgettet til IT og telefoni falder fra 2017 og frem, i takt med at udgifterne til nogle af KMD's IT-systemer falder bort. Indtil nu har kommunerne betalt IT-udgifterne i Udbetaling Danmark via de eksisterende aftaler med KMD. Udbetaling Danmarks nye IT-løsninger bliver implementeret fra 2016 og herefter skal kommunerne betale et særskilt IT-administrati-

onsbidrag til Udbetaling Danmark. Kommunens egen udgift til KMD-systemer bliver reduceret og falder helt bort i 2021. Stigningen i administrationsbidraget finansieres dermed af budgettet til IT-udgifter.

Fra 2018 budgetteres ikke længere med en indtægt fra interne forsikringer i det oprindelige budget.

Anlæg

Tabel 19.2 viser anlægsbudgettet for Administrationen

Note	(I 1.000 kr.)	U/I	Regnskab 2018	Oprindeligt Budget 2019	Korrigeret Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
1	Salg af kom. ejendomme, ejendomsdatabase	U	378	2.150	1.999	2.780	2.070		
		I	-14.751	-2.900	-22.156	-2.813	-2.813		
2	Vedligehold, uforudsete udgifter	U	329		400	400	400	400	400
3	Udskiftning af PC'ere (Ramme)	U		400			300	300	300
4	Etablering af midlertidige P-pladser(under bygning)	U				144			
I alt			-14.044	-350	-19.757	511	-43	700	700

Bemærkninger til de enkelte anlæg

1. Salg af kommunale ejendomme, ejendomsdatabase

Ejendomsdatabasen er et fælles grundlag for strategisk og forretningsmæssigt arbejde med udnyttelse af kommunale ejendomme.

Via indtægter fra salg af kommunale ejendomme (anlæg) finansieres en driftsmæssig styrkelse af arbejdet med udvikling af kommunale grunde og ejendomme til såvel bolig- som erhvervsformål. Satsningen er treårig og gælder for 2019-2021.

2. Vedligehold, uforudsete udgifter mv

Pulje til imødegåelse af uforudsete udgifter i forbindelse med ejendomssalg mv.

3. Udskiftning af PC'ere (Ramme)

Beløb til planlagt udskiftning af pc'ere i administrationen.

Anlæg 4

Der henvises til tidligere udgaver af Politikerhåndbogen.

6. SERVICENIVEAU OG KVALITETSSTANDARDE

For ledelse og styring af den administrative organisation gælder følgende standarder:

Direktionen - bestående af en kommunaldirektør og to direktører - sikrer serviceringen af Byrådet, Økonomiudvalget og de stående udvalg. Det vil sige, at direktionen sikrer, at den politiske organisation kontinuerligt bibringes kvalificeret informations- og beslutningsgrundlag samt rådgivning om fordele og ulemper ved forskellige løsningsmuligheder. Direktionen har et stærkt fokus på at planlægge, koordinere og forberede udvalgenes politikformulerende og politikkontrollerende arbejde.

Direktionen har ansvaret for at sikre helhed, sammenhæng og koordination på tværs af den samlede kommunale organisation og varetager den overordnede ledelse af stabe og fagsekretariater og kontraktholdere.

Direktionen har i den forbindelse ledelsesmæssigt fokus på implementeringen af Direktionens Udviklingsstrategi, som direktionen udarbejder for 2020.

Den administrative struktur er tydelig, og det understreges, at den kommunale organisation har to niveauer; det centrale og det decentrale niveau. Kontraktholderne refererer til direktionen. Direktionen udøver sin ledelse af kontraktholderne med bistand fra koncerncheferne for de enkelte stabe og fagsekretariater. De ledelsesbeføjelser, der delegeres fra direktion til koncernchefer, fremgår klart af kontrakter og aftaler.

Direktionen delegerer ledelses-, styrings- og udviklingsopgaver i forhold til den daglige drift til kontraktholder. Kon-

traktholder har dermed fuld kompetence til at træffe faglige, økonomiske og administrative beslutninger inden for eget kontraktområde.

Direktionen delegerer kompetence til koncerncheferne i forhold til at varetage en række af de overordnede og tværgående ledelsesopgaver over for kontraktholderne. Det gælder f.eks.:

- lederudvikling og ledelsestilsyn, herunder medarbejderudviklingssamtale samt ansættelse og afskedigelse af kontraktholder
- koordinering af drifts- og udviklingsopgaver, der går på tværs af flere kontraktholdere
- igangsættelse af tværgående udviklingsopgaver, der går på tværs af flere kontraktholdere
- facilitering af videndeling og inspiration til gavn for det store fællesskab
- dialog med kontraktholdere i forbindelse med udarbejdelse af kontraktmål, udkast til kontrakt med direktionen og opfølgning på kontraktmål.

I relationen mellem kontraktholder og direktionen gælder videre, at direktionen har delegeret kompetence til at varetage ledelsestilsyn vedrørende økonomistyring til koncernchefen for Økonomi, Innovation og IT samt kompetence til at varetage ledelsestilsyn vedrørende sygefravær og udmøntning af overenskomster til koncernchefen for HR.

Fire aftalestyrede fagsekretariater varetager de kommunale myndighedsopgaver over for borgere og virksomheder, bidrager til servicering af den politiske organisation på eget fagområde og understøtter den faglige udvikling i og fører økonomisk tilsyn med institutionerne. De fire fagsekretariater

er: Teknik og Miljø, Beskæftigelse og Sundhed, Børn og Unge samt Ældre og Handicap.

Fire aftalestyrede stabsfunktioner varetager enkelte myndighedsfunktioner, men bidrager først og fremmest til at understøtte og servicere den politiske organisation, direktionen, fagsekretariatene og kontraktholderne - herunder at gennemføre både tværgående og fagspecifikke udviklings- og analyseopgaver, udarbejde budget og regnskabsmateriale og være controllere på økonomien. De fire stabsfunktioner er: Byråds- og Direktionssekretariatet; Økonomi, Innovation og IT; Kultur, Borger og Plan samt HR-staben.

Fra 1. januar 2017 er økonomiopgaverne blevet samlet i en fælles økonomifunktion i staben Økonomi, Innovation og IT, for herved at styrke den økonomiske faglighed via videndeling og sparring i en fælles enhed. Samtidig er formålet at styrke det tværgående fokus samtidig med, at der bevares en stærk kobling mellem økonomi og faglighed.

For den administrative virksomhed gælder herudover følgende standarder:

- Byrådet arbejder for aktivt medborgerskab, og der arbejdes standardmæssigt med udvikling af nytænkende partnerskaber med aktive borgere på alle niveauer i organisationen.
- Den centrale kommunikationsindsats har fokus på at skabe stort kendskab til kommunens tilbud, projekter, arrangementer og aktiviteter og på at inspirere og invitere til samarbejde og aktivitet blandt kommunens borgere via digitale medier. Skanderborg Kommune giver virksomheder og borgere den bedste og mest effektive betjening, hvor medarbejderressourcerne anvendes optimalt, baseret på en digitaliseret og innovativ tilgang til opgaveløsningen.
- Skanderborg Kommunes borgere og virksomheder tilbydes attraktive digitale løsninger, der understøtter deres behov i forbindelse med informationssøgning, korrespondance og sagsbehandling i forhold til Skanderborg Kommune.
- Skanderborg Kommune udvikler og indkøber it-systemer, der sikrer borgere og virksomheder en effektiv og ensartet service – herunder it-løsninger, der styrker kommunikationen på tværs af fagområderne. Skanderborg Kommune genbruger gode erfaringer fra andre offentlige myndigheder, samt deler egne erfaringer og indgår i relevante erfaringsudvekslingsgrupper.
- Igennem indkøbs- og udbudspolitik ønsker Skanderborg Kommune at opnå effektiviseringer via udbud samt at professionalisere, forenkle og sikre gennemsigtighed på samtlige indkøb og udbud.
- Alle ansatte har via kommunens medarbejderportal adgang til digital kommunikation (information og dialog).
- Skanderborg Kommune dokumenterer digitalt de services og ydelser, der leveres - blandt andet med henblik på at sikre god ledelsesinformation.
- Politikerne anvender digitale arbejdsredskaber.

- Ledere og medarbejdere har gode digitale kompetencer i forhold til anvendelse af it-systemer og en høj grad af bevidsthed omkring datakvalitet og -sikkerhed.
- Den styring, der skal understøtte og sikre fælles beslutninger på it-området, sikres ved, at alle anskaffelser af IT-systemer skal godkendes af IT- og digitaliseringsudvalget.
- Skanderborg Kommune tilrettelægger og gennemfører digitaliseringsprojekter via en fast projektmodel og via et fast projektportefølje- og overbliksværktøj.
- Skanderborg Kommune baserer it-løsninger på en grundlæggende sund infrastruktur og drift - herunder på en løbende afbalancering af hensynet til udvikling og hensynet til sikkerhed. Henvendelser mellem Skanderborg Kommune og borgere/virksomheder håndteres i billige og effektive løsninger - hvilket betyder, at adgangen til dyre kommunikationskanaler begrænses, mens gode selvbetjeningsløsninger og en målrettet markedsførings- og dan- nelsesindsats vedrørende den digitale borger prioriteres.
- Digitale gevinster indhentes i overensstemmelse med aftaler om kommunernes økonomi indgået mellem regeringen og KL.
- Der er et særligt fokus på, at borgere og virksomheder i høj grad skal opleve, at de møder få fagpersoner, når de er i kontakt med kommunen.
- Der er i organisationen fokus på at undgå dobbeltfunktioner således, at der ikke er ansat personale både centralt og decentralt til løsning af parallelle opgaver.
- I tider med fortsat store forandringer er der internt i organisationen fokus på, at aftale- og kontraktholdere kan fokusere på de politisk udarbejdede mål, egne mål og ikke mindst den daglige kerneopgave. Det sker bl.a. ved tilbageholdenhed med øvrige projekter, undersøgelser osv.
- Der er overalt i organisationen fokus på at nedsætte antallet af møder samt at presse på for at udnytte virtuelle mødesteder. Der er i administrationen fokus på at begrænse brugen af konsulenttydelser for i stedet at anvende de mange kompetencer, der allerede er til stede i organisationen.

Takster vedtaget i Byrådet

Byggesagsgebyrer:

Fra 2015 og fremefter afregnes byggesagsgebyret efter antal forbrugte timer. Timeprisen i 2020 er 585 kr.

20. KOMMUNALE EJENDOMME

RLIG KØB EJENDOMME VARER SALG BÆREDYGTIG
ØMMELSER RENOVERING INITIATIVER NYBYGGE
R RENOVERINGSARBEJDER ENERGIFORBRUG PR
RING ENERGI GENERATIONER GRUNDVAND RETT
ELIG BELASTNING MILJØ UDVIKLING MILJØBELA
BEJDSMILJØ SIKKERHED STADEPLADSER SUNDH
NGSLINJER BYGGEMATERIALE MISTANKE RÅSTO

KOMMUNALE EJENDOMME

1. Politisk arbejdsform

Miljø- og Planudvalget arbejder med forslag til visioner, forandringer, bevillinger og serviceniveau samt med kontrol af samme, når de er vedtaget af Byrådet for de kommunale arealer og ejendomme. Økonomiudvalget er ansvarlig for køb og salg af ejendomme.

2. BYRÅDETS STRATEGIER OG VISIONER

Politik for kommunalt byggeri

Skanderborg Kommune er i gang med at udarbejde en politik for kommunalt byggeri, der forventes godkendt efter Politikerhåndbogens godkendelse.

Politikkens vision er: Bæredygtige rammer om gode fællesskaber

Kommunens bygninger er rammer om, at mennesker møder mennesker, og rammen om menneskers hverdag. Hvad enten de er børn i skolen, ældre på plejecentrene, mennesker, der kommer hurtigt forbi på biblioteket – eller medarbejdere, der har en arbejdsplads i bygningerne. Derfor er livet i bygningerne og deres funktionalitet central, også når behovet skifter over tid.

Byrådet ønsker at sætte markante miljøfremmende initiativer i gang, når kommunen bygger nyt og renoverer eksisterende bygninger. Dette vil bl.a. ske ved at fokusere på materialevalg og placering, hvor det kan være kommunens bidrag til at beskytte naturen, grundvandet og det omgivende samfund.

Byrådet ønsker at efterlade så få klima- og miljøbelastede aftryk som muligt og gennem en helhedsorienteret tilgang at sikre, at investeringer i fremtidens offentlige bygninger er bæredygtig i både social, økonomisk og miljømæssig henseende.

Politikken rummer fire strategiske spor: Strategispør 1 – De gode rammer for liv og fælleskab

Strategispør 2 – Vi bygger kloge m2

Strategispør 3 – Helhedsorientering

Strategispør 4 – Byggeteknisk standard

Kortvarigt udlån af kommunale arealer og stadepladser

Politikken for udlån af arealer ejet af Skanderborg Kommune skal være med til at skabe liv i kommunen og tager sit udgangspunkt i, at de arealer/pladser, som Skanderborg Kommune ejer rundt omkring i kommunen, skal være til rådighed for f.eks. borgere, foreninger, skoler, institutioner, virksomheder, cirrus og tivoli. Dette ønske om at "skabe liv i kommunen" skal afvejes i forhold til hensyn til naboer og et hensyn til muligheden for at vedligeholde arealerne.

3. POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR 2020

Radonundersøgelse af kommunens bygninger

I 2018 kom der skærpede krav til området. Det medfører bl.a., at alle arbejdspladser- uagtet opførelsestidspunkt - er omfattet af kravet om maksimalt 100 Bq/m3. Dette, samt nye krav til målemetoder, betyder, at der skal laves en ny måling af samtlige kommunale bygninger. (Budgettet forøges med 2 mio. kr. i 2020)

Reduktion af tilskud til Fæledhallerne

Tildelingen til Fæledhallerne reduceres med 3 pct., svarende til 134.000 kr. årligt (Budgettet reduceres med 134.000 kr. fra 2020 og frem)

Optimering af anvendelsen af Skanderborg Kommunes bygninger

Det gennemføres analyser af bygningsanvendelsen i Galten/Skovby i 2021, i Låsby i 2022 og Hørning i 2023. Analyserne tager afsæt i en lignende analyse og proces, som er gennemført

i Ry i 2018 og igangsat i Skanderborg i 2019. Forandringen skal ses i sammenhæng med "Spor 1. Forslag til sikring af øget kvalitet og bæredygtig struktur for skoler og landsbyordninger m.m.", som fremgår af budgetaftalen.

Fokus på salg af kommunale bygninger
Økonomiudvalget skal før sommerferien fremlægge en plan for frasal af kommunale bygninger m.m. på et temamøde i Byrådet. Der skal også fremgå et forslag til, hvordan salgsindtægter eventuelt kan anvendes til renovering af kommunale bygninger.

4. OPFØLGNING PÅ DE POLITISK BESLUTTEDE FORANDRINGER FOR TIDLIGERE ÅR

Opfølgning på forandringer fra budget 2018

Bedre vedligeholdelse af kommunens bygninger
Bygningsafdelingen har gennemgået og

vurderet kommunens 154 bygninger og har identificeret et efterslæb på 122 mio. kr. Der er afsat ca. 15 mio. kr. pr. år til bygningsvedligehold. Det vurderes, at vedligeholdelse af bygningerne ikke vil kunne opretholdes uden flere midler.

For at værne om værdien af kommunens bygninger, forhøjes rammen til bygningsvedligehold.
(merudgift på 3 mio. kr. pr. år fra 2018 og frem)

Budgettet er udmøntet.

Opfølgning på forandringer fra budget 2019

Bedre vedligeholdelse af kommunens bygninger
Bygningsafdelingen har gennemgået og vurderet kommunens 154 bygninger og har identificeret et efterslæb på 122 millioner kr. Ved budget 2018 – 2021 fik området tilført 3 mio. kr. ekstra i budgetperioden. Byrådet forøger nu rammen til bygningsvedligehold med yderligere 5 mio. kr. årligt med henblik på at bevare værdien af kommunens bygninger.

(Budgettet forøges med 5 mio. kr. årligt fra 2019 og frem).

De ekstra midler er indregnet i planlægningen for vedligehold. Effekt: bedre planlægningsgrundlag, mulighed for at lave større sammenhængende projekter, frem for "lappeløsninger". Der er i år brugt færre midler til akutopgaver, sandsynligvis pga. muligheden for bedre at kunne lave langsigtede løsninger. Udviklingen følges nøje.

ESCO – energioptimerende tiltag i kommunens bygninger

Ved at foretage en investering på 25-30 mio. kr. i energioptimerende tiltag, vil der kunne opnås besparelser på imellem 2,7 og 3 mio. kr. årligt. Der kan låntages til energibesparende tiltag uden at det påvirker kommunens låneramme. (Budgettet reduceres med ca. 1,1 mio. kr. årligt fra 2019).

Der er foretaget en screening af to skoler som vurderes at være repræsentative for de øvrige. Det mest optimale vil være udskiftning af armaturer og lysstyring primært i klasselokaler og gangarealer. Den årlige besparelse vurderes

på baggrund af screeningen at være ca. 600.000 kr. Der er nye lovkrav til øget belysning og det tidligere gennemførte ESCO projekt har allerede hentet de "lavest hængende" besparelser. Projektet vil kunne udbydes iht. tilbudslovens regler. Stort set alle skoler er screenet, så udskiftningen kan begynde.

Besparelser på driften af Fælleden

Budgetrammen for kontraktholderen Fælleden reduceres, svarende til 3,5 pct. af budgettet.

(Budgettet reduceres med 0,37 mio. kr. i 2019, stigende til 0,44 mio. kr. årligt fra 2020 og frem).

Besparelsen er udmøntet fra 2019 og frem. Forandringen er afsluttet.

Arealoptimering af kommunale ejendomme

Byrådet har fået præsenteret en model for bedre og mere øko-

nomisk udnyttelse af kommunens bygningsmasse i Ry. Der skal træffes endelig beslutning om gennemførelse af modellen i første halvdel af 2019. Efter Ry fortsætter arbejdet med arealoptimering af kommunale ejendomme i andre byer.

Beslutning om modellen blev vedtaget ultimo 2018. Arbejdet fortsætter, startende med kommunale opgaver i Skanderborg (ifm Sølund)

Effekt: bedre brug af m2 samt mulighed for at komme af med driftstunge bygninger. Der er stadig et udviklingsmuligheder i at se geografiske områder i en helhed.

5. ØKONOMI

Tabel 20.1 viser driftsbudgettet for kommunale ejendomme (ekskl. Almene boliger)

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Udvendig bygningsvedligeholdelse	15.468	24.480	31.553	27.976	24.837	24.785	24.785
Fælleden	15.361	12.426	14.655	12.326	12.291	12.259	12.259
Kommunale ejendomme – Byrådssekretariatet	633	1.033	1.103	758	755	752	762
I alt	31.462	37.939	47.311	41.060	37.883	37.796	37.806

Regnskab 2018

Udvendig vedligeholdelse

Der har været et mindreforbrug på 6,8 mio. kr. hvilket svarer til 30,6 % af det korrigerede budget på området. Midlerne overføres til 2019 til vedligeholdelsesarbejder. Udover allerede disponerede arbejder i 2018 som først afregnes i 2019 igangsættes følgende arbejder i 2019: 1,2 mio. kr. skal bruges til energimærkning. Der er en lovmæssig ændring, der rykkede intervallet fra 7 til 10 år. 2,0 mio. kr. er disponeret til lovpligtig faldsikring af kommunens bygninger (Der blev søgt om midlerne i forbindelse med budgetforliget, men fik dem ikke tildelt.) 2,0 mio. kr. er disponeret til radonscreening (der kom i 2018 ny lovgivning på området, der i korte træk betyder, at alle arbejdspladser, uagtet opførelsestidspunkt, er omfattet af kravet om maksimalt 100 Bq/m³.)

Fælleden

Regnskabet for kontraktholderen Fælleden viser et mindreforbrug i forhold til det korrigerede budget på 1,5 mio. kr. svarende til 9,1 %. Uden overførsler fra 2017 viser regnskabet et merforbrug på 2,7 mio. kr. svarende til 21,4 %.

Merforbruget uden overførsler skyldes dels, at der er et varigt merforbrug på 0,8 mio. kr. vedrørende driftstilskuddet til Restauranten. Herudover er der afholdt en række investeringer for overførte anlægsmidler fra 2017.

Ligesom i 2017 skal regnskabsresultatet for 2018 ses i sammenhæng med, at Fælleden er en ny kontraktholder, der har afholdt mange engangsudgifter. Det fremgår af beslutningen på Byrådets pkt. 134 den 2. september 2015, at ”der gennemføres en evaluering af organiseringen af driften af administrationscentret og dobbelthallen efter tre år”. Dermed skal der ske en evaluering af organiseringen ultimo 2019/primo 2020.

Budget 2019

Budgetaftalen for 2019

Budgetudvidelse med budget 2019:

- Bedre vedligeholdelse af kommunens bygninger med 5,0 mio. kr. i 2019 og frem

Budgetreduktion med budget 2019:

- Beparelser på driften af Fælleden med 370.000 kr. i 2019 og 440.000 kr. fra 2020 og frem.

ESCO – energioptimerende tiltag i kommunens bygninger

- Der afsættes en investeringspulje på 10 mio. kr. under anlæg, som budgetteres lånefinansieret. Budgettet reduceres med driftsbeparelser ved investeringen ca. 1,1 mio. kr. årligt fra 2019 og frem. Beparelserne skal finansiere renter og afdrag på lånet.

Budget 2020

Budget 2020 er forøget med 2 mio. kr. til finansiering af radonundersøgelse af kommunens bygninger. Derudover blev tildelingen til Fælledenhallerne reduceret med 134.000 kr. årligt svarende til 3 %. Forandringerne er uddybet i afsnit 3.

Ved budgetvedtagelsen blev der i 2020 flyttet 1,08 mio. kr. fra anlæg til drift vedrørende ombygning af 1. salen over Hørning Bibliotek.

Budgetforudsætninger

Tabel 20.2 viser regnskab og budget for ESCO 2012-2021.

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprinde- ligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
"Overskuddet" på det første ESCO projekt påbegyndt i 2012	1.515	1.740	1.969	1.849	1.849	1.849	1.849
Ny budgetteret besparelse på ESCO projekt vedtaget i 2019		-1.120	-1.120	-1.149	-1.149	-1.149	-1.149
I alt	1.515	620	849	700	700	700	700

Et ESCO (Energi Service Company) projekt er en virksomhed eller et partnerskab, der udfører energioptimering – tekniske løsninger, som reducerer forbruget af el og varme. Dette lave-energiforbrug giver en så stor økonomisk besparelse, at det kan finansiere låneoptagningen og investeringen i udstyret.

Skanderborg Byråd vedtog den 25. april 2012 at gå i ESCO-udbud med en max. ramme på 50 mio. kr. Udbuddet blev vundet af Glenco med en garanteret besparelse på 6,5 mio. kr. årligt. Ved indgåelse af aftale med Glenco blev investeringssummen reduceret til 45,3 mio. kr. med en årlig besparelsesgaranti på 4,8 mio. kr. Investeringssummen blev reduceret, da en række bygninger, herunder administrations- og servicecentre, blev trukket ud af projektet.

De forventede besparelser (beregnet af Glenco) er større end den budgetlagte besparelspulje. Besparelspuljen bliver løbende udmøntet budgetmæssigt på de institutioner, der bliver

investeret i. "Fortjenesten" eller overskuddet ved investeringerne tilgår bygningsvedligeholdelse i form af, at besparelspuljen bliver positiv, som vist i tabel 20.2.

I 2016 var alle de forventede effektiviseringer nået. Der forventes dog større effektiviseringer end budgetteret, i størrelsesordenen mellem 1 og 1,2 mio.kr. Denne overpræstation skal deles 50/50 med Kemp&Lauritzen (tidligere Glenco) og de kontraktholdere, som deltager i ESCO-projektet.

Fra 2019 er besparelsen ved det nye ESCO projekt fra budgetforliget i 2019 lagt ind budgetmæssigt. Dette projekt varetages ikke af en ESCO virksomhed, men af Skanderborg Kommune selv. Besparelsen på 1,12 mio. kr. årligt skal dække ydelser på lånet, der optages til finansiering af projektet. Projektet består i udskiftning af eksisterende belysning til LED-belysning på skoler. Projektet er også nævnt under anlægsafsnittet.

Kommunale almene boliger

Tabel 20.3 viser det samlede budget for kommunale almene boliger (i den overførselsadgang)

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Korrigeret budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Renter og afdrag	17.423	16.801	16.801	16.939	17.275	17.619	17.972
Boligadministration	-18.743	-18.644	-18.644	-18.836	-19.194	-19.561	-19.936
I alt	-1.320	-1.843	-1.843	-1.897	-1.919	-1.942	-1.964

Regnskab 2018

Resultatet på området viser et merforbrug på 12,2 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

På anlæg er der en overførsel på 12,6 mio. kr. vedrørende Fællesskabets Hus i Ry. Der er aflevering ved Totalentreprenør på projektet i november 2019. Herefter skal Fællesskabets Hus indrettes med inventar og udsmykning inden indflytning. Dette sker forventeligt i december 2019. 1 mio. kr. vedrørende "Plejeboligplan i Galten" blev i 1. budgetopfølgning overført fra anlæg til drift. Det skete fordi pengene skal anvendes til analysefasen, blandt andet med henblik på at kunne inddrage eksterne rådgivere. Hermed bliver de indledende rådgiverudgifter 100% kommunalt finansieret, og belaster således ikke den endelige husleje. Det samme var tilfældet for centeret i Ry.

Låntagning og byggekredit hænger i høj grad sammen med forbruget på anlægssiden. Der blev fra 2017 overført 22,0 mio.

kr. vedrørende manglende optagelse af lån og byggekredit. Af de 67,3 mio. kr. der er optaget som byggekredit skyldes 18,4 mio. kr. udgifter fra 2017 og resten vedrører udgifter fra 2018. Der overføres 25,0 mio. kr., som forventes optaget i 2019.

Udgifter til renter og afdrag har været mindre end forventet. Der har også været større indtægt på de almene boliger (uden overførselsadgang) end budgetlagt. Det skyldes, at der i budgettet skal indregnes udgifter til hensættelse. Beløbet hensættes på kommunens balance og fremgår derfor ikke af ovenstående.

Budget 2020-2023

Budgettet til renter og afdrag indeholder både en kommunal andel og en andel, der skal finansieres af boligadministrationen.

Budgettet til boligadministration er tilrettet til ydelserne på de lån, der skal finansieres af disse boliger.

Derudover skal der i boligadministration (huslejen) opkræves et beløb svarende til dækning af det sidste års ydelser på lån, der er indfriet. Dette beløb skal efterfølgende afregnes med

2/3 til Landsbyggefonden og en 1/3 skal henlægges til vedligeholdelse af boligerne. Beløbene hensættes ved regnskabsafslutning - sammen med øvrige henlæggelser - via kommunens balancekonto til senere afregning.

Budgetforudsætninger

Tabel 20.4

Nettobudget almene boliger og lån	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Kommunal andel af renter og afdrag	239	217	194	171
Ydelser på indfrie lån indregnet i huslejen	-2.135	-2.135	-2.135	-2.135
Nettobudget almene boliger	-1.897	-1.919	-1.942	-1.964

ANLÆG

Tabel 20.5 viser anlægsbudgettet for kommunale ejendomme

Note	(i 1.000 kr.)	U/I	Regnskab 2018	Oprinde- ligt Budget 2019	Kor- rigeret Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
1	LED-belysning på skoler	U		10.000	8.000	2.028			
2	Nyt tag på Gyvelhøjskolen	U			6.100	0			
3	Nyt tag på Mølleskolen	U		1.500	1.500				
4	Renovering af skoler og Gjuk i Galten	U			4.850				
5	Ny facade på Stilling Skole	U	3.974		26				
	Pulje til nedrivning (2015 er et prøveår)	I	-318						
I alt			3.656	11.500	20.476	2.028	0	0	0

Bemærkninger til de enkelte anlæg:

1. LED-belysning på skoler

En del af de udgifter, som skal investeres for at gennemføre forandringen i Budget 2019 vedrørende ESCO – energioptimerende tiltag i kommunens bygninger, gennemføres som anlæg. Projektet indebærer udskiftning af eksisterende belysning til LED-belysning på skoler.

2. Nyt tag på Gyvelhøjskolen

Ny tagkonstruktion på bygning A og bygning B på Gyvelhøjskolen i Galten. Det nye tag omfatter ny isolering, og der vil blive bedre dagslystilgang.

3. Nyt tag på Mølleskolen

Utætte tegltage, og tage, hvor risikoen for følgeskader er størst, udskiftes i 2019. Investeringen vil give bedre indeklima/arbejdsmiljø og give besparelser på driften på længere sigt.

4. Renovering af skoler og Gjuk i Galten

Renoveringsprojekter, herunder tagrenovering på Stilling skole.

Anlæg 5 – 6

Der henvises til tidligere udgaver af Politikerhåndbogen.

6. SERVICENIVEAU OG KVALITETSSTANDARDE

På området med kommunale ejendomme retter politik og retningslinjer sig altovervejende mod kommunal aktivitet. Skanderborg Kommune råder over 314.000 m² bygninger, til eks. skoler, daginstitutioner, plejecentre og handicapinstitutioner.

Kortvarigt udlån af kommunale arealer og stadepladser

Ansøgninger om lån af kommunale arealer kan "groft" opdeles i tre hovedgrupper:

- Ikke-kommercielle arrangementer
- Kommercielle arrangementer
- Kulturarrangementer.

Der betales ikke for lån af pladser/arealer tilhørende Skanderborg Kommune, dog er der fastsat betaling/takster for cirkus, tivoli og stadepladser.

Der kan for det enkelte areal/den enkelte plads fastsættes retningslinjer for: Hvor ofte arealet kan udlånes, samt længden af udlånet og periode mellem udlån. Begrænsninger i udlån af et areal sker ud fra hensynet til naboerne (støj og/eller megen trafik), andre brugere af arealet og belastning af arealet.

Der gives ikke tilladelse til udelukkende opbevaring eller henstilling af genstande på de arealer, som er omfattet af denne politik, idet arealerne ønskes friholdt til arrangementer og ikke skal skæmmes af ting, som henstilles på arealet. Der er mulighed for at leje stadepladser på følgende steder:

Tabel 1: Kommunens stadepladser

Placering	Antal pladser
Torvet i Galten	3
Torvet i Hørning	6
Parkeringspladser langs Parallelvej i Ry	3
Kulturtovet i Skanderborg	6

Stadetiden er fredag kl. 9-18 og lørdag kl. 9-13. Administrationen kan dispensere herfra.

Skanderborg Kommune kan efter ansøgning give tilladelse til opstilling af mobile pølsevogne. Administrationen bemyndiges til at udpege bestemte arealer, hvor der kan gives tilladelse til opstilling af mobile pølsevogne.

Takster for leje af cirkusplads og lignende

Cirkus under 200 tilskuere: 400 kr. for første dag og 300 kr.

pr. efterfølgende dag (max. 3 dage). Cirkus over 200 tilskuere: 1.000 kr. for første dag og 500 kr. pr. efterfølgende dag (max. 3 dage).

Tivoli: 400 kr. pr. dag.

Takster for stadeplads

Skanderborg: 1.500 kr. pr. år.

Øvrige byer: 750 kr. pr. år.

Standard for udbud af kommunale byggeopgaver

Med denne standard ønskes det at fremme anvendelsen af håndværkere i lokalområdet. Standarden er godkendt af Byrådet den 7. september 2016.

Kontraktværdi	Procedure
< 100.000 kr.	1-2 håndværkere fra lokalområdet spørges.
100.000 kr. – 3.000.000 kr.	• 2-3 håndværkere fra lokalområdet indbydes til at give bud. • Én håndværker uden for lokalområdet kan indbydes til at give bud for at skabe konkurrence. • Det tilstræbes, at forskellige håndværkere indbydes, således at mulighederne spredes. • Udvælgelsen af bydende sker på baggrund af opgavens karakter og vurderet kompetencematch samt eventuelle erfaringer med leverandøren. • Der oprettes en liste via Erhverv Skanderborg, hvor lokale entreprenører/håndværkere, som henvender sig, kan skrives op. Denne liste fungerer som database over leverandører, som kommunen kan bruge ved bygge- og anlægsopgaver under 3 mio. kr. Lokale leverandører, som ikke findes på listen, kan også spørges såfremt det ønskes, men udgangspunktet er, at listen anvendes
3.000.000 kr. - ca. 38.000.000 kr.	For opgaver over 3 mio. kr. udbydes de efter tilbudsloven i henhold til lovgivningen, og det overvejes, om man med fordel kan udbyde opgaven i mindre fagentrepriser. Ved udbud i totalentreprise vil der typisk være en prækvalifikation.
>ca. 38.000.000 kr.	Disse opgaver udbydes efter Udbudslovens fulde bestemmelser. Disse opgaver vil overvejende blive udbudt som totalentreprise

21. GENERELLE BEMÆRKNINGER

GENERELLE BEMÆRKNINGER

1. Generelt

Ifølge Social- og Indenrigsministeriet skal byrådet inden den 15. oktober hvert år godkende et budget for det kommende år og tre overslagsår. Budgettet skal behandles to gange i byrådet med mindst 3 ugers mellemrum.

I 2019 er fristen i forbindelse med udarbejdelse og vedtagelse af budget 2020 imidlertid ændret, så fristen for godkendelse af budgettet er den 5. november.

Budgettet dækker hele den kommunale virksomhed, det vil sige udgifter til drift og anlæg samt indtægterne.

2. POLITIKOMRÅDER OG BEVILLINGSNIVEAU

Begrebet bevillingsniveau siger noget om det niveau for styring, som Byrådet udfører. Bevillingsniveauet i Skanderborg ligger principielt set på kontrakt- og aftaleniveau. Det vil sige, at f.eks. hver institution, fagsekretariat og stab har sin egen bevilling.

Budgettet er delt op i 20 politikområder, som samler alle de enkelte bevillinger i hovedområder.

Der er følgende tværgående politikområder:

1. Demokrati
2. Personale
3. Overordnet økonomi - inkl. skatter og tilskud
4. Klima, energi og beredskab
5. Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokalplaner
6. Sundhedsfremme og forebyggelse
7. Integration
8. Borgerservice

Der er følgende politikområder inden for velfærds- og myndighedsområderne:

9. Natur og miljø
10. Vej og trafik
11. Erhverv, turisme og internationalt samarbejde
12. Dagtilbud til 0 - 6-årige
13. Skoler og pædagogiske fritidstilbud
14. Børn og unge med særlige behov
15. Ældre
16. Borgere med fysiske og psykiske handicap
17. Kultur og fritid
18. Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold
19. Administration
20. Kommunale ejendomme

Hver kontrakt (institution) har sin egen bevilling, der hører ind under et politikområde. Eksempelvis hører alle skolerne under politikområdet "13. Skoler og pædagogiske fritidstilbud".

Hver aftale (fagsekretariat/stab) har én eller flere bevillinger. Hvis der i en aftale indgår budget for flere politikområder, er bevillingen delt i flere konkrete bevillinger. Hvis der i en aftale både indgår områder med overførselsadgang mellem årene og områder, hvor der ikke er overførselsadgang mellem årene, er dette også opdelt i flere bevillinger.

Bevillingerne i Skanderborg Kommune gives som en nettobevilling. Nettobevilling betyder, at udgifter er fratrasket indtægter - herunder refusion. Merudgifter kan derfor finansieres af merindtægter. Hvis der i løbet af året skal flyttes budget mellem bevillingerne, skal det godkendes af Byrådet. Dette vil normalt foregå i én af de planlagte budgetopfølgninger, der behandles på Byrådet i marts, juni og oktober.

Der er i alt 111 bevillinger på driftsbudgettet. Se evt. bevillingsoversigten under afsnittet "Oversigter".

Anlægsbudgettet fremgår af investeringsoversigten. I investeringsoversigten findes et rådighedsbeløb tilknyttet det enkelte anlæg. For at kunne iværksætte et anlægsprojekt skal der søges en anlægsbevilling og frigivelse af tilhørende rådighedsbeløb. Forbrugte rådighedsbeløb bortfalder ved overgangen til et nyt budgetår, men kan søges overført til efterfølgende budgetår på lige fod med overførsel af driftsmidler. Den samlede investeringsoversigt ses under afsnittet "Oversigter", og de enkelte anlæg på investeringsoversigten vises desuden i Politikerhåndbogen under det politikområde, som de vedrører.

Anlægsbevillingerne reguleres i samme takt, som rådighedsbeløbene prisenreguleres på igangværende anlæg. Det betyder, at hvis et igangværende anlæg, via en prisfremskrivning, får et højere rådighedsbeløb end beløbet på den oprindelige anlægsbevilling tilsiger, så godkender Byrådet, i forbindelse med godkendelse af investeringsoversigten, dette tillæg til den oprindelige anlægsbevilling.

3. REGERINGSAFTALEN FOR BUDGET 2020

KL og Regeringen indgik den 6. september 2019 "Aftale om kommunernes økonomi for 2020". Aftalen kan ses på Social- og Indenrigsministeriets hjemmeside www.sim.dk.

4. RESUMÉ VEDRØRENDE BUDGET 2020- 2023

Budgetaftale 2020

Budgetaftalen for 2020 blev vedtaget den 11. oktober 2019. Hele aftalen kan læses i kapitel 23.

Det tekniske budget

Budget 2020-2023 tager udgangspunkt i budgetoverslagsårene fra det vedtagne budget for 2019.

Det tekniske budget er udtryk for en videreførelse af den igangværende kommunale virksomhed med de allerede

trufne beslutninger fremskrevet til et nyt pris- og lønniveau og med et realistisk skøn over antallet af modtagere af den kommunale service.

I praksis udarbejdes det tekniske budget ved, at budgetoverslagsår 2020, som vedtaget ved Budget 2019, fungerer som det første bud på kommunens aktivitetsniveau for det kommende år. Dernæst korrigeres for:

- Demografi, dvs. befolkningsmæssige ændringer.
- Pris- og lønregulering.
- Politiske ændringer vedtaget siden sidste års budgetvedtagelse.
- Øvrige korrektioner (herunder de budgetændringer, der kommer via nye love og cirkulærer fra staten).

I det tekniske budget er der indlagt skatteindtægter og statstilskud udregnet på baggrund af statsgaranti. Skatterne er forudsat på uændret niveau.

5. BEFOLKNINGSMÆSSIGE FORUDSÆTNINGER

Hvert år laves en prognose over befolkningsudviklingen i kommunen. Sammensætning af borgerne på aldersgrupper har stor indflydelse på budgettet inden for børnepasning, folkeskolen og ældreområdet.

Samtidig er de kommunale indtægter i væsentlig grad påvirket af borgernes indkomster. Derfor har udviklingen i den

erhvervsaktive del af befolkningen – de 18-64 årige – også stor betydning for budgettet. Herudover vil også kommunens boligudbygningsprogram have væsentlig indflydelse på befolkningstilvækst- og sammensætning.

Tabel 22.1 viser befolkningsudviklingen i hovedtal, fordelt på børn og unge, erhvervsaktive og ældre.

Antal personer	2019	2020	2021	2022	2023	2029
0-5 år	4.820	5.038	5.171	5.356	5.505	5.957
6-17 år	10.716	10.693	10.758	10.818	10.855	11.861
18-64 år	35.347	35.558	35.866	36.164	36.521	37.730
65-74 år	6.816	6.775	6.710	6.621	6.555	6.760
75+	4.293	4.627	5.005	5.398	5.769	7.165
I alt antal personer	61.992	62.691	63.510	64.357	65.206	69.473
Indeks for antal personer	2019	2020	2021	2022	2023	2029
0-5 år	100	105	107	111	114	124
6-17 år	100	100	100	101	101	111
18-64 år	100	101	101	102	103	107
65-74 år	100	99	98	97	96	99
75+	100	108	117	126	137	167
I alt antal personer	100	101	102	104	105	112

Aldersfordeling i %	2019	2020	2021	2022	2023	2029
0-5 år	8%	8%	8%	8%	8%	9%
6-17 år	17%	17%	17%	17%	17%	17%
18-64 år	57%	57%	56%	56%	56%	54%
65-74 år	11%	11%	11%	10%	10%	10%
75+	7%	7%	8%	8%	9%	10%
I alt antal personer	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Som det ses i oversigterne over befolkningstilvæksten, forventes både antallet af skolebørn at og antallet af børn i førskolealderen at stige. Antallet af personer i den erhvervsaktive alder forventes ligeledes at øges i perioden, dog ikke så markant, som antallet af ældre, børn og unge stiger. Dette er

medvirkende til, at den demografiske forsørgelsesbyrde stiger. I 2019 skal én person i den erhvervsaktive alder forsørge 0,75 personer i den ikke-erhvervsaktive alder. I 2029 vil dette tal således være steget til 0,84 – en stigning på næsten 12%.

Tabel 22.2 viser det forventede boligbyggeri, der er lagt ind i befolkningsprognosen

Antal boliger	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Parcel	115	119	153	143	145	175	164	121
Tæt/lav	94	130	146	168	177	116	102	105
Etage	165	287	250	222	241	186	166	129
Ungdomsboliger	30	0	0	0	0	0	0	0
I alt	404	536	549	533	563	477	432	355

6. PRIS- OG LØNUDEVIKLINGEN

Drifts- og anlægsbudgettet er prisfremskrevet i forhold til de forventninger til prisstigninger, som Kommunernes Landsforening har meldt ud i september 2019. Der er tale om en samlet vægtet pris- og lønfremskrivning på 2,6 % fra 2019 til 2020.

Det skal bemærkes, at der i Aftalen om kommunernes økonomi er anvendt en pris- og lønfremskrivning på 2,7 %, som er baseret på skøn i Økonomisk Redegørelse fra maj 2019.

7. EFFEKTIVISERINGER INDARBEJDET I BUDGETTET

KL og Regeringen blev ved aftalen om den kommunale økonomi for 2020 enige om at afskaffe moderniserings- og effektiviseringsprogrammet, som indeholdt et effektiviseringskrav på 5 mio. kr. årligt for Skanderborg Kommune. Samtidig blev de enige om, at kommunerne i 2020 kan frigive 0,5 mia.

kr. i form af en såkaldt Velfærdsprioritering. Det betyder, at Skanderborg Kommune skal effektivisere for ca. 5 mio. kr. i 2020

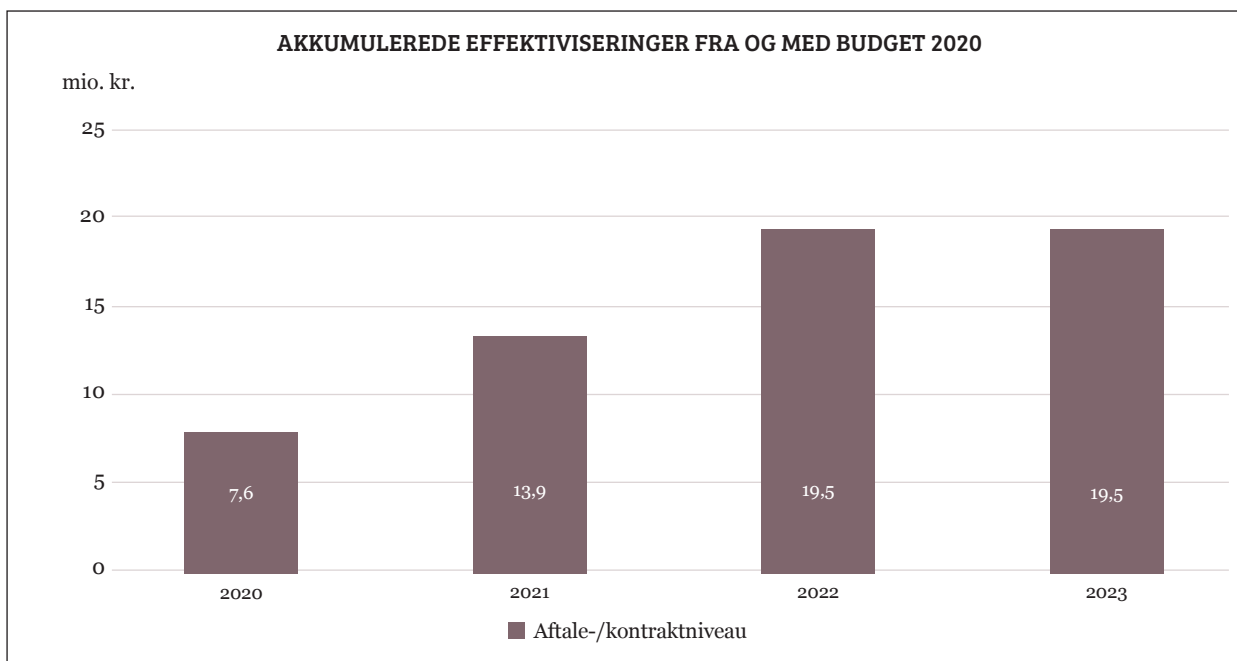
Med vedtagelsen af budget 2019 besluttede Byrådet at indarbejde en effektivisering på indkøbsområdet, hvor det forventes, at Skanderborg Kommune årligt kan reducere udgifterne med 2,3 mio. kr. i 2019, 4,25 mio. kr. i 2020 og 4,85 mio. kr. i 2021 og frem ved bl.a. at øge brugen af indkøbsaftaler fra 60 til 85 pct.

Endelig blev det besluttet at indarbejde en generel effektivisering på 0,25 pct. årligt fra 2020 til 2022 på alle budgetområder inden for servicerammen. Budgettet er således reduceret med 5,5 mio. kr. i 2020, 11 mio. kr. i 2021 og 16,5 mio. kr. i 2022 og frem.

I budgetaftalen for 2020 er der ikke vedtaget nye effektiviseringskrav.

De samlede effektiviseringer er vist i figur 21.3.

Figur 22.3: Akkumulerede effektiviseringer fra og med budget 2020

OVERSIGHTER

OVERSIGTER

Dette afsnit består af en samlet takstoversigt, budgetoversigt, en bevillingsoversigt for driften og en investeringsoversigt for anlæg.

TAKSTOVERSIGT

Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokalplaner

Salgspriser på grunde og jord:

Mindstepriserne pr. 16. august 2018, som fastsat af Byrådet, er anført nedenfor.

Parcelhusgrunde: Købesummen indeholder udgifter til grundenes byggermodning, udstykning samt tilslutningsbidrag

til vand, kloak, el og varme. Hver husstand eller firma har højest mulighed for at købe én enkelt grund i udstykningsområdet.

Storparceller: Arealerne sælges som råjord, det vil sige købesummen er ekskl. byggermodning og tilslutningsafgifter.
Erhvervsarealer: Arealerne sælges som råjord, det vil sige købesummen er ekskl. byggermodning og tilslutningsafgifter.

Parcelhusgrunde:	Antal grunde	Areal	Salgspris inkl. moms
Præstegårdsbakken, Hylke	4	977 m ² – 1.113 m ²	510.000 – 680.000 kr.
Knopsvane Allé i Galten	9 (3R)	803 m ² – 1.046 m ²	790.000 – 1.150.000 kr.
Blegso Banke, Voerladegård	13 (1R)	792 m ² - 1.322 m ²	240.000 - 470.000 kr.
Fruering Skovmark, Fruering	3	804 m ² - 1.041 m ²	1.200.000 – 1.350.000 kr.
Grønnegade 18 og 20, Låsby	2	2.361 m ² - 2.572 m ²	725.000 kr.
Præstegårdsbakken, Hylke	4	977 m ² - 1.113 m ²	510.000 kr. – 700.000 kr.

Erhvervsgrunde:	Antal grunde	Areal	Salgspris (ekskl. moms og tilslutningsafgifter)
Agerbakken/ Herredsvej, Hørning	1	Ca. 2.000 m ²	175 kr./m ²
Erhvervsparken "Klank", Galten	Delområde 1	4.444 m ²	215 kr./m ²
	Delområde 2	8.665 m ²	190 kr./m ²
Marktoften, Galten		Ca. 13.000 m ² og 29.400 m ²	140 kr./m ²
Ole Rømers Vej 30, Låsby	1	7.796 m ²	125 kr./ m ²
Dronning Sophies Alle 1, Skanderborg	1	3.444 m ²	2.085.000 kr.

*R i kolonnen "Antal grunde" refererer til, hvor mange grunde der er reserveret.

Borgerservice

Gebyr vedr. folkeregisteroplysninger (fastsat i CPR-loven)	75 kr.
Gebyr vedr. bopælsattest og personnummerbevis (fastsat i CPR-loven)	75 kr.
Gebyr nyt sundhedskort, læge- og gruppeskrift (fastsat i Sundhedsloven)	200 kr.
Gebyr legitimationskort til unge over 18 år	150 kr.
Erindringsskrivelse/rykker angående krav uden udpantningsret (takst er lovfastsat)	100 kr.
Erindringsskrivelse/rykker angående krav med udpantningsret (takst er lovfastsat)	250 kr.
(De lovbestemte gebyrer kan blive reguleret november 2016)	
Retsafgift i grundtakst - plus tillæg 0,5% af beløb over 3.000 kr. (lovbestemt)	300 kr.
Gebyr for underretning om udlægsforretning	450 kr.

Legitimationskort til unge under 18 år er ved lokal vedtagelse bestemt til at være gratis.

Renter:

Renter ejendomsskat mv.	i.h.t. ejendomsskatteloven, 0,5% pr. påbegyndt måned
Renter vedr. boligindskud	i.h.t. boligstøtteloven
Boligstøtte, SFO og daginstitutioner	1 % pr. påbegyndt måned
Øvrige regningskrav	i.h.t. gældende lovgivning

Natur og Miljø

Skadedyrsbekæmpelse	en promillesats af ejendomsværdien
Miljøtilsynsgebyr - pr. time	328,62 kr./time
(pris for 2020 fastsættes af miljøstyrelsen i slutning af 2019)	
Overnatningsgebyr på kanolejrpladsen	35 kr./døgn pr. person
Kanokoncessioner	300 kr./år pr. koncession
(Kanokoncessioner opkræves ved kanoudelejere med ret til udlejning på Gudenåsystemet)	
Bådregistrering og gæstenummer	200 kr./år
(For sejlads på Gudenåsystemet. Taksten gælder for motorbåde, sejlbåde med påhængsmotor, robåde med påhængsmotor, elbåde og alle andre fartøjer, der benytter sig af motor til fremdrift)	
Bådregistrering – gæstenummer	75 kr./for 14 dage
(Motordrevne fartøjer, som gæster Gudenåsystemet, skal have gæstenummer, inden båden søsættes)	

Spildevand og tømningsordning

Takster for spildevand og tømningsordningen hører under Skanderborg Forsyningsselskab. Skanderborg Byråd skal som ejer af Skanderborg Forsyning A/S godkende budgetterne - og dermed også taksterne. Taksterne kan ses på Skanderborg Forsyningshjemmeside.

Affald, dagrenovation og genbrugspladser

Takster for affaldshåndtering opkræves af RenoSyd. Taksterne er godkendt af Skanderborg Byråd og kan ses på Reno Syds hjemmeside.

Dagtilbud til 0-6 årige

Dagpleje	3.006 kr./mdr. i 11 mdr./år
Dagpleje 30 timer – særligt for forældre på barsel*	1.879 kr./mdr. i 11 mdr./år
Vuggestueplads i integreret institution	3.275 kr./mdr. i 11 mdr./år
Vuggestueplads 30 timer – særligt for forældre på barsel*	1.889 kr./mdr. i 11 mdr./år
Børnehaveplads	1.792 kr./mdr. i 11 mdr./år
Børnehaveplads 30 timer – særligt for forældre på barsel*.	1.034 kr./mdr. i 11 mdr./år
Den kommunale frokostordning i dagtilbud	573 kr./mdr. i 11 mdr./år

* For uddybning af denne takst henvises der til: Dagtilbudsloven § 27 b (Stærke Dagtilbud)

For dagpleje, vuggestuer og børnehaver gælder: Juli måned er betalingsfri. Der gives 50 % i søskendetilskud på den pasningsform, hvor den kommunale udgift pr. barn er mindst. Forældrebetalingssandelen for 0 - 5 årige udgør 25 % af de kommunale driftsudgifter.

Tilskud til privat pasning

Ung pige/mand (3-5 år)	3.696 kr./mdr. i 12 mdr./år
Privat dagpleje (3-5 år)	Kontakt pladsanvisningen
Privat dagpleje (0-2 år)	Kontakt pladsanvisningen
Ung pige/mand (0-2 år)	6.200 kr./mdr. i 12 mdr./år
Ung pige/mand (0-2 år) trillinger og derover	
1. barn	6.200 kr./mdr. i 12 mdr./år
2. barn	6.200 kr./mdr. i 12 mdr./år
3. barn	6.200 kr./mdr. i 12 mdr./år

Skoler og pædagogiske dagtilbud

Skolefritidsordning, hel plads (0.-2. kl.)	1.817 kr./mdr. i 11 mdr./år
Skolefritidsordning, hel plads (3. kl.)	1.492 kr./mdr. i 11 mdr./år
Skolefritidsordning, morgentilbud	405 kr./mdr. i 11 mdr./år
Skoleklub (4. kl.)	722 kr./mdr. i 11 mdr./år
Skoleklub (5.-7.kl.)	567 kr./mdr. i 11 mdr./år
For skolefritidsordninger og skoleklubber gælder: Juli måned er betalingsfri. Der gives 50 % i søskendetilskud på den pasningsform, hvor den kommunale udgift pr. barn er mindst.	

Ældre

Plejecentre:

Morgen- og formiddagspakke	25,00 kr./dag
Varm mad og efterfølgende mellemmåltid	48,00 kr./dag
Kold mad og efterfølgende mellemmåltid	34,50 kr./dag
Døgnpakke	107,50 kr./dag

Borgere i eget hjem:

Madservice, hovedret	50,00 kr./portion
Madservice, bilet.	10,75 kr./portion

Taksten for fuldkost og hovedret er reguleret af et lovmæssigt "loft over egenbetaling for madservice i plejeboliger mv." Det tilstræbes, at en månedlig betaling ikke overstiger loftet, uanset hvor mange dage måneden indeholder. Den årlige regulering af taksten sker via en satsreguleringsprocent fastsat af Finansministeriet.

Plejecentre:

Vask af personligt tøj:

Korttidspladser	4,00 kr./dag
Kun vaskepulver	19,50 kr./måned
Takster på fast beboelse	130,50 kr./måned
Ægtepar	243,00 kr./måned

Omsorgstandpleje	530,00 kr./år
Kørsel til aktivitet og træning	15,00 kr./enkelt tur
Selvtræning	158,00 kr./kvartal

Kultur og fritid

Biblioteket:

Bødetakster ved for sen aflevering, 0 - 7 dage	10 kr.
Bødetakster ved for sen aflevering, 8 - 30 dage	50 kr.
Bødetakster ved for sen aflevering, 31 - 35 dage	120 kr.
Efter 35 dage (inkl. regningsgebyr på 50,00 kr.)	150 kr.
Nyt lånerkort	10 kr.
Ovenstående takster er lovbestemte. De lovbestemte maksimaltakster ligger over de ovenfor angivne.	

Kommunale lokaler:

(taksterne er gældende for indtægtsgivende arrangementer)

Takster for tilsyn og rengøring i alle lokaler og anlæg:

Tilsyn	230 kr./time
Overarbejdstakst ved tilsyn	360 kr./time
Rengøring	170 kr./time
Overarbejdstakst ved rengøring	330 kr./time

Haller under 600 m² (n inimumstakster)

Hverdage til kl. 22 - pr. påbegyndt time	210 kr./time
Hverdage - pr. dag 08.00-22.00	2.115 kr./dag
Weekend - pr. dag 08.00-22.00	2.645 kr./dag

Haller over 600 m² (n inimumstakster)

Hverdage til kl. 22 - pr. påbegyndt time	425 kr./time
Hverdage - pr. dag 08.00-22.00	3.700 kr./dag
Weekend og helligdage - pr. påbegyndt time 08.00-22.00	530 kr./time
Hverdage efter kl. 22.00 - pr. påbegyndt time	530 kr./time
Weekend - pr. dag 08.00-22.00	5.290 kr./dag

Skoler - gymnastiksale, faglokaler og aulaer (n inimumstakster)

Hverdage - pr. påbegyndt time	160 kr./time
Weekend og helligdage - pr. påbegyndt time	265 kr./time

Skoler - almindelige klasselokaler (n inimumstakster)

Hverdage - pr. påbegyndt time	75 kr./time
Weekend og helligdage - pr. påbegyndt time	160 kr./time

Skoler - overnatning uanset antallet af lokaler (n inimumstakst)

Hverdage - pr. overnatning pr. skole	1.060 kr./nat
Weekend og helligdage - pr. overnatning pr. skole	1.060 kr./nat

Enkeltstående booking til idrætsformål:

Badmintonbane - pr. time (gymnastiksale og haller)	85 kr./time
--	-------------

Øvrige takster:

Omlædnings- og badefaciliteter - pr. udlån	160 kr.
Baner inkl. omlædningsrum - pr. udlån	740 kr.
Kunstgræsbane	460 kr./time
Afbookingsgebyr (senere end 10 dage før)	210 kr.

Kulturskolen:**Individuel undervisning:**

Et undervisningsår består af fire perioder. Nye elever kan kun starte ved periodestart. Udmelding gælder fra slutningen af næste periode. Elever er tilmeldt, indtil der aktivt udmeldes på mail.

Individuel undervisning (20 minutter + KulturPlus)	1.205 kr./periode
Individuel undervisning udvidet (30 minutter + KulturPlus)	1.810 kr./periode

Elitelinje (40 minutter indstilling fra undervisere og bestået optagelsesprøve)	1.670 kr./periode
Pris fra 1/8-2020	2.500 kr./periode

Spirelinje (30 minutter - personlig tilmelding og kun efter indstilling fra underviser og godkendelse fra ledelse)	1.810 kr./periode
Pris fra 1/8-2020	1.910 kr./periode

KulturPlus (fælles musikalske aktiviteter) inkluderet for individuelle elever

Holdundervisning:

Et undervisningsår består af fire perioder. Nye elever kan kun starte ved periodestart. Udmelding gælder fra slutningen af næste periode. Elever er tilmeldt indtil der aktivt udmeldes på mail.

Hold 30 (30 minutter - 3-5 elever) 545 kr./periode
 Hold Duo (30 minutter) 900 kr./periode
 Hold 60 (60 minutter - 6-12 elever) 545 kr./periode
 Hold 90 (90 minutter - 9-15 elever) 545 kr./periode
 Større kor, bands og betalingsensembler, cirkushold. 330 kr.
 KunstTamTam (6 søndage - betaling for et forløb) 900 kr.
 Lungekor (kun betaling 2 gange årligt) 375 kr.
 KulturPlus Guldkort (kun betaling 2 gange årligt) 325 kr.

Ensembler:

Skanderborg Kulturskoles Young Brass, Big Feet, Folkbandet og Cool Tour Orchestra er gratis for alle, men elever har fortrinsret. Der er løbende tilmelding og løbende framelding.

Instrumentleje:

Instrumentleje: 325 kr./periode
 (pr. periode. Lejer er fuld ansvarlig for instrumentet i lejeperioden)

Periodeoversigt:

August - oktober 2019: Optrædes primo oktober
 November 2019 - januar 2020: Optrædes primo december
 Februar - april 2020: Optrædes primo marts
 Maj - juni 2020: Optrædes primo maj

Administration

Byggesagsgebyrer: 585 kr./time

Kommunale ejendomme

Takster for leje af cirkus- og tivolipladser:

Cirkus under 200 tilskuere 400 kr. for første dag og 300 kr. pr. efterfølgende dag (max. 3 dage)
 Cirkus over 200 tilskuere: 1.000 for første dag og 500 kr. pr. efterfølgende dag (max. 3 dage)
 Tivoli: 400 kr./dag

Takster for stadepladser:

Skanderborg: 1.500 kr./år
 Øvrige byer: 750 kr./år

Tabel 22.1 er en samlet budgetoversigt. Udgifter vises med positive tal, indtægter med negative tal

A. Skattefinansierede område	2020	2021	2022	2023
Indtægter				
Skatter	-3.272.028	-3.221.511	-3.237.121	-3.253.585
Generelle tilskud m.v. incl betinget balancetilskud	-488.676	-505.688	-517.524	-522.839
Renter m.v.	3.837	3.840	3.843	3.848
Udviklingsbidrag	6.807	6.807	7.000	7.000
Refusion af købsmoms	0	0	0	0
I alt indtægter	-3.750.060	-3.716.552	-3.743.802	-3.765.576
Driftsudgifter (eksl. Forsyningsvirksomhed)	2020	2021	2022	2023
Demokrati	10.433	11.438	9.946	11.397
Personale	60.827	61.442	62.166	62.166
Klima, energi og beredskab	18.179	18.176	18.173	18.173
Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokalplaner	1.881	1.877	1.367	1.367
Sundhedsfremme og forebyggelse	294.887	296.587	299.982	300.765
Borgerservice	55.674	55.486	54.835	54.835
Natur og miljø	14.817	14.858	14.721	14.721
Veje og trafik	87.064	85.620	87.307	88.053
Erhverv, turisme og internationalt samarbejde	9.162	6.974	6.503	6.503
Dagtilbud for 0-6 årige	350.515	358.935	368.244	374.911
Skoler og pædagogiske fritidstilbud	694.535	685.241	674.944	679.080
Børn og unge med særlige behov	150.160	150.422	150.190	150.190
Ældre	413.110	419.755	441.950	452.102
Borgere med fysiske og psykiske handicap	279.298	282.817	287.780	287.780
Kultur og fritid	79.109	76.670	76.698	76.698
Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold	754.111	767.909	773.990	782.592
Administration	271.743	268.780	265.178	261.112
Kommunale ejendomme	41.060	37.883	37.796	37.806
I alt driftsudgifter (eksl. Forsyningsvirksomhed)	3.586.565	3.600.870	3.631.770	3.660.251
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT	-163.495	-115.682	-112.032	-105.325
Anlægsudgifter (eksl. Forsyningsvirksomhed)	2020	2021	2022	2023
Klima og beredskab	304	0	0	0
Udviklingsstrategi, køb og salg	2.476	-9.639	-17.639	2.361
Udviklingsstrategi, planstrategi og lokalplaner	1.217	0	0	0
Vej og trafik	55.914	56.197	38.937	7.800
Dagtilbud for 0 - 6 årige	21.892	47.314	10.464	9.064
Skoler og pædagogiske fritidstilbud	25.306	80.750	62.000	13.310
Ældre	17.020	23.240	9.900	20.340
Kultur og fritid	14.405	7.024	2.024	1.264
Administration	511	-43	700	700
Beskæftigelse og arbejdsmarkedsforhold	0	0	0	0
Kommunale ejendomme	2.028	0	0	0
I alt anlæg eksl. forsyning og byggemodning	141.073	204.843	106.386	54.839

– tabel fortsættes næste side...

Tabel 22.1 er en samlet budgetoversigt. Udgifter vises med positive tal, indtægter med negative tal - fortsat

Andre skattefinansierede udgifter	2020	2021	2022	2023
Køb/salg af jord inkl. Byggemodning	0	0	0	0
Afdrag på lån	28.325	28.106	27.987	27.987
Afdrag på lån ved grundkøb	2.813	2.813	2.813	2.813
I alt andre skattefinansierede udgifter	31.138	30.919	30.800	30.800
RESULTAT AF SKATTEFINANSIERET OMRÅDE (A)	8.716	120.080	25.154	-19.686
B. FORSYNINGSVIRKSOMHEDER	2020	2021	2022	2023
Klimainvesteringer	42.326	24.337	0	0
Afdrag på klimainvesteringer	2.282	2.282	2.282	2.282
Forsyningens bidrag til afdrag på klimainvesteringer	-2.282	-2.282	-2.282	-2.282
Optagne lån og byggekreditter	-41.673	-24.000	0	0
RESULTAT AF FORSYNINGSVIREKSOMHEDER (B)	653	337	0	0
C. KOMMUNALE ALMENE BOLIGER	2020	2021	2022	2023
Anlæg	8.619	0	0	0
Låntagning og byggekreditter	-7.480	0	0	0
Renter og afdrag	16.939	17.275	17.619	17.972
Boligadministration	-18.836	-19.194	-19.561	-19.936
RESULTAT KOMMUNALE ALMENE BOLIGER (C)	-758	-1.919	-1.942	-1.964
C. RESULTAT I ALT (A+B+C)	8.611	118.498	23.212	-21.650
D. UDVIKLING I KASSEBEHOLDNING	2020	2021	2022	2023
Kassebeholdning primo	-50.875	-19.189	50.220	66.943
Optagne lån (ekskl. almene boliger og klima)	-2.500	-500	-500	-500
Optagne lån grundkøb	0	0	0	0
Årets forventede resultat	8.611	118.498	23.212	-21.650
Modpost buffer/bank	0	0	0	0
Finansforskydninger i øvrigt	25.575	-48.589	-5.989	-7.689
Kassebeholdning ultimo	-19.189	50.220	66.943	37.104
Forbrug/tilgang til kassebeholdningen, plus er forbrug, minus er tilgang	31.686	69.409	16.723	-29.839

Der er afsat en buffer på 60 mio. kr. indefor servicera-
men på driften, og en buffer på 63,9 mio. kr. indenfor
anlæg. Bufferne er trukket ud af ovenstående oversigt, men
fremgår i Bevillingsoversigten under "Overordnet Økonomi,
inkl. skatter og tilskud" og under økonomi på anlæg. Hvis
bufferne ikke havde været trukket ud af ovenstående tabel,
ville bufferen på driften have fremgået under Driftsudgifter,
Økonomi med 60 mio. kr. og ligeledes under overskriften
Anlæg, Økonomi med 63,9 mio. kr. i 2020. Hertil ville der
have været en modpost under finansforskydninger på minus
123,9 mio. kr. i 2020. Det gælder for begge buffere, at de ikke
er finansierede. Det vil sige, hvis der bruges af disse buffere,
fragår det kassen.

Tabel 22.2 er en samlet bevillingsoversigt

i 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Drift i alt	3.627.729	3.581.676	3.612.209	3.640.315
Demokrati	10.433	11.438	9.946	11.397
Demokrati ovf.	2.430	2.423	2.415	2.415
Demokrati ej ovf.	8.003	9.015	7.531	8.982
Personale	60.827	61.442	62.166	62.166
Personale ovf.	22.998	22.984	22.974	22.974
Personale ej ovf.	37.829	38.458	39.192	39.192
Overordnet økonomi - incl. skatter og ti	60.000			
Overordnet økonomi ej ovf.	60.000			
Klima, energi og beredskab	18.179	18.176	18.173	18.173
Klima og energi ovf.	4.678	4.676	4.674	4.674
Følgeudgifter af klimainvesteringer ovf.	406	405	404	404
Beredskab ovf.	13.095	13.095	13.095	13.095
Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokal	1.881	1.877	1.367	1.367
Udvikl.strategi, kommunepl. lokalpl. ovf	1.881	1.877	1.367	1.367
Sundhedsfremme og forebyggelse	294.887	296.587	299.982	300.765
Sundhed ovf.	12.717	12.414	12.376	12.376
Sundhed ej ovf.	222.270	225.239	229.008	229.791
Sundhed - børn og unge ovf.	15.934	15.195	14.971	14.971
Sundhed - ældre og handicap ovf.	2.058	2.053	2.048	2.048
Tandplejen ovf.	26.656	26.479	26.412	26.412
Sundhed - Socialområdet ovf.	15.252	15.207	15.167	15.167
Borgerservice	55.674	55.486	54.835	54.835
Borgerservice ovf.	1.880	1.874	1.869	1.869
Borgerservice ej ovf.	53.378	53.197	52.552	52.552
Borgerrådgiver ovf.	416	415	414	414
Natur og miljø	14.817	14.858	14.721	14.721
Natur og miljø ovf.	14.817	14.858	14.721	14.721
Vej og trafik	87.064	85.620	87.307	88.053
Vej og trafik ovf.	87.064	85.620	87.307	88.053
Erhverv, turisme og internationalt samar	9.162	6.974	6.503	6.503
Erhverv, turisme & internation. sam. ovf	9.162	6.974	6.503	6.503
Dagtilbud for 0 - 6 årige	350.515	358.935	368.244	374.911
Dagtilbud for 0 - 6 årige ovf.	30.478	31.768	32.978	32.523
Dagtilbud for 0 - 6 årige ej ovf.	-29.303	-21.520	-13.421	-6.299
Dagplejen ovf.	79.547	78.894	78.894	78.894
Dagtilbud Skbg. By, ovf.	41.010	41.010	41.010	41.010
Dagtilbud Højvangen, ovf.	26.783	26.783	26.783	26.783
Dagtilbud Hørning ovf.	53.542	53.542	53.542	53.542
Dagtilbud Ry, ovf.	40.265	40.265	40.265	40.265
Dagtilbud Galten/Låsby, ovf.	30.045	30.045	30.045	30.045
Dagtilbud Skovby/Stjær, ovf.	24.839	24.839	24.839	24.839
Børnehaven Søvang ovf.	6.488	6.488	6.488	6.488
Møllegades Børnehave ovf.	3.608	3.608	3.608	3.608
Børnehuset Bifrost ovf.	7.248	7.248	7.248	7.248
Bjedstrup børnehave ovf.	2.653	2.653	2.653	2.653

– tabel fortsættes næste side...

Tabel 22.2 er en samlet bevillingsoversigt - fortsat

i 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Baunehaven ovf.	4.181	4.181	4.181	4.181
Børnegården Bison ovf.	7.293	7.293	7.293	7.293
Børnehaven Nordlyset ovf.	5.184	5.184	5.184	5.184
Knudsøhulen ovf.	2.108	2.108	2.108	2.108
Veng Skoles Børnehave ovf.	3.422	3.422	3.422	3.422
Voerladegård børnehave ovf.	2.720	2.720	2.720	2.720
Dii Bakkehuset Virring Skole	6.385	6.385	6.385	6.385
Tusindfryd Virring skole	2.019	2.019	2.019	2.019
Skoler og pædagogiske fritidstilbud	694.535	685.241	674.944	679.080
Skoler og pædagogiske fritidstilbud ovf.	122.314	112.552	101.672	104.823
Skoler og pædagogiske - statslige puljer	-5			
Skoler og pædagogiske fritidstilb ej ovf.	-36.732	-36.269	-35.686	-34.701
Bakkeskolen ovf.	39.856	39.856	39.856	39.856
Bjedstrup Skole ovf.	7.957	7.957	7.957	7.957
Ejer Bavnehøj Skolen ovf.	9.441	9.441	9.441	9.441
Gl. Rye Skole ovf.	16.979	16.979	16.979	16.979
Gyvelhøjskolen ovf.	35.761	35.761	35.761	35.761
Herskindskolen ovf.	13.707	13.707	13.707	13.707
Højboskolen ovf.	38.706	38.706	38.706	38.706
Knudsøskolen ovf.	12.299	12.299	12.299	12.299
Låsby Skole ovf.	53.244	53.244	53.244	53.244
Morten Børup Skolen ovf.	52.007	52.007	52.007	52.007
Mølleskolen ovf.	58.506	58.506	58.506	58.506
Niels Ebbesen Skolen ovf.	44.544	44.544	44.544	44.544
Skovbyskolen ovf.	60.572	60.572	60.572	60.572
Stilling Skole ovf.	49.587	49.587	49.587	49.587
Stjærskolen ovf.	14.510	14.510	14.510	14.510
Veng Fællesskole ovf.	9.508	9.508	9.508	9.508
Virring Skole ovf.	27.600	27.600	27.600	27.600
Voerladegård Skole ovf.	9.181	9.181	9.181	9.181
Ungdomsskolen ovf.	37.700	37.700	37.700	37.700
Hørningskolen ovf.	15.605	15.605	15.605	15.605
Hørning Fritidsklub ovf.	309	309	309	309
Galten Fritidsklub GJUK ovf.	675	675	675	675
Sct. Georgs Gården, Fritidsklubben ovf.	704	704	704	704
Børn og unge med særlige behov	150.160	150.422	150.190	150.190
Børn og unge med særlige behov ovf.	145.047	145.309	145.077	145.077
Børn og unge med særlige behov, takstind	-19.310	-19.310	-19.310	-19.310
Skovbo ovf.	24.423	24.423	24.423	24.423
Ældre	413.110	419.755	441.950	452.102
Ældre ovf.	36.884	34.778	35.855	35.855
Ældre ej ovf.	5.377	16.093	37.946	48.098
Køkken ovf.	6.701	5.665	5.652	5.652
Plejedistrikt Galten ovf.	72.396	72.211	72.043	72.043
Plejedistrikt Ry ovf.	65.341	65.170	65.014	65.014
Plejedistrikt Hørning ovf.	62.962	62.828	62.702	62.702

– tabel fortsættes næste side...

Tabel 22.2 er en samlet bevillingsoversigt - fortsat

i 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Aktivitet og træning ovf.	35.345	35.197	35.187	35.187
Plejedistrikt Skanderborg ovf.	128.104	127.813	127.551	127.551
Borgere med fysiske og psykiske handicap	279.298	282.817	287.780	287.780
Borgere med fysiske & psyki. handic. ovf	252.634	250.477	248.622	248.622
Borgere fysiske & psyk. handic. demograf	5.172	10.934	17.466	17.466
Borgere m. fys. & psyk. handic. taskindt	-353.557	-353.557	-353.557	-353.557
Sølund ovf.	238.259	238.259	238.259	238.259
Bostederne Skanderborg ovf.	71.057	71.057	71.422	71.422
Bavnebjerg Bo- og aktivitetscenter ovf.	23.538	23.538	23.538	23.538
Socialpsykiatrien ovf.	42.195	42.109	42.030	42.030
Kultur og fritid	79.109	76.670	76.698	76.698
Kultur og fritid ovf.	38.634	36.556	36.936	36.936
Kulturskolen ovf.	7.188	7.166	7.148	7.148
Biblioteket ovf.	22.287	21.977	21.671	21.671
Idrætsområdet Skanderborg Kommune	11.000	10.971	10.943	10.943
Beskæftigelse og arbejdsmarkedsforhold	754.111	767.909	773.990	782.592
Arbejdsmarked ovf.	12.169	12.149	12.117	12.117
Arbejdsmarked ej ovf.	674.462	688.989	695.346	703.948
Arbejdsmarked, serviceloven ovf.	66.091	65.382	65.138	65.138
Arbejdsmarked, serviceloven ej ovf.	1.389	1.389	1.389	1.389
Administration	271.743	268.780	265.178	261.112
Administration - Teknik og Miljø ovf.	33.952	33.523	33.426	32.601
Administration - Teknik og Miljø ej ovf.	-1.490	-1.485	-1.481	-1.481
Administration - Børn og Unge ovf.	25.245	25.336	25.372	25.372
Administration Kultur, Borgere & Plan ovf	22.625	22.563	22.395	22.395
Administration - Ældre og Handicap ovf.	25.271	25.175	25.126	25.126
Administ. Besk. & sundh. eget område ovf	59.712	59.585	59.918	59.177
Administ. Besk. & sundh. fællesomr. ovf.	5.813	5.813	5.813	5.813
Administ. Besk. & sundh. integration ovf	32	32	32	32
Admin. Byrådssekretariat eget omr. ovf.	13.365	13.331	12.529	12.529
Admin. Byrådssek. fællesområde omr. ovf.	7.919	6.996	6.985	6.985
Admin. HR/Personale og løn eget omr. ovf	12.927	12.893	12.861	12.861
Admin. Økonomi/IT & Innov. eget omr. ovf	30.625	30.544	30.469	30.469
Admin. Økonomi/IT & Innov. fællesomr. ov	29.443	29.178	29.596	29.596
Administration - Direktionen ovf.	6.304	5.296	2.137	-363
Kommunale ejendomme	22.224	18.689	18.235	17.870
Kommunale ejendomme ovf.	27.976	24.837	24.785	24.785
Almene boliger ej ovf.	-18.836	-19.194	-19.561	-19.936
Kommunale ejendomme - Byrådssek. ovf.	758	755	752	762
Fælleden	12.326	12.291	12.259	12.259
Anlæg	253.586	226.898	104.104	52.557
Overordnet økonomi - inkl. Skatter og ti	63.850			
Klima og beredskab	40.348	22.055	-2.282	-2.282
Udviklingsstrategi, køb og salg	2.476	-9.639	-17.639	2.361
Vej og trafik	55.914	56.197	38.937	7.800
Dagtilbud for 0 - 6 årige	21.892	47.314	10.464	9.064

– tabel fortsættes næste side...

Tabel 22.2 er en samlet bevillingsoversigt - fortsat

i 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Skoler og pædagogiske fritidstilbud	25.306	80.750	62.000	13.310
Ældre	25.639	23.240	9.900	20.340
Kultur og fritid	14.405	7.024	2.024	1.264
Administration	511	-43	700	700
Udviklingsstrategi, planstrategi og loka	1.217			
Kommunale ejendomme	2.028			

Tabel 22.3 er investeringsoversigten for anlæg (1.000 kr.)

Frigiv	i 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Skattefinansierede anlæg					
Klima, energi og beredskab					
30/10-19	Hovedgaden i Låsby etape 4, følgeudgifter	304			
Udviklingsstrategi, planstrategi og lokalplaner					
	Torvet i Hørning	1.217			
Udviklingsstrategi, køb og salg					
	Strategisk jordkøb (ramme)	750	750	750	750
	Teknisk ramme byggemodninger, udgift	25.000	25.000	25.000	25.000
	Teknisk ramme byggemodninger, indtægt	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
	Salg af Søkilde, indtægt			-20.000	
	Salg af Ryvang, indtægt		-6.500		
	Udgifter ved salg af Ryvang		500		
	Salg af Asylgades børnehus og andre ejendomme, indtægt		-6.000		
30/10-19	Videre proces for Sølund	436			
30/10-19	Anebjerg - skovrejsning	1.290	1.611	1.611	1.611
Vej og trafik					
30/10-19	Galten Bymidte	172			
30/10-19	Sikre veje til skole og fritid	2.000		1.000	1.000
30/10-19	Stitunnel Virringvej / Ægirsvej, indtægt	-1.800			
30/10-19	Frueringvej: Remmerhusvej t. Holtskovvej	622			
30/10-19	Pulje til mindre gang- og cykelstianlæg	150	500	500	
	Etablering mindre trafiksikkerhedsprojekt		1.000	1.000	
30/10-19	Vejanlæg på Rådhuspladsen i Hørning	2.000			
	Pulje til cykelstier, stituneller m.v.	8.000	5.000	5.000	5.000
30/10-19	Klimavej ved Ovenvande	938			
	Stitunnel under Låsbyvej ved Veng Fællesskole.		1.800		
30/10-19	Udbygning af Herredsvej	14.196	14.733	2.028	
	Kryds, rute 170 Hørning		2.589	4.124	
30/10-19	Blegindvej	14.659	5.695	5.695	
	Trafikanalyser		250	250	
30/10-19	Infrastrukturproj. udbygn. Toftegårdsvej	6.723	4.000		
30/10-19	Etabl. ny adgangsvej sportsanlæg Fruering	304			
30/10-19	Pulje til udskiftning af gadebelysning	1.250	1.250	1.250	
	Afledt infrastruktur skolebyg. i Hørning	500	3.000		
	Midtbyplanen		1.800	4.590	1.800
	Kommunale parkeringspladser			4.500	
	Genåbning af Stilling Station (Indvies i 2021)	3.600	8.100		

– tabel fortsættes på næste side...

Tabel 22.3 er investeringsoversigten for anlæg (1.000 kr.) - fortsat

Frigiv	i 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Skattefinansierede anlæg					
	Trafikafvikling Skanderborg Station	450	3.150	3.600	
	Vejanlæg ved ny børnehave, Sølund	1.800	1.530		
	Nye vejanlæg ved Langvad Bakker, Låsby		1.800	5.400	
30/10-19	Vandforsyning til Siimtoften Ry	350			
	Pulje til energirenovering - udskiftning til LED (Lånefinansieres)	0	0	0	0
Dagtilbud for 0 - 6 årige					
30/10-19	OPP anlægssydelse	3.664	3.664	3.664	3.664
30/10-19	Tilbygning til Birkehuset	2.028			
	Sammenlægning dagtilbud og skole Gl. Rye	5.400	15.300	-4.000	
	Kapacitetsudvidelser og renoveringsprojekter	2.700			
	Sammenlægning af dagtilbud & skole Stjær				5.400
	Kapacitets- & strukturpulje på skole & dag	8.100	28.350	10.800	
Skoler og pædagogiske fritidstilbud					
	Indeklima skolerne			4.500	9.000
	Renovering af Højboskolen	9.000	24.000	7.500	
	Ramme jordkøb vedr. skolebyggeri Hørning	5.500			
	Ny Skole i Hørning, fra 2023 anlægssydelse		50.000	40.000	4.310
	Ny skole i Hørning idrætsfaciliteter			10.000	
30/10-19	Fleksibelt modulbyggeri Columbuskolen	3.042			
30/10-19	Udvidelse af kapaciteten af Afdeling D i Låsby	1.014			
	Udvidelse af kapacitet - Skovbyskolen	6.750	6.750		
Ældre					
	Ny køkkenstruktur	4.124			
30/10-19	Nyt plejecenter i Ry Servicearealer	2.028			
30/10-19	Nyt plejecenter i Ry Servicearealer, indtægt fra staten	-2.880			
30/10-19	Nyt plejecenter Ry yderligere faciliteter	2.028			
	Plejeboligplan i Galten			1.800	15.030
	Plejeboliger Skanderborg (Dagmargården)	11.720	23.240		
	Sammenlægning af midlertidige pladser på Kildegården			8.100	5.310
Kultur og fritid					
	Skanderborg Søtorv	2.600			
	Grønne partnerskaber, Kultur og Fritid		204	204	204
	Renovering/dræning udendørs baner 2020		305	305	305
	Nye gulve i hallerne		760	760	
	Folkeoplysning - rammebeløb		450	450	450
	Renovering af P-pladserne ved hallerne				
	Ombygning af 1. salen over Hørning Bibliotek				
30/10-19	Kulturarvpulje	305	305	305	305
	Udvidelse af kapaciteten på indendørsidrætsområdet Hørning	5.000	5.000		
	Låsby Svømmebad gennemgribende renovering på 2020-niveau	4.000			
	Flytning af museet til posthuset, finansieres af indtægt ved salg, derfor netto nul	0			
	Skønpulje til landsbyerne	2.500			

– tabel fortsættes på næste side...

Tabel 22.3 er investeringsoversigten for anlæg (1.000 kr.) - fortsat

Frigiv	i 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Skattefinansierede anlæg					
Administration					
30/10-19	Salg af kom. ejendomme, ejendomsdatabase	2.780	2.070		
30/10-19	Salg af kom. ejendomme, ejendomsdatabase, indtægt	-2.813	-2.813		
	Udskiftning af PC'ere (Ramme)		300	300	300
30/10-19	Vedligehold, uforudsete udgifter	400	400	400	400
30/10-19	Etablering af midlertidige P-pladser(under bygning	144			
Kommunale ejendomme					
30/10-19	LED-belysning på skoler	2.028			
Alle områder					
	U-disponeret ikke finansieret ramme	63.850			
I alt skattefinansierede anlæg		204.923	204.843	106.386	54.839
Heraf indenfor anlægsrammen		231.816	187.756	94.366	74.619
Lånefinansierede anlæg. Disse er udenfor anlægsrammen					
Ældre 88% lånefinansiering					
30/10-19	Nyt plejecenter i Ry	8.619			
Klima, energi og beredskab: 100% finansiering af lånoptagelse, hvor ydelserne betales af Skanderborg Forsyning					
30/10-19	Agnetevej medfinansieringsdelen	17.238	6.084		
30/10-19	Områderne langs Skanderupbækken, Skanderborg medfinansiering	22.046	15.211		
30/10-19	Pressalit, Ry medfinansiering	3.042	3.042		
30/10-19	Forsyningens afdrag på klimaprojekter	-2.282	-2.282	-2.282	-2.282
I alt lånefinansierede anlæg udenfor anlægsrammen		48.663	22.055	-2.282	-2.282
Samlet sum, netto i alt		253.586	226.898	104.104	52.557

*Når datoen for Byrådets behandling af budgettet er angivet i denne kolonne, er det udtryk for, at der gives anlægsbevilling til projektet, og at rådighedsbeløbet i 2020 frigives. Dette sker i forbindelse med godkendelse af budget 2020, herunder investeringsoversigten.

Regulering af anlægsbevillinger: Anlægsbevillingerne reguleres i samme takt, som rådighedsbeløbene prisreguleres på igangværende anlæg. Det betyder, at hvis et igangværende anlæg, via en prisfremskrivning, får et højere rådighedsbeløb end beløbet på den oprindelige anlægsbevilling, så godkender Byrådet, i forbindelse med godkendelse af investeringsoversigten, dette tillæg til den oprindelige anlægsbevilling.

23. AFTALE FOR BUDGET 2020-2023

AFTALE FOR BUDGET 2020-2023

Partigrupperne i Byrådet har indgået aftale om Budget 2020-2023 den 11. oktober 2019.

Skanderborg Kommune er i vækst. Prognoserne viser, at vi om ti år kan være helt oppe på 70.000 indbyggere. Det er dejligt med nye borgere i kommunen, men det er også vigtigt, at vi som kommune forsøger at vokse i det rigtige tempo. Det er en udvikling, som præger Budget 2020.

Den tiårige investeringsplan skal sikre de fysiske rammer for nuværende og nye borgere i de kommende ti år. Samlet regnes der med investeringer over de næste ti år på 1,4 mia. kr. i daginstitutioner, skoler, plejecentre, infrastruktur m.v. I budgetperioden 2020-2023 er der budgetlagt med 549 mio. kr. til nye anlæg. Det er langt over målet i den økonomiske politik for anlæg, og derfor vil der i perioden være et ekstraordinært forbrug af kassebeholdningen. Forligsparterne betragter den tiårige investeringsplan som en traditionel fireårig investeringsoversigt. Næste års budgetlægning tager derfor afsæt i den tiårige investeringsoversigt.

Væksten i antallet af børn og ældre har også betydning for driftsudgifterne til vuggestuer, børnehaver, skoler

og ældrepleje. Merudgifterne vokser betydeligt fra 2019 til 2023. Det tages der også højde for i budgetaftalen, hvor driftsbudgetterne på disse områder er 125 mio. kr. højere i 2023 i forhold til niveauet i 2019. I årets økonomiaftale mellem KL og regeringen tages der højde for kommunernes udgifter til flere børn og ældre i 2020, men aftalen indeholder ikke kompensation for den demografiske udvikling i perioden 2021-2023. Forligsparterne har derfor valgt at fravige den økonomiske politik standard for resultatet af ordinær drift på 130 mio. kr. i perioden 2021-2023. Forventningen er, at kommunerne også fremover i kommende økonomiaftaler mellem KL og regeringen bliver kompenseret for udgifterne til den demografiske udvikling. Skanderborg Kommune forventer således, at kommunens tilskud fra Staten vil blive øget med 10 mio. kr. årligt, således at mertilskuddet til demografi i 2023 vil udgøre 30 mio. kr. Forventningen er ikke indregnet i budgettet.

Selv om indtægterne vokser som en konsekvens af befolkningstilvæksten, vokser de ikke lige så meget som udgif-

terne. Budgetaftalen indeholder derfor reduktioner i serviceniveauet på 19 mio. kr. i 2019, voksende til 60 mio. kr. i 2023. Servicereduktionen berører alle områder i kommunen. Forligsparterne igangsætter med budgetaftalen arbejdet med at fremtidssikre og optimere driften.

Forligsparterne forventer, at arbejdet med en reform af udligningssystemet genoptages af Folketinget primo 2020. I tidligere udspil til reform har Skanderborg Kommune fået en økonomisk gevinst ved alle modeller. Derfor er der i årene 2021-2023 regnet med, at det ekstraordinære finansieringstilskud, som kommunen har fået siden 2012, fortsætter eller som minimum svarer til gevinsten ved en ny udligningsreform.

Budgetaftalen, herunder de store anlægsinvesteringer, trækker hårdt på kommunens kassebeholdning de næste fire år. Forligsparterne er enige om, at der skal fokus på genopretning af kassebeholdningen ved næste års budgetlægning. Arbejdet hermed skal dog ses i sammenhæng med den forventede udligningsreform og målene i den økonomiske politik.

Budgetforliget omfatter fire langsigtede strategispor, som er beskrevet nedenfor.

Desuden omfatter budgetforliget en del forandringer, der indebærer budgetudvidelser (hovedsageligt hentet fra de politiske udvalgs forslag), og en del forandringer der indebærer reduktioner (hovedsageligt hentet fra administrationens beredskabskatalog.) Forandringerne samt de talmæssige oversigter over budgetforliget er vedhæftet som bilag.

Spor 1: Forslag til sikring af øget kvalitet og bæredygtig struktur for skoler og landsbyordninger mm.

Med henblik på at udvikle det samlede skolevæsen har Undervisnings- og Børneudvalget arbejdet med formulering af kvalitetsmarkører for skolerne i Skanderborg.

Forligspartierne ønsker, at Undervisnings- og Børneudvalget fortsætter dette arbejde og præsenterer et forslag til en bæredygtig struktur for skoleområdet i fremtiden. Forligspartierne ønsker at udvikle kvaliteten på kommunens skoler samt sikre de nødvendige kapacitetstilpasninger på grund af de mange flere elever i årene fremover.

Udvalgets strukturforslag skal have sit afsæt i kvalitetsmarkørerne og sikre fagligt og økonomisk bæredygtige skoler og landsbyordninger - og have fokus på, at kommunens eksisterende bygningsmasse anvendes så klogt som muligt og optimeres, hvor det er muligt. Det færdige forslag skal både give bud på en optimering af driften og danne grundlag for at reducere de fremtidige behov for anlægsinvesteringer.

Det skal også indgå i analysen at vurdere specialtilbuddenes fysiske placering i kommunen, bl.a. med henblik på at sikre større nærhed for flere elever mellem skole og hjem. Heri indgår også en flytning af Columbussskolen, der kan muliggøre kapacitet til nyt dagtilbud i Skovby.

Forslaget skal generere en gevinst på driften på mindst 10 mio. kr. årligt, som skal anvendes til at styrke området. Gevinster, der bl.a. opnås ved en mere økonomisk optimal klassedannelse, bruges til en varig styrkelse af kvaliteten på skolerne og på dagtilbudsområdet. Gevinster, der opnås ved sparede basisomkostninger, anvendes det første år til anlæg/bygningsforbedringer og andre éngangsudgifter på området.

Undervisnings- og Børneudvalget bedes tilrettelægge processen, så Byrådets forskellige partier involveres. Forslaget skal forelægges Byrådet i juni 2020, så eventuelle ændringer kan få virkning fra skoleåret 2021/22.

Der afsættes 0,7 mio. kr. i 2020 til at understøtte udvalgets arbejde, idet de nærmere undersøgelser og analyser forudsættes eksternt bistand.

Spor 2: Grøn omstilling

Forligspartierne er enige om, at den grønne omstilling skal højt på dagsordenen i Skanderborg Kommune, og der igangsættes en række initiativer med budgetaftalen.

Klimapulje

Arbejdet med en ny klimapolitik er i fuld gang, og der sættes

med denne en ambitiøs retning for en helhedsorienteret indsats, der skal sikre en bæredygtig udvikling i kommunen på både kort og lang sigt. Skanderborg Kommune vil bidrage til realiseringen af FN's Verdensmål og til regeringens 70 % mål for reduktion af CO₂ i 2030. Skanderborg Kommune skal derfor som samfund have reduceret udledningen af CO₂ med 70 % i 2030 i forhold til udledningen i 1990, men Skanderborg Kommune som organisation skal allerede være CO₂-neutral i 2025.

Den grønne omstilling kommer til at koste penge, og der etableres derfor en klimapulje, som skal understøtte de nødvendige initiativer i de kommende år. Puljen er et supplement til eksisterende budgetter og ikke en erstatning. Den kan dels bidrage til at nå målet om en reduktion af udledning af CO₂ og andre drivhusgasser, dels understøtte reduktion i forbrug af ressourcer, genbrug af ressourcer, genanvendelse og genudnyttelse.

Puljen kan eksempelvis bruges til ny skovrejsning, indsatser for borgerdrevet bæredygtig transport i lokalsamfundene i form af eksempelvis støtte til el-delebiler, el-cykler, reparationscafeer, kulstoflagring i skove og parcelhushaver eller andre indsatser, der kan understøtte realiseringen af kommunens klimamål. De konkrete kriterier fastlægges af byrådet.

Puljen sammentænkes med en klimapris, som hvert år uddeles til en person, et projekt, en forening, en bygning eller lignende, der bidrager til realiseringen af kommunens klimamål.

Puljen har et budget på 3 mio. kr. årligt. I forbindelse med næste års budgetproces skal det drøftes, hvorvidt puljen skal vokse i takt med befolkningsudviklingen.

Natur og biodiversitet

Byrådet vil fortsætte og styrke indsatsen for øget biodiversitet i skov- og naturområder, eksempelvis i form af mere vild natur i kommunens skove, parker og vejkanter. Det handler primært om en omlægning af den nuværende drift, der tilmed kan mindske tabet af dyrearter.

Bæredygtig varmeplanlægning

Byrådet skal på vej mod de 70.000 indbyggere også på varmeplanlægningsområdet sikre bæredygtige og langtidsholdbare løsninger, både miljømæssigt, økonomisk og planmæssigt. Byrådet vil derfor arbejde for et grønt energisamarbejde med Aarhus Kommune om fremtidens varmeplanlægning, ligesom Byrådets strategiske varmeplan også udstikker retning for. Samarbejdet skal bl.a. på kort sigt danne grundlag for udnyttelse af geotermisk varme. Endvidere skal der arbejdes for, at fjernvarmeledningen mellem VarmePlan Aarhus og Skanderborg-Hørning Fjernvarme genåbnes.

Vindmøller

Miljø- og Planudvalget udarbejder inden sommeren 2020 et forslag til kriterier for placering af vindmøller. Forslaget skal bane vej for partnerskaber, hvor borgerne i vindmølleområderne inddrages i investering og udbytte af vindmøllernes drift.

Spor 3: Ny vision for Fælleden som idrætscenter for Skanderborg

Skanderborg Fælled skal være centrum for idrætsaktiviteter i Skanderborg, så der skabes et unikt sportsmiljø ude og inde, og synergimulighederne omkring Skanderborg Fælled udnyttes.

En arbejdsgruppe får ansvar for at stille forslag om en udviklingsplan for Fælleden som idrætscenter for Skanderborg. Arbejdsgruppen består af borgmesteren og formand og næstformand i Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget. Arbejdsgruppen skal involvere Idrætsrådet og sportsklubberne i Skanderborg i sit arbejde. Arbejdsgruppen præsenterer sine overvejelser på et temamøde i Byrådet i 2. kvartal 2020.

Spor 4: Sølund som et center for 'mennesker møder mennesker' i Skanderborg

Der er truffet beslutning om en retning for udviklingen af Sølund. Der skal fokuseres på liberale erhverv samt en mulig samling af kommunale institutioner, så området bliver et livligt centrum for mange menneskers hverdag. Forligspartierne ønsker desuden undersøgt, om en form for fællesskabs- og frivillighedshus i fremtiden kan være en del af Sølund.

Da der er mange interesser i Sølund, foreslås der nedsat en arbejdsgruppe under Økonomiudvalget, der kan inddrage relevante parter til en udfoldelse af planerne for Sølund. Arbejdsgruppen mødes regelmæssigt og præsenterer status for sine overvejelser for Byrådet en gang hvert halve år, første gang inden sommerferien 2020.

Der er tale om en afsøgning af mulighederne. Der er ikke afsat midler til finansiering af eventuelle ændringer.

Alle forandringer, som er vedtaget med Budget 2020-2023", præsenteres kort i dette bilag.

Forandringerne er inddelt i følgende overordnede kategorier:

- Forandringer, der medfører budgetudvidelser
- Forandringer, der medfører budgetreduktioner
- Forandringer, der gennemføres inden for den eksisterende budgetramme.

Inden for hver kategori inddeles forandringerne yderligere i politikområder. Politikområderne er følgende:

- Demokrati
- Personale
- Økonomi
- Klima. Energi og beredskab
- Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokalplaner
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Integration
- Borgerservice

- Natur og Miljø
- Vej og Trafik
- Erhverv, turisme og internationalt samarbejde
- Dagtilbud til 0 – 6 årige
- Skoler – og pædagogiske fritidstilbud
- Børn og unge med særlige behov
- Ældre
- Borgere med fysiske og psykiske handicap
- Kultur og fritid
- Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsområdet
- Administration
- Kommunale ejendomme.

Der er i alt beskrevet 77 forandringer i bilaget.

FORANDRINGER, DER MEDFØRER BUDGETUDVIDELSER

Forandringer på tværs af politikområder

1. **Analyse på dagpasnings- og skoleområdet**
Der afsættes 700.000 kr. i 2020 til at understøtte Undervisnings- og Børneudvalgets arbejde med ”Spor 1. Forslag til sikring af øget kvalitet og bæredygtig struktur for skoler og landsbyordninger m.v.”. Spor 1 er yderligere beskrevet i budgetaftalen.
(Budgettet forøges med 700.000 kr. i 2020)
2. **Tilbageførsel af budgetreduktion fra budgetforliget for 2019 – tværgående forandring vedr. implementering af sammenhængende indsats i forhold til familier med komplekse forhold**
I budgetforliget for 2019-2022 blev der indarbejdet en budgetreduktion som følge af, at administrationen skulle implementere en tværgående, sammenhængende indsats i forhold til familier med komplekse forhold.
I forbindelse med arbejdet med implementeringen kan det imidlertid konstateres, at det ikke vurderes at være muligt at høste den tidligere forventede økonomiske gevinst. På denne baggrund udlignes den indarbejdede reduktion i budgettet fra budgetforliget for 2019, således at den indarbejdede reduktion i 2020 på 2,0 mio. kr., stigende til 3,0 mio. kr. i 2021 og frem tilbageføres.
(Budgettet forøges med 2 mio. kr. i 2020 og 3 mio. kr. i 2021 og frem)

Demokrati

3. **Byrådets ramme for deltagelse og afholdelse af møder, studieture m.v. udvides**
Forandringen skal sikre, at Byrådet, udvalgene og de enkelte byrådsmedlemmer har gode arbejdsvilkår i forhold

til at arrangere møder, studieture mv. og i forhold til at deltage i konferencer, uddannelse mv. Budgettet blev reduceret med 0,5 mio. kr. i Budget 2019. Med denne forandring tilbageføres en del af beløbet.
(Budgettet forøges med 250.000 kr. fra 2020 og frem)

Sundhedsfremme og forebyggelse

4. **Fastholdelse af standard på genoptræningsområdet**
Budgettet til genoptræning og vedligeholdelsestræning hæves med 1 mio. kr. som konsekvens af, at sygehuse laver flere genoptræningsplaner, som Skanderborg Kommune skal finansiere.
(Budgettet forøges med 1 mio. kr. fra 2020 og frem)

Natur og miljø

5. **Klimapulje**
Klimapuljen skal understøtte den grønne omstilling i Skanderborg Kommune. Puljen er yderligere beskrevet under budgetaftalens ”Spor 2. Grøn omstilling”. Der afsættes 3 mio. kr. årligt. Puljen er et supplement til eksisterende budgetter. I forbindelse med næste års budgetlægning drøftes, om puljen skal vokse i takt med befolkningsudviklingen.
(Budgettet forøges med 3 mio. kr. fra 2020 og frem)
6. **Forbedring af naturkvaliteten i vandløb, søer og tør natur**
Der afsættes 250.000 kr. årligt til lokale projekter til forbedring af naturkvaliteten i vandløb, søer og tør natur.
(Budgettet forøges med 250.000 kr. fra 2020 og frem)

Erhverv, turisme og internationalt samarbejde

7. **Tilskud til ErhvervSkanderborg fastholdes på eksisterende niveau**
Forligsparterne er enige om, at Skanderborg Kommune er en erhvervsvenlig kommune. Skanderborg Kommune skal være frontkommune, og vi går derfor efter en høj placering i erhvervsvenlighed i DI’s opgørelse.

I Budget 2019-2022 besluttede Byrådet at justere betalingen for resultatkontrakt for ErhvervSkanderborg efter en vurdering af forventet fremtidig opgavefordeling mellem ErhvervSkanderborg og det nye erhvervshus, Erhvervshus Midtjylland. De ydelser, ErhvervSkanderborg leverer og udfører for Skanderborg Kommune, forventes imidlertid ikke længere varetaget i fornøden grad af Erhvervshus Midtjylland. Betalingen fastholdes derfor på niveauet for 2019, hvorfor budgettet tilføres 250.000 kr.
(Budgettet forøges med 250.000 kr. fra 2020 og frem)

8. Samarbejde med Eisenach

Der afsættes 40.000 kr. til samarbejdet i 2020. Der skal tages stilling til samarbejdet med Eisenach før næste års budgetlægning.
(Budgettet forøges med 40.000 kr. i 2020)

Skoler og pædagogiske fritidstilbud

9. Ordblinde-indsats – Ung til ung

Der etableres ung-til-ung-netværk for unge ordblinde som et supplement til skolernes understøttelse af ordblinde elever. Ung-til-ung-netværk organiseres som et samarbejde mellem skolerne og PPR.

Ø udgettet forøges med 200.000 kr. i 2020 og 100.000 kr. fra 2021 og frem)

Ældre

10. Øget dimensionering vedr. SOSU-elever

For at imødekomme rekrutteringsudfordringerne på ældreområdet har Byrådet besluttet at øge elevoptaget til social- og sundhedsuddannelserne. Der arbejdes med at øge optaget af både unge og voksne til området.

Ø udgettet forøges med 2,704 mio. kr. fra 2020 og frem)

11. Ekstraordinær demografipulje på ældreområdet i 2021

Med forandringen afsættes en ekstraordinær demografipulje til hjemmeplejeområdet som følge af underkapacitet på plejeboligområdet i 2021.

Ø udgettet forøges med 5,664 mio. kr. i 2021)

12. Afdelt drift til kapacitetsudvidelse på plejeboligområdet

Med forandringen afsættes driftsøkonomi til de udvidelser af plejeboligkapaciteten, der fremgår af investeringsoversigten.

Ø udgettet reduceres med 562.000 kr. i 2020 og 5,894 mio. kr. i 2021 og forøges med 12,339 mio. kr. i 2022 og 16,120 mio. kr. i 2023)

Borgere med fysiske og psykiske handicap

13. Udvidelse af åbningstiden i aktivitets- og samværstilbud i Socialpsykiatrien og yderligere mulighed for uvisiteret tilbud

Aktivitets- og samværstilbuddet i Socialpsykiatrien udvider åbningstiden med 16 timer om ugen i hverdagene. Der udvides også med yderligere muligheder for uvisiteret aktivitets- og samværstilbud i Skanderborg Kommune.

Ø udgettet forøges med 282.000 kr. fra 2020 og frem)

14. Delvis udligning af nedtrapning af tilførte budgetbeløb fra budgetforliget for 2019 – Borgere med fysiske og psykiske handicap

I budgetforliget for 2019-2022 blev der indarbejdet en forøgelse af budgettet på politikområdet Borgere med fysiske og psykiske handicap. Dette med henblik på at håndtere den ubalance, der gennem en årrække har været på området. I samme ombæring blev der imidlertid indarbejdet en nedtrapning af beløbene i perioden med det formål, at der i perioden arbejdes med at bremse udgiftsvæksten på området. Det kan imidlertid konstateres, at der fortsat er udfordringer med at overholde budgettet. Med udgangspunkt i det nuværende aktivitetsniveau må denne tendens forventes at fortsætte i budgetoverslagsårene. På denne

baggrund udlignes den indarbejdede budgettrappe fra budgetforliget for 2019 delvist. Der tilføres budgettet 4,2 mio. kr. årligt fra 2020

Ø udgettet forøges med 4,2 mio. kr. fra 2020 og frem)

Kultur og fritid

15. Fortsættelse af samarbejdet Europæisk Kulturregion

Fortsættelse af Kultursamarbejdet Europæisk Kulturregion. Der afsættes 1 kr. pr. indbygger.

Ø udgettet forøges med 62.000 kr. fra 2020 og frem)

Administration

16. Implementering af Regeringens BNBO-aftale, der skal sikre bedre beskyttelse af drikkevandsboringer mod pesticider

Kommunerne skal frem til og med 2022 gennemgå boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) omkring ca. 120 drikkevandsboringer, hvor der anvendes pesticider til erhvervsmæssige formål. Kommunen skal lave en risikovurdering og derefter sammen med landbruget og vandværkerne forsøge at finde frivillige lokale løsninger, der sikrer, at brugen af pesticider i BNBO stoppes. Området opnormeres med 1,5 årsværk i en 3-årige periode for at kunne løse opgaven indenfor tidsfristen.

Ø udgettet forøges med 825.000 kr. i 2020, 2021 og 2022)

Kommunale ejendomme

17. Radonundersøgelse af kommunens bygninger

I 2018 kom der skærpede krav til området. Det medfører bl.a., at alle arbejdspladser - uagtet opførelsestidspunkt - er omfattet af kravet om maksimalt 100 Bq/m³. Dette, samt nye krav til målemetoder, betyder, at der skal laves en ny måling af samtlige kommunale bygninger.

Ø udgettet forøges med 2 mio. kr. i 2020)

FORANDRINGER, DER MEDFØRER BUDGETREDUKTIONER

Forandringer på tværs af politikområder

18. Kørselsordninger

Udgifterne til kommunens kørselsordninger på tværs af Børn og Unge, Ældre og Handicap og Beskæftigelse og Sundhed udgør mere end 20 mio. kr. om året. Via ændret organisering og koordinering af kommunens kørselsordninger kan der ske en reduktion i udgiftsniveauet. Der udarbejdes på baggrund af en intern analyse konkrete forslag til ændringer, som behandles politisk. Budgettet reduceres med 500.000 kr. i 2021, 1 mio. kr. i 2022 og 2 mio. kr. i 2023.

Ø udgettet reduceres med 500.000 kr. i 2021, 1 mio. kr. i 2022 og 2 mio. kr. i 2023)

19. Justering af demografimodeller

For politikområderne "Dagtilbud 0-6 årige" og "Skoler og pædagogiske fritidstilbud" gør det sig gældende, at områderne er omfattet af demografimodeller. De indebærer, at der for hvert ekstra barn i målgruppen automatisk tilføres et ekstra beløb. Således tilføres områderne ca. 40 ekstra mio. kr. i 2022 og ca. 49 mio. kr. i 2023 i forhold til 2019. Forligspartierne er enige om, at der skal besluttes en justering af demografimodellerne for områderne "Dagtilbud 0-6 årige" og "Skoler og pædagogiske fritidstilbud" i løbet af 2020 med henblik på, at de kan få virkning fra 2022. Der er en forventning om, at der er en forskel i udgifterne fra de første børn/elever til de sidste, da grundomkostningerne allerede er dækket af de første børn/elever. De justerede demografimodeller skal medføre en udgiftsreduktion på i alt 10 mio. kr. årligt fra 2022. Økonomiudvalget skal i samarbejde med Undervisnings- og Børneudvalget – udarbejde forslag til beslutning.

Ø udgettet reduceres med 10 mio. kr. fra 2022 og frem)

Demokrati

20. Reduktion af formands- og udvalgsvederlag

Der gennemføres en reduktion af formands- og udvalgsvederlag svarende til en samlet besparelse på 200.000 kr. om året fra 2022.

Ø udgettet reduceres med 200.000 kr. i 2022 og frem)

Personale

21. Samarbejde med Folkeuniversitetet i Aarhus op- hører

Skanderborg Kommune har siden 2017 udbudt forelæsninger og foredrag i samarbejde med Folkeuniversitetet i Aarhus. Fra 2020 udbydes der ikke længere gratis tilbud om forskningsbaseret viden til alle ledere og medarbejdere.

Ø udgettet reduceres med 105.000 kr. i 2020 og frem)

Økonomi

22. Ekstraordinært finansieringstilskud indarbejdes i overslagsårene

Forligspartierne forventer, at arbejdet med en reform af udligningssystemet genoptages af Folketinget primo 2020. I tidligere udspil til reform har Skanderborg Kommune fået en økonomisk gevinst ved alle modeller. Derfor er der i årene 2021-2023 regnet med, at det ekstraordinære finansieringstilskud, som kommunen har fået siden 2012, forsætter eller som minimum svarer til gevinsten ved en ny udligningsreform.

Ø udgettets indtægter forøges med 16 mio. kr. årligt fra 2021 og frem)

23. Gevinst ved Lov- og Cirkulæreprogrammet

Kommunerne bliver årligt kompenseret for de mer- og mindreudgifter som KL og regeringen vurderer, at nye lovændringer påfører kommunerne. Kompensationen fremgår af Lov- og Cirkulæreprogrammet for 2019/2020. Skanderborg Kommune vurderer, at de faktiske merudgifter ved lovændringerne er mindre end den vurdering, som

fremgår af Lov- og Cirkulæreprogrammet. Der er dermed en gevinst for Skanderborg Kommune på dette års Lov- og Cirkulæreprogram.

Ø udgettet reduceres med 1,1 mio. kr. i 2020, 1,3 mio. kr. i 2021 og 2,6 mio. kr. i 2022 og 2023)

Sundhedsfremme og forebyggelse

24. Fjernelse af Sundhedsinvesteringspuljen

Sundhedsinvesteringspuljen fjernes, hvilket bl.a. medfører, at indsatser for ryggestop reduceres. Forandringen indføres i 2020 med en reduktion på 516.000 kr. Puljen fjernes helt fra 2021.

Ø udgettet reduceres med 516.000 kr. i 2020 og 1.032.000 kr. i 2021 og frem)

25. Reduktion af sundhedsplanmidlerne

Sundhedsplanmidlerne anvendes til midlertidig finansiering af forslag i forbindelse med udmøntning af Sundhedspolitikken. Forslaget indebærer en reduktion af puljen på 1,5 mio. kr. Der resterer herefter fremadrettet 1,1 mio. kr. årligt i Sundhedsplanpuljen.

Ø udgettet reduceres med 1,5 mio. kr. i 2020 og frem)

26. Kommunal medfinansiering (KMF)

I Økonomaftalen for 2020 fremgår det, at regeringen viderefører fastfrysningen af den kommunale medfinansiering i 2020. Derudover vil KL og regeringen i efteråret 2019 drøfte resultaterne af den igangsatte analyse af den kommunale medfinansiering, herunder efterreguleringen. I forhold til de nye aconto opkrævninger fra Sundhedsdatastyrelsen kan budgettet til KMF reduceres med 2,5 mio. kr. årligt fra 2020.

Ø udgettet reduceres med 2,5 mio. kr. i 2020 og frem)

Natur og Miljø

27. Færre ressourcer til analyser og ekstern hjælp til sagsbehandling

Budgettet til analyser og ekstern konsulenthjælp til sagsbehandling reduceres med 105.000 kr. årligt.

Ø udgettet reduceres med 105.000 kr. i 2020 og frem)

Erhverv, turisme og internationalt samarbejde

28. Reduktion i restpuljen under turisme

Restpuljen på 325.000 kr. reduceres med 200.000 kr. årligt.

Ø udgettet reduceres med 200.000 kr. i 2020 og frem)

29. Harmonisering i forhold til centerbyernes julebelysning

Den kommunalt finansierede julebelysning i Skanderborg by bortfalder. Budgettet reduceres med 60.000 kr. årligt.

Ø udgettet reduceres med 60.000 kr. i 2020 og frem)

Dagtilbud 0-6 årige**30. Reduktion af Fagsekretariatet Børn og Unges budgetramme på dagtilbudsområdet**

Budgettet reduceres med 500.000 kr. i 2020 og 650.000 kr. i 2021 og frem.

Ø udgettet reduceres med 500.000 kr. i 2020 og 650.000 kr. i 2021 og frem)

31. Harmonisering af gæsteordning i dagplejen – Lukning af gæstehus i Hørning

Der sker en harmonisering af gæsteordning i dagplejen ved at lukke gæstedagplejehuset i Hørning, som anvendes af forældre til dagplejebørn i områderne Hørning, Veng og Stjær ved ferie og sygdom. Pladserne i gæstedagplejehuset erstattes af traditionel gæstedagpleje. Budgettet reduceres netto med 450.000 kr. årligt. I 2020 reduceret budgettet kun med halv effekt grundt indfasning af forandringen.

Ø udgettet reduceres med 225.000 kr. i 2020 og 450.000 kr. i 2021 og frem)

32. Leasing af modulbyggeri

Der er afsat budget til leasede moduler i Ry, Skovby og Hørning. I sammenhæng med bygning af nye institutioner og samtidigt udløb af det midlertidige modulbyggeri bortfalder leasingydelsen fra 2022.

Ø udgettet reduceres med 171.000 kr. i 2022 og 1,336 mio. kr. i 2023)

Skoler og pædagogiske fritidstilbud**33. Omlægning og reduktion af skolernes svømmeundervisning**

Den obligatoriske svømmeundervisning i svømmehaller reduceres fra 2 til 1 årgang (4. eller 5. klasse) De svømmetimer, der bortfalder, erstattes af idrætstimer. Budgettet til transport og leje af svømmehaller kan derved reduceres med 300.000 kr. i 2020 og 700.000 kr. årligt fra 2021.

Ø udgettet reduceres med 300.000 kr. i 2020 og 700.000 kr. i 2021 og frem)

34. Kun klubtilbud til og med 6. klasse

I den nuværende praksis er der forskel på serviceniveau mellem kommunens forskellige klubber. I nogle klubber stopper tilbuddet efter 6. klasse, mens det for andre stopper efter 7. klasse. Serviceniveauet harmoniseres ved at lade alle klubtilbud stoppe efter 6. klasse.

Ø udgettet reduceres med 900.000 kr. fra 2020 og frem)

35. Øget forældrebetaling til klubtilbud

Forældrebetalingen øges til 80 % af den variable tildeling til klubtilbud (å prisen). Den samlede indtægt ved forældrebetaling til klubtilbud forøges derved årligt med 860.000 kr. fra 2020.

Ø udgettets indtægter forøges med 860.000 kr. i 2020 og frem)

36. Harmonisering og reduktion i takster til specialtilbud på skoleområdet

Den samlede budgetramme til specialklasserækker og specialskoletilbud udgør over 85 mio. kr. i 2019, med en stigende budgetramme over de senere år. Det vil være muligt - enten via strukturtilpasninger eller via justering af tildelingstakster pr. elev - at sænke udgiftsniveauet og dermed enhedsomkostningerne pr. elev. Der udarbejdes på baggrund af en analyse konkrete forslag til udgiftsreduktioner, som behandles politisk. Budgettet reduceres med 875.000 kr. i 2020 og 2,1 mio. kr. årligt fra 2021.

Ø udgettet reduceres med 875.000 kr. i 2020 og 2,1 mio. kr. i 2021 og frem)

37. Reduktion i tildeling til aftenklubtilbud

Tildelingen til aftenklubtilbud reduceres med 10 pct., svarende til 650.000 kr. årligt. Der udarbejdes et konkret forslag til udmøntning af besparelsen, som behandles i Undervisnings- og Børneudvalget. Kontraktholderne på området inddrages i udarbejdelsen af forslaget.

Ø udgettet reduceres med 650.000 kr. fra 2020 og frem)

38. Reduktion af funktionen som koordinerende udviklingskonsulent

Fremover frikøber fagsekretariatet ikke længere lærerressourcer på skolerne til løsning af fællesopgaver (både drift og udvikling) inden for skoleområdet (IT-opgaver, tilsynsområdet, naturfag mv.). Skolerne skal fremadrettet selv koordinere og udvikle de pågældende områder. Budgettet reduceres med 165.000 kr. i 2020 og 400.000 kr. årligt fra 2021.

Ø udgettet reduceres med 165.000 kr. i 2020 og 400.000 i 2021 og frem)

Ældre**39. Øget egenbetaling til betalende selvtrænere**

Egenbetalingen til betalende selvtrænere forøges fra 50 kr. til 75 kr. om måneden. Den samlede indtægt øges derved med 100.000 kr. årligt.

Ø udgettets indtægter øges med 100.000 kr. i 2020 og frem)

40. Reducere renhold af Hjemmeplejens vognpark

Niveauet for renhold af Hjemmeplejens vognpark reduceres. Derved reduceres udgifterne til de personaleomkostninger, der er ved rengøring af Hjemmeplejens vognpark, samt udgifterne til vaskehal. Budgettet reduceres med 75.000 kr. i 2020 og 100.000 kr. årligt fra 2021

Ø udgettet reduceres med 75.000 kr. i 2020 og 100.00 i 2021 og frem)

41. Reduktion af værdighedsmidlerne

Reduktion af værdighedsmidlerne med 2,2 mio. kr., når midlerne overgår til bloktilskuddet fra og med 2020.

Ø udgettet reduceres med 2,2 mio. kr. i 2020 og frem)

42. Klippekort på plejecentrene reduceres

I den nuværende klippekortsordning tilbydes alle beboere på plejecentre og borgere, der er på midlertidigt genoptræningsophold og midlertidigt aflastningsophold, en halv times ekstra hjælp om ugen. Det er den enkelte borger, der beslutter, hvad tiden skal anvendes til. Med denne forandring reduceres budgettet til klippekort på plejecentrene med 1,2 mio. kr. årligt. Det fremtidige indhold i klippekortsordningen tilrettes i henhold hertil.

Ø udgettet reduceres med 1,2 mio. kr. i 2020 og frem)

43. To produktionskøkkener i stedet for fem

Der etableres to produktionskøkkener på ældreområdet i stedet for fem. De planlagte afdelingskøkkener fastholdes. Budgettet reduceres med 250.000 kr. i 2019 og 1,2 mio. kr. fra 2021 og frem.

Ø udgettet reduceres med 250.000 kr. i 2020 og 1,2 mio. kr. fra 2021 og frem)

Borgere med fysiske og psykisk handicap

44. Bortfald af svømmeundervisning hos FOF

Fra og med 2020 fornyes kontrakten med FOF ikke. Det medfører en besparelse på i alt 450.000 kr. pr. år. Besparelsen dækker sparede udgifter til undervisning, leje af svømmefaciliteter samt befordring. Borgere, som kan have behov for genoptræning/vedligeholdelsestræning, tilbydes i stedet for dette i regi af "Aktivitet og Træning" inden for den eksisterende budgetramme.

Ø udgettet reduceres med 450.000 kr. i 2020 og frem)

Kultur og fritid

45. Reduktion af tildelingen til idrætshallerne

Tildelingen til idrætshallen reduceres med 3%, hvilket bl.a. medfører en reduktion i rengørings- og vedligeholdelsesniveauet. Budgettet reduceres med 433.000 kr. årligt.

Ø udgettet reduceres med 433.000 kr. i 2020 og frem)

46. Reduktion i tilskud til museer

Der reduceres i tilskuddene til kommunens museer med 3 pct., hvilket bl.a. kan medføre reduceret personale og dermed åbningstid. Budgettet reduceres med 145.000 kr. i 2020 og 2021 og 205.000 kr. fra 2022 og frem.

Ø udgettet reduceres med 145.000 kr. i 2020 og 2021 og 205.000 fra 2022 og frem)

47. Personalereduktion på Kulturskolen

Der reduceres i personalet på Kulturskolen svarende til 75 % af en fuldtidsstilling. Det svarer til en årlig budgetreduktion på 3 pct. (ca. 230.000 kr.) da der samtidig mistes brugerbetaling samt statstilskud i størrelsesordenen 150.000.

Ø udgettet reduceres med 230.000 kr. i 2020 og frem)

48. Fjernelse af tilskud til bibliotekernes brugergrupper

Forandringen indebærer, at tilskuddet til bibliotekernes fire brugergrupper fjernes med virkning fra 2020. Biblioteksvæsenet får i perioden en budgettilførsel på 200.000 kr. årligt (50.000 pr. gruppe). Tilskuddet fjernes midtvejs i den foreløbige fireårs-periode (2018 – 2021). Tilskuddet fjernes således med virkning fra og med 2020.

Ø udgettet reduceres med 200.000 kr. i 2020 og 2021)

49. Personalereduktion ved naturlig afgang – Skanderborg Bibliotek

Der nedlægges to stillinger over en fireårig periode ved naturlig afgang på Skanderborg Bibliotek. Budgettet tilpasses over en fireårig periode med en reduktion på 200.000 kr. i 2020, stigende til 900.000 årligt i 2022 og frem.

Ø udgettet reduceres med 200.000 kr. i 2020, 450.000 kr. i 2021 og 900.000 kr. i 2022 og frem)

50. Samvirkebudgetter reduceres med 10%

Der sker en reduktion af samvirkernes budgetter med 10 %, svarende til en reduktion i Kulturpuljen på 74.000 kr. årligt, Idrætssamvirket på 41.000 kr. årligt og Landsby-samvirket på 28.000 kr. årligt.

Ø udgettet reduceres med 143.000 kr. i 2020 og frem)

51. Nedlæggelse af talentpuljen

Talentpuljen på kr. 330.000 årligt nedlægges. Konkret bortfalder 255.000 kr. til individuel talentudvikling og 75.000 kr. til Skanderborg Håndbold Elite Akademi (SHEA) fra 2020.

Ø udgettet reduceres med 330.000 kr. i 2020 og frem)

52. Reduktion af den folkeoplysende ramme – materialetilskud

Reduktion af den folkeoplysende ramme - materialetilskud – med 160.000 kr. årligt.

Ø udgettet reduceres med 160.000 kr. i 2020 og frem)

53. Reduktion af den folkeoplysende ramme - udviklingspulje

Reduktion af den folkeoplysende ramme – udviklingspuljen – med 40.000 kr. årligt.

Ø udgettet reduceres med 40.000 kr. i 2020 og frem)

Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold

54. Investering i reduceret varighed på ydelse for A-dagpengemodtagere

Forandringen indebærer en investering i medarbejderressourcer på dagpengeområdet svarende til et årsværk. Investeringen gennemføres med overførte midler i to år (2020-2021). Investeringen skal sikre mere målrettede indsatser for især de forsikrede ledige, der er i risiko for langtidsledighed og skal styrke formidlingen af konkrete

jobåbninger til de forsikrede ledige. Budgettet til de forsikrede ledige reduceres med 517.000 kr. i 2020 og 1,034 mio. kr. årligt fra 2021.

Ø udgittet reduceres med 517.000 kr. i 2020 og 1,034 mio. kr. i 2021 og frem)

55. Revisitering af borgere i midlertidigt botilbud (Servicelovens §107)

Forandringen indebærer, at borgere, der bor i midlertidigt botilbud (§ 107) beliggende uden for Skanderborg Kommune, efter en konkret, faglig vurdering revisiteres til tilbud i Skanderborg Kommune. Forandringen indebærer også, at borgere i STU (særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse), som samtidig bor i et midlertidigt botilbud (§ 107) uden for Skanderborg Kommune, efter en konkret, faglig vurdering revisiteres til STU-tilbud i Skanderborg Kommune. Budgettet reduceres med 1,35 mio. kr. i 2020 og 1,8 mio. kr. årligt fra 2021.

Ø udgittet reduceres med 1,35 mio. kr. i 2020 og 1,8 mio. kr. i 2021 og frem)

56. Flere unge i uddannelse og job via en intensivere uddannelses- og beskæftigelsesindsats for aldersgruppen 15–30 år

Skanderborg Kommune skal være en af de bedste kommuner i landet på ungeområdet. Dette gælder både målt på de unge, der gennemfører en ungdomsuddannelse, som opnår varig tilknytning til arbejdsmarkedet, og på de unges trivsel. For at kunne realisere dette er der behov for investering i følgende områder: en tidlig intensiv indsats for de 15-17 årige, en overgangs- og fastholdelsesmentor, der skal begrænse frafald fra ungdomsuddannelserne samt en mere håndholdt og koordineret beskæftigelses-, uddannelses- og socialindsats for de 18-29 årige. Den samlede budgetmæssige konsekvens af investeringen er en nettogevinst på 2 mio. kr. for budgetperioden 2020-2023.

Ø ettoforøgelse på 1,539 mio. kr. i 2020; Nettoforøgelse på 68.000 kr. i 2021; Nettoreduktion på -1,553 mio. kr. i 2022 og Nettoreduktion på - 2,123 mio. kr. i 2023)

57. Færre borgere på sygedagpenge og i jobafklaringsforløb

Skanderborg Kommune er udfordret af, at andelen af borgere i kommunen, som er på sygedagpenge og i jobafklaringsforløb, ligger markant over landsgennemsnittet. For at imødegå denne udfordring aktivt er der behov for at tage flere initiativer. Initiativerne indebærer en investering i medarbejderressourcer, tilbud til målgruppen og opkvalificering. Noget af investeringen finansieres i 2020 af overførte midler. Derudover forventes investeringen at medføre besparelser på forsørgelsesydelse svarende til en samlet gevinst efter indtjening af investeringen på ca. 5,7 mio. kr. i budgetperioden.

Ø ettoforøgelse på 1,120 mio. kr. i 2020; Nettoreduktion på -627.000 kr. i 2021; Nettoreduktion på -1,857 mio. kr. i 2022 og Nettoreduktion på -4,327 mio. kr. i 2023)

58. Beskæftigelsesfremmende tiltag på integrationsområdet

Flere flygtninge skal i job eller uddannelse. Der iværksætelse følgende indsatser, der tilsammen bidrager til dette: flere borgere i integrationsgrunduddannelse (IGU) samt etablering af et IGU-forberedende forløb kaldet Klar til IGU, beskæftigelsesrettet indsats til ægtefælleforsørgede kvinder samt en intensiveret indsats for integrationsborgere, der efter et længere forløb i jobcenteret fortsat står uden for arbejdsmarkedet. En del af investeringen finansieres i 2020 af overførte midler. Derudover forventes investeringen samlet at medføre besparelser.

Ø ettoforøgelse på 1,292 mio. kr. i 2020; Nettoreduktion på -1,045 mio. kr.; Nettoreduktion på -3,616 mio. kr. og Nettoreduktion på -2,915 mio. kr.)

59. Beskæftigelsesindsatsen reduceres

Kultur- Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget arbejder med den konkrete implementering af besparelsen. Budgettet reduceres med 1 mio. kr. i 2020, 2 mio. kr. i 2021, 4 mio. kr. 2022 og 5 mio. kr. 2023.

Ø udgittet reduceres med 1 mio. kr. i 2020, 2 mio. kr. i 2021, 4 mio. kr. i 2022 og 5 mio. kr. i 2023)

Administration

60. Reduktion af serviceniveauet i administrationen

Budgettet på det administrative område reduceres med 2,5 mio. kr. i 2020, stigende til 6 mio. kr. i 2023. Direktionen er ansvarlig for implementeringen af besparelsen med blik for bedst mulig samlet drift. Økonomiudvalget orienteres om forslaget før implementeringen. Økonomiudvalget sikrer, at alle politiske udvalg kommer med forslag til, hvordan opgavebestillinger fra udvalgene kan reduceres.

Ø udgittet reduceres med 2,5 mio. kr. i 2020, 3 mio. kr. i 2021, 4,5 mio. kr. i 2022 og 6 mio. kr. i 2023)

61. Reduktion af puljen til administrativ udvikling

Direktionens pulje til administrativ udvikling reduceres med 75.000 kr. årligt

Ø udgittet reduceres med 75.000 kr. i 2020 og frem)

62. Reduktion i udgiften til IT-systemer

Budgettet til IT-systemer reduceres årligt med 650.000 kr.

Ø udgittet reduceres med 650.000 kr. i 2020 og frem)

63. Bortfald af vederlag til Folkeoplysningsudvalgets formand

I forbindelse med næste valg til Byrådet revideres styrelsesvedtægten fra og med 2022 således, at der i Skanderborg Kommune ikke længere ydes vederlag til formanden for Folkeoplysningsudvalget. Budgettet reduceres med 100.000 kr. årligt fra 2022.

Ø udgittet reduceres med 100.000 kr. i 2022 og frem)

64. Afskaffelse af Fællesskabsavisen og budgetavisen samt reduceret kommunikationsindsats på sociale medier

Fællesskabsavisen og budgetavisen afskaffes. Herudover fjernes et budgetbeløb, der er afsat til øget annoncering og generel udvikling af kommunikationsindsatsen på sociale medier. Budgettet reduceres med 130.000 kr. årligt.

Ø udgettet reduceres med 130.000 kr. i 2020 og frem)

Kommunale ejendomme

65. Reduktion af tilskud til Fælled-hallerne

Tildelingen til Fælled-hallerne reduceres med 3 pct., svarende til 134.000 kr. årligt

Ø udgettet reduceres med 134.000 kr. fra 2020 og frem)

FORANDRINGER, DER GENNEMFØRES INDEN FOR DEN EKSISTERENDE BUDGETRAMME

Forandringer på tværs af politikområder

66. Kultur på recept-lignende forsøg

Som en del af arbejdet med Sundhedsplan 2020-2023 iværksættes forsøg med kulturel aktivitet som omdrejningspunkt i den sundhedsfremmende indsats.

Personale

67. Øget strategisk fokus på digitalisering

Forandringen skal bidrage til realiseringen af Skanderborg Kommunes Digitaliserings- og IT-strategi gennem øget strategisk fokus. Digitalisering og velfærdsteknologi er centrale forudsætninger for, at der også i fremtiden kan skabes råderum for velfærd i Skanderborg Kommune, ikke mindst i lyset af den demografiske udvikling i kommunen. Derfor sættes der bl.a. fokus på kompetenceudvikling og videndeling blandt medarbejdere og ledere i kommunen i forhold til digital ledelse og digitale kompetencer.

Skoler og pædagogiske fritidstilbud

68. Mulighed for styrket brug af praktik i folkeskolen

Med henblik på at vurdere, om der fremadrettet kan ske en styrket brug af erhvervspraktik og andre arbejdskendskabsaktiviteter, vil Fagsekretariatet Børn og Unge sammen med skolerne og Ungdommens Uddannelsesvejledning gennemføre en analyse af den eksisterende praksis og mulighederne for at justere denne.

69. Implementering af standard for registrering og håndtering af elevfravær

Skolerne og Fagsekretariatet Børn og Unge har i 2019 udarbejdet et oplæg til en fælles standard for skolernes håndtering af elevfravær. Efter eventuel politisk godkendelse vil den nye standard skulle implementeres fra 2020.

70. Opstart af talentklasser på Niels Ebbesen Skolen

Undervisnings- og Børneudvalget arbejder frem mod næste års budgetlægning med henvendelse om opstart af talentklasser på Niels Ebbesen Skolen i samarbejde med håndbold og fodbold.

Ældre

71. Rekruttering og fastholdelse af personale på ældreområdet

Skanderborg Kommunes ældreområde står (i lighed med de øvrige kommuners ældreområder) over for massive udfordringer vedrørende rekruttering af kvalificeret personale til håndtering af et stigende antal ældre. Derfor er det essentielt, at Skanderborg Kommune formår at fastholde dygtige medarbejdere lidt længere og samtidig fokuserer på rekruttering af nye dygtige medarbejdere. Der er derfor en række igangværende og kommende initiativer, som skal bidrage til at håndtere denne udfordring.

72. Skanderborg Kommune tilbyder ikke længere intravenøs behandling til borgere i eget hjem

Skanderborg Kommune tilbyder ikke længere borgerne mulighed for at modtage behandling med medicin og væske via blodbanen (intravenøs behandling) i deres eget hjem fremfor på sygehuset. Skanderborg Kommune ser det som en opgave, Region Midtjylland skal finansiere. Skanderborg Kommune vil gå i dialog med Region Midtjylland om at få regionen til at finansiere opgaven med henblik på, at intravenøs behandling til borgere i eget hjem igen kan tilbydes borgerne i Skanderborg Kommune.

Borgere med fysiske og psykisk handicap

73. Helhedsplan på handicapområdet

Der udarbejdes en samlet vision og strategi for udviklingen af Skanderborg Kommunes tilbud på handicapområdet. Der skal sættes en ny retning på handicapområdet, så det sikres, at Skanderborg Kommune udnytter sin kapacitet på området optimalt samtidig med, at kommunen fortsat indgår i en tværkommunal forpligtelse vedrørende udbud af specialiserede pladser inden for området.

Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold

74. Målrettet indsats på sygedagpengeområdet i forhold til Skanderborg Kommune som arbejdsgiver

Det iværksatte to-årige forsøg fortsættes i forhold til sygemeldte ansatte i Skanderborg kommune, hvor Skanderborg Kommune er arbejdsgiver (og borger er bosat i Skanderborg Kommune). Eventuelt sættes særligt fokus på ældreområdet, hvor udfordringen er størst. Der opnormeres med en ekstra sagsbehandler i Jobcentret.
Ø udgettet er i Budget 2019 reduceret med 500.000 kr. årligt fra 2020 og frem.)

75. Investering i intensiv indsats over for borgere på kontanthjælp (JobFirst 2)

Jobcenteret fortsætter en intensiv indsats over for en gruppe borgere, som har været på kontanthjælp eller i ressourceforløb i lang tid. Indsatsen bygger på principperne fra projektet JobFirst og forudsætter, at sagstallet pr. sagsbehandler reduceres for dem, der arbejder med borgere omfattet af JobFirst. Der opnormeres med en ekstra sagsbehandler i Jobcentret.

Ø udgættet er i Budget 2019 reduceret med 195.000 kr. i 2020, 522.000 kr. i 2021 og 780.000 kr. i 2022 og frem.)

Kommunale ejendomme

76. Optimering af anvendelsen af Skanderborg Kommunes bygninger

Det gennemføres analyser af bygningsanvendelsen i Galten/Skovby i 2021, i Låsby i 2022 og Hørning i 2023.

Analyserne tager afsæt i en lignende analyse og proces, som er gennemført i Ry i 2018 og igangsat i Skanderborg i 2019. Forandringen skal ses i sammenhæng med "Spor 1. Forslag til sikring af øget kvalitet og bæredygtig struktur for skoler og landsbyordninger m.m.", som fremgår af budgetaftalen.

77. Fokus på salg af kommunale bygninger

Økonomiudvalget skal før sommerferien fremlægge en plan for frasalg af kommunale bygninger m.m. på et temamøde i Byrådet. Der skal også fremgå et forslag til, hvordan salgsindtægter eventuelt kan anvendes til renovering af kommunale bygninger.

Budgetaftalen er under forudsætning af kommunernes samlede overholdelse af de rammer på anlæg og drift, der er aftalt mellem KL og Regeringen. Om nødvendigt indkalder borgmesteren forhandlingsgruppen igen.

Venstre:

A.R. Laugesen

Anders Laugesen

Jens Szabo

Jens Szabo

Dansk Folkeparti:

Martin Frausing Poulsen

Martin Frausing Poulsen

Det Radikale Venstre:

Tage Nielsen

Tage Nielsen

Det Konservative Folkeparti:

Thomas Cordtz

Thomas Cordtz

SF:

Claus Leick

Claus Leick

Enhedslisten:

Maria Temponeras

Maria Temponeras

Alternativet:

Mira Issa Bloch

Mira Issa Bloch

Socialdemokratiet:

Frands Fischer

Frands Fischer

Finn Sander Jensen

Finn Sander Jensen

Jørgen Naut

Jørgen Naut

Bilag 1: Budgetoversigt

Tabel 1: Budgetoversigt

(2020-priser i mio. kr.)	2020	2021	2022	2023
Driftsindtægter	-3.750,1	-3.700,6	-3.727,8	-3.749,6
Selvbudgettering og/eller ekstraordinært finansieringstilskud	0,0	-16,0	-16,0	-16,0
Driftsudgifter	3.574,5	3.616,2	3.653,7	3.684,7
Evt. afledt drift af valgte anlæg	-0,6	0,8	3,1	4,7
Driftsudvidelser som følge af nye forandringer				
Driftsreduktioner som følge af besparelser	-19,1	-31,8	-53,3	-60,3
Resultat af ordinær drift:	-178,1	-115,7	-112,0	-105,3
Anlæg eksklusiv klima og almene boliger	182,9	204,8	106,4	54,8
Afdrag på lån	31,1	30,9	30,8	30,8
Byggemodning	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat af skattefinansieret område:	35,9	120,1	25,2	-19,7
Forsyningsvirksomhed og almene boliger, netto anlæg og lån				
Klimainvesteringer	0,7	0,3	0,0	0,0
Kommunale Almene Boliger	-0,8	-1,9	-1,9	-2,0
Resultat i alt	35,8	118,5	23,2	-21,7
Primo kassebeholdning 2020 ekskl. opsparede midler (- betyder penge i kassen)	-50,9	-19,2	50,2	66,9
Låneoptagning	-2,5	-0,5	-0,5	-0,5
Deponering og indfrosset grundskyld	0,0	-45,0	0,0	
Årets resultat	35,8	118,5	23,2	-21,7
Finansforskydninger øvrige	-1,6	-3,6	-6,0	-7,7
Ultimo kassebeholdning (- betyder penge i kassen)	-19,2	50,2	66,9	37,1

Bilag 2: Oversigt over forandringer, der medfører udvidelser eller reduktioner på driftsbudgettet

Tabel 2.1: Forandringer, der medfører udvidelser på driften

(2020-priser i mio. kr.)	2020	2021	2022	2023
Tværgående				
Analyse på dagpasning og skoleområdet	700			
Tilbageførsel af budgetreduktion fra budgetforliget for 2019 - tværgående forandring vedr. implementering af sammenhængende indsats i forhold til familier med komplekse forhold	2.000	3.000	3.000	3.000
Demokrati				
Byrådets ramme for deltagelse og afholdelse af møder, studieture mv. udvides	250	250	250	250
Sundhedsfremme og forebyggelse				
Fastholdelse af standard på genoptræningsområdet	1.000	1.000	1.000	1.000
Natur og Miljø				
Klimapulje	3.000	3.000	3.000	3.000
Forbedring af naturkvaliteten i vandløb, søer og tør natur	250	250	250	250
Erhverv, turisme og internationalt samarbejde				
Tilskud til ErhvervSkanderborg fastholdes på eksisterende niveau	250	250	250	250
Samarbejde med Eisenach	40			
Skoler og pædagogiske fritidstilbud				
Ordblindeindsats - Ung til ung	200	100	100	100
Ældre				
Øget dimensionering vedr. SOSU-elever	2.704	2.704	2.704	2.704
Ekstraordinær demografipulje på ældreområdet i 2021		5.664		
Afledt drift til kapacitetsudvidelser på plejeboligområdet	-562	-5.894	12.339	16.120
Borgere med fysiske og psykiske handicap				
Udvidelse af åbningstiden i aktivitets- og samværstilbud i socialpsykiatrien og yderligere mulighed for uvisiteret tilbud	282	282	282	282
Delvis udligning af nedtrapning af tilførte budgetbeløb fra budgetforlig 2019 - Borgere med fysiske og psykiske handicap	4.200	4.200	4.200	4.200
Kultur og Fritid				
Fortsættelse af samarbejdet Europæisk Kulturregion	62	62	62	62
Administration				
Implementering af Regeringens BNBO-aftale, der skal sikre bedre beskyttelse af drikkevandsboringer mod pesticider.	825	825	825	
Kommunale ejendomme				
Radonundersøgelse af kommunens bygninger	2.000			
Forslag til udvidelser i alt	17.201	15.693	28.262	31.218

Tabel 2.1: Forandringer, der medfører ekstra indtægter

(2020-priser i 1.000 kr.)	2020	2021	2022	2023
Indtægter				
Ekstraordinært finansieringstilskud indarbejdet i overslagsårene		-16.000	-16.000	-16.000
Indtægter i alt	0	-16.000	-16.000	-16.000

Tabel 2.3: Forandringer, der medfører reduktioner på driften

(2020-priser i 1.000 kr.)	2020	2021	2022	2023
Tværgående				
Kørselsordninger		-500	-1.000	-2.000
Justering af demografimodellerne på dagtilbuds- og skoleområdet			-10.000	-10.000
Demokrati				
Reduktion af formands- og udvalgsvederlag			-200	-200
Personale				
Samarbejde med Folkeuniversitetet i Aarhus Ophører	-105	-105	-105	-105
Økonomi				
Gevinst ved Lov- og cirkulæreprogrammet	-1.100	-1.300	-2.600	-2.600
Sundhedsfremme og forebyggelse:				
Fjernelse af Sundhedsinvesteringspuljen	-516	-1.032	-1.032	-1.032
Reduktion af sundhedsplansmidlerne	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Kommunal medfinansiering (KMF)	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
Natur og miljø:				
Færre ressourcer til analyser og ekstern hjælp til sagsbehandling	-105	-105	-105	-105
Erhverv, turisme og internationalt samarbejde				
Reduktion af restpulje under turisme	-200	-200	-200	-200
Harmonisering i forhold til centerbyernes julebelysning	-60	-60	-60	-60
Dagtilbud 0-6 årige:				
Reduktion af fagsekretariatet Børn og Unges budgetramme på dagtilbudsområdet	-500	-650	-650	-650
Harmonisering af gæsteordning i dagplejen – Lukning af gæstehus i Hørning	-225	-450	-450	-450
Leasing af modulbyggeri			-171	-1.336
Skoler og pædagogiske fritidstilbud:				
Omlægning og reduktion af skolernes svømmeundervisning	-300	-700	-700	-700
Kun klubtilbud til og med 6. klasse	-900	-900	-900	-900
Øget forældrebetaling til klubtilbud	-860	-860	-860	-860
Harmonisering og reduktion i takster til specialtilbud på skoleområdet	-875	-2.100	-2.100	-2.100
Reduktion i tildeling til aftenklubtilbud	-650	-650	-650	-650
Reduktion af funktionen som koordinerende udviklingskonsulent	-165	-400	-400	-400
Ældre:				
Øget egenbetaling til betalende selvtrænere	-100	-100	-100	-100
Reducere renhold af hjemmeplejens vognpark	-75	-100	-100	-100
Reduktion af værdighedsmidlerne	-2.200	-2.200	-2.200	-2.200
Klippekort på plejecentrene reduceres	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200
To produktionskøkkener i stedet for fem på ældreområdet	-250	-1.200	-1.200	-1.200
Borgere med fysiske og psykiske handicap:				
Bortfald af svømmeundervisning hos FOF	-450	-450	-450	-450
Kultur og fritid:				
Reduktion af tildelingen til idrætshallerne	-433	-433	-433	-433
Reduktion i tilskud til museer	-145	-145	-205	-205
Personalereduktion på Kulturskolen	-230	-230	-230	-230
Fjernelse af tilskud til bibliotekernes brugergrupper	-200	-200		
Personalereduktion ved naturlig afgang – Skanderborg Bibliotek	-200	-450	-900	-900
Samvirkebudgetter reduceres med 10%	-143	-143	-143	-143
Nedlæggelse af talentpuljen	-330	-330	-330	-330

Tabel fortsættes på næste side...

Tabel 2.3: Forandringer, der medfører reduktioner på driften - fortsat

(2020-priser i 1.000 kr.)	2020	2021	2022	2023
Reduktion af den folkeoplysende ramme - materialetilskud	-160	-160	-160	-160
Reduktion af den folkeoplysende ramme	-40	-40	-40	-40
Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold:				
Investering i reduceret varighed på ydelse for A-dagpengemodtagere	-517	-1.034	-1.034	-1.034
Revisitering af borgere i midlertidige botilbud (servicelovens §107)	-1.350	-1.800	-1.800	-1.800
Reduktion i forsørgelsesydelse Flere unge i uddannelse og job via en intensiveret uddannelses- og beskæftigelsesindsats for aldersgruppen 15-30 år	-361	-1.832	-2.973	-3.303
Investering Flere unge i uddannelse og job via en intensiveret uddannelses- og beskæftigelsesindsats for aldersgruppen 15-30 år	1.900	1.900	1.420	1.180
Reduktion i forsørgelsesydels Færre borgere på sygedagpenge og i jobafklaringsforløb (Uden for servicerammen)	-780	-1.547	-3.777	-5.767
Investering Færre borgere på sygedagpenge og i jobafklaringsforløb (Inden for servicerammen)	1.900	920	1.920	1.440
Reduktion i forsørgelsesydelse Beskæftigelsesfremmende tiltag på integrationsområdet (Uden for servicerammen)	-594	-3.931	-5.668	-4.608
Investering Beskæftigelsesfremmende tiltag på integrationsområdet (Inden for servicerammen)	1.886	2.886	2.052	1.693
Reduktion i bevillingen til arbejdsmarkedsindsatsen	-1.000	-2.000	-4.000	-5.000
Administration:				
Reduktion af serviceniveauet i administrationen	-2.500	-3.000	-4.500	-6.000
Reduktion af puljen til administrativ udvikling	-75	-75	-75	-75
Reduktion i udgiften til IT systemer	-650	-650	-650	-650
Bortfald af vederlag til Folkeoplysningsudvalgets formand			-100	-100
Afskaffelse af Fællesskabsavisen og budgetavisen samt reduceret kommunikationsindsats på sociale medier	-130	-130	-130	-130
Kommunale ejendomme:				
Reduktion i tilskud til Fælled-hallerne	-134	-134	-134	-134
Reduktioner i alt	-19.122	-31.820	-53.323	-60.327

Bilag 3:**Investeringsoversigt 2020-2029 samt afledt drift**

Skanderborg Kommune er på vej mod 70.000 indbyggere i løbet af de næste ti år. Det giver et pres på de fysiske rammer, og derfor er der i budgetprocessen arbejdet med en tiårige investeringsplan.

Der er mange investeringsbehov og ønsker. Byrådet har derfor arbejdet med at kategorisere alle anlæg i følgende fire kategorier:

- o Igangværende projekter
- 1 Anlægsudgifter, der er nødvendige for at overholde servicestandarderne på driftsområderne med fremtidens befolkningstal og aldersfordeling
- 2 Anlægsudgifter, der er nødvendige for den løbende fornyelse af driftsapparatet og infrastrukturen
- 3 Anlægsudgifter, der er nødvendige for at virkeliggøre Byrådets visioner og strategier for lokalområdets udvikling på lang sigt, herunder helhedsplaner, kommuneplaner m.v.

Forligsparterne er på den baggrund enige om den tiårige investeringsoversigt, som fremgår af den følgende tabel.

Den tiårige investeringsplan skal sikre de fysiske rammer for nuværende og nye borgere i de kommende ti år. Samlet skal der over de næste ti år investeres 1,4 mia. kr. i anlæg for at kunne dække behovet for veje, børnehaver, skoler og plejecentre. I budgetperioden 2020 – 2023 er der alene budgetlagt med 615 mio. kr. til nye anlæg inkl. en deponering i forbindel-

se med opførelse af ny skole i Hørning. Det er langt over målet i den økonomiske politik for anlæg, og derfor vil der i perioden være et ekstraordinært forbrug af kassebeholdningen.

Samtidig har det været nødvendigt at reducere udgifterne til fremadrettede ikke igangsatte anlægsprojekter med 10 pct. Det gælder nye daginstitutioner, plejecentre, renovering af skoler mv. Det vil ex. ske ved at reducere kvalitetsniveauet for byggeriet/anlægget (antallet af m2, brugen af materialer osv.). Det er således de enkelte fagudvalg, der efterfølgende implementerer reduktionen.

Forligsparterne betragter den tiårige investeringsplan som en traditionel fireårig investeringsoversigt. Næste års budget tager derfor afsæt i den tiårige investeringsoversigt. Forligsparterne er også enige om, at der skal fokus på genopretning af kassebeholdningen ved næste års budgetlægning. Den tiårige investeringsoversigt skal således ses i sammenhæng med den økonomiske politik og det nødvendige råderum til anlæg.

Arbejdet med genopretning af kassebeholdningen skal også ses i sammenhæng med den forventede udligningsreform. Såfremt der er en stor genvist med udligningsreformen giver det et større råderum, som enten kan anvendes til implementering af den tiårige investeringsoversigt og yderligere anlæg eller anvendes til driftsudvidelser.

Tabel 3.1: Samlet investeringsoversigt

(2020-priser i 1.000 kr.)	U/I	2020	2021	2022	2023
Økonomi:					
Grundkapitalindskud i nye almene boliger	U	10.000			
Klima og energi:					
Hovedgaden i Låsby etape 4, følgeudgifter	U	304			
Agnetevej medfinansieringsdelen	U	17.238	6.084		
Områderne langs Skanderupbækken, Skanderborg - medfinansiering	U	22.046	15.211		
Pressalit, Ry medfinansiering	U	3.042	3.042		
Forsyningens afdrag på klimaprojekter	I	-2.282	-2.282	-2.282	-2.282
Udviklingsstrategi, planstrategi og lokalplan					
Torvet i Hørning	U	1.217			
Udviklingsstrategi, køb og salg					
Strategisk jordkøb (ramme)	U	750	750	750	750
Teknisk ramme byggemodninger	U	25.000	25.000	25.000	25.000
Teknisk ramme byggemodninger	I	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Videre proces for Sølund	U	436			
Salg af Søkilde	I			-20.000	
Salg af Ryvang	I		-6.500		
Udgifter ved salg af Ryvang	U		500		

Tabel fortsættes på næste side...

Fortsat - Tabel 3.1: Samlet investeringsoversigt

(2020-priser i 1.000 kr.)	U/I	2020	2021	2022	2023
Anebjerg - skovrejsning (Kontrakten udløber 2027)	U	1.290	1.611	1.611	1.611
Vej og trafik:					
Galten Bymidte	U	172			
Sikre veje til skole og fritid	U	2.000			
Sikre veje til skole og fritid	U			1.000	1.000
Stitunnel Virringvej / Ægirsvej	U	-1.800			
Frueringvej: Remmerhusvej til Holtskovvej	U	622			
Pulje til mindre gang- og cykelstianlæg	U	150	500	500	
Etablering af mindre trafikssikkerhedsprojekter	U		1.000	1.000	
Vejanlæg på Rådhuspladsen i Hørning	U	2.000			
Pulje til cykelstier, stitunneller m.v.	U	8.000	5.000	5.000	5.000
Klimavej ved Ovenvande	U	938			
Stitunnel under Låsbyvej ved Veng Fællesskole	U		1.800		
Udbygning af Herredsvej	U	14.196	14.733	2.028	
Kryds, rute 170 Hørning	U		2.589	4.124	
Blegindvej (Heraf overført 7.216)	U	14.659	5.695	5.695	
Trafikanalyser	U	250	250	250	
Infrastrukturprojekt om udbygning af Toftegårdsvej	U	6.723	4.000		
Pulje til udskiftning af gadebelysning	U	1.250	1.250	1.250	
Afledt infrastruktur af skolebyggeri i Hørning	U	500	3.000		
Etablering ny adgangsvej sportsanlæg Fruering	U	304			
Midtbyplanen etape 2 og 3 - Skubbet og reduceret projekt			1.800	4.590	1.800
Kommunale parkeringspladser				4.500	
Genåbning af Stilling Station (Indvies i 2021)		3.600	8.100		
Udvidelse af Stilling Landevej (+forundersøgelse)					
Trafikafvikling Skanderborg Station		450	3.150	3.600	
Forlængelse af Ørstedvej, Stilling					0
Vejanlæg ved ny børnehave, Sølund		1.800	1.530		
Herredsvejens tilslutning til Beder-Beringvej (+forundersøgelse)					
Nye vejanlæg ved Langvad Bakker, Låsby		0	1.800	5.400	
Forlængelse af Scandiavej, Låsby					
Ændret vej - og stistruktur omkring Ry -hallerne					
Udvidelse af Lundhøjvej, Ry					
Vandforsyning til Siimtoften, Ry		350			
Dagtilbud til 0-6 årige:					
OPP anlægsydelse	U	3.664	3.664	3.664	3.664
Tilbygning til Birkehuset	U	2.028			
Udvidelse af kapacitet dagtilbudsområdet - Galten/Skovby	U				
Udvidelse af kapacitet dagtilbudsområdet - Låsby (periodiseret i forhold til Langvad Bakker og afsatte pulje til kapacitetsudvidelser)	U				
Udvidelse af kapacitet dagtilbudsområdet - Ry	U				
Udvidelse af kapacitet dagtilbudsområdet - Hørning (Beløbet i 2024 er deponering, fra 2025 leasingydelse)	U				
Udvidelse af kapacitet dagtilbudsområdet - Skanderborg By	U	7.200			
Salg af Asylgades Børnhus og andre ejendomme	I		-6.000		
Udvidelse af kapacitet dagtilbudsområdet - Stilling	U				
Fysisk sammenlægning af dagtilbud og skole - Gl. Rye	U	5.400	15.300	-4.000	

Tabel fortsættes...

Fortsat - Tabel 3.1: Samlet investeringsoversigt

(2020-priser i 1.000 kr.)	U/I	2020	2021	2022	2023
Udvidelse af kapacitet dagtilbudsområdet - Virring	U				
Pulje til mindre kapacitetsudvidelser og renoveringsprojekter på dagtilbudsområdet. I 2020 primært Låsby og Hørning. (Der skal ses på udfordringen i Veng vedrørende daginst./skole i 2024 og 2025)	U	5.400	0	0	0
Fysisk sammenlægning af dagtilbud og skole - Stjær	U				5.400
Skoler og pædagogiske fritidstilbud:					
Renovering af Højboskolen	U	9.000	24.000	7.500	
Ny skole i Hørning med 4 spor (deponering 2020-2022, leasingydelse fra 2023)		10.000	50.000	40.000	4.310
Kapacitets- og strukturpulje på skole- og daginstitutionsområdet		8.100	28.350	10.800	
Ramme jordkøb vedr. skolebyggeri Hørning	U	5.500			
Fleksibelt modulbyggeri Columbus skolen	U	3.042			
Udvidelse af kapaciteten af Afdeling D i Låsby	U	1.014			
Udvidelse af kapacitet - Skovbyskolen	U	6.750	6.750		
Skolekapacitet i Ry - en del af analysen					
Udvidelse af kapacitet - Virring Skole					
Indeklima/ventilation skoler		4.500		4.500	9.000
Ramme til særlige fokusområder - skolerne, jf. SMAK-analysen					
Ramme til modernisering - skolerne					
Der afsættes 10 mio. kr. til idrætsfaciliteter (Skal deponeres)	U			10.000	
Skolekapacitet i Hørning	U				
Ældre:					
Vores Køkken - Maskiner	U	1.019			
Nyt plejecenter i Ry Servicearealer	U	2.028			
Nyt plejecenter i Ry Servicearealer	I	-2.880			
Plejeboligplan Galten				1.800	15.030
Ny køkkenstruktur	U	4.124			
Nyt plejecenter i Ry	U	8.619			
Nyt plejecenter Ry - yderligere faciliteter	U	2.028			
Plejeboliger Skanderborg - Dagmargården (Plejeboligplan grundkapitalindsud 10%)	U	2.000	2.000		
Plejeboliger Skanderborg (Dagmargården)	U	9.720	21.240		
Tekniske løsninger (anvendt borgernær teknologi)	U	2.049			
Plejeboliger Skanderborg	U				
Plejeboliger Hørning	U				
Plejeboliger Ry	U				
Plejeboliger Galten/Låsby	U				
Sammenlægning af midlertidige pladser (tilpasning Kildegården 10,6 mio. kr. og Dagmargården 8,1 mio. kr.)	U			8.100	5.310
Kultur og fritid:					
Grønne partnerskaber, Kultur og Fritid	U	204	204	204	204
Renovering/dræning udendørs baner 2020	U	305	305	305	305
Nye gulve i hallerne	U	760	760	760	
Folkeoplysning - rammebeløb 2019 -	U	450	450	450	450
Udvendig kapacitet på indendørsidrætsområdet Hørning	U	5.000	5.000		
Renovering af P-pladserne ved hallerne	U	1.000			
Låsby Svømmebad gennemgribende renovering på 2020	U	4.000			
Skønpulje til landsbyerne	U	2.500			

Tabel fortsættes...

Fortsat - Tabel 3.1: Samlet investeringsoversigt

(2020-priser i 1.000 kr.)	U/I	2020	2021	2022	2023
Kulturarvspulje	U	305	305	305	305
Skanderborg Søbad	U	2.600			
Ombygning af 1. salen over Hørning Bibliotek	U	1.080			
Administration:					
Salg af kom. ejendomme, ejendomsdatabase	U	2.780	2.070		
Salg af kom. ejendomme, ejendomsdatabase	I	-2.813	-2.813		
Udskiftning af PC'ere (Ramme)	U	300	300	300	300
Vedligehold, uforudsete udgifter	U	400	400	400	400
Etablering af midlertidige P-pladser	U	144			
Kommunale ejendomme:					
LED-belysning på skoler	U	2.028			
Anlæg i alt		231.553	226.898	104.104	52.557

Tabel 3.2: Afledt drift af anlægsprojekter på investeringsoversigten

(2020-priser i 1.000 kr.)	U/I	2020	2021	2022	2023
Vej og trafik:					
Sikre skoleveje og fritid	U			125	250
Pulje til cykelstier, stitunneller m.v.	U			500	750
Midtbyplanen etape 2 og 3 - Skubbet og reduceret projekt	U				
Kommunale parkeringspladser	U				
Genåbning af Stilling Station (Indvies i 2021)	U			450	650
Trafikafvikling Skanderborg Station	U		25	175	200
Vejanlæg ved ny børnehave, Sølund	U		100	185	185
Nye vejanlæg ved Langvad Bakker, Låsby	U			100	300
Vandforsyning til Siimtoften, Ry	U	10	10	10	10
Pulje til energireovering - udskiftning til LED	I		-55	-109	-163
Dagtilbud til 0-6 årige:					
Pulje til udbygning daginstitutioner	U	-600	-140	550	1.260
Skoler og pædagogiske fritidstilbud:					
Udvidelse af kapacitet - Skovbyskolen	U		125	250	250
Skolekapacitet i Hørning	U			125	250
Udvidelse af kapacitet - Virring Skole	U				
Ældre:					
Sammenlægning af midlertidige pladser -(Tilpasning på Kildegården 10,6 mio. kr. og Dagmargården 8,1 mio. kr.)	U				
Skanderborg Søbad	U		742	742	742
Afledt drift i alt		-590	807	3.103	4.684

Note vedrørende fortegn: + er udgifter, - er indtægter

NOTER

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

